

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

56. aastakäik

19. jaanuar 2013

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekülg
I	<i>Resolutsioonid, soovitused ja arvamused</i>	
	RESOLUTSIOONID	
	Regioonide Komitee	
	Täiskogu 98. istungjärk 29.–30. november 2012	
2013/C 17/01	Regioonide Komitee resolutsioon teemal „Euroopa Komisjoni õigusloome- ja tööprogrammil põhinevad Regioonide Komitee 2013. aasta prioriteedid”	1
2013/C 17/02	Regioonide Komitee resolutsioon teemal „Käimasolevad läbirääkimised mitmeaastase finantsraamistiku üle”	6
	ARVAMUSED	
	Regioonide Komitee	
	Täiskogu 98. istungjärk 29.–30. november 2012	
2013/C 17/03	Regioonide Komitee arvamus „Euroopa tarbijakaitse tegevuskava – suurem usaldus ja kiirem kasv” ..	8
2013/C 17/04	Regioonide Komitee arvamuse eelnõu „Euroopa partnerluse toimimisyhend”	13

ET

Hind:
7 EUR

(Jätub pöördel)

<u>Teatis nr</u>	Sisukord (jätkub)	Lehekül
2013/C 17/05	Regioonide Komitee arvamused „Kogukonna juhitud kohalik areng”	18
2013/C 17/06	Regioonide Komitee arvamused „ELi riigiabi ajakohastamine”	25
2013/C 17/07	Regioonide Komitee arvamused „Seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi suunas – ELi keskkonnaõiguse parem rakendamine”	30
2013/C 17/08	Regioonide Komitee arvamused „Mullakaitse teemastrateegia rakendamine”	37
2013/C 17/09	Regioonide Komitee arvamused „Innovatsioon ja jätkusuutlik majanduskasv: Euroopa biomajandus”	45
2013/C 17/10	Regioonide Komitee arvamused „Euroopa innovatsioonipartnerlus „Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus”	51

III Ettevalmistavad aktid

REGIOONIDE KOMITEE

Täiskogu 98. istungjärk 29.–30. november 2012

2013/C 17/11	Regioonide Komitee arvamused „Ühine strateegiline raamistik”	56
2013/C 17/12	Regioonide Komitee arvamused „Töötajate lähetamine seoses teenuste osutamisega”	67
2013/C 17/13	Regioonide Komitee arvamused „Euroopa sihtasutuse (FE) põhikiri”	81
2013/C 17/14	Regioonide Komitee arvamused „Veepoliitika valdkonna prioriteetsed ained”	91
2013/C 17/15	Regioonide Komitee arvamused „Euroopa kultuuripealinnad (2020–2033)”	97

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 98. ISTUNGJÄRK 29.–30. NOVEMBER 2012

Regioonide Komitee resolutsioon teemal „Euroopa Komisjoni õigusloome- ja tööprogrammil põhinevad Regioonide Komitee 2013. aasta prioriteedid”

(2013/C 17/01)

REGIOONIDE KOMITEE:

- võttes arvesse Regioonide Komitee 19. juuli 2012. aasta resolutsiooni „Regioonide Komitee 2013. aasta prioriteedid Euroopa Komisjoni tööprogrammi ootel” ⁽¹⁾ ja resolutsiooni Euroopa Ülemkogu 2012. aasta kevadise kohtumise järelduste kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni teatist oma 2013. aasta tööprogrammi kohta ⁽³⁾ ning Regioonide Komitee ja Euroopa Komisjoni 16. veebruaril 2012. aastal allkirjastatud koostööprotokoll,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 11. septembri 2012. aasta õigusloomega seotud resolutsiooni Euroopa Komisjoni 2013. aasta tööprogrammi kohta, ⁽⁴⁾

Peamised poliitilised prioriteedid aastal 2013

1. leiab, et vajadus majandus-, sotsiaal- ja finantskriisi ületada on Euroopa Liidu peamine väljakutse. Komitee toetab seega tungivalt jõupingutusi selleks, et suurendada ja hoida ELi pühendumist järgmistele valdkondadele:

— strateegia „Euroopa 2020”,

— ühtne turg,

— sihipärased investeeringud, eelkõige teadusuuringutesse ja uuendustegevusse, kusjuures (Euroopa) haridus- ja teadusasutused, ettevõtted ja valitsused (nn *triple helix* ehk kolm osalejat) teevad koostööd, et tagada strateegia „Euroopa 2020” arukas rakendamine,

— tulemuste saavutamine koos kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

2. toetab jõulist mitmeaastast finantsraamistikku ja tõelist ELi omavahendite süsteemi;

3. tervitab rõhuasetust noorte töötuse kaotamisele ja loodab anda oma panuse tulevase noorte tööhõivepaketi kujundamisse;

4. tuletab meelde, et Lissaboni lepinguga suurendati komitee pädevusi seoses subsidiaarsuspõhimõttega ja komitee ülesannet toimida tugikeskusena selle nõuetekohasel rakendamisel; sellega seoses rõhutab komitee tähtsust, mida ta omistab ELi algatuste (sealhulgas CWP 2013) jälgimisele, ning juhib tähelepanu komitee sihtotstarbelisele tööprogrammidele subsidiaarsuse jälgimiseks 2013. aastal, mis võetakse vastu jaanuaris;

⁽¹⁾ CdR 1031/2012 fin.

⁽²⁾ CdR 42/2012 fin.

⁽³⁾ COM(2012) 629 final.

⁽⁴⁾ P7_TA(2012) 0319.

5. toetab ideed põhjalikust arutelust Euroopa tuleviku üle demokraatliku õiguspärasuse, vastutuse ja tõhusa integreerimise seisukohast ning peab eluliselt tähtsaks töötada välja oma poliitiline seisukoht kohaliku ja piirkondliku tasandi edaspidise rolli kohta, sealhulgas võimalikud muudatused ELi institutsioonilises korralduses; seepärast panustab Regioonide Komitee 2013. aastal kõikidesse lepingu reformi üle peetavatesse aruteludesse, korraldades poliitilisi debatte ning iseloomustades paremini subsidiaarsuse põhimõtet ja mitmetasandilise valitsemise mõistet kui tähtsaid vahendeid nende eesmärkide saavutamisel;

6. toetab Euroopa Parlamendi 20. novembri 2012. aasta resolutsioonis liikmesriikidele tehtud üleskutset kaaluda „sotsiaalse investeerimispakti“ allkirjastamist. See „sotsiaalne investeerimispakt“, mis koostati laiendatud euroala pakti eeskujul, võiks seada investeerimiseesmärgid liikmesriikide poolt teataval ajavahemikul tehtavatele sotsiaalsetele investeeringutele, et saavutada strateegia „Euroopa 2020“ tööhõive, sotsiaalse kaasamise ja hariduse alased eesmärgid kooskõlas iga-aastase majanduskasvu analüüsi ja riikide reformikavadega;

7. jätkab Euroopa Komisjoni õigusloomeprogrammi territoriaalse mõju jälgimist;

Majandus- ja rahaliit

8. soovib, et temaga konsulteeritaks seoses Euroopa Komisjoni kavaga tervikliku ja tõielse Euroopa rahaliidu kohta, kuna selle kõigil neljal sambal on territoriaalne mõõde;

9. kutsub üles majandus- ja sotsiaalpoliitikat ELi ja riigi tasandil Euroopa poolaasta raames paremini kooskõlastama ning taotleb, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kaasaataks rohkem sellesse kooskõlastamisse. Regioonide Komitee jälgib ka edaspidi sellesuunalist arengut ja soovib samal ajal tõhustada oma koostööd Euroopa Parlamendiga;

10. toetab kindlalt Euroopa Parlamendi üleskutset komisjonile ⁽⁵⁾ käsitleda järgmises iga-aastases majanduskasvu analüüsis täielikult „ELi eelarve rolli Euroopa poolaasta protsessis, pakkudes faktilisi ja konkreetseid andmeid selle käivitava, katalüütilise, sünergia tekitava ja täiendava mõju kohta avaliku sektori kulutustele kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil“;

11. avaldab rõõmu selle üle, et ELi tasandil on kehtestatud tõhusad mehhanismid liikmesriikide jätkusuutlike eelarvepoliitikate tagamiseks. Komitee hoiatab siiski, et eelarvepoliitika kooskõlastamine ELi tasandil võib kaasa tuua riske kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ning ohustada asjakohaste avalike teenuste pakkumist;

12. avaldab kahetsust, et komitee ettepanekut rohelise raamatu koostamiseks ELi, liikmesriikide ja riigi tasandist madalamate tasandite eelarvete sünergia kohta ei ole tööprogrammi lisatud. Komitee tuletab eraldi meelde oma toetust Euroopa avaliku sektori kulutuste kvaliteeti käsitlevale teatisele, milles tuleks muu hulgas uurida eelarvedefitsiidi arvutamisel jooksvate kulude ja investeeringute lahus hoidmise küsimust, et vältida pikaajalisi netotulusid tootvate investeeringute kulupoolele kandmist;

13. võtab oma ülesandeks analüüsida põhjalikult pangandusliidu kohalikku ja piirkondlikku mõõdet;

14. palub täpsustada pangakonto algatuseks kavandatud õiguslikku vahendit;

Ühtekuuluvuspoliitika

15. rõhutab mitmeaastase finantsraamistiku üle praegu käimasolevaid läbirääkimisi silmas pidades, et ühtekuuluvuspoliitika on investeerimispoliitika, mis peab tagama nii vahendite tõhusa kasutamise kui ka tugeva eelarve, mida ei saa kärpida, kui soovime hoogustada majanduskasvu ja töökohtade loomist, suurendada konkurentsivõimet ja võidelda territoriaalsete erinevuste vastu kõigi ELi piirkondade vahel ja nende sees, eelkõige kriisi ajal;

16. avaldab kahetsust, et eesistujariik Küpros ei võtnud vastu Euroopa Komisjoni välja pakutud tegevusjuhendit. Komitee kutsub Euroopa Komisjoni üles edendama ja jälgima kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasatust partnerluslepingute ja asjaomaste tegevuskavade väljatöötamisse ning taotleb, et sel teemal koostataks 2013. aasta lõpuks aruanne. Sellega seoses jälgib Regioonide Komitee hoolikalt asjakohaseid läbirääkimisi, mis põhinevad komisjoni riigipõhistel läbirääkimisvolitustel ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide valdkonnas aastateks 2014–2020, võttes eelkõige arvesse partnerluspõhimõtteid;

17. ärgitab Euroopa Komisjoni esitama komiteele ametliku konsulteerimistaotluse regionaalabi suuniste läbivaatamise teemal;

18. soovib koostada Euroopa maaelu arengu strateegia, et viia uuesti tasakaalu ressurside jagamine maapiirkondadele, mille arengutase jääb ikka veel alla ELi keskmise ja sageli määrgatavalt alla linnapiirkondade tasemele;

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi resolutsioon „Majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2012. aasta prioriteetide rakendamine“.

19. taotleb Euroopa territoriaalse koostöö rühmitust käsitleva läbivaadatud määruse vastuvõtmist eraldi struktuurifonde käsitlevast õigusaktide pakmest;

Ühtne turg

20. ei ole rahul ühtse turu akti aeglase elluviimisega;

21. võtab teatavaks komisjoni kavatsuse esitada ettepanek elektrooniliste arvete kohustuslikuks muutmiseks riigihangetes, ent märgib, et täielik üleminek elektroonilistele süsteemidele võib tekitada probleeme mõnede kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, kes võivad vajada abi või pikemat ülemineku-perioodi;

22. kutsub üles looma väikeettevõtlusalgatuse partnerlusi, et viia väikeettevõtlusalgatus riigi tasandist madalamal tasandil veelgi paremini ellu. Komitee on seisukohal, et Euroopa ettevõtluspiirkonna algatus, mille auhinda Regioonide Komitee alates 2010. aastast välja annab, võiks pakkuda inspiratsiooni ettevõtluse edasiseks propageerimiseks, eelkõige noorte seas;

23. soovib komisjonilt selgitust, miks e-tervise tegevuskava, milleks Regioonide Komitee on üles kutsunud ja mis 2012. aasta tööprogrammis välja kuulutati, ei ole veel esitatud ega leidu ka enne 2012. aasta lõppu vastuvõtmiseks kavandatud küsimuste hulgas, samuti mitte 2013. aasta tööprogrammis;

24. leiab, et sotsiaalmajanduse meetmetes on vaja rohkem õiguskindlust, ja kutsub sellega seoses üles võtma vastu Euroopa vastastikuste ühingu te põhikirja;

25. tervitab Euroopa Komisjoni kavatsust ajakohastada ELi riigiabi eeskirju ja vähendada halduskoormust üldise grupierandi kohandamise kaudu ning kutsub üles vähese tähtsusega abi künniseid tõstma;

26. avaldab kahetsust selle üle, et Euroopa Komisjon ei ole Regioonide Komiteega ametlikult konsulteerinud nende uute suuniste väljatöötamise küsimuses, mis reguleerivad ELi riigiabi eeskirjade kohaldamist lairibavõrkude riigipoolsele rahastamisele;

27. tunneb heameelt sellest, et tööprogrammi II lisas keskendutakse lihtsustamise ja halduskoormuse vähendamise konkreetsetele algatustele, ning kavatseb nende algatuste elluviimisele kaasa aidata;

Tuleviku võrkude ehitamine

28. palub Euroopa Komisjonil võtta meetmeid ühenduvusprobleemide lahendamiseks liikmesriikide vahel ja piirkondade

vahel liikmesriikide sees. Komitee ärgitab Euroopa Komisjoni hoogustama oma jõupingutusi üksikute liikmesriikide energiasüsteemide eraldatuse vähendamiseks ja looma 2014. aastaks täielikult toimiva energia siseturu;

29. avaldab kahetsust, et Euroopa Komisjon ei ole võtnud selget kohustust tugevdada poliitikat, mis on suunatud võrkude infrastruktuuri ajakohastamisele ja eelkõige arukate võrkude ja arukate arvestite kasutuselevõtmisele, mis on energiatõhususe ja energiaravustuse kindluse olulised elemendid. Komitee palub Euroopa Komisjonil edendada meetmeid, mis soodustavad energia mikrotootmise levikut ja selle integreerimist jaotusvõrkudes;

30. avaldab kahetsust, et komisjoni tööprogramm ei hõlma täiendavaid linnalise liikumiskeskonna algatusi, ja kordab oma ettepanekut, et elektrooniliste ja arukate – nt mobiilsete – pilettite kasutamine kõigis transpordiliikides on säästva linnalise liikumiskeskonna oluline eeltingimus. Komitee loodab, et seda teemat käsitletakse rohelise raamatu „Euroopa integreerituma kaardi-, interneti- ja mobiilimaksete turu saavutamine“ vastuvõtmisele järgnevas kavandatud tegevuses;

31. loodab, et Euroopa Komisjon kasutab kõiki võimalusi, et saavutada üleeuroopalise transpordivõrgu läbivaatamisega seonduvate eesmärkide järjekindel elluviimine;

32. ootab huviga eelseisvat ettepanekut ELi sadamapoliitika tuleviku kohta ja tuletab meelde, et selle kohta on vaja koostada territoriaalse mõju hinnang;

Majanduskasv, tööhõive ja kaasatus

33. leiab, et tööjõu liikuvus liikmesriikide sees ja vahel on töötuse vastu võitlemise oluline vahend, ning toetab seega kavatsust riiklike tööhõiveteenistuste ajakohastamiseks, pöörates eritähelpanu praegu alla oma võimaluste toimiva EURESi reformimisele. Komitee tuletab aga siiski meelde, et riiklike tööhõiveteenistusi juhivad sageli kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kellega tuleb reformide osas täiel määral konsulteerida;

34. avaldab kahetsust, et Euroopa Komisjon ei ole pööranud tähelepanu Regioonide Komitee korduvale üleskutsele seoses Euroopa sotsiaalelamumajanduse tegevuskavaga, selgitades näiteks sotsiaalelamumajanduse kohaldatavaid konkurentsieskirju ning julgustades kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi korralikke ja taskukohaseid eluasemeid pakkuma, et edendada sotsiaalset segunemist ja võidelda diskrimineerimisega;

35. juhib tähelepanu sellele, kui olulised on vanaduspensionid kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks, kes annavad tööd paljudele inimestele, ning eeldab, et komisjoni ettepanek sel teemal sisaldab soovitusi ametipensionide piiriülese ülekandmise parandamiseks;

36. leiab, et deklareerimata töö vastu võitlemise foorumi loomine on hästi ajastatud algatus, ning peab esmatahtsaks seda, et foorumisse kaasatakse piirkondlikud jõustamisasutused ja tööinspeksioonid. Komitee leiab lisaks, et selle foorumi ja töötajate lähetamise eeskirjade jõustamise tõhustamist käsitlevate ettepanekute vahel võib olla palju sünergia võimalusi;

37. kutsub Euroopa Komisjoni üles tagama, et uutes filmidele ja teistele audiovisuaalsetele teostele riigiabi andmise suunistes oleks vastavalt Euroopa Liidu Toimimise Lepingu artikli 107 lõikele 3 säilitatud 2001. aasta kinoteatise nimetatud territoriaalse kulutamise põhimõte;

38. avaldab kahetsust, et tööprogrammis ei ole seatud kuigi jõulisi eesmärke seoses kultuuriga, mis on ometi Euroopa identiteedi ja majanduskasvu edendajana oluline valdkond;

Euroopa ressursside parem kasutamine

39. tervitab seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi avaldamist, mis on oluline vahend strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide muutmisel keskkonnaalaseks tegevuseks, ning mis tihedas koostöös kõigi valitsemistasanditega peaks keskenduma ELi keskkonnapoliitika rakendamise parandamisele, keskkonnaprobleemide integreerimisele kõikidesse poliitikavaldkondadesse ning keskkonnaalaste väljakutsete rahvusvahelisele mõõtmele;

40. soovib, et ELi kliimamuutustega kohanemise strateegia sisaldaks jaotist konkreetsete piirkondlikul ja kohalikul tasandil võetavate kohanemismeetmete kohta ning samuti suuniseid ja toetust kohalikele ja piirkondlikele poliitikutele rahastamise ja valitsemislahenduste osas, nagu pakuti välja linnapeade paktis;

41. võtab oma ülesandeks töötada koos Euroopa Komisjoni selle nimel, et viia edukalt ellu Dohas toimunud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni ja ressursitõhusa Euroopa tegevuskava raames tehtud otsused;

42. jääb lootma sellele, et ELi õhukvaliteedi poliitika läbivaatamisega tugevdatakse teatavate õhusaasteainete siseriiklikke ülemmäärasid käsitlevat direktiivi, et vähendada taustkontsentratsioonid. Komitee toetab sõidukitele kohaldatavate standardite karmimaks muutmist ja kutsub üles tegelema mere- ja

õhustranspordi ning põllumajanduse tekitatud heitkogustega, lihtsustades samal ajal mõõtmise näitajaid ja kriteeriume. Lisaks kutsub komitee üles arvestama õhukvaliteeti käsitleva ELi poliitikaga ka teistes poliitikavaldkondades, eelkõige transpordis, elamumajanduses, tööstuses, energeetikas ja kliima valdkonnas;

43. kordab oma pühendumust tugevdatud koostööle Euroopa Komisjoniga ELi bioloogilise mitmekesisuse 2020. aasta strateegia rakendamisel;

44. tervitab Euroopa Investeerimispannga kutset Regioonide Komiteele osaleda energia valdkonna laenude tulevase poliitika kujundamisel ning kutsub üles lihtsustama väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste juurdepääsu Euroopa Investeerimispannga antavatele laenudele investeringuteks energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate valdkonnas. Komitee leiab, et ELi energiapoliitika algatustes tuleks arvesse võtta üha kasvavat kütteostuvõimetuse ohtu;

Kodanike Euroopa

45. soovib olla kaasatud kõigisse Euroopa kodanike aastaga 2013 seotud algatustesse, et suurendada kodanike teadlikkust ja arusaamist oma õigustest, eesmärgiga kaotada nende õiguste jõustamist ikka veel takistavad tegurid ja tugevdada Euroopa Liidu kodakondsuse käsitust;

46. tervitab Euroopa Komisjoni kavatsust koostada korruptsioonivastane aruanne ja õiguslase koostöö tulemustabel, kuna need vahendid aitavad suurendada kodanike usaldust kõigi tasandite avaliku sektori asutuste vastu. Komitee pakub nimetatud vahendite väljatöötamisel oma abi;

47. soovib teha Euroopa Komisjoniga integratsioonivõrgustiku arendamisel koostööd, et saavutada ühtsus mitmekesisuses;

Euroopa Liit ülemaailmse toimijana

48. soovib komisjonil laienemisstrateegiat puudutavates aruannetes käsitleda põhjalikumalt kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning juhtida laienemisprotsessis osalevate riikide tähelepanu detsentraliseerimise vajadusele, kui see on asjakohane;

49. palub lihtsustada Euroopa naabruspoliitika riikides asuvate kohalike ja piirkondlike osalejate juurdepääsu asjaomastele, kõnealusele piirkonnale mõeldud ELi fondidele ning toetab olemasolevate programmide, sh Erasmus Munduse ja ETKRi avamist naabrusriikide partneritele;

50. kinnitab oma kavatsust jätkata viljakat koostööd Euroopa Komisjoniga seoses kohalike omavalitsuste vahendiga, et tõhustada suutlikkuse arendamist kohapeal ning edendada teadmisi ELi ja tema menetluste kohta kandidaat- ja potentsiaalsetes kandidaatriikides. Komitee kutsub komisjoni üles uurima võimalust laiendada vahendit Euroopa naabruspoliitika riikide kohalikele omavalitsustele;

51. on rahul sellega, et Euroopa Komisjon on eristanud arengukoostööpoliitika elluviimisel kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning kodanikuühiskonna rolle, esitades kummagi kohta

eraldi teatise. Komitee kutsub Euroopa Parlamenti üles järgima sama lähenemisviisi;

52. arvestab sellega, et linnad ja piirkonnad kaasatakse aastatuhande arengueesmärkide 2015. aasta tippkohtumist silmas pidades ELi seisukoha määratlemisse;

53. teeb Regioonide Komitee presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Komisjoni presidendile, Euroopa Ülemkogu eesistujale, Euroopa Parlamendi presidendile, Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigile Küprosele ning tulevastele eesistujariikidele Iirimaaale ja Leedule.

Brüssel, 30. november 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee resolutsioon teemal „Käimasolevad läbirääkimised mitmeaastase finantsraamistiku üle”

(2013/C 17/02)

REGIOONIDE KOMITEE:

- võttes arvesse oma muudetud arvamust teemal „Uus mitmeaastane finantsraamistik pärast 2013. aastat”, mis võeti vastu 9. oktoobril 2012;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järelduste eelnõu,

1. väljendab kahetsust, et 22.–23. novembril 2012 ei suutnud Euroopa Ülemkogu jõuda kokkuleppele 2013. aasta järgse uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta;

2. rõhutab kokkuleppele jõudmise olulisust ja hoiatab programmide koostamise edasilükkamise tagajärgede eest, eelkõige seoses fondide jaoks loodud ühise strateegilise raamistikuga pärast 2014. aastat, sest sellel on tõsised tagajärjed ELi piirkondades ja linnades tehtavatele investeeringutele;

3. võtab teadmiseks Euroopa Ülemkogu kinnituse, et „eelarve on oluline liidu ühtekuuluvuse ning kõikide meie riikide töökohtade ja majanduskasvu seisukohast”. See väide ei ole aga kooskõlas mõne liikmesriigi ettepanekutega teha kärpeid ühtekuuluvuspoliitikas. Komitee rõhutab, et igal juhul on vaja rohkem aega, et arutada põhjalikumalt läbirääkimistel välja pakutud erinevate määrade ja ettepanekute konkreetseid poliitilisi mõjusid;

4. rõhutab ühtlasi, et Regioonide Komitee on kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi esindava ELi organina täielikult teadlik ELi liikmesriikide majandusprobleemidest, ning usub, et kõige olulisemaks tuleb pidada tugeva majanduse rajamist liikmesriikides ja bürokraatia vähendamist, mis suurendab töövilmsust liikmesriikides;

5. kutsub taas üles tagama usaldusväärse mitmeaastase ELi eelarve kõigi ELi liikmesriikide ja piirkondade investeerimisvahendina, mis oleks praeguseks programmiperioodiks 2007–2013 kokku lepitud eelarvega vähemalt samal tasemel, arvestatuna kulukohustuste osakaaluna kogurahvatulust. Komitee toetab Euroopa Parlamendi üleskutset koostada eelarve, mille abil saaks taastada majanduskasvu kooskõlas strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega ning rahuldada vajalikul määral kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vajadused territoriaalse, majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse seisukohast;

6. rõhutab Euroopa Parlamendi rolli tähtsust läbirääkimisprotsessis, mitte ainult seoses kogu mitmeaastasele finantsraamistikule kohaldatava nõusolekumenetlusega, vaid arvestades ka seda, et paljudele punktidele Euroopa Ülemkogu järelduste eelnõus (22. novembri 2012. aasta versioon) ja eelkõige punktidele, mis puudutavad alamrubriiki 1b (ühtekuuluvus), rubriiki 2 (ühine põllumajanduspoliitika), ühist strateegilist raamistikku ja horisontaalseid küsimusi, kehtib kaasotsustusmenetlus;

7. tuletab meelde, et aluslepingutes (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 312) on eraldi sätted võimaluse puhuks, kui

mitmeaastases finantsraamistikus ei jõuta kokkuleppele enne ELi kõigi praeguste mitmeaastaste kuluprogrammide (v.a ühise põllumajanduspoliitika esimese samba) õiguslike aluste lõppemist 2013. aasta lõpus;

8. väljendab vastuseisu ühtekuuluvuseelarve kärpimisele. Komitee tuletab meelde, et ühtekuuluvuspoliitika on investeerimisvahend, mis soodustab konkurentsivõimet jätkusuutlikul viisil ja aitab vähendada piirkondadevahelisi erinevusi;

9. tuletab meelde, et artikliga 177 hõlmatud ühtekuuluvuspoliitikaga seotud küsimustele, näiteks riiklike eraldiste jaotamise meetod, ühtekuuluvuspoliitika piirmäärad ja maaelu areng, kohaldatakse kaasotsustusmenetlust, mis tähendab kohustuslikku konsulteerimist Regioonide Komiteega ning komitee õigust minna Euroopa Liidu Kohtusse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 263 lõike 3 kohaselt;

10. järgides alates 2012. aasta algusest komisjoni erinevate seadusandlike ettepanekute kohta vastu võetud arvamusi, kinnitab taas, et

a. seoses alamrubriigiga 1a, 1b ja ühtsesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondidega

- toetab teadusuuringute ja innovatsiooni suuremat rahastamist;

- kutsub üles ennistama algselt esitatud Euroopa Ühendamise Rahastu eelarvet, et rahastada investeringuid üleeuroopalistesse võrkudesse. Komitee toetab ühise strateegilise raamistiku loomist kahe struktuurifondi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi jaoks;

- kinnitab taas oma selget ja kindlat vastuseisu igasugusele makromajanduslikule tingimuslikkusele;

- väljendab heameelt, et kaasatud on ettepanek luua uus üleminekupiirkondade kategooria ja vajadus võtta arvesse äärepoolseimate piirkondade erilist ja ainulaadset olukorda;

- kutsub taas üles säilitama turvavõrku kõigi lähenemiseesmärgi alt välja jäävate piirkondade jaoks, nähes nende jaoks ette kaks kolmandikku praegustest assigneeringutest;

- pooldab kõige vähem arenenud piirkondadele ja liikmesriikidele mõeldud vahendite säilitamist samal tasemel ning ebavõrdsuse vähendamist elaniku kohta keskmiselt saadavas abis, kuna see on ühtekuuluvuspoliitika tähtsaim eesmärk;
  - väljendab kahetsust, et ülemkogu järelduste eelnõus kavandatakse 26 %-list kärbet Euroopa territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgi raames; samas väljendab heameelt, et kuulda on võetud komitee üleskutset tõsta kaasrahastamismäär 85 %ni;
  - toetab kaasrahastamismäär, mis on 10 protsendipunkti kõrgem liikmesriikide jaoks, kes seisavad silmitsi ajutiste eelarveraskustega;
  - toetab seisukohta, et tagastamatu käibemaks on abikõlblik ühise strateegilise raamistiku fondidest toetuse saamiseks;
  - kinnitab taas oma vastuseisu kavandatud tulemusreservile;
- b. seoses rubriigiga 2
- peab kahetsusväärseks, et ülemkogu järelduste eelnõus esitatakse ettepanek seada liikmesriikide otsemaksetele vabatahtlikkuse alusel ülempiir;
  - kutsub üles jaotama järgmisel programmiperioodil otsetoetusi õiglasemalt liikmesriikide vahel, kelle otsemaksed hektari kohta on väiksemad kui 90 % ELi keskmisest, alustades lõhe vähendamise dünaamilist protsessi juba järgmise programmiperioodi alguses ning saavutades ELi keskmise taseme järgmise finantsperspektiivi kesksaigaks;
  - väljendab heameelt 30 % määra üle keskkonnasäästlikumaks muutmise vallas;
  - toetab võimalust teha eelarve esimesest sambast ülekandeid teise sambasse;
  - toetab maaelu arengu määruse kohaldamist ka ülemineku piirkondadele;
- on vastu põllumajandussektoris uue kriisireservi loomisele ja eelkõige ettepanekule hüvitada kasutama summad otsemaksete vormis;
11. tervitab asjaolu, et Euroopa Ülemkogu järelduste eelnõus säilitatakse enim puudustkannatavatele isikutele ette nähtud toiduabiprogramm, ent on kindlalt vastu sellele, et seda rahastataks Euroopa Sotsiaalfondi eraldistest;
12. leiab, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondile eraldatud summade 47 %-line kärbe võrreldes praeguse eelarvega on täielikus vastuolus käimasolevast kriisist tulenevate vajadustega. Komitee mõistab, et ülemkogu järelduste eelnõu on koostatud eeldusega, et tulevane Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond ei hõlma põllumajandussektorit;
- Tulu ja omavahendid**
13. väljendab kahetsust, et läbirääkimistel keskenduti ELi eelarve kulutuste vähendamisele, pööramata piisavalt tähelepanu tuludele ja tungivale vajadusele reformida praegust süsteemi, et EL saaks kasutada omavahendeid ja tulevikus kaotada praeguse finantskorrektsioonide ja erandite korra;
14. väljendab heameelt ettepaneku üle, et kahte kolmandikku summadest, mille kogusid liikmesriigid, kes on võtnud endale kohustuse viia sisse finantstehingute maks tugevdatud koostöömenetluse raames, kasutatakse uue omavahendi tarbeks ELi eelarves ning et nende liikmesriikide kogurahvatulupõhiseid makseid ELi eelarvesse vähendatakse vastavalt;
15. teeb Regioonide Komitee presidendile ülesandeks esitada käesolev resolutsioon Euroopa Komisjoni presidendile, Euroopa Ülemkogu eesistujale, Euroopa Parlamendi presidendile, Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigile Küprosele ning tulevastele eesistujariikidele Iirimale ja Leedule.

Brüssel, 30. november 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

ARVAMUSED

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 98. ISTUNGJÄRK 29.–30. NOVEMBER 2012

Regioonide Komitee arvamus „Euroopa tarbijakaitse tegevuskava – suurem usaldus ja kiirem kasv”

(2013/C 17/03)

REGIOONIDE KOMITEE,

— olles veendunud, et tarbijakaitsepoliitika aitab Euroopa Liidul kiiremini kriisist väljuda: teadlikumad tarbijad on eeltingimus kaupade ja teenuste tootmiseks, mida iseloomustavad usaldusväärsus, kvaliteet ja konkurentsivõime, ning mis aitavad seeläbi kaasa majanduse jätkusuutlikule elavdamisele,

kutsub Euroopa Komisjoni

— andma kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele sobivad vahendid, et nad saaksid tagada tarbijakaitse oma pädevuse piires;

— tegema tihedat koostööd riigi, piirkondlike ja kohalike asutustega. Komitee toonitab eriti, et ehkki tegevuskava meetmed on oma olemuselt mõeldud peamiselt ELi ja riigi tasandi organitele elluviimiseks, on kohalike omavalitsuste roll oluline, kuna nemad esindavad kohalikke kogukondi ja neil on võimalus aidata nende sätete rakendamisele tõhusalt kaasa;

— pidama meeles, et kohalikud omavalitsused on ise toodete ja teenuste tarbijad, ning et neil on vaja – nagu nad muide ka ise kinnitavad – kindlat raamistikku, mis tagaks huvide kaitse neile endile ja kohalikele kogukondadele, mida nad esindavad ja mis sageli osalevad nende eelarve rahastamises;

— tunnistama, et tarbijatele suurema mõjuvõimu andmine toimub ka hariduse kaudu, ning et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ja kodanikuühiskond peavad olema kaasatud tarbijate teavitamise kampaaniatesse;

— parandama järelevalvemehhanisme piirkondades, mis on geograafiliselt või demograafiliselt alaliselt ebasoodsate tingimustega, tagades neile vastavad ressursid ja oskusteabe.

Raportöör:	Spyros SPYRIDON (Kreeka, EPP), Atika piirkonnavolikogu liige
Viitedokument:	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa tarbijakaitse tegevuskava – suurem usaldus ja kiirem kasv” – COM(2012) 225 final

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Sissejuhatus

1. tervitab Euroopa Komisjoni üksikasjalikku teatist, milles käsitletakse väga paljusid tarbijakaitseküsimusi;

2. tunneb heameelt sellest, et tegevuskava pakub sidusa ja tervikliku vahendi, millega edendada tarbijakaitse tugevdamisele suunatud meetmeid. Vaja on tunnistada, kui ulatuslik väljakutse on tarbijate mõjuvõimu suurendamine ja ühtse turu tugevdamine. Teadlikud ja vastutustundlikud tarbijad on strateegia „Euroopa 2020” elluviimise oluline osa;

3. väljendab muret, et kuigi tegevuskava on üsna laiaulatuslik, ei hõlma see tervishoiuteenuseid, mis on tarbijapoliitika oluline osa. Tarbijatele osutatakse tervishoiuteenuseid, tarbijad maksavad nende eest ning need teenivad suurel määral üldisi huve. Seepärast tuleks tegevuskavaga hõlmata ka tervishoiupoliitika kui tarbija seisukohalt oluline poliitika;

4. toetab komisjoni valitud nelja suurt temaatilist eesmärki, mis on määratletud valdkondadena, millele tarbijakaitsepoliitika peaks keskenduma, nimelt i) parandada tarbijaohutust; ii) parandada teavitamist; iii) parandada õigusaktide kohaldamist, tugevdada rakendusmeetmeid ja tagada õiguskaitsevahendid; iv) kohandada õigused ja poliitilised põhimõtted majandusliku ja sotsiaalse arenguga. Komitee kutsub üles suurendama läbipaistvust ja pakkuma tarbijatele võrreldavat ja kvaliteetset teavet, et neil oleks võimalik teha mõistlikumaid valikuid;

Euroopa Liidu aluspõhimõtete elluviimine

5. rõhutab, et meetmete väljatöötamisel on vaja järgida nende proportsionaalsuse põhimõtet ja analüüsida põhjalikult nende kulutasuvust;

6. rõhutab, et vaja on tagada võetavate meetmete tõhusus ja asjakohasus, eelkõige tervishoiu- ja julgeolekuvaldkonnas. Valitud eeskirjad peavad olema piisavalt paindlikud, et neid oleks tarbijate kaitsmise eesmärgil võimalik kohandada

piirkondlike iseärasuste, haavatavate rühmade vajaduste ja turgude kiire arenguga;

7. ärgitab meetmete elluviimisel kasutama lisaks juba nimetatud valdkondlikele meetmetele ka horisontaalset lähenemist kehtivate pädevuste raames, et tarbijate õigusi võetaks arvesse kõigis ELi poliitikavaldkondades;

8. märgib, et tegevuskavas ei rõhutata Lissaboni lepinguga lisatud territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärki. Eelkõige juhib komitee tähelepanu vajadusele kaitsta haavatavas olukorras olevaid tarbijarühmi, kellel on raskusi kas turule juurdepääsuga, piiratud valikuga või oma õiguste kehtestamisega. Sellesse kategooriasse kuuluvad tarbijad äärepoolseimatest piirkondadest, hõredalt asustatud piirkondadest ning saare- ja mägi piirkondadest, kus turg toimib ebatäiuslikult;

9. rõhutab sellega seoses interneti kasvavat olulisust kõnealuste tarbijarühmade jaoks, kuna see võimaldab ka neil pääseda ligi turgudele ja saada teavet, võrrelda tooteid ja teenuseid ning kehtestada vaidluse korral oma õigusi;

10. rõhutab, et oluline on piisavate ressursside ja oskusteabe tagamise kaudu parandada järelevalvemehhanisme piirkondades, mis on geograafiliselt või demograafiliselt alaliselt ebasoodsate tingimustega;

11. juhib Euroopa Komisjoni ja riiklike seadusandlike institutsioonide tähelepanu sellele, vaja on tagada võetud meetmete kohandamine ebasoodsas olukorras olevate tootjate võimalustega. Kohandamiskulud ja -aeg võivad selle kategooria piirkondade puhul olla oluliselt erinevad kui muudes Euroopa piirkondades;

Interneti pakutavate võimaluste kasutamine, kontroll ja ajakohastamine

12. kasutab võimalust rõhutada, kui oluline on viia strateegia „Euroopa 2020” raames ellu digitaalarengu tegevuskava, kui arvestada interneti eriti tähtsat rolli kõigi tarbijakategooriate jaoks. Eri võimutasandid – nii ELi kui ka riikide ja piirkondade tasandid – peavad selles jõupingutuses aktiivselt osalema, et parandada Euroopa kodanike elukvaliteeti;

13. toonitab samas interneti mõju kõige noorematele, kes oletatavasti kasutavad interneti rohkem ja on täiskasvanutest haavatavamad;

14. märgib, et interneti kasutavad vähem sellised haavatavad elanikkonnarühmad nagu eakad, puuetega ning sotsiaalselt ebasoodsas olukorras olevad inimesed. Komitee rõhutab eriti, et geograafiliselt ebasoodsate tingimustega piirkondi mõjutab rahvastiku vananemise probleem tõsisemalt kui teisi piirkondi. Kõnealustel elanikkonnarühmadel on üldiselt vähem võimalusi kasutada ühtse turu pakutavaid võimalusi ja kehtestada oma õigusi. Vaja on teha koos kohalike ja piirkondlike omavalitsustega erilisi jõupingutusi, et edendada eesmärgistatud meetmete abil heaolu, mis jõuaks ka sellesse kategooriasse kuuluvate kodanikeni;

15. toetab komisjoni hiljutisi ettepanekuid riigieeskirjade muutmise kohta, võttes arvesse raskusi, millega peavad internetile parema ligipääsu võimaldamiseks silmitsi seisma piirkonnad ja vallad, eeskätt maapiirkonnad, mägi- ja saarepiirkonnad või eraldatud ja äärepoolseimad piirkonnad. Muu hulgas teeb komitee ettepaneku, et erand kiirele internetile ligipääsuks antavast abist teatamise kohustusest peab olema kooskõlas sisetuturuga.

16. kutsub sellega seoses Euroopa Komisjoni üles tegema liikmesriikidega koostööd meetmete võtmiseks, et parandada tarbijate digitaalset kirjaoskust, jälgides samas, et kõigil elanikkonnarühmadel oleks juurdepääs digitaalsele ühtsele turule ja et nad saaksid selle eeliseid täiel määral kasutada;

17. rõhutab, et e-kaubanduse kiire areng on tarbijatele määrava tähtsusega, kuna see suurendab nende valikuvõimalusi. See kehtib eelkõige kodanike puhul, kes elavad raskesti ligipääsetavates, äärepoolseimates või eraldatud piirkondades, ent samuti liikumispuudega isikute puhul, kelle valikuvõimalused ei ole kõige paremad;

18. soovib eriliselt rõhutada, et interneti turvalisuse küsimus on väga oluline probleem, mis on laialdasem kui tarbijakaitse tegevuskava. Vaja on võtta kõik asjakohased meetmed, et seda tähtsat vahendit kasutataks Euroopa kodanike – olgu nad tarbijad või ettevõtjad – heaks ja ennetataks kuritegelikke või ebaausaid käitumisviise, nagu näiteks isikuandmete kuritarvitamine või omandiõiguste rikkumine;

19. tervitab komisjoni algatust esitada seadusandlikke ettepanekuid seoses vaidluste veebipõhise ja kohtuvälise

lahendamise, mis on oluline territoriaalse ühtekuuluvuse vahend. Komitee jagab komisjoni seisukohta, et tarbijaõiguste kehtestamist tuleb lihtsustada vaidluste kohtuvälise lahendamise kaudu, kuid peab siiski nõutavaks, et direktiivide kohaldamisala piirduks ELi tasandi, ning täpsemalt piiriüleste olukordadega;

Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll

20. on veendunud, et vältimatult on vaja anda kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele piisavad vahendid, et nad saaksid tagada tarbijakaitse oma pädevuse piires. Sellega seoses ja võttes arvesse soodsat ajastust, kuna parasjagu on käimas arutelu mitmeaastase finantsraamistiku üle aastateks 2014–2020, teeb komitee ettepaneku, et tegevuskava elluviimiseks ei kasutataks mitte ainult struktuurifondide, vaid ka riiklike reformikavade vahendeid;

21. teeb eriti struktuurifondide suhtes ettepaneku võtta vastu meetmed selleks, et ka ettevõtete rahastamise puhul kohaldataks kriteeriume, mis sõltuvad nende kohustustest ja üldisest hoiakust tarbijate suhtes (näiteks säästev tootmine) selle asemel, et piirduda peamiselt majandusliku jätkusuutlikkusega seotud andmetega;

22. rõhutab sellega seoses vajadust ELi, riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi asutuste tihedama koostöö järele meetmete võtmisel. Komitee toonitab eriti, et ehkki tegevuskava meetmed on oma olemuselt mõeldud peamiselt ELi ja riiklike organite elluviimiseks, on kohalike omavalitsuste roll oluline, kuna nemad esindavad kohalikke kogukondi ja neil on võimalus aidata nende sätete rakendamisele tõhusalt kaasa;

23. rõhutab samuti, et unustada ei tasu asjaolu, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on ise toodete ja teenuste tarbijad, ning et neil on vaja – nagu nad muide ka ise kinnitavad – kindlat raamistikku, mis tagaks huvide kaitse neile endile ja kohalikele kogukondadele, mida nad esindavad ja mis sageli osalevad nende eelarve rahastamises;

24. rõhutab, et käimasoleva majanduskriisi ajal ei tohiks tegevuskava tõhusaks rakendamiseks tehtavaid jõupingutusi vaadelda kui luksust. Regioonide Komitee on just vastupidi veendunud, et tarbijakaitsepoliitika aitab Euroopa Liidul kiiremini kriisist väljuda: teadlikumad tarbijad on eeltingimus, et tagada selliste kaupade ja teenuste tootmine, mida iseloomustavad usaldusväärsus, kvaliteet ja konkurentsivõime, ning mis aitavad seeläbi kaasa majanduse jätkusuutlikule elavdamisele;

Tegevuskava sotsiaalne mõõde

25. märgib, et praegune finantskriis muudab radikaalselt kodanike tarbimisharjumusi, kuna ühelt poolt suurendab see sotsiaalset ebavõrdsust ja teiselt poolt vähendab tarbimiseks vajalikke sissetulekuid. Sellest tulenevalt pöörduvad kodanikud uute tarbimisviiside poole, kus tarbija soovib omada paremat ülevaadet oma tehingutest, saada rohkem ja mõistetavamalt teavet ja võimalust võrrelda, tulla tagasi oma esialgsete otsuste juurde ja kehtestada oma õigusi vaidluste korral. Komisjon peab võtma arvesse tekkivaid uusi tingimusi ja kasutama tegevuskava viisil, mis võimaldaks luua võimalikult hea keskkonna kodanike heaolu edendamiseks, nagu on muu hulgas sätestatud ka Lissaboni lepingus;

26. märgib, et tuleks pakkuda rohkem teavet ja tagatise kauba jälgitavuse kohta selleks, et tarbijal oleks võimalik hinnata asjakohaselt kauba hinna-kvaliteedi suhet;

27. täheldab, et lisaks on suurenenas oht, et tarbija pöördub valikute poole, mida dikteerib toodete hind ja seda kvaliteedi arvelt. Eriti ELi piiridel toimuva kaubavahetuse suhtes kardab komitee, et suureneb salakaubandus;

28. tervitab komisjoni kavatsust viia läbi uuring majapidamiste laenu võtmise mõju kohta. Komitee soovib mitte piirata oma uuringus ainult lahenduste otsimisega sellele probleemile, mis on kriisi tagajärjel saavutanud kontrollimatu ulatuse, vaid analüüsida ka selle põhjuseid ja pakkuda meetmeid, nagu näiteks laenude vastutustundliku kasutamise tagamine ja erimeetmed ülelaenamise tagajärgede leevendamiseks;

29. märgib, et vaja on kehtestada eeskirjad seoses meditsiinipreparaatide ja -teenuste turvalisusega – see on teema, mis on viimasel ajal tugevalt esile kerkinud;

30. märgib murelikult, et teatise andmetel suutis üksnes 2 % tarbijatest õigesti vastata küsimustele oma õiguste kohta. See protsent näib eriti väike. Komitee kutsub seega komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama oma jõupingutusi, et suurendada ulatuslikumat teavitamist tarbijate õigustest. Kavatsus korraldada ELi tasandil teabekampaania on samm õiges suunas. Oma panuse sellesse võivad anda ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused koostöös tarbijate toetamisega tegelevate sidusrühmadega;

31. nõustub komisjoni järelusega, milles palutakse õigusaktide rakendamise eest vastutavatel organitel teha rohkem vähemate ressursidega. See nõue eeldab hoolikat kavandamist

ja kehtestatud sätete tõhususe pidevat hindamist, et saavutada parim tulemus;

32. rõhutab, et tarbijatele suurema mõjuvõimu andmine toimub ka hariduse kaudu. Komitee peab sellega seoses oluliseks, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ja kodanikuühiskond osaleksid tarbijate teavitamise kampaaniates, mida peab olema võimalik kohandada piirkondlikele eripäradele. Rõhuasetus peaks olema koolide ja ülikoolide õppekavadel, et uutest põlvkondadest kasvaksid välja oma valikutest teadlikud tarbijad. Lisaks ei tohiks tähelepanuta jätta täiskasvanuharidust pakkuvate asutuste rolli;

33. toetab püüet lahendada probleemid juba algfaasis, kasutades selleks meetmeid, mis ärgitaksid ettevõtteid nõudeid järgima. Sellegipoolest tuleb sellise lähenemisviisi puhul arvesse võtta tootjate iseärasusi igas riigis ja piirkonnas, aga ka kogu maailmas – seal, kus asuvad tarnijad. Ärgitavad meetmed peavad olema piisavad, et hüvitada uute eeskirjade järgimisest tulenevad kulud, ja nendes tuleb võtta arvesse ettevõtete kohanemisvõimeid;

34. rõhutab, et tarbijapoliitika rakendamisel peab Euroopa Komisjon järgima liikmesriikide õiguskorda ja subsidiaarsuse põhimõtet. Teisalt peaksid liikmesriigid ELi seadusandlust siseriiklikusse õigusesse üle võttes tegema erilisi jõupingutusi, et vältida lisaks selleks vajalikele veel täiendavate nõuete kehtestamist. See ei tohiks minna vastuollu liikmesriikide võimalusega taotleda erijuhtudel kõrgema taseme tarbijakaitset;

35. leiab, et selleks, et tarbijad saaksid õigusaktide parandamisest kasu, peavad nad läbiviidud muudatustest teadlikud olema. Sellest tulenevalt rõhutab komitee, et kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele on vaja anda võimalus osaleda tarbijatele suunatud teabekampaaniates, milles käsitletakse tarbijate õigusi ja õigusaktides tarbijate heaks läbiviidud muudatusi;

36. tunneb heameelt sellest, et tarbijakaitse tegevuskavas käsitleb kollektiivhagisid, ja ärgitab komisjoni pakkuma välja konkreetse raamistiku nende kasutuselevõtuks. Komisjoni ettepanekud kollektiivsete õiguskaitsevahendite kohta peavad piirduma raamõigusaktiga, mis sisaldab kõige enam suuniseid riiklikult järgitavate miinimumstandardite kohta ning jätab liikmesriikide otsustada, kuidas konkreetsetel juhtudel kollektiivseid õiguskaitsevahendeid kooskõlas vastava riigi õigustraditsioonidega rakendada. Kui EL taotleb regulatiivseid volitusi täiendavate kollektiivsete õigusvahendite jaoks, peaksid need olema kooskõlas liikmesriikide vastava õiguskorra ja õiguse jõustamise süsteemidega.

37. on veendunud, et tarbijatele suunatud tervikliku strateegia edendamine eeldab, et tarbijad on kindlalt esindatud otsuseid tegevates organites. Komitee rõhutab sellega seoses tarbijaorganisatsioonide rolli, kellel on täielikum ülevaade igapäevaelus ette tulevatest probleemidest ja kes suudavad seega vajadusel aidata pakkuda välja lahendusi. Samas toimivad need organisatsioonid ka teabekanalitena kodanike ja administratsiooni vahel, võimaldades levitada teavet ülevalt alla. Komitee tunnustab, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning tarbijaorganisatsioonide suhetes on arenguruumi nii primaarsel kui ka sekundaarsel tasandil. Komitee kutsub liikmesriike üles neid suhteid vastavalt vajadusele tugevdama ja looma neile vajadusel tegevusraamistiku;

Tegevuskava tõhusa elluviimise suunas

38. lähtub põhimõttest, et kodanikud peavad saama usaldada ametiasutusi, kes tegelevad õigusaktide rakendamisega. See eesmärk saavutatakse nii eeskirjade asjakohase rakendamisega kui ka kodanikele jäetud võimalusega pöörduda vaidluste korral nende asutuste poole;

39. rõhutab, et ettevõtteid tuleks kogu tootmisahela ulatuses veenda selles, et õigusaktidest tulenevate kohustuste järgimine on kasulikum kui nende mittejärgimine. Tasub märkida, et ka ettevõtted, mitte ainult tarbijad peaksid olema kursis tarbijakaitse õigusaktidest tulenevate küsimustega;

40. nõustub tähelepanekuga, et vahendajate roll on muutumas üha tähtsamaks, eelkõige internetiteenuste puhul. Sellest tulenevalt on äärmiselt tähtis tagada läbipaistvus ja usaldus, ent ka see, et maksevõimetu vahendaja korral saavutatakse õiglus ja kehtestatakse karistus. See eeldab kontrolli- ja järelevalvestruktuuride loomist nii liikmesriikide kui ka ELi tasandil;

41. soovib komisjoni ettepanekut silmas pidades teha vahendajate ja ettevõtete koostööd, et parandada kaubanduslepinguid reguleerivat raamistikku ning võtta lisaks vastu siduvad eeskirjad kaubandusagatiste kohta, et täita oluline lünk tarbijakaitse;

42. kutsub komisjoni üles jälgima, et liikmesriigid rakendaksid ühtse turu süvendamisele suunatud õigusakte õigeaegselt ja – mis kõige tähtsam – täielikult;

43. väljendab pettumust, et tarbijakaitse tegevuskava meetmeteks kavandatud eelarve on piiratud, kuna see on ligikaudu 0,05 eurot ühe ELi kodaniku kohta aastas. Samuti juhib komitee Euroopa Komisjoni tähelepanu vajadusele olla kõnealuste meetmete väljatöötamisel ja elluviimisel eriti tähelepanelik, et saavutada parim võimalik tulemus;

44. jälgib hoolikalt Euroopa tarbijakaitse tegevuskava kiiret ja tõhusat elluviimist, et tagada Euroopa kodanikele parim elukvaliteet.

Brüssel, 29. november 2012

*Regioonide Komitee
president*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamuse eelnõu „Euroopa partnerluse toimimisjuhend”

(2013/C 17/04)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab komisjoni kavatsust kohustada liikmesriike korraldama ELi poliitika rakendamise kõigis aspektides partnerlusel põhinevat koostööd riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutuste ja majandus- ja sotsiaalpartnerite ning valitsusväliste organisatsioonide vahel;
- toetab komisjoni algatust ühissätete määramiseks Euroopa partnerluse toimimisjuhendiga ja kahetseb sügavalt nõukogu otsust jätta toimimisjuhend läbirääkimistest välja;
- kutsub komisjoni üles tagama, et Euroopa partnerluse toimimisjuhend garanteeriks, et liikmesriikide kohustus selles dokumendis sätestatud partnerlusnõudeid täita oleks reaalses tasakaalus nende õigusega säilitada oma konkreetsed sätted ja kehtivad tavad, eelkõige silmas pidades subsidiaarsuse põhimõtet;
- rõhutab, et seetõttu on partnerlus ühtekuuluvuspoliitika tõhususe parandamise oluline eeltingimus, ning et ainult mitmetasandilise valitsemise süsteem saab tagada tõhusa ühilduvuse Euroopa Liidu suuniste ning kohalike ja piirkondlike väljakutsete vahel;
- nõuab, et kohalike ja piirkondlike omavalitsusi kaasataks täielikult partnerluskokkulepete ettevalmistamise ning regionaalpoliitika investeerimisprioriteetide määramisse ja rakendamisse;
- eelnevat arvestades on seisukohal, et vajalik on määratleda partnerite asjakohane hierarhia. Selle partnerite hierarhia eesotsas peaksid olema kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kuna nad väljendavad ühiseid seisukohti, väärtushinnanguid ja huvisid;
- rõhutab vajadust kohandada partnereid programmi laadiga, ent kahtleb, kas programme on võimalik rühmitada vastavalt fondi laadile;

Raportöör	Stanisław SZWABSKI (PL/EA), Gdynia linnavolikogu esimees
Viitedokument	Komisjoni talituste töödokument „Partnerluse põhimõtte ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide rakendamisel: Euroopa partnerluse toimetamisjuhise elemendid”
	SWD(2012) 106 final

I POLIITILISED SOOVIKUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Sissejuhatus

1. jagab komisjoni seisukohta, et partnerlus on olulise tähtsusega strateegia „Euroopa 2020” elluviimisel ja ELi ühisesse strateegilisse raamistikku (ÜSR) kuuluvate fondide edukal rakendamisel;
2. tervitab komisjoni kavatsust kohustada liikmesriike korraldama ELi poliitika rakendamise kõigis aspektides partnerlusel põhinevat koostööd riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutuste ja majandus- ja sotsiaalpartnerite ning valitsusväliste organisatsioonide vahel;
3. toetab komisjoni algatust ühissätete määruse täiendamiseks Euroopa partnerluse toimetamisjuhendiga – dokumendiga, mis täpsustab ja avarab partnerlust ÜSRi fondide ja programmide ettevalmistamise, rakendamise ja hindamise protsessis;
4. kahetseb sügavalt nõukogu otsust jätta toimetamisjuhend läbirääkimistest välja, ignoreerides nii Euroopa Parlamendi ja Regioonide Komitee seisukohti. Komitee jätkab seesuguse instrumendi vajalikkuse kaitsmist programmitöö perioodil 2014–2020;
5. kutsub eelõeldut arvestades komisjoni üles tagama, et Euroopa partnerluse toimetamisjuhend garanteeriks, et liikmesriikide kohustus selles dokumendis sätestatud partnerlusnõudeid täita oleks reaalses tasakaalus nende õigusega säilitada oma konkreetsed sätted ja kehtivad tavad;
6. soovib seoses eespool öelduga kaaluda võimalust lisada Euroopa partnerluse toimetamisjuhendi eelnõusse eelkõikuleppe menetlus partnerluse nõuete täitmise meetodi kohta üksikute liikmesriikide poolt kooskõlas nende konkreetsete tingimustega. Selliste kokkulepete sätted annaksid komisjonile aluse kontrollida partnerluslepingute ja programmide vastavust Euroopa partnerluse toimetamisjuhendi nõuetele;
7. juhib tähelepanu sellele, et ühtekuuluvuspoliitikas kombineeritakse olemuslikult strateegiline mõõde vastutuse ülekandmise kohalikule ja piirkondlikule tasandile, kellel on meetmete

liikmesriikides tõhusaks rakendamiseks hädavajalikud kogemused ja teadmised. Kui komisjoniga on saavutatud kokkulepe üldise strateegia osas, siis kuuluvad peamised otsused sellistes küsimustes nagu projektide valik ja juhtimine sageli piirkondliku pädevuse alla;

8. rõhutab, et seetõttu on partnerlus ühtekuuluvuspoliitika tõhususe parandamise oluline eeltingimus, võimaldades vastu võtta Euroopa Liidu strateegilisi suuniseid kohalike ja piirkondlike väljakutsetega toimetulekuks. Praktikas võib vaid kõiki tasandeid hõlmav mitmetasandilise valitsemise süsteem neid kaht mõõdet omavahel tõhusalt kombineerida. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on mitmetasandilise valitsemise põhikomponent ja seega ei saa neid paigutada valitsusvälise sektori partneritega samasse kategooriasse;

9. kritiseerib samal ajal püüet rakendada sellist mitmetasandilist valitsemist, mis tegelikult annab partnerlusmenetlustes kõrgematele valitsustasanditele suurema osatähtsuse kui madalamatele. Euroopa partnerluse toimetamisjuhend peaks liikmesriike kindlalt julgustama võtma tõhusaid meetmeid selliste olukordade ärahoidmiseks;

10. nõuab, et kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kaasataks täielikult partnerluskokkulepete ettevalmistamisse komisjoni ja liikmesriikide vahel, ja et nendes kokkulepetesse lisataks säte kokkulepitud põhimõtetest seoses keskvalitsuste ja omavalitsuste koostööga;

11. sooviks samuti, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused etendaksid juhirolli **regionaalpoliitika investeerimis-prioriteetide määramisel ja rakendamisel**. Komitee kutsub seega komisjoni üles kinnitama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste juhirolli Euroopa partnerluse toimetamisjuhendis määratletud teiste partnerite hulgas;

12. **kiidab heaks komisjoni kavatsuse sätestada Euroopa partnerluse toimetamisjuhendis liikmesriikidele üksnes miinimumnõuded partnerite kaasamiseks programmitöö eri etappidel.** Komitee väljendab samas lootust, et nõuded on piisavalt ranged ja selged, et tagada kõige olulisemates küsimustes tõeline partnerlus;

13. rõhutab eelkõige **subsidiarsuse ja proportsionaalsuse** põhimõtte tähtsust, mis peaks ühest küljest võimaldama ja tugevdama üksuste kaasamist partnerlusel tasandil, mis vastab konkreetse programmi territoriaalsele kohaldamisalale, teisest küljest aga tagama partnerite osaluse astme, mis oleks vastavuses nende potentsiaali ja rolliga programmi rakendamisel;

14. juhib tähelepanu asjaolule, et lisaks erinevustele institutsioonides ja poliitilises kultuuris erinevad liikmesriigid üksteisest märkimisväärselt pindala, rahvaarvu ja asustustiheduse poolest. Need riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi erinevused tekitavad eri liikmesriikides tegelikkuses väga erineva olukorra, mis mõjutab partnerluse rakendamise moodsuseid;

15. tunneb rõõmu komisjoni kavatsuse üle võtta Euroopa partnerluse toimimisejuhend vastu delegeeritud aktina otsekohe pärast ühissätete määruse jõustumist. Juhul, kui dokumendile otsustatakse anda teistsugune õiguslik staatus, võiks komitee otsida lahendusi partnerluse põhimõtetele vastavate tõeliselt kõrgetasemeliste paranduste tegemiseks eelarveperioodi 2014-2020 ajal;

Partnerid

16. märgib, et võimalike partnerite kolme rühma jagamine Euroopa partnerluse toimimisejuhendi eelnõus: a) piirkondlikud ja kohalikud asutused, b) majandus- ja sotsiaalpartnerid ning c) kodanikuühiskonda esindavad organid, sealhulgas keskkonnapartnerid, valitsusvälised organisatsioonid ning võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise edendamise eest vastutavad organid, asetab samale tasandile väga erinevat laadi organid, kellel on erinevad võimalused programmide rakendamisele tegelikku mõju avaldada.

17. eelnevat arvestades on seisukohal, et vajalik on määratleda partnerite asjakohane hierarhia. Selle partnerite hierarhia eesotsas peaksid olema kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kuna neil on poliitiline legitiimsus ja seega ka poliitiline ja rahaline vastutus. Seetõttu on neil kohustus esindada üldisi huve. Nad vastutavad ka arvukate programmide ja projektide elluviimise eest. Lisaks on mõnes detsentraliseeritud liikmesriigis piirkondlikel omavalitsustel seadusandlik võim;

18. juhib tähelepanu sellele, et sõnastust, mille kohaselt on „detsentraliseeritud” liikmesriikides „piirkonnad” peamised osalejad partnerlusprotsessi korraldamisel, ei tohiks mõista tähenduses, et ülejäänud liikmesriikides peavad seda osa täitma riigiasutused;

19. jagab komisjoni seisukohta, et on eriti **oluline välja valida institutsioonid, organisatsioonid** ja rühmad, kellel on teatud programmi rakendamisel tegelik **mõjuvõim** või keda selle teokssaamine märkimisväärselt puudutab;

20. tunneb rõõmu, et komisjon tunnustab liikmesriikides partnerluse rakendamiseks juba kehtestatud menetlusi ja tehnilisi lahendusi (seminare, uuringuid, foorumeid, konsultatsioone, koosolekuid), ja juhib samas tähelepanu vajadusele võtta arvesse

revolutsioonilisi muudatusi sotsiaalse suhtlemise vormides seoses uute telekommunikatsioonitehnoloogiate levikuga. Euroopa partnerluse toimimisejuhend innustab liikmesriike olema selles suhtes seiklushimulisem ja uuenduslikum. See on vajalik ka kõige nooremate kodanike kaasamiseks partnerlusprotsessidesse;

21. jagab komisjoni muret **kõige tundlikumate ja enim marginaliseeritud rühmade** kaasamise pärast. Siiski pole ehk mõtet hakata neid üldises dokumendis nimeliselt üles lugema, sest olenevalt kohalikest tingimustest ja asjaomastest eriprogrammidest võivad need rühmad olla erinevad;

22. märgib siiski, et võttes arvesse teatud algatuste rakendamisele tekkinud sotsiaalsetest **konfliktidest** saadud kogemusi, peaks Euroopa partnerluse toimimisejuhend innustama liikmesriike kaasama partnerlusprotsessi algstaadiumis esindajaid sellistest rühmadest ja organitest, mis võiksid kõnealuse programmi rakendamisele **kriitiliselt suhtuda** rakendamisele kahjulikku mõju avaldada;

Piirkondlikud, kohalikud, munitsipaal- ja muud avaliku sektori asutused

23. märgib, et **kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi esindavad partnerid**, olenemata nende ametlikust pädevusest konkreetse liikmesriigis, väljendavad ühiseid seisukohti, väärtushinnanguid ja huvisid. Seoses sellega on nende olukord partnerina objektiivselt erinev sektori- ja sotsiaalpartnerite omast, kes esindavad valdkondlikke seisukohti, väärtushinnanguid ja huve. Seda asjaolu tuleks Euroopa partnerluse toimimisejuhendis **selgelt kajastada**;

24. soovib, et Euroopa partnerluse toimimisejuhendis oleks selgesõnaliselt märgitud, mis laadi piirkondlike organeid saab partnerlusprotsessi kaasata. See puudutab eriti organeid, mis pole antud liikmesriigi territoriaalüksused: **funktsionaalsed piirkonnad** (linnapiirkonnad, maapiirkonnad, infrastruktuuripiirkonnad, looduspiirkonnad, piiriülelised alad, rannikualad jne), piirkondlikud omavalitsustevahelised koostöörühmad ning linnade koostöövõrgustikud;

25. toetab komisjoni kavatsust **kohustada** (Euroopa partnerluse toimimisejuhendi kontekstis) **programme juhtivaid piirkondlikke asutusi** korraldama programmide rakendamise igal tasandil kohalike omavalitsuste ja linnavalitsuste, majandus- ja sotsiaalpartnerite ning kodanikuühiskonna esindajate, sealhulgas keskkonnapartnerite, valitsusväliste organisatsioonide ning võrdõiguslikkuse edendamise ja diskrimineerimise vastu võitlemise eest vastutavate organite **partnerlust**;

26. soovib kaasata **linnavalitsused ja funktsionaalsete linnapiirkondade esindajad** partnerlusprotsessidesse mitte ainult siis, kui nad rakendavad integreeritud territoriaalseid investeeringuid, vaid iga kord, kui see on antud programmi seisukohast kasulik;

Majandus- ja sotsiaalpartnerid

27. nõustub komisjoniga, et tööandjate ja töötajate organisatsioonide roll partnerluses peab olema võrdne. Tuleb siiski arvesse võtta nende organite väga erinevaid organiseerituse tase- meid ja meetodeid eri liikmesriikides. Paljudes valdkondades muudab töö iseloom töötajate organisatsioonide loomise tegeli- kult võimatuks. Euroopa partnerluse toimeisjuhend peaks sisal- dama soovitusi, mis ilma konkreetseid lahendusi ette kirjutata kohustaksid liikmesriike kehtestama koostöömenetlusi majandus- ja sotsiaalpartneritega, arvestades rahvuslikke, piir- kondlikke ja isegi kohalikke iseärasusi;

28. rõhutab, et tulenevalt praegusest olukorrast paljudel Euroopa tööturgudel tuleks sotsiaalpartnerite määratluse alla kaasata ka **organisatsioonid või institutsioonid, mis esin- davad** – eriti noori ja kvalifitseeritud – **töötajaid**;

Kodanikuühiskonda esindavad organid, sealhulgas keskkonnapartnerid, valitsusvälised organisatsioonid ning võrdõiguslikkuse edendamise ja diskrimineerimise vastu võitlemise eest vastutavad organid

29. toetab täielikult komisjoni soovitusi, et partnerlus arvu- kate ja mitmesuguste kodanikuühiskonda esindavate organisat- sioonidega peaks põhinema partnerlusel **katusorganisat- sioonidega** ning et partnerluses osalevate üksikorganisatsioonide **võrgustike ja koostöö eri vormide** arendamist tuleks toetada;

30. rõhutab, et Euroopa partnerluse toimeisjuhend peaks sisaldama selgeid ja läbipaistvaid **kriteeriume valitsusväliste esindusorganisatsioonide valikuks**, võttes peamiselt arvesse nende pädevust ja varasemat tegevust kõnealuse programmiga hõlmatavas valdkonnas;

Partnerlusprotsess

Partnerluse kohandamine programmile

31. rõhutab vajadust **kohandada partnereid programmi laadiga**, ent kahtleb, kas programme on võimalik rühmitada vastavalt fondi laadile (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandus- fond, Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond, Ühtekuuluvusfond ja Euroopa Sotsiaalfond), eriti kui programme kavatakse kaasrahastada mitmest fondist. Partnerite valik peaks olema määratletud programmi laadi ja tegevuspiirkonna alusel;

32. soovib, et Euroopa partnerluse toimeisjuhendisse lisa- tak üldpõhimõtte, et teatud kindlat laadi partneri määratlemine keske osalejana ei välistaks muude organite osavõtu partnerlu- sest, kui see on õigustatud;

33. rõhutab, et Euroopa Regionaalarengu Fondist või Ühte- kuuluvusfondist rahastatavate programmide puhul on tarvis

tagada **piirkondlike ja kohalike riigiasutuste rühmi, seal- hulgas piiriüleseid rühmi** esindavate organisatsioonide partner- lus;

34. leiab, et **teadus- ja arendustegevuse asutused** tuleks kaasata partneritena kõigisse **asjakohastesse** programmidesse, mille kohaldamisala ja partnerluse vorm sobib nende eripäraga. See tuleneb kaasaegsete arenguprotsesside keerukusest ning vaja- dusest üksikasjalike ekspertteadmiste järele nende protsesside tõhusamaks mõjutamiseks.

Partnerite kaasamine programmidokumentide ettevalmistamisse

35. nõustub komisjoni soovitatud lähenemisviisiga kaasata partnereid kavandamise võimalikult varases etapis ja ettepane- kuga lahutada sellised partnerlused keskkonnamõju hindamise menetlusest;

36. rõhutab eelkõige kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamise tähtsust järgmistes kavandamise etappides: 1) ühise strateegilise raamistiku abil lahendatavate probleemide ja täien- davate vajaduste analüüs, 2) eesmärkide ja prioriteetide valimine ja 3) mehhanismide koordineerimine arengukoostoime saavuta- miseks. Komitee ärgitab lisaks liikmesriike muutma kõnealuste partnerluste tagamiseks kasutatavad tavad konkreetsemaks;

Partnerluslepingute koostamine

37. ärgitab kehtestama liikmesriikidele partnerluslepingute koostamisel teatud, üldjoontes määratletud nõuded, millega tagatakse tõeline partnerlus;

38. on seisukohal, et pädevad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid olema **partnerluslepinguid** ettevalmista- vate läbirääkimiste protsessi lahutamatu osa nii liikmesriikide kui ka piirkondlikul tasandil;

39. tunnustab asjaolu, et Euroopa partnerluse toimeisju- hend kajastab Regioonide Komitee algatust strateegia „Euroopa 2020” territoriaalpaktide kohta mitmetasandilise valitsemise põhikomponendina. Komitee leiab samas, et seda vahendit ei ole piisaval määral kasutatud;

Partnerluses osalemise põhimõtted

40. **aktsepteerib ja toetab** Euroopa partnerluse toimeisju- hendi eelnõus liikmesriikidele esitatud **nõudeid** kehtestada **selged partnerlusmenetlused** järgmistes aspektides: 1) muuta dokumendid kättesaadavaks varases etapis, 2) anda partneritele piisavalt aega dokumentidega tutvumiseks, konsulteerimiseks ja tagasisideks, 3) tagada teabekanalite toimimine, 4) tagada läbi- paistvad vastused ettepanekutele ja märkustele ja 5) levitada tulemusi;

Programmidokumentides esitatud teave partnerluse rakendamise kohta

41. **aktsepteerib ja toetab** Euroopa partnerluse toimimisjuhendi eelnõus liikmesriikidele esitatud **nõudeid** sätestada partnerluslepingutes üksikasjalikud põhimõtted partnerluse kohta. Need nõuded peaksid siiski kajastama konkreetset olukorda eri liikmesriikides. See kehtib eriti kohaliku ja piirkondliku tasandi asutuste olukorra kohta.

Järelevalvekomisjonide koosseis, tähtsus ja menetlused

42. nõustub komisjoniga, et järelevalvekomisjonidel on juhtiv roll Euroopa Liidu ühise strateegilise raamistiku kõigi programmide rakendamisel. Komitee aktsepteerib ja toetab Euroopa partnerluse toimimisjuhendi eelnõus liikmesriikidele esitatud üksikasjalikke nõudeid kaasata partnereid, eriti kohaliku ja piirkondliku tasandi asutusi, järelevalvekomisjonide moodustamisse. Need asutused tuleks kaasata järelevalvekomisjonide pidevasse tegevusse ning selle tegevuse aluseks olevate ametlike põhimõtete väljatöötamisse;

Partnerite kaasamine projektide valikusse

43. aktsepteerib ettepanekut Euroopa partnerluse toimimisjuhendi eelnõus, millega soovitatakse korraldusasutustel kehtestada sellised üksikasjalikud nõuded, mille eesmärgid on järgmised: 1) asjaomaste partnerite kaasamine **projektikonkursside väljatöötamise** ja projektide hindamise põhimõtete määramise, 2) **partnerite huvide konfliktide** tõhus **ennetamine**, 3) projektikonkurssidega seotud partnereid esindavate isikute korrapärase rotatsiooni tagamine ja 4) tagamine, et partnerid oleksid täielikult teadlikud projektide valiku menetlustes osalemisega seotud **kohustustest**. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on eriti tähtis roll nende projektide valimisel, millelt eeldatakse territoriaalset mõju;

Partnerite kaasamine aruandlus- ja hindamisetapis

44. **aktsepteerib** ettepanekut Euroopa partnerluse toimimisjuhendi eelnõus, millega soovitatakse korraldusasutustel kehtestada üksikasjalikud nõuded, et kaasata partnereid programmi rakendamise aastaaruannete ettevalmistamisse, samuti partnerluslepingute rakendamise 2017. aasta ja 2019. aasta esimese poole eduaruannete koostamisse, eriti mis puudutab nende lisatavat teavet edusammude ja partnerite rolli kohta rakendamisel;

45. nõustub komisjoni nõudega, et korraldusasutused peavad iga ühise strateegilise raamistiku programmi kohta koostama hindamiskava. Samuti leiab komitee, et väga vajalik on põhjendada **erinevate eeskirjade vastuvõtmist hindamiskavade koostamiseks** programmidele, mida ühelt poolt rahastab Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond, Ühtekuuluvusfond ja Euroopa Sotsiaalfond ja teiselt poolt Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond.

Abi partneritele

46. ebapiisavate teadmiste ja piiratud ressursside tõttu võib mõningatel partneritel ja eelkõige kodanikuühiskonda esindavatel organisatsioonidel, sealhulgas keskkonnaorganisatsioonidel, valitsusvälistel organisatsioonidel ning võrdsust ja diskrimineerimise vastu võitlemist edendavatel organisatsioonidel olla raske piisaval määral partnerlusprotsessis osaleda;

47. seetõttu aktsepteerib ja toetab Regioonide Komitee Euroopa partnerluse toimimisjuhendi eelnõus esitatud soovitusi, et liikmeriigid eraldaksid osa tehniliseks abiks ettenähtud vahenditest nõrgemate partnerite toetamiseks.

Brüssel, 29. november 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamused „Kogukonna juhitud kohalik areng”

(2013/C 17/05)

REGIOONIDE KOMITEE

- leiab, et kohalikele arengule on tarvis järgmisel programmiperioodil 2014–2020 anda rohkem ELi rahalist toetust, et kodanikud võtaksid strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid rohkem omaks ja lihtsustaksid sellega nende elluviimist. Samuti lihtsustaksid ja soodustaksid suuremad toetused majanduse elavdamist ja töökohtade loomist praegusest majandus- ja finantskriisist eriti rängalt mõjutatud piirkondades;
- on arvamusel, et kogukonna juhitud kohalik areng on üks murrangulisemaid aspekte aastateks 2014–2020 kavandatud õigusaktide pakettis ning et selle kasutamist tuleks jõuliselt toetada;
- rõhutab, et kogukonna juhitud kohaliku arengu vahend on ühissätete määruse ainus säte, milles on konkreetselt ette nähtud saavutuste tasandi tõeline koostoime, mille loovad ühiselt Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond ning struktuurifondid (Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond ja Ühtekuuluvusfond). Seega võib kogukonna juhitud kohalik areng kohalike abisaajate jaoks olla ühtseks aluseks ning võimaldab integreeritud ja lihtsustatud tegutsemist kohapeal;
- käsitleb kogukonna juhitud kohaliku arengut linna- ja maapiirkondade harmoonilise arengu vahendina, mis tugevdab suutlikkust arendada sidemeid ümbritsevate linnalähiste ja maapiirkondadega;
- innustab komisjoni toetuma Kontrollikoja uurimistulemustele ning muudele aruannetele ja hinnanguitele tagamaks, et LEADERi ja URBACTiga saadud kogemused aitaksid tõepoolest luua palju tugevama, läbipaistvama ja vastutustundlikuma kogukonna juhitud kohaliku arengu mudeli;
- kutsub komisjoni üles nii pea kui võimalik ette valmistama ühiseid lihtsustatud suunavaid juhiseid kogukonna juhitud kohaliku arengu rakendamiseks eluliselt tähtsates valdkondades.

Raportöör

Graham GARVIE (UK/ALDE) Scottish Borders'i volikogu liige

Viitedokumendid**I. POLIITILISED SOOVITUSED**

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab komisjoni ettepanekuid järgmiseks programmiperioodiks. Need koondavad ELi regionaal-, maaelu- ja merenduspoliitika kaudu erilist ja uuendatud tähelepanu kohalikule arengule;

2. leiab, et kohalik areng on osa ELi avaramast lähenemisviisist territoriaalsele arengule;

3. on arvamusel, et kohalikku arengut oleks parem määratleda tervikliku kontseptsioonina, mis keskendub probleemidele ja võimalustele kõigi regioonide puhul, olgu need siis linnapiirkonnad, maapiirkonnad, ühtviisi linna- ja maapiirkonnad või funktsionaalsed piirkonnad;

4. leiab, et kohalikule arengule on tarvis järgmisel programiperioodil 2014–2020 anda rohkem ELi rahalist toetust, et kodanikud võtaksid strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid rohkem omaks ja lihtsustaksid sellega nende elluviimist. Samuti lihtsustaksid ja soodustaksid suuremad toetused majanduse elavdamist ja töökohtade loomist praegusest majandus- ja finantskriisist eriti rängalt mõjutatud piirkondades;

5. väidab, et kohaliku arengu lähenemisviisi saab rakendada eri vahenditega ning üks komisjoni soovitatud uutest olulistest võimalustest on uus vahend „Kogukonna juhitud kohalik areng”. Kohaliku arengu põhimõttel on siiski laiem tähendus ning tuleb arvesse võtta institutsioonilist raamistikku ja ELi iga liikmesriigi tavasid;

6. tunneb suurt heameelt selle üle, et ühissätete määruse ettepanekus on kogukonna juhitud kohaliku arengu vahendile konkreetselt pühendatud terve peatükk;

7. rõhutab, et kogukonna juhitud kohaliku arengu vahend on ühissätete määruse ainus säte, milles on konkreetselt ette nähtud saavutuste tasandi tõeline koostoime, mille loovad ühiselt Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond ning struktuurifondid (Euroopa

Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond ja Ühtekuuluvusfond). Seega on kohaliku arengu vahendil märkimisväärne roll ühtekuuluvuspoliitika usaldusväärse suurendamisel, näidates, et ELi eri fondid toepoolt suudavad integreeritud ja tõhusalt ühiselt tegutseda;

8. arvab, et seda vahendit saab kasutada nii majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse paremaks tagamiseks Euroopa Liidus kui ka kohapeal ühise strateegilise raamistiku üheteistkümne temaatilise eesmärgi ning seega ka strateegia „Euroopa 2020” rakendamiseks. Soovib siiski rõhutada, et kohaliku arengu strateegia koostamise tähtaega tuleks pikendada;

9. leiab, et praegusel raskel kriisi- ja majandusliku allakäigu ajal on rohkem kui kunagi varem tervitatav kunstlike tökete eemaldamine ELi eri fondide vahelt, et neid saaks kohapeal kasutada nii linna- kui ka maapiirkondades, pöörates tähelepanu iga piirkonna erivajadustele ja nendega rohkem arvestades;

10. juhib tähelepanu sellele, et suutlikkuse kasvatamine on kogukonna juhitud kohaliku arengu peamine iseloomulik joon ning et piisavad ressursid tuleb teha kättesaadavaks, et võimaldada kohalikel sidusrühmadel ette valmistada ja rakendada kohalikku strateegiat;

11. tunneb rõõmu, et ühissätete määrus pakub kogukonna juhitud kohaliku arengule valdkondi, mis kõrgemast kaasrahastamismäärast kasu saavad (eelkõige ELi täiendav kaasrahastamine 10 % ulatuses Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi puhul, kui kogu telge rakendatakse kohaliku arengu kaudu), ning arvab, et samasid või samasuguseid stiimuleid tuleks kohaldada kõigile fondidele, sealhulgas ka Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondile ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondile;

12. rõhutab, et kogukonna juhitud kohaliku arengu peamine lisaväärtus on kohaliku kogukonna, sealhulgas era- ja vabatahtliku sektori kaasamine kohalike tegevusrühmade moodustamise kaudu, kes edaspidi kujundavad välja integreeritud kohaliku arengu strateegiad;

13. arvab, et selline alt üles lähenemisviis ELi fondide kulumisel on tugevas kontrastis ülalt alla lähenemisviisiga, mis võiks muidu ülekaalus olla. Seetõttu on kogukonna juhitud kohalik areng parimaks praktiliseks näiteks sellest, mida tähendab subsidiaarsuse põhimõtte kohalikul tasandil, ning aitab suurendada avalikkuse vastutustunnet ja teadlikkust ELi poolt toetatud tegevusest kohapeal;

Peamised eesmärgid

Strateegia „Euroopa 2020” ja ühine strateegiline raamistik

14. tuletab meelde, et liikmesriigid ja piirkonnad saavad täiesti vabalt otsustada, kas nad soovivad Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi puhul kasutada kohaliku arengu vahendit oma partnerluslepingutes ja rakenduskavades;

15. on arvamusel, et linnade tegevuskava, integreeritud territoriaalsete investeeringute ja ühiste tegevuskavade kõrval on kogukonna juhitud kohalik areng üks murrangulisemaid aspekte aastateks 2014–2020 kavandatud õigusaktide paketi ning et selle kasutamist tuleks jõuliselt toetada;

16. arvab, et kogukonna juhitud kohalikust arengust võib saada otsustav vahend ühises strateegilises raamistikus määratletud eesmärkide elluviimise ja 2020. aasta territoriaalse tegevuskava sisseviimise soodustamiseks kohalikul tasandil, sest see võimaldab ühiselt koostada tegevusi strateegia „Euroopa 2020” saavutamiseks;

17. arvab, et kogukonna juhitud kohalik areng tuleks üles ehitada kogemustele, mis saadud varasemate kohalike arengule suunatud sektorispetsiifiliste vahendite kasutamisel; need on eelkõige LEADER maaelu arengus ning Euroopa Kalandusfondi neljanda telje algatused, samuti linnaarengu võrgustiku programm (URBACT), varasem algatus URBAN raskustes olevate linnaosade säästvaks arenguks ning endine algatus EQUAL tõrjutuse, diskrimineerimise ja ebavõrdsuse kaotamiseks;

18. tunneb muret, et kogukonna juhitud kohalike arengule kavandatud tegevus ühise strateegilise raamistiku ettevalmistamisel paneb liiga palju rõhku arengustrateegiale ja suutlikkuse kasvatamisele. Kuiigi seda protsessi tuleks pidada eluliselt tähtsaks, on kogukonna juhitud kohaliku arengu peamine eesmärk käegakatsutavate ja väärtuslike tulemuste saavutamine investeeringute kaudu, mis võivad parandada kohaliku kogukonna heaolu;

19. kahtleb, kas on põhjendatud kogukonna juhitud kohaliku arengu mainimine üksnes ühise strateegilise raamistiku 9. temaatilise eesmärgi (sotsiaalne kaasatus) all. Kogukonna juhitud kohalik areng on mitmeotstarbeline vahend ja keskendub kohalike kogukonnale, mille mitmekesisus ja probleemid ulatuvad

sotsiaalsest kaasatusest tunduvalt kaugemale. Täpsemalt võib see suurel määral aidata kaotada suurt geograafilist ja demograafilist ebavõrdsust, mis takistab osa piirkondade majandus- ja sotsiaalarengut;

20. taotleb seetõttu, et ühist strateegilist raamistikku muudetakse nõnda, et kogukonna juhitud kohaliku arengut mainitaks kõigi üheteistkümneme temaatilise eesmärgi puhul ja seda saaks kasutada vastavalt kohalikele olukorrale ja mitte üksnes sotsiaalse kaasatuse edendamiseks;

21. rõhutab, et kogukonna juhitud kohaliku arengu kohalikel tegevusrühmadel peab olema võimalik lisanduvast 10% lisest kaasrahastamismäärast kasu saada, olenemata sellest, millise temaatilise eesmärgiga nad tegelevad. Veelgi enam – seda 10% soodustust peab kohaldama isegi siis, kui ühissätete määruuses sotsiaalse kaasatuse jaoks kavandatud eraldi pole määratud eranditult kogukonna juhitud kohalike arengule.

Konkreetne lisaväärtus

22. arvab, et kogukonna juhitud kohaliku arengu lisaväärtuse elemendid on: kohalike elanike ning kõigi kohalike avaliku ja erasektori partnerite osalus, nendega konsulteerimine ja koostöö, mis on kooskõlas kohaliku piirkonna konkreetsete vajaduste kohaliku arengustrateegiaga, tugev mõju mitmetasandilisele ja sektoriülesele koostööle, põhjalike kohalike teadmiste ja asjatundlikkuse kasutamine, kohalike piirkondade uuendusvõime ning mitut valdkonda hõlmav integreeritud lähenemisviis, kohalikul tasandil määratletud meetmed ja tulemused ning paindlik ja strateegiline lähenemisviis;

23. leiab, et kohaliku arengu käsitlus kogukonna juhitud kohaliku arengu raames vastab ka vajadusele rohkem tulemustele orienteeritud ühtekuuluvuspoliitika järele, kuna lahendab probleeme asjakohasel territoriaalsel tasandil, ning võimaldab kogukondadel ja kohalikel omavalitsustel aktiivselt osaleda ELi poliitiliste eesmärkide, eelkõige strateegia „Euroopa 2020” rakendamisel;

24. rõhutab, et kogukonna juhitud kohaliku areng võib kohalike abisaajate jaoks olla ühtseks aluseks, mis võimaldaks ühise strateegilise raamistiku fondide integreeritud ja lihtsustatud rakendamist kohapeal. See võiks olla tohutu edusamm tagamaks, et omavalitsus suudab koostada integreeritud projekte, mida saab kaasrahastada mitmest ELi fondist;

25. väidab, et oma integreeritud olemuse ja kogukonna kaasamise tõttu on kogukonna juhitud kohaliku arengu struktuuriliselt suutlikum toetama tegevuse mitmekesisust ning majanduslikku ja sotsiaalset arengut ja innovatsiooni kui standardne ülalt alla taotlemise kord;

26. arvab, et see võiks hõlbustada innovaatiliste projektide rakendamist, mida muidu poleks rakenduskavades ette nähtud. Kohaliku arengu partnerluse peamine lisaväärtus on kohalike tegevusrühmade mitmesuguste eksperditeadmiste kasutusviisis, mille abil need rühmad saavad teha koostööd abitaotlejatega, et arendada nende algset rahastamisaotlust, parandada selle kvaliteeti ja aidata seda paremini konkreetsetele kohalikele vajadustele kohandada;

27. nõuab, et liikmesriigid ja piirkonnad hindaksid põhjalikult, kas kogukonna juhitava kohaliku arengu konkreetse telje lisamine nende partnerluslepingusse või rakenduskavasse võiks anda rohkem lisaväärtust neile eraldatavatele ELi rahastamisvahenditele kui ülalt alla põhiprogrammid;

Ulatus

28. innustab komisjoni ja liikmesriike tagama, et leiduks piisav kriitiline mass nii kohalike tegevusrühmade suuruse kui ka keskmise rahasumma mõttes, mida kogukonna juhitava kohaliku arengu kohalikud tegevusrühmad võiksid loota. LEADERi ja Euroopa Kalandusfondi 4. telje praeguste kogemuste põhjal võiksid üksikud kogukonna juhitava kohaliku arengu kohalikud tegevusrühmad kokku hõlmata 5 000–150 000-inimeselise kohaliku tegevusrühma piirkonna ning kohalik integreeritud strateegia võiks saada ELi fondidest keskmiselt 2–10 miljonit eurot seitsme aasta jooksul;

29. usub siiski, et kogukonna juhital kohalikul arengul on mõnedel juhtudel potentsiaali koguda punktis 28 pakutust suurem kriitiline mass ning et tuleks teha põhjendatud erandeid suurematele linnapiirkondadele ja sellistele geograafilistele piirkondadele nagu saared või äärealad tingimusel, et kogukonna juhtimiselement säilib;

Integreeritud territoriaalne areng

30. soovib meelde tuletada, et kogukonna juhital kohalik areng, kui vabatahtlik vahend kohaliku arengu saavutamiseks ühissätete määruse kõigi fondide raames, on seotud muude vahenditega, näiteks integreeritud territoriaalsete investeeringutega, ning aitavad ellu viia laiemat arengustrateegiat, mis võimaldab poliitikat kohalikele tasandile kohandada;

31. toetab, et Euroopa Liidu ja liikmesriikide rakenduseeskirjades nähakse selgesõnaliselt ette, et integreeritud territoriaalsed investeeringud ja kohalikud tegevusrühmad peaksid koos, ühise strateegia raames saavutama kohalikud eesmärgid, millal iganes selline võimalus asjakohasena tundub. Eelkõige peaksid rakenduseeskirjad võimaldama ja hõlbustama seda, et ühele või mitmele kohalikele tegevusrühmale usaldataks väiksemas mastaabis osa tegevusest, mis suuremas geograafilises mastaabis

on usaldatud integreeritud territoriaalsete investeeringute vahendile;

32. arvab, et niisugustel juhtudel oleks täiesti mõistlik, et ka integreeritud territoriaalsed investeeringud saaksid kasu kogukonna juhital kohaliku arengu jaoks ettenähtud lisanduvast 10 %-st;

33. soovib siiski meelde tuletada, et kogukonna juhital kohaliku arengu lisaväärtus on just kohaliku kogukonna laiem kaasamine ning selge seos selliste olemasolevate vahenditega nagu LEADER ja Euroopa Kalandusfondi 4. telg koos struktuurifondidega;

Kogukonna juhital kohalik areng linna- ja maapiirkondades

34. arvab, et kogukonna juhital kohaliku arengu kogukondlik element on eriti kohane tegelemiseks geograafiliselt kontsentreeritud probleemidega, mis nõuavad tervet kogukonda hõlmavat reageeringut;

35. tunneb rõõmu, et kogukonna juhital kohalik areng võib olla ka üks võimalikest vahenditest, et rajada kaasavaid linnapiirkondi, kus avalikud teenused on kõigile kättesaadavad, hoides ära getostumise, võideldes vaesuse vastu ning edendades erinevaid kogukondade vahelisi sotsiaalseid sidemeid, hõlmates aktiivsena vananemise julgustamise, sotsiaalse innovatsiooni ning põlvkondade- ja kultuuridevahelise vastastikuse toetuse poliitikameetmeid;

36. arvab, et samas, kui käesolevas arvamuses keskendutakse kogukonna juhital kohaliku arengu kasutuse uurimisele nendes valdkondades ja sektorites, mis jäävad olemasoleva hästi järeleproovitud LEADERi kasutusala maapiirkondades välja, võib kogukonna juhital kohalik areng kui LEADERi loomulik pikendus 2014. aasta järgsesse aega olla samuti üks mitmest võimalikust kättesaadavast vahendist, et lahendada probleeme, mis tekivad maapiirkondades seoses juurdepääsetavuse, majandusarengu ja mitmekesistamisega ning üldsusele vajalike teenuste säilitamisega, hõlmates aktiivsena vananemise julgustamise, sotsiaalse innovatsiooni ning põlvkondade- ja kultuuridevahelise vastastikuse toetuse poliitika;

37. leiab, et suuremates linnapiirkondades võib naabruskonna või kogukonna tasandil tegutseda mitu kogukonna juhital kohaliku arengu tegevusrühma, et võimaldada alt üles lahendusi kas kohapõhiste probleemidele, näiteks mitmene ilmajaetus ja keskkonnaseisundi halvenemine, või ühesuguste puudustega konkreetsete rühmade tööalasele konkurentsivõimele. Kohalike tegevusrühmade vahel tuleks saavutada teatav koordineerituse tase, kui ühes kohalikus piirkonnas tegutseb neid rohkem kui üks;

RURBAN (linna- ja maapiirkondade sidemed)

38. käsitleb kogukonna juhitavat kohalikku arengut linna- ja maapiirkondade harmoonilise arengu vahendina, mis tugevdab suutlikkust arendada sidemeid ümbritsevate linnalähiste ja maapiirkondadega, aitab ära hoida valglinnastumist, innustab väikeste ja keskmise suurusega linnade tasakaalustatud võrgu moodustamist ning kohalike põllumajandustoodete tootjate ja tarbijate vaheliste seoste tugevdamist;

39. tervitab ettevalmistavat meedet nimetusega RURBAN, mille eesmärgiks on koguda andmeid uusimate uuringute ja poliitiliste arengute kohta linna- ja maapiirkondade sidemetes. Komitee soovib selle välja töötada enne 2014–2020 perioodi algust programmis, et julgustada heade tavade vahetamist, ekspordihinnangut innovatiivsete lahenduste leidmiseks ning võrgustikke, mida saab kasutada kogukonna juhitava kohaliku arengu uutes partnerlussuhetes;

40. tuletab ka meelde oma ettepanekut luua operatiivne programm nimega RURBACT, mis võimaldaks heade tavade vahetamise ja võrgustiku loomise toetamist linna- ja maapiirkondade probleemide ümber; ⁽¹⁾

41. arvab, et kogu ELis olemasolevaid linna- ja maapiirkondade sidemete erinevaid vorme mõjutavad tugevasti liikmesriikide poliitilised ja haldussüsteemid. Seepärast peaks igasugune ELi poolne sekkumine olema piisavalt paindlik, et sellist haldussüsteemide ulatuslikku varieerumist arvesse võtta;

42. peab põhiliseks probleemiks vajadust üle saada ELi fondide praegusest geograafilisest ja valdkondlikust killustatusest. Kui rakenduskavad kipuvad olema pigem valdkondlikud, siis võiksid eelkõige kogukonna juhitava kohaliku arengu ning integreeritud territoriaalsete investeeringute taolised uued vahendid pakkuda vajalikku territoriaalset lähenemisviisi ja valdkondlikust killustatusest üle olla;

43. arvab, et linna- ja maapiirkondade suhetega tegelemisel peab kogukonna juhitava kohaliku arengu vahendiga seoses arvestama, et riikide kontekstid on väga erinevad, eriti mis puutub linna- ja maapiirkondade seostesse kõigis liikmesriikides (suuremad erinevused heaolutasemes linna ja maa vahel, väiksem suutlikkus) või riikides, kus on palju omavalitsusüksusi (kus koostöö peab kriitilise massi saavutamiseks ulatuma üle kohalike piiride), või kus omavalitsusüksused on suuremad (kus kohalik partnerlus toimub peamiselt kohalikus piirkonnas);

Rannikukogukonnad ja rannapiiüügiga tegelevad kogukonnad

44. märgib, et kogukonna juhitavat kohalikku arengut saab edukalt kohaldada ka spetsiifiliste valdkondlike probleemidega

piirkondades. See kehtib näiteks Euroopa Kalandusfondi praeguse 4. telje puhul, kus kogukonna juhitava kohaliku arengu meetodikat kasutatakse nii kohalike kalastuskogukondade kui ka kalandussektori abistamiseks;

45. teatab, et paljudes kohtades üle kogu Euroopa saab kogukonna juhitava kohaliku arengu edukalt üles ehitada olemasolevale kohalikule partnerlusele, mida rahastatakse Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist ja/või Euroopa Kalandusfondist; peale selle on mõnedes piirkondades juba olemas tõendeid õnnestunud koostööst Euroopa Kalandusfondi 4. telje ja LEADERi vahel, kuna mõnikord on tegu ühe ja sama organiga. Kogukonna juhitav kohalik areng annab ka võimaluse ühendada need Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi sekkumised Euroopa Sotsiaalfondi ja Euroopa Regionaalarengu Fondiga, kui see on asjakohane;

46. toob suure probleemina välja asjaolu, et Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi on kavas hallata liikmesriikide tasandil, aga struktuurifondid ja LEADER on sageli regionaliseeritud. See ebakõla võib kogukonna juhitavale kohalikule arengule tagasilöögiks saada;

Partnerlus

47. soovib meelde tuleb Regioonide Komitee nõudmist, et eeskiri, mille kohaselt riigiasutustel ei tohi olla rohkem kui 49 % hääleõigust, tuleb läbi vaadata, kui kohaliku arengu institutsioonilised partnerlused on juba välja kujunenud, ning väljendab neil juhtudel selget toetust eri sektorite „tasakaalustatud esindatusele” kohalikes tegevusrühmades;

48. leiab muu hulgas, et kohaliku tegevusrühma otsustamisprotsess peab olema tugev ja algusest peale selgelt määratletud, nii et kohalik omavalitsus kui kohaliku partnerluse demokraatlikult arvestatav riigiasutus oleks suuteline üldist strateegiat juhtima, tagades samal ajal, et ta poleks kohalikus tegevusrühmas domineeriv;

49. rõhutab, et ehkki kogukonna juhitava kohaliku arengu eesmärgiks on kohalikule era- ja vabatahtlikule sektorile õiguste andmine, tuleb tunnistada ka toetavat rolli, mida kohalik omavalitsus selle korraldamisel peab etendama. Kohalik omavalitsus peab sageli asuma liidri rolli, andmaks haldusasutustele ja Euroopa Komisjonile kindlustunnet, et auditi ja tehtud otsuste vastavusriske nõuetekohaselt juhitakse ning on olemas kohalik suutlikkus, et kohalike tegevusrühmade struktuurid ja menetlused tõhusaks muuta;

⁽¹⁾ Programm RURBACT põhineb võrgustiku RUR@CT kogemusel, et võtta paremini arvesse linna- ja maapiirkondade mõõtme vahelist sidet.

50. soovib seetõttu meelde tuletada, et kogukonna juhivat kohalikku arengut võib korraldada nõnda, et vajaduse korral saab haldusasutuse või muu kohaliku ja piirkondliku korraldusasutuse vastutuse delegeerida kohalikule tegevusrühmale proportsionaalsel viisil, mis peegeldab kohaliku tegevusrühma tegelikku suutlikkust ning nõuet, et tema tehtud otsused oleksid kaasavad, läbipaistvad ja vastutustundlikud;

51. soovib Euroopa Komisjonil tungivalt võtta arvesse liikmesriikides juba käivitatud kohalikke algatusi, et siduda need harmooniliselt seotud kogukonna juhitava kohaliku arengu uue vahendiga;

Väljakutsed

52. innustab komisjoni toetuma Kontrollikoja uurimistulemustele ning muudele aruannetele ja hinnangutele tagamaks, et LEADERi ja URBACTiga saadud kogemused aitaksid tõepoolest luua palju tugevama, läbipaistvama ja vastutustundlikuma kogukonna juhitava kohaliku arengu mudeli;

53. toonitab, et huvide konflikti vältimiseks tuleb algusest peale kindlaks määrata selged reeglid ning et vähemalt kohalike tegevusrühmade reeglid seoses vastutustundlikkuse, avaliku kontrolli, tehtud otsuste edasikaebamise ja läbipaistvusega peaksid olema sama ranged kui need, mida kohalike volikogude liikmed juba järgima peavad. Nii omavalitsused kui ka kohalikud tegevusrühmad peavad olema riigi raha kulutamise ning tehtud otsuste eest läbipaistvalt vastutavad;

54. rõhutab, et suutlikkus on eluliselt tähtis teema, mis tuleb lahendada menetlus- ja haldusnõuete selgemaks ja lihtsamaks muutmisega ning võimaluse korral moodustada fondide vahel ühtsed liidesed, sealhulgas võimaluse korral ka elektrooniliste vahenditega;

55. arvab, et selleks peavad nõuded auditile ja vastavusele olema kõigi fondide puhul palju rangemad kui praegune ettepanek seda ette näeb. Samamoodi peavad need nõuded olema proportsionaalsed, vastasel korral võiksid need võtta potentsiaalselt kohalikelt abisaajatelt julguse ELi rahastamist taotlelda;

56. tunneb seetõttu muret, et kogukonna juhivat kohalik areng peaks taluma iga fondi puhul erinevat finantsjuhtimise ja auditi koormust, mille puhul eri fonde vertikaalselt haldavad

eri haldusasutused või ministeeriumid, ning selle tulemusel edeneksid kahe või rohkema fondi integreeritud projektid tempos, mida dikteerib neist kõige aeglasem. Lisaks on väga oluline, et nimetatud haldusasutused ei hakkaks omalt poolt kehtestama täiendavaid ja raskendavaid menetlusnõudeid;

57. rõhutab, et kohaliku suutlikkuse ja strateegiate ülesehitamine on kõigest vahendid, mille abil saavutada, et kogukonna juhivat kohalik areng pakuks kohaliku kogukonna hüvanguks käegakatsutavaid investeringuid ja mõõdetavaid tulemusi;

58. arvab, et kogukonna juhivat kohalik areng peab palju tugevamalt keskenduma nende kohalike strateegiate määratlemisele ja rakendamisele, mille abil liikuda selgelt määratletud tulemuste poole;

59. rõhutab, et kogukonna juhitava kohaliku arengu üks peamisi eeliseid on innovatsioonisuutlikkus ning see saavutatakse paindliku rakendamisega. Selles suhtes peaksid Euroopa Liidu ja liikmesriikide eeskirjad hoiduma ülalt alla ja ühetaolisest meetmetest, abikõlblikkuse eeskirjadest ja kriteeriumidest kõigis riikides ja piirkondades, et hõlbustada kohalikele probleemidele kohalike lahenduste leidmist alt üles;

60. arvab, et side kohalike strateegiate määratlemise, heade ideede vahetamise ja ulatuslikuma rakendamise vahel peab olema otsene ja tugev, eelkõige laiaulatuslikuma sekkumise korral struktuurifondide raames;

61. märgib, et haldusasutustel võib tekkida kiusatus selliseid integreeritud ja ressursimahukaid tegevusi nagu kogukonna juhivat kohalik areng mitte toetada, kui leidub mõni kergem moodus raha kulutamiseks. Kui kogukonna juhital kohalikul arengul oleks kättesaadav praegusega võrreldes suurem tehniline tugi, oleks sel palju tugevam kvalitatiivne mõõde ja kohaliku kogukonna toetus kui ülalt alla lähenemisviisil;

62. juhib tähelepanu ebakõlale, et kogukonna juhitava kohaliku arengu kasutamisel eraldatakse 5 % ressursidest küll LEADERi puhul, kuid mitte teistele fondidele. Komitee kutsub haldusasutusi üles kaaluma selle 5 % kohaldamist ka ülejäänud kolmele fondile, kui kogukonna juhivat kohalik areng on valinud ühissätete määruse fondidest kas partnerluslepingu või rakenduskava;

63. arwab, et tuleb tegelda kohaliku arengu praeguse jaotusega programmides, et suurendada nähtavust ja vastutust, samuti näidisprojekte, üksteiselt õppimist ning teadmussiiret, eelkõige seoses kvalitatiivsemate näitajatega;

64. kutsub komisjoni nelja asjaomast direktoraati üles nii pea kui võimalik ette valmistama ühiseid lihtsustatud suunavaid juhiseid kogukonna juhitava kohaliku arengu rakendamiseks eluliselt tähtsates valdkondades, näiteks hindamisel, milline reaalne panus võiks ühissätete määruse fondidel integreeritud kohalikesse programmidesse ja üksikprojektidesse olla, kulude abikõlblikkus, aruandlus, koostöö, audit ning kohased järelemeetmed, samuti ka teadmussiirde meetodid. Seda tehes peaks komisjon korraldama strateegilise dialoogi riikliku, piirkondliku ja kohaliku arengu töötajatega, kes võivad välja tuua mõned küsimused, mida juhistes käsitleda, samuti mõned võimalikud vastused ja näited olemasolevast kohaliku arengu partnerlusest.

Brüssel, 29. november 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamus „ELi riigiabi ajakohastamine”

(2013/C 17/06)

REGIOONIDE KOMITEE

- toetab komisjoni eesmärki keskenduda siseturgu eriti tugevalt mõjutavatele juhtumitele ning jõuda seeläbi ulatuslikuma prioriteetide seadmiseni riigiabimenetlustes, mis vähendab kõigi osapoolte – komisjoni, liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koormust;
- nendib, et sobiv lähtepunkt sellise riigiabi prioriteediks seadmisel, millel on siseturu seisukohalt tõeline ja märkimisväärne tähtsus, võiks muu hulgas olla piiriülesele kaubandusele avalduva mõju kriteeriumi täpsustamine ning ettevõtja mõiste konkretiseerimine;
- palub seejuures arvesse võtta, et tegevustega seotud makseid, mis on peaaesjalikult puhtalt kohalikku laadi, võib küll juriidiliselt klassifitseerida riigiabina, ent neil võib olla piiratud mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele;
- nõuab kõrgemaid künniseid vähese tähtsusega abi määrusele ja eraldi vähese tähtsusega abi künnise vastavat tõstmist üldist majandushuvi pakkuvate teenuste puhul. Samuti taotleb komitee horisontaalsete kategooriate laiendamist võimaldamismääruses ning vastavat laiendamist ja täpsustamist grupierandimääruses kui võimalusi komisjoni eesmärgi saavutamiseks käesoleva ajakohastamisalgatuse raames.

Raportöör	Clemens LINDEMANN (DE/PES) Saarpfalzi maavanem
Viitedokument	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi riigiabi ajakohastamine” COM(2012) 209 final

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. tervitab komisjoni tõdemust, et riigiabi eeskirjad on muutunud killustatud ja keerukaks õigusraamistikuks, mis toob kõigile asjaomastele osapooltele kaasa suure halduskoormuse, sõltumata siseturule avalduva mõju ulatusest;
2. kutsub seetõttu üles riigiabi eeskirju märkimisväärselt lihtsustama ja keskendama need olulistele juhtumitele, parandama eeskirjade praktilist kohaldatavust ning kiirendama ja/või vähendama asjaomaseid menetlusi;
3. tervitab seega Euroopa Liidu Komisjoni kavatsust eeskirju ratsionaliseerida ja olulisi mõisteid täpsustada;
4. toetab komisjoni eesmärki keskenduda siseturu eriti tugevalt mõjutavatele juhtumitele ning jõuda seeläbi ulatuslikuma prioriteetide seadmiseni riigiabimenetlustes, mis vähendab kõigi osapoolte – komisjoni, liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koormust;
5. nendib, et sobiv lähtepunkt sellise riigiabi prioriteediks seadmisel, millel on siseturu seisukohalt tõeline ja märkimisväärt tähtsus, võiks muu hulgas olla piiriülesele kaubandusele avalduva mõju kriteeriumi täpsustamine ning ettevõtja mõiste konkretiseerimine;
6. kutsub Euroopa Komisjoni üles selgitama küsimust, millistel tingimustel peetakse tegevust liikmesriikidevahelist kaubandust kahjustavaks või millal ei ole tegevus siseturu seisukohast asjakohane;
7. palub seejuures arvesse võtta, et tegevustega seotud makseid, mis on peaaegselt puhtalt kohalikkude laadi, võib küll juriidiliselt klassifitseerida riigiabina, ent neil võib olla piiratud mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele;
8. teeb ettepaneku, et juhul kui nende hüvitiste suhtes üldiselt kohaldatav erand tagasi lükatakse, tuleks kaaluda vähemalt lihtsustatud menetluse alternatiivi;
9. kutsub üles selgitama ettevõtja mõistet, esitades – näiteks kriteeriumide kaudu – selgema piiritlese majandusliku ja mittemajandusliku valdkonna vahel, ning koostades liikmesriikide ja komisjoni koostöös liikmesriigipõhised nimistud. Samal ajal kui abstraktsete kriteeriumide puhul võetakse arvesse ka dünaamilisi arenguid, loovad ühiselt koostatud nimistud õiguskindlust olulistest valdkondades. See oleks kergendus kohalikele ja piirkondlikele asutustele, aga ka komisjonile;
10. kui kõnealune idee lükatakse tagasi, teeb ettepaneku kirjeldada alternatiivina täpsemalt tingimusi, mille korral tuleb neis valdkondades lähtuda sellest, et tegu on majandustegevusega;
11. on seisukohal, et ettevõtja mõiste ei hõlma tingimata sotsiaal-, kultuuri- ega haridusvaldkonda ega ka mittemajanduslikke üldhuviteenuseid;
12. toonitab, et mitte igast oma mahu või ulatuse poolest äärmiselt piiratud riigiabi juhtumist ei peaks Euroopa Komisjoni teavitama ning et liikmesriigid peaksid siin ise võtma vastutuse riigiabi eeskirjade kohaldamise eest (nt erandite või vähese tähtsusega abi eeskirjade kaudu);
13. nõuab kõrgemaid künniseid vähese tähtsusega abi määruusele ja eraldi vähese tähtsusega abi künnise vastavat tõstmist üldist majandushuvi pakkuvate teenuste puhul. Samuti taotleb komitee horisontaalsete kategooriate laiendamist võimaldamismääruses ning vastavat laiendamist ja täpsustamist grupierandimääruses kui võimalusi komisjoni eesmärgi saavutamiseks käesoleva ajakohastamisalgatuse raames;
14. rõhutab vajadust eristada selgemalt selle ajakohastamise keskmes olevaid üldisi riigiabi sätteid riigiabi andmise korral üldist majandushuvi pakkuvate teenuste puhul (nn Almunia pakett), eelkõige mis puudutab piiripealseid juhtumeid, kus sellise teenusena klassifitseerimine ei ole ühene;

Strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide ulatuslikum arvessevõtmine

15. tervitab ulatuslikumat keskendumist strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidele. See ei tohi siiski lõpuks tähendada mahukamaid ja keerulisemaid eeskirju ametiasutuste jaoks kavandatud lihtsustamise asemel;

16. toonitab piirkondliku abi suuniste olulisust kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks, kuna nende alusel määratakse kindlaks, millistes piirkondades milliseid ettevõtlussektoreid toetada võib. Antud kontekstis peaks kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel olema ka abi saavates piirkondades suvaõigust toetada ettevõtteid nende suurusest sõltumata;

17. rõhutab vajadust võimaldada paindlikku ja kohalikele oludele vastavat toetust seal, kus eksisteerib konkreetne vajadus toetusmeetmete järele, pidades silmas demograafilist muutust või püsivaid ebasoodsaid looduslikke tingimusi eriti maa- või mägipiirkondades;

18. nõuab rohkem mänguruumi, et töötada välja kohalikult ja piirkondlikult kohandatud arengustrateegiad ja toetusmeetmed ning koostada piirkondlikud eelarved;

19. märgib, et regionaalabi suuniste läbivaatamisel aastateks 2014–2020 ei tohi rahvastiku ülempiiri tõttu tekkida põhjendamatu ebavõrdsust liikmesriikide vahel ning et edaspidi tuleb kõigil aladel arvesse võtta ka suurettevõtteid;

20. tervitab seega integreeritud territoriaalsete investeeringute vahendit. See avab võimalusi meetmete kujundamiseks kohalikul tasandil ja võimaldab teostada üldisi investeeringuid;

21. tervitab asjaolu, et Euroopa Komisjon püüdleb integreerituma lähenemisviisi ning toetusmeetmete parema koordineerimise poole;

22. tervitab toetusvahendite kombineerimise ja fondiülese rahastamise võimalust, samuti sellega seotud piirkondlike toetusvahendite jätkusuutliku kasutamise paranemist;

23. taotleb antud kontekstis ja võttes arvesse piirkondadele antava riigiabi suuniste läbivaatamist, et üldist majandushuvi pakkuvate teenuste antavat riigiabi, mis vastavalt mõnede üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtetele avaliku teenuse kompensatsiooni kujul riigiabi andmist käsitleva ELi toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamist puudutava 20. detsembri 2011. aasta otsusele on põhimõtteliselt aluslepinguga kooskõlas ja samas struktuurifondidest kaasrahastatavad, ei tuleks hõlmata piirkondliku abi ülemmäära arvutamisel või tuleks seda teha väga piiratud määral. See

selgitus tuleks lisada kas piirkondadele antava riigiabi suuniste muudetud versiooniga või struktuurifondidest kaasrahastatavate üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kehtivat riigiabikorda käsitleva teatisega;

24. kutsub komisjoni tungivalt üles tunnistama, et sõltumata avaliku sektori tellimusest ei tohiks avaliku sektori infrastruktuuriprojektide avalikust sektorist rahastamist käsitleda riigiabina;

25. rõhutab vajadust selgitada riigiabisüsteemi kohaldatavust infrastruktuuridele seoses probleemidega, mis on ilmnenud Euroopa Liidu Üldkohtu 24. märtsi 2011. aasta otsuse kohtuasjas Freistaat Sachsen ja Land Sachsen-Anhalt (T-443/08) ja Mitteldeutsche Flughafen AG ja Flughafen Leipzig-Halle GmbH (T-455/08) Euroopa Komisjoni vastu tõlgendamisel, mis on kaasa toonud märkimisväärsed viivitusi struktuurifondidest rahastatud ligikaudu 200 infrastruktuuriprojekti eelkontrolli teostamisel;

Riigiabi eeskirjade lihtsustamine

26. toetab komisjoni kavatsust selgitada teatistes kokkuvõtvalt riigiabi mõiste tõlgendamist otsuste ja kohtupraktika kaudu ning seda mõistet ühtselt kasutada;

27. nõuab, et tõlgendavate teatistega ei loodaks täiendavat tõlgendamisvajadust. Tingimata tuleks vältida ebamääraste õigusterminite kasutamist;

28. toetab komisjoni kavatsust muuta paljud riigiabi käsitlevad teiseste ja mittesiduvate õigusaktide (*soft law*) tekstid (määrused, teatised, suunised jne) sidusamaks ja need võimalusel koondada;

29. ei toeta põhimõtteliselt komisjoni ideed lisada abimeetmete kokkusobivuse hindamisse täiendavaid kvaliteedi- ja tõhususkaalutlusi. Kohalike ja piirkondlike riigiabi andjate suvaõigust veelgi enam piiravad kvaliteedi- ja tõhususkriteeriumid ei kuulu põhimõtteliselt ELi toimimise lepingu konkurentsi peatükis määratletud komisjoni pädevuste hulka. Kvaliteeti ja tõhusust puudutavad otsused peavad kohaliku tegevusruumi huvides jääma kohapeal tegutsevate ametiasutuste langetada;

30. nendib, et liikmesriikide ametiasutuste pidevalt kasvavad aruandluskohustused tähendavad nii liikmesriikide kui ka komisjoni jaoks tohutut bürokraatlikku koormust;

31. nõuab eelkõige ELi taotletava bürokraatia vähendamise taustal pistelise kontrolli süsteemi sisseviimist, et allpool teatud rahalist künnist oleks võimalik täielikult loobuda üldisest aruandlusest;

Õigusaktide läbivaatamine

32. ELi riigiabi eeskirjade ajakohastamise raames vaadatakse ühtekokku läbi neli õigusakti eesmärgiga seada kindlamad prioriteedid.

a) Komisjoni vähese tähtsusega abi määruse läbivaatamine

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1998/2006, 15. detsember 2006, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 (ELi toimimise lepingu artikkel 107) ja 88 (ELi toimimise lepingu artikkel 108) kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes

33. tervitab komisjoni eesmärki kanda väiksemaid summasid hõlmava riigiabi puhul rohkem vastutust üle liikmesriikide tasandile. Ent see peaks kehtima üldiselt ja mitte ainult väiksemahulise riigiabi suhtes. Ühelt poolt lihtsustab see oluliselt komisjoni tööd, teiselt poolt saaksid sellest kasu ka kohalikud ametiasutused, kuna riiklik tasand on kohaliku omavalitsuse vajadustele lähemal kui komisjon;

34. nõuab, et vähese tähtsusega abi määruse piirmäära tõstetaks 200 000 eurolt vähemalt 500 000 euroni kolme eelarveaasta jooksul, kooskõlas komisjoni õigustatud püüdlustega keskenduda ulatuslikumalt siseturu seisukohalt eriti olulistele juhtumitele;

35. juhib tähelepanu sellele, et üldist majandushuvi pakkuvatele teenustele kohaldatav eraldi vähese tähtsusega abi määrus koos tõstetud piirmääradega koostati vähese tähtsusega abi üldise määruse madalamaid piirmäärasid teadvustades ja neile vastandudes;

36. nõuab seega nende teenuste piirmäära selget tõstmist võrreldes vähese tähtsusega abi üldise piirmääraga, et võtta arvesse üldist majandushuvi pakkuvate teenuste iseärasusi ja hoida nende erilist positsiooni kogu süsteemis;

37. meenutab, et Almunia paketti silmas pidades on Regioonide Komitee juba taotlenud üldist majandushuvi pakkuvatele teenustele vähese tähtsusega abi iga-aastast 800 000 euro suurust piirmäära, ning kordab siinkohal oma nõudmist;

38. nõuab muus kui toetuse vormis antava abi kontekstis (eriti tagatised), et üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatava vähese tähtsusega abi määruse sätteid kohaldataks ka vähese tähtsusega abi üldise määruse puhul;

39. nõuab seoses sellega tagatissüsteemide alusel antud üksikabi jaoks – analoogiliselt üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatavale vähese tähtsusega abi määrusele – spetsiaalse ülempiiri tõstmist 3,75 miljonile eurole. Eelkõige on see oluline seoses üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatavas vähese tähtsusega abi määruuses sätestatud

keeluga kumuleerida vähese tähtsusega abi muu riigiabiga samadele abikõblikele kuludele;

b) Nõukogu võimaldamismääruse läbivaatamine

Nõukogu määrus (EÜ) nr 994/1998, 7. mai 1998, milles käsitletakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 92 (ELi toimimise lepingu artikkel 112) ja 93 (ELi toimimise lepingu artikkel 113) kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes

40. tervitab komisjoni poolt ettenähtud meetmeid nõukogu võimaldamismääruse muutmiseks, et täiendavad abikategooriad/rohkem abikategooriaid oleks siseturuga kokkusobivad ja vabas-tataks seega etteteatamiskohustusest;

41. tervitab lisaks komisjoni kavatsust arvata teatamiskohustusest välja järgmised riigiabi liigid:

— kultuurile antav abi;

— loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi,

— (osaliselt) ELi poolt rahastatavatele projektidele (näiteks JESSICA) antav abi ja

— muud;

42. teeb ettepaneku lisada kategooria „muud“ alla sotsiaal-, kultuuri- ja tervishoiuvaldkond – eeldusel, et need ei ole ärilise või kasumliku suunitlusega –, lairibaiühendus ning episootiate vastu võitlemise meetmed;

43. nõuab, et täpsustataks nende horisontaalsete erandite seost üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatava erandi otsusega;

c) Komisjoni üldise grupierandi määruse läbivaatamine

Komisjoni määrus (EÜ) nr 800/2008, 6. august 2008, EÜ asutamislepingu artiklite 87 (ELi toimimise lepingu artikkel 107) ja 88 (ELi toimimise lepingu artikkel 108) kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus)

44. tervitab kavandatud meetmeid üldise grupierandi määruse läbivaatamiseks ja reguleerimisala laiendamiseks läbi-vaadatud võimaldamismäärusega hõlmatud abikategooriatele, et vähendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste halduskoormust;

45. nõuab grupierandi laiendamist vastavalt võimaldamismääruse horisontaalsele laiendamisele sellistele valdkondadele nagu sotsiaalküsimused, haridus, tervishoid ja lairibaiühendus;

46. rõhutab seoses haridusvaldkonnaga, et erand peab puudutama eelkõige mitteriiklikku kooli- ja täiskasvanuharidust, eeldusel et see ei kuulu üldist majandushuvi pakkuvatele teenustele kohaldatavate riigiabi eeskirjade reguleerimisalasse;

47. toonitab, et sama peab kehtima ka tervishoiuteenuste, mida osutavad eriosakonnad või kliinikud, samuti mittetulundusühingute ja hooldekodude (erandiks on eakatekodud) pakutavatele mitteärilistele sotsiaalteenustele;

48. tuletab meelde digitaalset tegevuskava ja Euroopa Liidu eesmärki muuta 2013. aastaks lairibaühendus kättesaadavaks kõigile eurooplastele;

49. tõdeb, et tingimused selliste toimivate lairibavõrkude väljaehitamiseks maapiirkonnas ei teki ilma riigiabita, ja rõhutab, et seetõttu ei tohiks riigiabi eeskirjad maapiirkondade liitmist lairibavõrkudesse tarbetult keerukaks muuta. Maapiirkondi tuleks kaitsta digitaalse tõrjutuse eest;

50. toonitab, et siinjuures tuleks eelkõige arvesse võtta ka eelseid, mis kaasnevad lairiba infrastruktuuri loomisega tänu lairibateenuste järgneva turu tekkimisele;

51. avaldab kahetsust, et Euroopa Komisjoni esitatud uuendatud lairibasoonide eelnõus ei võeta arvesse korduvalt väljendatud nõudmist õigusaktide märkimisväärseks ratsionaliseerimiseks ja lihtsustamiseks;

52. kutsub komisjoni üles tagama, et lairibavõrgu arendamise kaasamisega grupierandi määrusesse oleks ulatuslik lairibavõrgu väljaehitamine võimalik ka hõredamalt asustatud piirkondades, kus tuleb lähtuda sellest, et tuludest üksi ei piisa, et täielikult katta aktiivse tehnika soetamine ja süsteemi käitluskulud;

53. nõuab grupierandi laiendamist vastavalt võimaldamismääruse kohaldamisala horisontaalsele laiendamisele ka episoodiate vastu võitlemise meetmetele, pidades eelkõige silmas epideemiapuhanguteks vajaliku varustuse olemasolu;

54. tervitab asjaolu, et erandite laiendamisega võtavad liikmesriigid suurema vastutuse. Samuti toetab komitee liikmesriikide suuremat vastutust riigiabi kontrolli valdkonnas üldiselt;

55. rõhutab, et see ei tohi viia olukorrani, kus koormus väheneb vaid komisjoni jaoks, liikmesriikidele seevastu saab aga arvukate aruandlus- ja dokumenteerimiskohustuste ning täpsete ja üksikasjalike kasutuseelduste jne tõttu osaks järjest suurem halduskoormus;

56. peab aga seejuures oluliseks, et komisjoni järelkontrolli õigus ei laieneks, vaid et komisjon delegeeriks vastutuse tõepoolest liikmesriigile. Seejuures ei tohi konkurentsi peadirektoraat riigiabi riiklike kontrolliasutusi ära kasutada kui teatud liiki eelkontrolli instantse, seda iseäranis juhul, kui otsustusõigus jääb endiselt komisjonile;

57. lükkab tagasi komisjoni idee anda riigiabi riiklik kontroll sõltumatutele ametiasutustele (nt konkurentsiametitele), kuna riigiabi kontrolli korralduse üle otsustamine riiklikul tasandil on ainuüksi liikmesriigi ja mitte komisjoni pädevuses. Samadel põhjustel ei toeta komitee komisjonipoolsete uuringute läbiviimise võimalust;

d) Nõukogu menetlusmääruse läbivaatamine

Nõukogu määrus (EÜ) nr 659/1999, 22. märts 1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 (ELi toimimise lepingu artikkel 113) kohaldamiseks

58. tervitab menetlusmääruse sätete lihtsustamist;

59. ei toeta komisjonile uute uurimisvolituste andmist ettevõtjate osas, nt turuinfosüsteemi (*market information tools*) kaudu, minnes seejuures mööda liikmesriikidest. See tooks kaasa liikmesriikide pädevuste ülemineku Euroopa tasandile.

Brüssel, 29. november 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamus „Seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi suunas – ELi keskkonnaõiguse parem rakendamine”

(2013/C 17/07)

REGIOONIDE KOMITEE

- kutsub üles tagama, et 7. keskkonnaalane tegevusprogramm toetaks kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi nende rakendajarollis, sisaldades eeskätt järgmist: nende agaramat osalemist ELi õigusaktide sõnastamises, ülevõtmises ja hindamises; tõhusat saasteallikatele suunatud poliitikat ja kulude katmise võimaluste laiendamist kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele; keskendumist sellele, kuidas linna-keskkonda säästvalt hallata; õigusaktide vastuvõtmise ja nende läbivaatamise vahele mõistliku ajavahemiku jätmist;
- toetab struktuuri parandamist, teabe proaktiivset levitamist ja kättesaadavust, sh struktureeritud rakendus- ja teberaamistike arendamist, toetuste kättesaadavaks tegemist 2007.–2014. aasta struktuurifondide kaudu antava tehnilise abi ja tulevase LIFE programmi kaudu;
- usub, et 7. keskkonnaalane tegevusprogramm peaks kohustama ELi ja liikmesriike viima sisse reageerimisvõime parandamiseks uued ja paremad vahendid, näiteks ELi üldine keskkonnakontrolli ja -järelvalve raamistik, kontrollimisvolituste andmine Euroopa Komisjonile, üldised vaidluste menetlemise kriteeriumid liikmesriikides, direktiiv õiguskaitse kättesaadavuse kohta;
- tervitab partnerluslepinguid, kuid rõhutab, et need tuleks sõlmida mitte üksnes Euroopa Komisjoni ja liikmesriigi vahel, vaid hõlmama peaks ka üht või mitut kohalikku ja piirkondlikku omavalitsust, et asjakohaselt peegeldada mitmetasandilist valitsemist;
- soovib keskkonnatulemuste parandamist mitmetasandilise valitsemise uuenduslike meetodite abil, sh laiendada linnapeade pakti ressursitõhususele ja edasi arendada Euroopa roheline pealinna auhinda;
- tervitab Euroopa Komisjoni teatistes väljendatud toetust Regioonide Komitee ettepanekule korraldada regulaarselt ühisfoorumeid, millel käsitletakse kohalikke ja piirkondlikke probleeme ja lahendusi ELi keskkonnaõiguse kohaldamisel.

Raportöör	Nilgun CANVER (UK/PES), Londoni Haringey' linnaosa volikogu liige
Viitedokument	Teatis teemal „Rohkem kasu ELi keskkonnameetmetest: usalduse suurendamine teadmisi ja reageerimisvõimet täiustades” COM(2012) 95 final

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

A. Üldised märkused

1. tuletab meelde, et käesoleval arvamusel on kolm eesmärki:

— reageerida Euroopa Komisjoni 7. märtsi 2012 teatisele, et aidata kujundada tulevast 7. keskkonnaalast tegevusprogrammi;

— anda panus aruteludesse tulevase 7. keskkonnaalase tegevusprogrammi ja selle eeldatava paremale rakendamisele keskendumise üle;

— arendada edasi Regioonide Komitee varasemat perspektiiv-arvamust teemal „Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll tulevases keskkonnapoliitikas” (CdR 164/2010 fin), milles tõsteti esile võimalusi parandada keskkonnakaitse tõhusust kõigil valitsustasandil ja kõigil poliitika väljatöötamise etappidel;

2. tõdeb, et kui Euroopa Komisjoni 2008. aasta teatise Euroopa Ühenduse keskkonnaõiguse rakendamise kohta⁽¹⁾ pöörati peatähelepanu komisjoni jõustamisvolitustele ELi keskkonnaõiguse rikkumise korral, siis praegune teatis keskendub sellele, kuidas hea valitsemistava abil parandada rakendamist riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil. Selles kajastub Regioonide Komitee varasem kriitika ja soovitused⁽²⁾;

3. märgib, et teatise eesmärk on elavdada kõigi sidusrühmadega, sealhulgas kohalike ja piirkondlike omavalitsustega, dialoogi selle üle, kuidas nad saaksid paremini koos töötada, et tõhustada ELi seaduste rakendamist parema teadmiste kogumise ja jagamise teel ning tagades, et kõigil lasub suurem vastutus ja kõik reageerivad operatiivsemalt, et tegeleda probleemidega tõhusalt kohapeal. Regioonide Komitee on nõus seis-

kohaga, et rakendamise kaks teineteist täiendavat tegurit on teadmised ja reageerimisvõime;

4. usub, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad saavutada rakendamise ja jõustamise suurema sidususe mitmel viisil, eelkõige võivad nad püstitada pikaajalised keskkonnameetmised ja -strateegiad; kaasata kohalikke elanikke; luua hästitoimivad osakonnad ja teenistused; kasutada ELi fonde keskkonnatariifide ja ökosüsteemiteenustesse investeerimiseks; kohandada kliimamuutustega ja vähendada katastroofide tõenäosust; kohaldada keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise direktiivi; jõutada läbipaistvust ja õiguskaitse kättesaadavust⁽³⁾;

5. märgib siiski, et uued ülesanded ja eeskirjad, mis EL paneb selles valdkonnas kohalike ja piirkondlike omavalitsuste õlule, võivad tekitada küsimusi seoses kulude ja halduskoormusega. Regioonide Komitee on seisukohal, et uusi algatusi tuleb rakendada viisil, mis ei suurenda kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kulusid ega halduskoormust. Komitee palub komisjonil läbi viia asjakohased mõjuhinnangud ja uuringud. Meenutades oma juurdunud seisukohta halduskoormuse osas ja võttes arvesse lepingu sätteid,⁽⁴⁾ kutsub komitee Euroopa Komisjoni üles viima läbi põhjaliku mõjuhinnangu selle kohta, millist haldus- ja regulatiivset koormust põhjustaksid teatistest tulenevad mis tahes uued ELi algatused;

B. 7. keskkonnaalase tegevusprogrammi rakendamine peab olema prioriteetne

6. kordab oma arvamust, et 7. keskkonnaalast tegevusprogrammi on vaja, kuna praegune kaotas kehtivuse 22. juulil 2012 ja tuleks tagada järjepidevus. 7. keskkonnaalane tegevusprogramm peaks tagama, et ELi keskkonnavalikud jäävad kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks piisavalt selgeks ja prognoositavaks⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ COM(2008) 773 final

⁽²⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽³⁾ CdR 164/2010 fin, CdR 38/2010 fin, CdR 199/2009 fin, CdR 89/2009 fin.

⁽⁴⁾ „Seadusandlike aktide eelnõudes võetakse arvesse vajadust, et mis tahes finants- või halduskohustus, mis langeb liidule, riikide valitsustele, piirkondlikele või kohalikele asutustele, majandustegevuses osalejatele ja kodanikele, oleks minimaalne ja proportsionaalne taotletava eesmärgiga.” (Euroopa Liidu toimimise lepingu protokoll nr 2 artikkel 5).

⁽⁵⁾ CdR 164/2010 fin, Euroopa Parlamendi 20. aprilli 2012 resolutsioon (2011/2194(INI)).

7. meenutab oma varasemaid soovitusi 7. keskkonnaalase tegevusprogrammi üldise olemuse ja prioriteetide kohta, ⁽⁶⁾ milles rõhutati esmajoones seda, et nimetatud programm peab strateegia „Euroopa 2020” raames aitama saavutada ressursitõhusa Euroopa ning pakkuma nägemust, milline peaks olema ELi keskkonnapoliitika pikaajalisem suund. Samuti tuleks 2020. aastaks seada selged sihid, ajakavad ja tegevused. Vaja on mõtiskelda 22. juunil 2012 ÜRO säästva arengu konverentsil vastu võetud Rio+20 deklaratsiooni, selles rõhutatud kaasava rohelise majanduse ja 2015. aasta järgsete säästva arengu eesmärkide üle, unustamata samas Regioonide Komitee panust Rio tippkohtumisele ⁽⁷⁾;

8. märgib murega, et ELi keskkonnaõigustikku ei rakendata ikka veel piisaval tasemel, kuigi täielik rakendamine ja jõustamine on kõigil tasandil pöördelise tähtsusega selleks, et parandada keskkonnaseisundit ja tervishoidu, tagada võrdsed võimalused ja luua selles sektoris õiguskindlus ning vältida turumootusi ⁽⁸⁾. 2009. aasta lõpus moodustasid keskkonnaalased rikkumised kõigist ELi õigusaktide rikkumismenetlustest ELi liikmesriikides 18,8 % (544), mis osutab keskkonna jätkuvale kahjustamisele ja konkurentsimoontustele ⁽⁹⁾;

9. märgib muu hulgas, et ELi olemasoleva keskkonnaõigustiku mitterakendamisest tingitud kulud ulatuvad hinnanguliselt umbkaudu 50 miljardi euronit aastas tervishoiukulude ja otseste keskkonnakulude näol ⁽¹⁰⁾. Mittetäitmisest tulenevad lisakulutused hõlmavad ettevõtjate luhtunud võimalusi, mitmeid nõuetega vastavusse viimise kulusid, konkurentsimoontusi ELi tööstuses ning rikkumisjuhtudega seonduvaid suuremaid kulusid. Hinnangute kohaselt pakub kõigi jäätmeid käsitlevate õigusaktide täielik rakendamine jäätme- (ja ringlussevõtu)tööstusele täiendavat käivet 42 miljardi euro ulatuses ja umbes 400 000 uue lisatöökoha loomist ⁽¹¹⁾. Et ELi keskkonna valdkonna ettevõtete aastakäive ületab hinnanguliselt 300 miljardit eurot, võib rakendamise võimaluste ja ajakavaga seotud ebakindlus kaotatud võimaluste näol kaasa tuua märkimisväärseid kulusid ⁽¹²⁾. Kui rikkumisjuhtumi tõttu tuleb investeringud teha väga lühikese aja jooksul, on nad tõenäoliselt kulukamad, kui siis, kui rakendamist oleks paremini planeeritud;

10. kutsub üles seadma hea rakendamise 7. keskkonnaalase tegevusprogrammi prioriteetseks eesmärgiks, et tagada kohustus saavutada paremad keskkonnatulemused, eelkõige need, mis on sätestatud ressursitõhususe tegevuskavas, vähese CO₂-heittega majanduse edenemiskavas ja 2020. aasta bioloogilise mitmekesisuse strateegias;

⁽⁶⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 187/2011 fin.

⁽⁸⁾ Vt samuti Euroopa Parlamendi 20. aprilli 2012 resolutsioon (2011/2194(INI); nõukogu 20. detsembri 2010. aasta järeldused „Keskkonnapoliitika vahendite täiustamine”.

⁽⁹⁾ „Statistics on environmental infringements” Euroopa Komisjoni veebilehel.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Komisjoni tellitud uuring „The costs of not implementing the environmental acquis”, COWI 2011.

⁽¹¹⁾ Euroopa Komisjoni tellitud uuring „Implementing EU Waste Legislation for Green Growth”, Bio Intelligence Service, 2011.

⁽¹²⁾ Uuring „The costs of not implementing the environmental acquis”, COWI, 2011.

11. kutsub üles tagama, et 7. keskkonnaalane tegevusprogramm toetaks kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi nende rakendajarollis, sisaldades eeskätt järgmist:

- kohaliku ja piirkondliku tasandi agaramat osalemist ELi õigusaktide sõnastamises, ülevõtmises ja hindamises, tuginedes kohaliku ja piirkondliku tasandi kogemustele, et parandada õigusaktide rakendamist ja suurendada vastutust;

- mehhanisme, mis kaasavad kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ja võimaldavad neil jagada parimaid tavasid poliitika rakendamise alal;

- tõhusat saasteallikatele suunatud poliitikat ja kulude katmise võimaluste laiendamist kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele;

- keskendumist sellele, kuidas linnakeskkonda säästvalt hallata, pöörates tähelepanu integreeritud keskkonnaplaneerimisele, säästvale liikuvusele, elukvaliteedile ja tervishoiule;

- õigusaktide vastuvõtmise ja nende läbivaatamise vahele mõistliku ajavahemiku jätmist, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel oleks stabiilses õiguskeskkonnas aega kohaldamist planeerida ja kohandustesse investeerida, jättes samas ELile paindlikkuse õigusakte ajakohastada, et need peegeldaksid tehnoloogilisi muutusi ning muutuvaid vajadusi ning üldsuse ootusi;

12. usub, et 7. keskkonnaalane tegevusprogramm peaks kohustama ELi ja liikmesriike viima sisse uued, paremad rakendamisevahendid, võttes arvesse ka teatistes sedastatud algatusi, mida on käsitletud C ja D jaos, näiteks: ⁽¹³⁾

- struktuuri parandamine, keskkonna- ja rakendamisalase teabe proaktiivne levitamine ja kättesaadavus, kaasa arvatud riikide keskkonnakaitseametite ja Euroopa Keskkonnaameti abil;

⁽¹³⁾ CdR 164/2010 fin, CdR 140/2011 fin.

Vt ka Euroopa Parlamendi 20. aprilli 2012 resolutsioon (2011/2194(INI); nõukogu 11. juuni 2012 järeldused 7. keskkonnaalase tegevusprogrammi kohta; nõukogu 10. oktoobri 2011 järeldused „Kuuenda keskkonnaalase tegevusprogrammi hindamine ja edasised sammud: ELi seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi väljatöötamine”.

- ELi raamistik keskkonnajärelevalve teostamiseks liikmesriikide tasandil;
- kriteeriumid liikmesriikides kaebuste käsitlemiseks, sh vaidluste lahendamisel näiteks lepitusmenetluse teel;
- õiguskaitsse kättesaadavuse direktiivi ettepaneku taas päevakorra võtmine;
- liikmesriikide ning kohalike või piirkondlike omavalitsuste vaheliste kolmepoolsete rakendamislepingute ning muude mitmetasandilise valitsemise vahendite arendamine;
- tõhus järelevalve ELi ressursitõhususe tegevuskava üle, sh ressursitõhususe eesmärkide ja näitajate lülitamine iga-aastasesse majanduskasvu analüüsi ja liikmesriikide riiklikesse reformikavadesse;
- innovaatilised rahastamiskontseptsioonid ja -viisid, et ergutada erainvesteeringuid rakendamisse, sh keskkonnale kahjulike toetuste järkjärguline kaotamine ja ressursside kasutamist rohkem arvesse võtvate keskkonnahoidlike maksureformide edendamine;
- keskkonna- ja kliimapoliitika kooskõla parandamine ELi teiste poliitikameetmetega, et hõlbustada integreeritud lähenemist kohalikul tasandil rakendamisele ja lisada riskivähendamise kaalutlused keskkonnamoju hinnangutesse;

C. Rakendamisalaste teadmiste parandamine

13. jagab Euroopa Komisjoni muret ebahütlase seire pärast Euroopas, sest kogutav teave on sageli lünklik, ühildamatu ja aegunud. Elektrooniliselt tehakse kättesaadavaks liiga vähe kasulikke teavet ja sageli ei avaldata seda süstemaatiliselt. Regioonide Komitee mõonab, et parem ja laiemalt kättesaadav teave riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil võimaldaks suuri keskkonnaprobleeme varem kindlaks teha, aidates sedasi pikemaajalises perspektiivis kulusid kokku hoida;

14. toonitab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on määrav roll rakendamisalaste teadmiste kogumisel. Eesmärgiks peab olema teabe kooskõla ja ühilduvuse tagamine nii liikmesriigi kui ka ELi tasandil, samuti selle tõhustamine ja usaldusväärsete parandamine;

15. usub, et läbipaistvus etendab tähtsat osa parema rakendamise ja jõustamise ergutamisel. Vaja on edendada investeerimist elektroonilistesse teabesüsteemidesse, mille kaudu saab keskkonna- ja rakendamisalane teave laiemale üldsusele ja ametiasutustele kättesaadavaks; kõigil valitsustasandil tuleb intensiivistada proaktiivse keskkonnateabe levitamist ja tagada sellele juurdepääs;

Tõhusamad teabesüsteemid riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil rakendamise kohta

16. nõuab, et samaaegselt teabele juurdepääsu käsitleva direktiivi tugevdamisega, nagu seda nähakse ette teatistes, peaks Euroopa Komisjon tagama, et liikmesriigid ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused rakendaksid kohaselt direktiivis sisalduvaid miinimumnõudeid, eelkõige neid, mis on seotud teabe proaktiivsema, ajakohasema ja süstemaatilisema edastamisega kodanikele kooskõlas Århusi konventsiooniga⁽¹⁴⁾;

17. toetab kõikide olulisemate ELi keskkonnaalaste õigusaktide struktureeritud rakendus- ja teaberaamistike arendamist, nagu seda soovib Euroopa Komisjon. Selliste teabesüsteemide arendamine peab siiski olema tõhus ja tulemuslik, kasutades liikmesriikide süsteeme otstarbekalt ja paindlikult ning senisest paremini. Komitee kutsub liikmesriike üles tegema komisjoniga koostööd, et rakendada kõnealused raamistikud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasabil. Regioonide Komitee arvates võiksid need raamistikud koos mitmete ühise keskkonnateabesüsteemi algatustega aidata luua läbipaistvad riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi teabesüsteemid, mille kaudu saab teave elektrooniliselt kättesaadavaks, lubades kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, kodanikel, ekspertidel ja ettevõtjatel rakendamist kõige tõhusamalt ja operatiivsemalt jälgida⁽¹⁵⁾;

18. peab perspektiivikaks riigi, piirkonna ja kohalikele tasandile esitatavate teabenõuete edasist koordineerimist ja ratsionaliseerimist kooskõlas põhimõttega „kord toodetud kasuta mitu korda”. Üht seadust puudutava aruandmise käigus saadud andmed on sageli asjakohased ka teiste seaduste puhul;

19. rõhutab, et ELi direktiivides esitatud mõisteid tuleb täiendada, et tagada ühesugused tingimused seire ja aruandluse, avaliku teabe ja jõustamise osas, näiteks seoses jäätmete raamdirektiivi alla kuuluvate erinevate jäätmekaitlusvõimaluste ja jäätmevoogudega;

⁽¹⁴⁾ ÜRO Euroopa Majandusorganisatsiooni (UNECE) keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamise üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsioon.

⁽¹⁵⁾ Euroopa Komisjon esitab sellekohase näite. ELi joogivee eeskirjade riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil rakendamisel peaks olema kaardil võimalik tuvastada veevõtukohad, allikate kaitsealad, käitlusjaamad ja jaotusvõrgud ning seal peaksid ka olema lingid asjakohasele teabele, näiteks lekete vähendamise kavadele (Euroopa Komisjoni MEMO/12/159).

20. osutab suurt tähtsust Euroopa Komisjoni kohustusele uurida, kuidas oleks võimalik kasutada ELi rahalisi vahendeid, et arendada, ajakohastada ja kasutada liikmesriikides, piirkondades ja omavalitsustes struktureeritud rakendus- ja teaberaamistikke ning asjakohaseid koostalitlusvõimelisi teabesüsteeme ja nendega seotud koolitust, samuti suurendada vajadusel haldussuutlikkust. Eelkõige tuleks selline toetus teha kättesaadavaks 2007.–2014. aasta struktuurifondide kaudu antava tehnilise abi ja tulevase LIFE programmi kaudu;

21. kutsub Euroopa Keskkonnaametit uurima katseprojektide käigus, kuidas saaks vähendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste seire- ja aruandlussundust IKT ja e-valitsuse abil, ilma õigusaktidele mõju avaldamata;

22. toetab Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide algatusi, mille käigus kasutatakse ära võimalusi, sh seoses seirekulude vähendamise ja maapinna kaugseire vahenditega, näiteks GMES, et tõhustada maapealse seire rakendamist⁽¹⁶⁾. Siia alla võiks kuuluda ka kohalike ja piirkondlike omavalitsustega tehtavate katseprojektide edendamine;

23. rõhutab keskkonnamõju hindamise direktiivi ja keskkonnamõju strateegilise hindamise direktiivi tähtsust kohaliku ja piirkondliku tasandi üldsuse osalemise vahendina keskkonnapoliitikas ning kordab üleskutset vaadata peatselt läbi keskkonnamõju hindamine, andmaks kaalu nõudmisele, et avalikud arutelud keskkonnamõju hindamise üle peaksid algama võimalikult vara, näiteks kohaldamisala määramise eelfaasis ja sõelamise etapil, et kiirendada järgnevaid etappe ja otsuste tegemist pädevates asutustes. Samuti peaks direktiiv sisaldama miinimumnõudeid selle kohta, kuidas muuta asjaomasele üldsusele kättesaadavaks dokumendid keskkonnamõju hindamise kohta⁽¹⁷⁾;

ELi tasandi teabe parandamine

24. toetab seisukohta, et kogu ELi kohta on vaja paremaid, süsteemseid ja proaktiivselt levitatavaid, elektrooniliselt kättesaadavaid keskkonnaalaseid **geograafilisi võrdlusandmeid ja kaarte**, et luua võrdsed võimalused ja täiendada liikmesriikide, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste parandatud teabesüsteeme;

25. tervitab Euroopa Komisjoni kavatsust laiendada suplusvee direktiivis kasutatud strateegiat kõikidele ELi keskkonnaalastele õigusaktidele, toetudes muu hulgas praegu keskkonnaametis väljatöötamisel olevatele katseprojektidele õhukvaliteedi ja jäätmete kohta;

26. tunnustab Euroopa Keskkonnaameti rolli liikmesriikidelt komisjonile esitatavate seireandmete töötlemisel, samuti toetab selle kasvavat osatähtsust Euroopa Komisjoni toetamisel liikmesriikide rakendusaruannete analüüsimisel ning kutsub üles suurendama keskkonnaameti koordineerivat rolli, tagamaks mitmesuguste asjaomaste andmete kogumise ja võrdlemise kooskõla ja ühilduvuse ELi tasandil mitmete vahendite abil, näiteks INSPIRE, SEIS, GMES, GEOSS ja Eye on Earth;

27. loodab, et Euroopa Komisjon arendab ühist keskkonna-teabesüsteemi edasi ja esitab oma rakenduskava süsteemi kohta peagi, juba 2012. aastal, selgitades asjade seisu ja visandades võimalikud parandusviisid;

28. palub Euroopa Komisjoni avaldada vastavuskontrollialased uuringud, mida ta regulaarselt tellib 27. liikmesriigilt ELi keskkonnaõiguse rakendamise kohta, et võimaldada täielikku ja demokraatlikku arutelu olukorra üle keskkonnaõiguse alal;

D. Reageerimisvõime parandamine

Kontrolli ja järelevalve parandamine

29. kordab üleskutset Euroopa Komisjonile viia sisse ELi üldine keskkonnakontrolli ja -järelevalve raamistik⁽¹⁸⁾. Selline raamistik lubaks liikmesriikidel juhiseid paindlikult kohaldada, tagades samas väga järjekindla rakendamise;

30. on seisukohal, et parema õigusloome nimel tuleks Euroopa kontrolliraamistik muuta ELi keskkonnaõiguse keskseks raamistikuks. ELi keskkonna valdkonna direktiivides tuleks erisätteid nii palju kui võimalik vältida. Kui eraldi sätted valdkondlikes direktiivides on hädavajalikud, peavad need olema kooskõlas raamistikuga;

31. usub, et riiklike kontrollide üleliiduline raamistik võib vähendada teistsugusest kontrollirežiimist või selle puudumisest tingitud ebaausat konkurentsi ELi piirkondade ja omavalitsuste vahel, tagada kohtumenetluses võrdsed võimalused, parandada piiriülest koostööd ja sidusust kogu ELis. Järelevalve vorm ja sisu tuleks kehtestada riigi tasandil ning kohalikul ja piirkondlikul tasandil tuleks neid edasi arendada, kuid kooskõlas ELi raamistikus sätestatud põhimõtetega, mis sisaldab ka ratsionaalset ja riskipõhist lähenemist⁽¹⁹⁾ ning Euroopa Keskkonnaametil võiks koostöös riikide keskkonnakaitseametitega olla oluline koht nende määratlemisel ja edendamisel;

⁽¹⁶⁾ Vt ka CdR 163/2011 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 38/2010 fin.

⁽¹⁸⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽¹⁹⁾ CdR 164/2010 fin.

32. usub, et Euroopa Komisjonil peaks olema võimalik uurida juhtumeid, mille puhul on kahtlus, et need ei ole kooskõlas ELi keskkonnaõigusega. Selline uurimisvõimalus on praegu tolliliidu, põllumajanduse, kalanduse, regionaalpoliitika, konkurentsi-, veterinaar- ja finantspoliitika vallas⁽²⁰⁾. Selliste kontrollimisvõimuste andmine Euroopa Komisjonile võib olla vastuolus ametiasutuste omavaheliste suhetega liikmesriikides. Seetõttu peab eespool osutatud kontroll arvestama asjaomases liikmesriigis kehtivate eeskirjadega eri valitsemistasandite vahel sõlmitud järelevalvekokkulepete kohta. Euroopa Komisjon peaks ka juhtumeid nii palju kui võimalik uurima kooskõlas ELi tavapärase rikkumismenetlusega;

33. peab oluliseks täiendavaks meetmeks Euroopa Komisjoni aruandmist selle kohta, kuidas oleks võimalik toetada keskkonnaõiguse rakendamise ja jõustamise Euroopa võrgustikku (IMPEL), sh eelkõige tagada sellele piisav pikaajaline finantstoeetus, tõhustada nimetatud võrgustiku süstemaatilist kasutamist vastastikusel eksperdihinnangutes ja selle tegevust heade tavade määramisel ja tutvustamisel, samuti selle edasise laiendamise piirkondlikule ja kohalikule tasandile⁽²¹⁾;

Liikmesriigi tasandil kaebuste menetlemise ja vahendustegevuse parandamine

34. väljendab muret paljude kaebuste menetlemise süsteemide vajakajäämist ja õiguskaitsevahendite puudumise üle, mistõttu on kodanikud sunnitud pöörduma Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni või ELi ombudsmanni poole, kes on kaebustega üle koormatud;

35. toetab ettepanekut üldiste vaidluste menetlemise kriteeriumide kohta liikmesriikides, sh vaidluste lahendamine näiteks lepitusmenetluse teel, tuginedes tarbijakaitset käsitlevatele hiljutistele erisätetele liikmesriigi tasandil kaebuste ja vaidluste lahendamiseks⁽²²⁾. Kriteeriumid võiksid hõlmata näiteks üldisi kaitsemeetmeid konfidentsiaalsuse ja tähtaegade osas, vajadust edastada kodanikele teavet elektroonilisel kujul selle kohta, kuidas probleem on lahendatud, teha kodanikele ja valitsusväliste organisatsioonidele kättesaadavaks kohalikud sõltumatud kaebuste käsitlemise asutused, arvestades samas Århusi konventsioonist tuleneva kohustusega tagada õiguskaitse kättesaadavus, aga säilitades üldise õiguse esitada kaebus ELi institutsioonile;

Õiguskaitse kättesaadavuse parandamine

36. märgib, et ehkki 2003. aasta ettepanek õiguskaitse kättesaadavuse direktiivi kohta keskkonnaasjus ei ole veel õigusakti

⁽²⁰⁾ Vt ka „ClientEarth 2012: The 7th Environment Action Programme and Enforcement”.

⁽²¹⁾ Vt samuti CdR 164/2010 fin, IMPELi 2012. aasta vastus 7. keskkonnanalase tegevusprogrammi üle konsulteerimisele, Euroopa Parlamendi 20. aprilli 2012. aasta resolutsioon (2011/2194(INI), nõukogu 20. detsembri 2010. aasta järeldused „Keskkonnapolitiitika vahendite täiustamine”.

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009).

kujul vastu võetud, on Euroopa Kohus kinnitanud, et liikmesriikide kohtud peavad tõlgendama õiguskaitse kättesaadavust käsitlevaid eeskirju kooskõlas Århusi konventsiooniga⁽²³⁾. Kuna kohtulahend näeb ette kodanike ja valitsusväliste organisatsioonide parema juurdepääsu kohtule, ei ole kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning majandus- ja keskkonnaringkonnad kindlad, millised tagajärjed võivad sellega kaasneda;

37. kordab seepärast, et taas on vaja võtta tähelepanu alla õiguskaitse kättesaadavuse direktiiv⁽²⁴⁾. See aitaks paljudes liikmesriikides täita tühikud seoses Århusi konventsiooni artikli 9 lõikes 3 ja 4 esitatud nõuete täitmisega. Lisaks antaks sellega hoogu avalikkuse rollile kõigil tasandil keskkonnaõiguse parema jõustamise käivitajana. Praegusel kujul ei sätesta teatis selgesõnaliselt, kuidas Euroopa Komisjon seda lahendada kavatses;

Keskkonnatulemuste parandamine, suurendades suutlikkust ja sõlmides liikmesriikidele siduvaid rakendamislepinguid

38. tervitab Euroopa Komisjoni teatises väljendatud toetust Regioonide Komitee ettepanekule korraldada regulaarselt ühisfoorumeid, millel käsitletakse kohalikke ja piirkondlikke probleeme ja lahendusi ELi keskkonnaõiguse kohaldamisel⁽²⁵⁾. Selline foorum pakuks võimalusi pidevaks dialoogiks ja kogemuste vahetamiseks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja nende liitude keskkonnaspetsialistide, Regioonide Komitee konsultatsiooniplatvormide ja nõuandevõrgustike ning Euroopa Komisjoni vahel;

39. avaldab heameelt, et Euroopa Komisjoni pakutud uus vahend – rakendamise partnerluslepingud – võtab suuresti arvesse Regioonide Komitee varasemat üleskutset⁽²⁶⁾ ELile laiendada juba 2002. aastal teostatud Euroopa Komisjoni katseprojekte kolmepoolsetele lepingutele ja kokkulepetele⁽²⁷⁾. Regioonide Komitee ärgitab Euroopa Komisjoni esitama rohkem teavet ja juhiseid selle kohta, kuidas ta kavatses seda vahendit vormida ja rakendada;

40. usub, et rakendamise partnerluslepingud tuleks sõlmida mitte üksnes Euroopa Komisjoni ja liikmesriigi vahel, vaid need peaksid hõlmama ka üht või mitut kohalikku ja piirkondlikku omavalitsust, et asjakohaselt peegeldada mitmetasandilist valitsemist, muutudes sel viisil kolmepoolseks rakendamislepinguks;

⁽²³⁾ Kohtuasi C-240/09.

⁽²⁴⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽²⁵⁾ COM(2012) 95 final, lk 10. Volinik Janez Potočnik 5. juuli 2012. kiri.

⁽²⁶⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽²⁷⁾ CdR 89/2009 fin, COM(2002) 709 final.

41. usub, et kolmepoolne rakendamisleping saaks aidata kaasa ELi teatud keskkonnastrateegiade rakendamisele, kui tava- vahendite abil ei ole võimalik vajalikku pühendumist tagada, et lahendada esilekerkivaid või kestvaid keskkonnavalaseid ja nõuete mittetäitmisega seotud probleeme. Leping peaks ühelt poolt selgelt kohustama liikmesriiki ning kohalikku ja piirkondlikku omavalitsust võtma vajalikke meetmeid ja teiselt poolt kohus- tama ELi pakkuma toetust. Sellised kohustused peavad olema ametlikud, sisaldades saavutatavaid eesmärke ja ajakava ning olema kättesaadavad üldsusele, et neid saaks kontrollida;

Keskkonnatulemuste parandamine mitmetasandilise valitse- mise uuenduslike meetodite abil

42. väljendab kahetsust, et teatis ei peegelda Regioonide Komitee ettepanekut kaaluda ühiselt, mil viisil saaks linnapeade pakti laiendada ressursitõhusa Euroopa tegevuskavas hõlmatud peamistele valdkondadele, näiteks bioloogiline mitmekesisus, maakasutus, jäätmekäitlus ja veemajandamine või õhusaaste⁽²⁸⁾. Regioonide Komitee usub, et sel viisil saaks parandada ELi kesk- konnapoliitika rakendamist mitmetasandilise valitsemise uuen- duslike meetodite abil, mis edendavad kohalike ja piirkondlike omavalitsuste proaktiivset panust rakendamisel, selle asemel, et lihtsalt jälgida ELi õiguse rakendamist;

43. märgib kahetsusega, et teatises ei leia käsitlemist Euroopa Komisjoni Euroopa roheline pealinna auhind, mida Regioonide Komitee tuliselt toetab, sest see on oluline vahend tõstmaks esile linnu, kes on eeskujuks ja uuendajateks ELi keskkonnaõigusak- tide rakendamisel ning kes jagavad oma kogemusi teiste linna- dega. Sellega seoses kordab Regioonide Komitee 2010. aastal esitatud soovitus auhinda edasi arendada⁽²⁹⁾;

44. rõhutab, et keskkonnaprobleeme ja kliimamuutusi ei saa lahendada üksainus valitsustasand, samuti ei ole võimalik, et vaid üksainus valitsustasand viib ellu ELi poliitikat. Vaja on mitmetasandilist lähenemisviisi, mille raames iga valitsustasand

(Euroopa, riigi, piirkonna ja kohalik) peab võtma vastutuse ning rakendama meetmeid, mida asjaomane valitsustasand võib võtta ja peab võtma. Komitee pooldab valitsustasandite vaheliste rühmade loomist liikmesriikides, kus eri valitsustasandite eksperdid koostavad riiklikud rakenduskavad üheskoos⁽³⁰⁾;

E. Subsidiaarsus, proportsionaalsus ja parem õiguslik regu- leerimine

45. meenutab, et keskkonnapoliitika on valdkond, kus päde- vused on jaotatud ELi ja liikmesriikide vahel, mistõttu kehtib subsidiaarsuse põhimõte;

46. märgib, et Euroopa Komisjon ei anna teatises esitatud mitmesugustele võimalustele hinnangut selle alusel, kas need on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega või mitte. Leiab, et need võimalused on käesolevas teatise staadiumis esitatud arute- luks ja läbimõtlemiseks ning seetõttu Regioonide Komitee jaoks lõpliku seisukoha võtmiseks piisavalt välja arendamata, sõltudes suuresti sellest, kas (ja kuidas) Euroopa Komisjon otsustab osa neist edasi arendada;

47. osutab selles kontekstis subsidiaarsuse järelevalve võrgus- tiku panusele, milles üldiselt osutatakse, et teatises pakutud variandid ei ole tõenäoliselt lõplikus sõnastuses teravas vastu- olus subsidiaarsusega⁽³¹⁾;

48. märgib siiski, et ehkki toetatakse olemasoleva kontrolli- raamistiku ajakohastamist, võib subsidiaarsuse järelevalve võrgustik suhtuda vastumeelsusega selle siduvaks muutmisesse ja ELi järelevalveasutuse loomisesse. Vaatamata sellele, et toeta- takse kriteeriumi liikmesriikides kaebuste menetlemise kohta, võivad mõned subsidiaarsuse järelevalve võrgustiku liikmed eelistada, et tegu ei oleks siduva soovitusena. Üldiselt valitseb seisukoht, et EL peaks määratlema tingimused riigi kohtutele tõhusa juurdepääsu kohta ELi keskkonnaõiguse asjus.

Brüssel, 30. november 2012.

*Regioonide Komitee
president*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽²⁸⁾ CdR 140/2011 fin, CdR 164/2010 fin, COM(2011) 571 final.

⁽²⁹⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽³⁰⁾ Selliseid töörühmi soovitati luua arvamuses CdR 164/2010 fin.

⁽³¹⁾ Tulemused on kättesaadavad veebilehel: <http://extranet.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/default.aspx>

Regioonide Komitee arvamus „Mullakaitse teemastrateegia rakendamine”

(2013/C 17/08)

REGIOONIDE KOMITEE

- on seisukohal, et mullaliigid, maakorraldus ja kliima erinevad Euroopas piirkonniti märkimisväärselt, mis tähendab, et vaja on spetsiaalseid korraldussuuniseid ja kaitsestrateegiaid, et tagada mullakaitse teostamine proportsionaalsel viisil piirkondlike prioriteetide alusel, kuid üldises raamistikus, eesmärgiga tagada ka ELi meetmete elluviimine;
- märgib, et mullale avalduvate ohtudega on vaja kiiresti tegeleda, eriti silmas pidades kliimamuutusi;
- rõhutab, et kliimamuutused võivad avaldada mullale mitmesugust mõju, peamiselt muutuste tõttu mulla niiskuses, temperatuuris ja samuti sademete hulgas, mille tulemusel võib muld degradeeruda, mis väljendub muu hulgas orgaanilise aine kadumises ning erosiooni, tihenemise ning äravoolu suurenemises;
- rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad täita olulist rolli mulla degradeerumise seires ning anda panuse saastatud alade loetelu koostamisse;
- on seisukohal, et mullakaitsepoliitikas tuleb saavutada õige tasakaal ühelt poolt Euroopa tasandi meetmete ning teiselt poolt subsidiaarsuse ja parema õigusloome põhimõtetega arvestamise vahel, et vältida tarbetut lisahalduskoormust ja ebaproportsionaalseid kulusid. Seepärast tuleks ELi mullakaitse õigusaktid kujundada nii, et sekkutakse vaid juhul, kui tegutsemine on vajalik;
- on seisukohal, et mullakaitse meetmete lünkadega on kõige parem tegeleda kogu ELis ühiselt üldise raamistiku ja ühiste põhimõtete kaudu, millest kõik riigid on kohustatud kinni pidama. Seepärast toetab komitee mulla raamdirektiivi, kuid oluline on, et poliitika ei oleks liigselt ettekirjutav, näiteks kvantitatiivsete sätete ja piirväärtuste näol.

Raportöör	Corrie McCHORD (UK/PES), Stirlingi volikogu liige
Viitedokument	Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Mullakaitse teemastrateegia rakendamine ja praegune tegevus” COM(2012) 46 final

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

A Üldised märkused

1. Komisjoni aruandes antakse ülevaade mullakaitse teemastrateegia rakendamisest alates selle vastuvõtmisest 2006. aasta septembris, samuti käsitletakse selles mulla degradeerumise praegusi suundumusi ning ülesandeid, mida tuleb tulevikus mullakaitse tagamiseks lahendada.

2. Strateegias toodi välja selle rakendamise neli sammast: teadlikkuse tõstmine, teadusuuringud, integratsioon ja õigusaktid. Strateegia keskne osa oli mulla raamdirektiivi ettepanek (COM(2006) 232 final), mis oli üles ehitatud kolme teema ümber: ennetavad meetmed, probleemi määratlemine ja operatiivmeetmed.

3. Regioonide Komitee on varem mullakaitse teemaga seoses avaldanud järgmised arvamused:

— „Ressursitõhus Euroopa – Euroopa 2020. aasta strateegia kohane juhtalgatus” (Michel Lebrun, CdR 140/2011 fin);

— „Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll tulevases keskkonnapoliitikas” (Paula Baker, CdR 164/2010 fin);

— „Mullakaitse teemastrateegia” (Cor Lamers, CdR 321/2006 fin);

— „Mullakaitse teemastrateegia” (Corrie McChord, CdR 190/2002 fin).

4. Muld on osa meie keskkonna-, sotsiaalsetest ja majandussüsteemidest, mis muude keskkonnateenuste hulgas toetab toiduainete tootmist, veevoolu kvaliteedi ja kvantiteedi kontrollimist, kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohandumist ning bioloogilist mitmekesisust. Mulla hea seisukorra tagamine selle oluliste funktsioonide täitmiseks on väga oluline Euroopa keskkonna ja majanduse jätkusuutlikkusele.

5. Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse 2012. aastal avaldatud olulisel aruandes „The State of Soil in Europe” tõsteti esile kümne peamise Euroopa mullale avalduva ohu olulisust: orgaanilise aine kadu, erosioon, tihenemine, pinnase katmine, sooldumine, hapestumine, bioloogiline mitmekesisus, kõrbestumine (Euroopa lõunaosas), maalihked ja mulla saastumine. Arutati ka ülevaadet mulla süsinikusalduse ja globaalse kliima, erosiooni, veeladustamisvõime, hapestumise ja biokütuste kohta. Aruandes märgiti, et mulla degradeerumine ELis jätkub pidevalt ning süveneb Euroopa mõnes osas. Aruanne näitab, et ELi, riigi ja piirkondliku tasandi praegused meetmed ja õigusaktid ei ole olnud piisavad mulla täielikuks kaitsmiseks.

6. Mineraalsed ja orgaanilised mullaliigid, maakorraldus ja kliima erinevad Euroopas piirkonniti märkimisväärselt, mis tähendab, et vaja on spetsiaalseid korraldussuuniseid ja kaitsestrateegiaid, et tagada mullakaitse teostamine proportsionaalsel viisil piirkondlike prioriteetide alusel, kuid üldises raamistikus, eesmärgiga tagada ka ELi meetmete elluviimine.

7. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on Euroopa muldade kaitses täita otsustav roll. Maakorraldajate ja ehitus- ja maakasutuslubasid väljastavate asutustena hõlmab see muu hulgas vastutust selle eest, et ruumilist planeerimist reguleerivad õigusaktid täidaksid mulla kaitsmise eesmärki ja et neid kohaldataks nõuetekohaselt. Seesugustel asutustel võivad olla volitused valglinnastumise ja pinnase katmise vältimiseks, degradeeritud või mahajäetud elurajoonide ja tööstusmaastike taaselustamise ergutamiseks linnades ning haljasalade kaitsmiseks ja edendamiseks.

8. Regioonide Komitee pooldab seda, et Euroopa mis tahes seadusätetes järgitaks lähenemisviisi, mis on piisavalt paindlik riiklike ja piirkondlike olude erinevuste suhtes. Ühine, kogu ELi hõlmav mullakaitseraamistik aitab tagada, et maakasutajate (kõige laiemas tähenduses) kohustused mulla kaitsmisel on kõigis liikmesriikides sarnased, vähendades nii konkurentsivõimevõimalust siseturul.

B Praegused ja tulevased probleemid

9. Komisjoni aruandes (4. osa) antakse hinnang praegustele ja tulevastele probleemidele. Komitee nõustub komisjoni analüüsi, milles märgitakse, et viimase kümne aasta jooksul on mulla degradeerumine nii ELis kui ka kogu maailmas suurenenud ning et tõenäoliselt see suundumus jätkub, kui maakasutuse ja -korralduse, orgaanilise aine ja süsiniku ning ressursside tõhusama kasutamise küsimustes tõhusalt ei tegutseta.

10. On selge, et maailma rahvastiku prognoositav kasv, liha- ja piimatoodete suurenev tarbimine ning biomassi intensiivsem kasutamine energiatootmiseks koos kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohandamise meetmetega, kõrbestumise ohuga ja maa hõivamisega viivad kõik selleni, et kasvab konkurents maa ja veeressursside pärast ning suureneb mulla degradeerumise oht.

11. Mullale avalduvate ohtudega on vaja kiiresti tegeleda, eriti silmas pidades kliimamuutusi. Põllumajanduse mõju mullast lähtuval süsinikdioksiidi (CO₂) ja dilämmastikoksiidi (N₂O) heitele on eriti suur. ELi mullad sisaldavad üle 70 miljardi tonni orgaanilist süsinikku, mida on peaaegu 50 korda rohkem kui meie kasvuhoonegaaside aastaheide. Eriti tõsine probleem on orgaanilise aine kadumine mullast ja seega suurenev CO₂-heide, kuna see süvendab kliimamuutusi. Tõendid ⁽¹⁾ näitavad, et orgaaniline aine on vähenemas Ühendkuningriigis, Prantsusmaal, Belgias ja Austrias. Lisaks mulla kvaliteedile avaldatavale negatiivsele mõjule võib mulla orgaanilise aine kadumine põhjustada CO₂-heite sattumist atmosfääri ning mõjutada seega negatiivselt ELi eesmärgi vähendada CO₂-heidet.

12. Kliimamuutused võivad avaldada mullale mitmesugust mõju, peamiselt muutuste tõttu mulla niiskuses, temperatuuris ja samuti sademete hulgas, mille tulemusel võib muld degradeeruda, mis väljendub muu hulgas orgaanilise aine kadumises ning erosiooni, tihenemise ning äravoolu suurenemises. Mitte kõigis liikmesriikides ei paku maakorraldusmeetmed kaitset mullas sisalduvale süsinikule.

13. Tehtud on üleskutseid kiireks tegutsemiseks kahjustatud turbaalade taastamiseks, et peatada süsiniku kadumine ja taas-elustada tervete turbaalade erinevad ökosüsteemi teenuseid. Kuiigi turbaalad moodustavad vaid 2 % ELi viljeldavast maast, pärineb nendelt enam kui 50 % sektori CO₂-heidest. Viimastel aastatel on kasvanud ka mure mõju pärast, mida avaldab turba-

alade kasutamine aianduses kasutatava kaubandusliku turba kaevandamiseks.

14. Mulla süsinikuvaru hoidmine (ning dilämmastikoksiidi heite minimeerimine) annab olulise panuse kasvuhoonegaaside heite vähendamise ja kliimamuutuste leevendamise. Komisjoni projekt „Sustainable Agriculture and Soil Conservation” („Säästev põllumajandus ja pinnase kaitse”) ⁽²⁾ andis kasuliku kogumi juhtumiuuringuid ja soovitusi.

15. Ressursside tõhusal kasutamisel on otsustav tähtsus. Põllumajandus sõltub suurel määral mullaviljakusest, eriti toitainete kättesaadavusest. Valdav osa ELis kasutatavatest fosforväetistest on imporditud. Samuti toodetakse ELis igal aastal suures koguses sõnnikut, biojätmeid ja reoveesetteid. Edasine samm toitainete tarnekindluse suurendamiseks, mulla omaduste parandamiseks ja võimalike toksiliste ainete reostuse piiramiseks on tagada selliste ainete nõuetekohane kogumine, töötlemine ja kasutamine. Komitee soovib vaadata läbi reoveesetete direktiivi, et kontrollida teiste orgaaniliste ainete kasutamist maaladel, mida seni selle direktiivi raames ei kontrollita.

16. Praegused maa hõivamise (pinnase katmine) suundumused on kogu ELis kõike muud kui säästvad ning see on ELis mulla degradeerumise oluline põhjus. Pinnase katmine mõjutab sageli viljakat põllumajandusmaad, ohustab bioloogilist mitmekesisust, suurendab üleujutuste ja veenappuse ohtu ning aitab kaasa globaalsele soojenemisele. Aprillis 2012 avaldas komisjon suunised ⁽³⁾ parimate tavade kohta pinnase katmise piiramisel, vähendamisel ja heastamisel. Regioonide Komitee soovib tungivald neid suuniseid kasutada.

17. Happelise õhusaasta sadenemine võib mulda negatiivselt mõjutada hapestumise ja nitrifikatsiooni teel. Peamisteks hapestavateks aineteks on nüüd tunnistatud dilämmastikoksiidid ja ammoniaak, samas kui väeveldioksiidi heide on viimastel aastatel reguleerimise tulemusena üldiselt vähenenud. Oluline on tagada, et hapestavate ainete heide väheneks Euroopas pidevalt, et vähendada maa-alasid, mis ületavad happelisuse kriitilise saastekoormuse.

C Euroopa Komisjoni praegune tegevus

18. Komisjoni aruandes (5. osa) tuuakse välja viis praegust tegevust ning komitee esitab iga tegevuse kohta alljärgnevad märkused.

⁽¹⁾ Euroopa Keskkonnaamet ja Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus (2012) „The State of Soil in Europe” http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc_reference_report_2012_02_soil.pdf.

⁽²⁾ Vt <http://eu-soils.jrc.ec.europa.eu/projects/SOCO/>

⁽³⁾ Report on best practices for limiting soil sealing and mitigating its effects (aprill 2011).

Teadlikkuse tõstmine

19. Teadlikkuse suurendamine mullakaitse teemastrateegiast ja vajadusest kaitsta ELis mulda on väga oluline. Maakasutajad peavad olema täiesti teadlikud säästvatel mullaharimistavadel, mis säilitavad mulla ökosüsteemi teenused. Seepärast kiidab komitee väga komisjoni 2006. aastast tehtud jõupingutusi teadlikkuse suurendamiseks mulla temaatikast. See hõlmab komisjoni avaldatud Euroopa muldade atlasi⁽⁴⁾ ja mulla bioloogilise mitmekesisuse Euroopa atlasi,⁽⁵⁾ samuti suuri mullateemaatika konverentse. Samuti kiidab komitee seda, et komisjon on loonud Euroopa Mullabüroo võrgustiku raames teadlikkuse tõstmise ja teadmiste levitamise töörühma.

20. Mulla säästva kasutamise edendamisel on keskne roll maakasutajate ja teiste sidusrühmade teadlikkuse suurendamisel, samuti avalikkuse teavitamisel ja harimisel muldade tähtsusest. Siiski ei saavutata mullakaitse vajalikku taset vaid teadlikkuse suurendamisega, pigem on vaja mitmesuguseid meetmeid, mille puhul peaksid haridusmeetmed ja majanduslikud stiimulid olema sama olulised kui reguleerivad meetmed Teadlikkuse suurendamisel eesmärgiga parandada säästvat mullaharimistavade rakendamist on jätkuvalt oluline roll mulla degradeerumise minimeerimisel. Seepärast innustab komitee kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi tegutsema selle valdkonna saadikutena ning üks võimalus on järgida Euroopa Maa ja Mullaliidu (European Land and Soil Alliance, ELSA) positiivset eeskujut.

Teadusuuringud

21. Teadusuuringud on väga tähtsad selleks, et tagada mullakaitse prioriteetide parem mõistmine ning poliitikakujunduse jätkuv tuginemine teaduslikule alusele. Seepärast tervitab komitee väga komisjoni 2006. aastast tehtud tööd, mille käigus on mullateemaatika käsitlemiseks loodud umbes 25 teadusprojekti,⁽⁶⁾ nagu nt ENVASSO, RAMSOIL ja SOILSERVICE. Oluline on tagada, et jätkatakse nende teadusprojektide käigus saadavate teadmiste asjakohast levitamist kõnealuste teadusuuringute lõppkasutajate, sh lõpuks ka maakasutajate hulgas. Täiendavate mullauuringute ja mullaseire andmete kättesaadavaks tegemine on vajalik praeguste lünklike teadmiste kõrvaldamiseks, ent sealjuures tuleb arvesse võtta kulude asjakohasuse aspekti ning see peab toimuma kõigi osalejate vastastikuse teabevahetuse kaudu. Otsustava tähtsusega on hindamise meetodite, leevendusmeetmete ja miinimumnõuete määramine mullaseire tegevuse ühtlustamiseks.

22. Komitee märgib, et komisjon jätkab teadusprojektide toetamist eelkõige järgmistes valdkondades: maalihked, pinnase katmine, mulla funktsioonid ja mulla süsiniku- ja lämmastikuringe (põhirõhk on turbaalade taastamisel), mullaviljakus ning

toitainete ringlussevõtt põllumajanduses. Komitee toetab nende teadusuuringute vajalikkust, mis nõuab ka asjakohast teadmiste edastamist sidusrühmadele.

23. Regioonide Komitee kutsub üles töötama välja ajakohastatud ülevaate mullareostuse ulatusest Euroopa Liidus ja liikmesriikide meetmetest selle probleemi lahendamisel. Eelkõige tuleks sealjuures keskenduda seostele mullareostuse ja põhjaveereostuse vahel, kuna põhjavesi on paljudes riikides peamine joogivee allikas.

Seire

24. Hetkel ei ole keskkonnastandardeid mulla peamiste protsesside ja funktsioonide kaitsmiseks ning Euroopal ei ole üldist mullaseiresüsteemi. Jätkuvalt on vaja tegeleda mulda puudutavate süstemaatiliste andmete puudumise kõrvaldamisega ELis, selgitada välja, millised andmed on juba kättesaadavad, tuvastada puudujäägid ja anda soovitusi mullaseire kohta tulevikus. Komitee on nõus, et mullaseiret on vaja tugevdada, st toetada asjakohaseid piirkondlikke mullakaitse lähenemisviise. Parandada on vaja Euroopa, riigi ja piirkondliku tasandi poliitikakujundajate juurdepääsu asjakohastele mulda puudutavatele andmetele ja vajalikule teabele. Lisaks puudub Euroopas tervikuna piisav pikaajaline mullaseire võrgustikku kuuluvat aladel, mille abil tegeleda muu hulgas eeskätt selliste probleemidega nagu mulla ja kliimamuutuste vastastikune mõju. Seepärast tervitab komitee Euroopa Mullaandmekeskuse tegevuse jätkumist.

25. Kuigi käimas on strateegia kuues aasta, ei ole ELil ikka veel üheski vormis kogu ELi hõlmavat süstemaatilist või ühtlustatud mullaseiresüsteemi ning uurimismeetodid on erinevad. Mullakaitsevormid ja mulla kvaliteet on ELis väga erinevad ning mulla raamdirektiivi ettepanekuga püüti seda probleemi lahendada. Sellega seoses tervitab komitee selliseid teadusprojekte nagu LUCAS, mille eesmärk on koguda andmeid Euroopa Mullaandmekeskusele. Komitee toetab komisjoni ettepanekut tugevdada ühtlustatud mullaseiret, korrates mullauuringuid ja katsetades ka uusi kaugseire meetodeid.

26. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad täita olulist rolli mulla degradeerumise seires ning anda panuse saastatud alade loetelu koostamisse. Sihipärane ja tõhus mullakaitsepoliitika peab põhinema teadmisel selle kohta, kus võib tõenäoliselt toimuda mulla degradatsioon.

27. Mulla kvaliteedi seire toimub liikmesriikides paljudel eri viisidel. Komisjon teeb ettepaneku ühtlustada seiretegevust, et saada selge ettekujutus Euroopa muldade seisukorrast. Teadusuuringute Ühiskeskus on juba kogunud märkimisväärse hulga

⁽⁴⁾ Vt http://eussoils.jrc.ec.europa.eu/projects/soil_atlas/index.html

⁽⁵⁾ European Atlas of Soil Biodiversity

⁽⁶⁾ JRC Soil Projects

andmeid, kuid liikmesriikide selgete ja võrreldavate aruannete abil oleks võimalik rohkem ära teha. Ühtset seiret tuleks rakendada koos praegu läbivaadatava seiremehhanismi otsusega.

Arvessevõtmine eri poliitikasuundades

28. Komitee tervitab asjaolu, et komisjon peab liikmesriikidega intensiivset arutelu mullakaitse meetmete väljatöötamisel muu hulgas ressursitõhususe tegevuskava, ühise põllumajanduspoliitika ja regionaalpoliitika raames. Mulla valdkonnaülene olemus tingib selle, et Euroopa Komisjoni mullakaitse ettepanekud tuleb integreerida mitmetesse poliitilistesse algatustesse ja rakendusmehhanismidesse (nt vee raamdirektiiv, nitraatide direktiiv, üleujutuste direktiiv, reoveesetete direktiiv, bioloogilise mitmekesisuse säilitamist käsitlevad elupaikade direktiiv ja linnudirektiiv, plaanide, programmide ja projektide keskkonnamõju hindamist käsitlevad direktiivid, maaelu arengu määrus, ühine põllumajanduspoliitika).

29. Regioonide Komitee kutsub Euroopa Komisjoni üles kinnistama mullakaitse teemastrateegia ühise tegevuskavana, et aidata liikmesriikidel ning kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel paremini mullakaitsepoliitikat rakendada ja Euroopa eeskirju ellu viia. Praegu on mullaalased ettepanekud ja meetmed esitatud arvukates ELi ettepanekutes. Mullakaitse teemastrateegia võib anda tervikliku ülevaate olemasolevatest ja uutest meetmetest ning selles võib üksikasjalikult kirjeldada seda,

— milliseid mullaprobleeme on võimalik lahendada keskkonnavalaste valdkondlike õigusaktidega ja millised on ülejäänud probleemid,

— kuidas on võimalik keskkonnavalaste valdkondlike õigusaktide kohandamise abil lahendada ülejäänud mullaprobleeme;

— samuti saab anda ülevaate ELi vahendite toel elluviidud mullaalastest projektidest. Regioonide Komitee kutsub Euroopa Komisjoni üles eraldama mullaalastele projektidele vahendeid ELi fondidest.

30. Kavandatav ühise põllumajanduspoliitika keskkonnanahoidlikumaks muutmine on tervitatav. Reformi on vaja selleks, et võtta meetmeid, millega muuta ühine põllumajanduspoliitika valdkondades, nagu mullakaitse piirkondlike lahenduste jaoks atraktiivsemaks. See hõlmab kaalutlusi selle kohta, kuidas kasutada ELi maaelu arengu fondide vahendeid maaelu arengu lepingute sõlmimiseks, et pakkuda maakasutajatele rahalist toetust mulla kaitsmiseks, turbaalade taastamiseks, märgalade rajami-

seks, haritava maa muutmiseks rohumaadeks, mulla erosiooni vältimiseks ja orgaanilise aine kaitsmiseks. Seepärast toetab komitee väga komisjoni märkusi selle kohta, et maaelu arengu fondide kaudu võiks võtta veelgi meetmeid mullakvaliteedi parandamiseks ja laiendada nendega kaetavat maa-ala.

31. Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse 2012. aasta aruandes märgitakse, et praegused ühise põllumajanduspoliitika heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste meetmed ei ole olnud mullakaitse eesmärkide jaoks täiesti piisavad. Seepärast tuleb praegused ÜPP keskkonnanahoidlikumaks muutmise ettepanekud suunata paremate mullakaitse tulemuste saavutamisele, suurendamata samas liikmesriikide ametiasutuste halduskoormust. See hõlmab hinnangut selle kohta, kas on veel ruumi heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste meetmete täiendamaks arendamiseks, et parandada mullakaitset.

32. Samuti tuleb märkida, et ÜPP meetmed hõlmavad vaid põllumajandusmaid, millele antakse otsetoetusi. Komitee toetab komisjoni ettepanekut, et ÜPP üldise reformi raames selgitataks ja täpsustataks mullaga seotud standardeid. Komitee tervitab eriti praegust ettepanekut uute heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste kehtestamiseks mulla orgaanilise aine säilitamiseks. See hõlmab muu hulgas koristusjätmete põletamise keeldu haritava maal ning märgalade ja süsinikurikka mulla esmakünni keeldu.

33. Komitee toetab komisjoni praegust tegevust selleks, et võtta mullakaitset teistes asjaomastes poliitikavaldkondades paremini arvesse. See hõlmab põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkuse Euroopa innovatsioonipartnerluse väljatöötamist, milles keskendutakse eelkõige maakorraldusele ja mullaharimisele, Euroopa veevarude kaitsmise kavale ja ühtekuuluvuspoliitika rakendamisele.

34. Mullaharimise ja hajureostuse vahel on selged seosed ning see on oluline ja tungiv vee kvaliteeti puudutav probleem kogu Euroopas. Mulla erosioon ning pestitsiidide ja toitainete kandumine põllumajandusmaadelt ohustavad vee kvaliteeti. Vaatamata hajureostuse probleemi olulisusele ei ole nitraatide direktiivis 91/676/EMÜ, põhjavee direktiivis 2006/118/EÜ ega vee raamdirektiivis sätestata otsesõnu mullaalase õigusakti vajadust. Kui põhjavesi on kord reostunud, siis võib selle reostusest puhastamiseks kuluda sadu aastaid. Seepärast nõuab komitee asjakohaste meetmete võtmist, et vältida mulla degradeerumise ja hajureostuse põhjavee ja muudesse vooluveekogudesse sattumise ohu vastu.

35. Kuigi prioriteediks jäävad mulla degradeerumist ennetavad meetmed, nõuab Euroopa teatud muldade praegune seisukord mulla tervendamise meetmeid. Komitee tervitab komisjon ettepanekut jätkata järgmisel programmiperioodil (2014–2020) mahajäetud tööstusmaastike taaselustamise toetamist ühtekuuluvusfondist ja Euroopa Regionaalarengu Fondist. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid endale jätkuvalt teadvustama, et abikõlblikele piirkondadele, kes soovivad võidelda mulla degradeerumisega, on kättesaadavad märkimisväärsed ühtekuuluvusfondi ressursid.

36. Regioonide Komitee kutsub komisjoni üles looma toetusprogrammi LIFE+ raames mullaalaste projektide jaoks täiendavaid võimalusi. Eelseisval perioodil võib rahastamiskorda laiendada. Praeguste nõuete kohaselt peavad keskkonnapoliitika ja juhtimise valdkonda kuuluvad projektid olema eeskujul loovad ja/või innovaatilised. Mullaprobleemide käsitlemisel ei ole aga paljudel juhtudel vajalik mitte niivõrd innovatsioon, vaid pigem on oluline meetmete kordamine või juba alustatud meetmete jätkamine.

Õigusaktid

37. Komitee tervitab komisjoni ettepanekut vaadata läbi keskkonnamõju hindamise direktiiv, mis annab võimaluse mullaküsimusi projekti kavandamise varases etapis paremini arvesse võtta. Oluline on, et komisjon kaaluks, kuidas töötada välja CO₂-heite vähendamise ja mulla orgaanilise aine säilitamise stiimulid maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris osana ELi poolt aastani 2020 võetud kliimakoostustest.

Rahvusvaheline tasand

38. Mullakahjustustel võivad olla piiriüleised mõjud (nt kasvuhoonegaaside heited, hajureostusained, erodeeruvad setted, mullas sisalduva süsiniku kadumine, saaste piiriülene levimine). Euroopa mullastik on suur kasvuhoonegaaside, sh N₂O-heite neeldaja ja samuti selle potentsiaalne allikas.

39. Komitee tervitab komisjoni konstruktiivseid jõupingutusi Rio+20 konverentsil ning maa degradeerumise küsimuse lisamist lõplikku teksti⁽⁷⁾. Komitee innustab komisjoni hoidma mullakaitsepoliitikat oma prioriteetide hulgas rahvusvahelistel konverentsidel, nagu ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kohtumistel ja muud asjaomased foorumid, sh bioloogilise mitmekesisuse konventsioon. Komitee kiidab asjaolu, et komisjon koos kõrbestumise vastu võitlemise ÜRO konventsiooniga toetab aktiivselt mulla degradeerumise majanduslikke aspekte käsitlevat algatust, et luua stiimulid investeerimiseks

säästva maakorralduse meetmetesse. Samuti on komitee rahul, et komisjon kavatab teha tööd rahvusvahelisel tasandil, et edendada mullaküsimuste käsitlemiseks valitsustevahelise töörühma loomist.

D Subsidaarsus, proportsionaalsus ja parem õigusloome

40. Kuna tegemist on aruandega mullakaitse teemastrateegia rakendamise kohta, ei puudutata komisjoni aruandes endas subsidaarsuse ega proportsionaalsuse küsimust. Kaudselt viidatakse võimalikule ELi mullakaitse õigusaktile, mis siiski tõstataks need küsimused.

41. Liikmesriigid, kes on vastu 2006. aasta raamdirektiivi ettepanekule ja blokeerisid 2010. aastal õigusakti vastuvõtmise nõukogus, toovad põhjenduseks subsidaarsuse põhimõtte. Probleem seisneb selles, et kui teatud liikmesriikidel on mullakaitse valdkonnas juba üksikasjalikud õigusaktid, puudub teistel liikmesriikidel õigusraamistik või on see oluliselt vähem väljaarendatud. Regioonide Komitee kutsub liikmesriike üles võtma riiklikke meetmeid ja nõuab viivitamatult

- liikmesriikidel, kellel juba on mullakaitsepoliitika, seda vajadusel edasi arendada;
- liikmesriikidel, kellel on hästi arenenud mullakaitsepoliitika, olla eksperditeadmiste jagamise kaudu sillaks nendele liikmesriikidele, kellel see poliitika puudub. Regioonide Komitee palub komisjonil kõnealust protsessi jälgida;
- liikmesriikidel, kellel veel puudub mullakaitsepoliitika, see lähimas tulevikus luua, sel ajal kui oodatakse edusamme Euroopa tasandil.

Komitee toetab Euroopa Komisjoni meetmeid, mis võimaldavad liikmesriikidel oma pädevusvaldkonnas vastavaid mullakaitsestrateegiaid välja töötada ja rakendada.

42. Mulla degradeerumisel, samuti kasvuhoonegaaside kandumisel, saastel, tihenemisel, hajureostusel ja pinnase katmisel on piiriüleised mõjud ning seepärast on õigustatud (vähemalt) poliitika kooskõlastamine ELi tasandil. Näiteks võib tihenened või kahjustatud muld, mis ei suuda vihmavett vastu

⁽⁷⁾ <http://www.uncsd2012.org/thefuturewewant.html>

võtta, suurendada üleujutust naaberriikides. Veesaaste ja eutrofeerumine leiavad samuti aset mulla saastatuse tagajärjel ega ole piiratud riigipiiridega. Ühes riigis mulla erosiooni tõttu minema uhutud setted võivad blokeerida tamme või kahjustada infrastruktuuri, nt sadamaid, teistes riikides. Saastatud muld võib reostada naaberriikide põhjavett. Seepärast käsitatakse ELi õigusakti viisina kaitsta asjaomase riigi maakasutajaid teise riigi tavade kahjulike tagajärgede eest, mille eest nad ei vastuta⁽⁸⁾. Piiriüleste mõjude ilmnemisel on selle probleemi lahendamiseks olulised kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahelised koostööalgatused.

43. Arvestades asjaolu, et kuus aastat pärast mullakaitse teemastrateegia avaldamist kogeb Euroopa jätkuvalt kahjulikke mõjusid mullale, on raske mõista, kuidas – kuigi läbivaadatud – teemastrateegia saab ilma mulla raamdirektiivita olla piisav mullakaitse kõrge taseme saavutamiseks kõigis ELi liikmesriikides ning eespool mainitud probleemide lahendamiseks. Euroopa Komisjon ja liikmesriigid peavad tegema suuremaid jõupingutusi mullakaitse tagamiseks.

44. Proportsionaalsuse tagamiseks peab ELi tulevane mullakaitse õigusakt jätma liikmesriikidele piisava tegutsemisvabaduse, et kõige kohasemal geograafilisel ja haldustasandil määrata kindlaks kõige kohasemad meetmed. See on ülioluline, et tagada mullastiku, maakasutuse, kohaliku ilmastiku ja sotsiaalmajanduslike aspektidega seotud piirkondlike ja kohalike erisuste vajalik arvessevõtmine.

E Järeldused

45. Komitee kiidab komisjoni tööd mullakaitse teemastrateegia rakendamisel. Euroopa mullad on meie eksistentsi jaoks keskse tähtsusega ja vajavad kaitset. Üldistes mullakaitsemeetmetes ja -poliitikas tuleb arvesse võtta mulla kui mittetaastuva ressursi olulisust jätkusuutliku keskkonna jaoks.

46. Mulda on vaja kaitsta, et

— tagada nii täna kui ka tulevikus kindel ja hea varustus kvaliteetsete toiduainetega;

— aidata hoida pinna- ja põhjaveed puhtana;

— ladustada süsinikku, leevendada kasvuhoonegaaside heidet ja kohandada kliimamuutustega;

— anda panus looduslike üleujutuste ja teiste loodusõnnetuste ohjamisse ja nende mõju leevendamisse;

— kaitsta bioloogilist mitmekesisust kogu selle paljususes;

— säilitada tervislikke vaba aja veetmise paiku;

— säilitada geoloogiline mitmekesisus ning kultuuri- ja arheoloogiline pärand.

47. Kõigis Euroopa riikides võib esile kerkida rida mullaga seotud probleeme, millel on mõnikord tõsised, pöördumatud ja kulukad tagajärjed. Peamiselt põhjustavad neid probleeme saastunud muld, maalihked, orgaanilise aine kadumine, erosioon, sooldumine, kõrbestumine ja pinnase katmine. Vaja on täiendavaid mullakaitsemeetmeid ja eeskirju ELi tasandil ning liikmesriigi tasandil, kui need juba ei eksisteeri, arvestades mulla äärmiselt olulisi funktsioone ning selle pakutavaid looduse hüvesid Euroopa majanduse, ühiskonna ja keskkonna jaoks. Õigusakti jõustamise kulud tuleks võrrelda tegevusetusest tulenevate kaudsete kuludega kliimamuutuste, veesaaste, üleujutuste ohjamise, rahvatervise jne vallas. Komisjoni 2006. aasta hinnangul võivad 25-liikmelise ELi mulla degradeerumise kogukulud olla 38 miljardit eurot aastas.

48. Mulla kvaliteet on tihedalt seotud teiste ELi jaoks oluliste keskkonnaaspektidega (nt õhu ja vee kvaliteet, üleujutuste oht, bioloogiline mitmekesisus, kliimamuutused, taastuvenergia jne). Tulevases mullakaitsepoliitikas tuleb arvestada selle seoseid teiste ELi keskkonnavaldkonna eesmärkidega (nt vee raamdirektiiv). Paljud kehtivad ELi sätted hõlmavad mullakaitse teatud aspekte, kuigi ei ole olemas üldist õigusakti, mis käsitleks eraldi mullatemaatikas. Kehtivad sätted piirduvad üldiselt konkreetse maakasutuse või -korraldusega ega hõlma kõiki mulla aspekte.

49. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad hindama maa hõivamist oma aladel ning kaaluma tegutsemisvõimalusi jätkusuutmatute suundumuste korral. Seda tegevust saavad toetada komisjoni suunised pinnase katmise kohta ning samuti mullakaitse teemastrateegia nelja samba jätkuv rakendamine. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid jätkama sellesse strateegiasse aktiivse panuse andmist, nt toetades kohalike mullakaitse tegevusjuhiste väljatöötamist.

⁽⁸⁾ Euroopa Keskkonnabüroo (2011) „Soil: Worth Standing your ground for. Arguments for the Soil Framework Directive”.

50. Mullakaitse meetmete lünkadega on kõige parem tegeleda kogu ELis ühiselt üldise raamistiku ja ühiste põhimõtete kaudu, millest kõik riigid on kohustatud kinni pidama. Seepärast toetab komitee mulla raamdirektiivi, kuid oluline on, et poliitika ei oleks liigselt ettekirjutav, näiteks kvantitatiivsete sätete ja piirväärtuste näol. Eriti oluline on subsidiaarsuse põhimõte, kuna Euroopa piirkondade mullad varieeruvad väga suurel määral. Seepärast peaksid mullakaitsestrateegiad olema riskipõhised, olukorrapõhised ja proportsionaalsed ning võtma arvesse piirkondlikke olusid. Mullakaitse tagamiseks on vaja kohandatud meetmeid. Mullakaitsepoliitikat viiakse ellu peamiselt kohalikul

ja piirkondlikul tasandil, mistõttu tuleb asjaomased õiguslikud eeskirjad kehtestada eelkõige just sellel tasandil. Parandada on vaja mullaseiret, et aidata välja arendada piirkondlikud mullakaitse lähenemisviisid, neid toetada ja hinnata.

51. Mullakaitsepoliitikas tuleb saavutada õige tasakaal ühelt poolt Euroopa tasandi meetmete ning teiselt poolt subsidiaarsuse ja parema õigusloome põhimõtetega arvestamise vahel, et vältida tarbetut lisahalduskoormust ja ebaproportsionaalseid kulusid. Seepärast tuleks ELi mullakaitse õigusaktid kujundada nii, et sekkutakse vaid juhul, kui tegutsemine on vajalik.

Brüssel, 30. november 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamused „Innovatsioon ja jätkusuutlik majanduskasv: Euroopa biomajandus”

(2013/C 17/09)

REGIOONIDE KOMITEE

- märgib, et bioteadused ja biotehnoloogia annavad märkimisväärse panuse ELi peamistesse poliitilistesse eesmärkidesse, nagu tervis, jätkusuutlik areng, majandusareng ja uute töökohtade loomine;
- tunnistab, et biomajandusele üleminek on vajalik selleks, et Euroopa saaks biomajanduse valdkonnas maailmas juhtrolli, eriti innovatsiooni ja konkurentsivõime alal;
- tõdeb, et biomajandust peetakse Horisont 2020 programmis koos toiduga kindlustatuse ja jätkusuutliku põllumajandusega ühiskonnaprobleemiks, millele komisjon kavatseb eraldada 4,5 miljardit eurot;
- rõhutab, et kulub vähemalt 25 aastat enne kui biomajandus on võimeline konkureerima fossiilsetest ressurssidest sõltuva majandusega ja selleks on vaja pikaajalisi investeeringuid (teadus- ja arendustegevusse), strateegiaid (2020. aastast edasi) ja koostööd tarneahela kõigi sidusrühmade vahel, eesmärgiga saavutada ühine teadmussiire;
- tunnistab, et biomajandus pakub Euroopa väärtusahelale, sh põllumajanduses, uusi äri- ja innovatsioonivõimalusi;
- rõhutab ruumilise planeerimise poliitika vahendite tähtsust põllumajanduslikul eesmärgil ja metsanduses kasutatavate alade säilitamisel;
- märgib, et komisjoni pakutud tegevuskava ei sisalda loodusvarade tõhususe suurendamise meetmeid.

Raportöör	Rogier VAN DER SANDE (NL/ALDE), Lõuna-Hollandi provintsi valitsuse liige
Viitedokument	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Innovatsioon ja jätkusuutlik majanduskasv: Euroopa biomajandus”
	COM(2012) 60 final

I. REGIOONIDE KOMITEE

Peamised märkused

1. tervitab Euroopa Komisjoni (edaspidi „komisjon”) teatist, millega tehakse ettepanek hakata taastuvaid varusid laialdasemalt ja jätkusuutlikumalt kasutama ning kutsutakse minema teadusuuringute ja innovatsiooni toetusel fossiilsetest ressurssidest sõltuvalt ühiskonnalt üle biopõhisele ühiskonnale;

2. nõustub komisjoni seisukohaga, et biomajandus on aruka ja keskkonnahoidliku majanduskasvu peamine osa ja see annab panuse strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide ja juhtalgatuste „Innovatiivne liit” ja „Ressursitõhus Euroopa” elluviimisesse; kordab, et bioteadused ja biotehnoloogia annavad märkimisväärse panuse ELi peamistesse poliitilistesse eesmärkidesse, nagu tervis, jätkusuutlik areng, majandusareng ja uute töökohade loomine ⁽¹⁾;

3. tunnistab, et biomajandusele üleminek on vajalik selleks, et Euroopa saaks biomajanduse valdkonnas maailmas juhtrolli, eriti innovatsiooni ja konkurentsivõime alal; rõhutab, et biomajandus pakub suurepäraselt võimalust töökohtade loomiseks ka väljaspool põllumajandussektori; märgib, et maailma loodusvarad kahanevad ja Euroopa peab kiiremini tegutsema, et püsida biomajanduses konkurentsivõimelisena, kuna teised maailma riigid (nt Hiina ja USA) rakendavad sarnaseid strateegiaid ja stimuleerivad turule suunatud algatusi; usub, et Euroopa peab biomajandust toetavale innovatsioonile tuginedes jõuliselt ja üleuroopaliselt reageerima;

4. leiab, et teatistes visandatud tegevuskavast on puudu praktilised meetmed ja vahendid, mis aitaksid kõrvaldada võimalikud tõkked või ohud biomajanduse poole pürgimise teelt; eritähelpanu tuleb pöörata kattuvatele ja vastukäivatele eeskirjadele ning riskikapitali kättesaadavusele;

5. tervitab asjaolu, et biomajandust peetakse Horisont 2020 programmis koos toiduga kindlustatuse ja jätkusuutliku põllumajandusega ühiskonnaprobleemiks, ⁽²⁾ millele komisjon

kvatseb eraldada 4,5 miljardit eurot; see võimaldaks võtta innovatiivseid meetmeid sellistes valdkondades nagu toiduga kindlustatus, loodusvarade nappus, jätkusuutlik põllumajandus, fossiilsetest varudest sõltuvus, mullaviljakus ja kliimamuutused ning samas saavutada jätkusuutliku majanduskasvu; viitab aga sellele, et nende vahendite piiritlemine „toiduga kindlustatuse, säästva põllumajanduse, mere- ja merendusuringute ning biomajandusega” kujutab endast suurt kitsendust võrreldes komisjoni teatise koondnimetuse „biomajandus” alla hõlmatud sektoriga; rõhutab, et kulub vähemalt 25 aastat enne kui biomajandus on võimeline konkureerima fossiilsetest ressurssidest sõltuva majandusega ja selleks on vaja pikaajalisi investeeringuid (teadus- ja arendustegevusse), strateegiaid (2020. aastast edasi) ja koostööd tarneahela kõigi sidusrühmade vahel, eesmärgiga saavutada ühine teadmussüsteem;

6. usub, et tänu üleminekule fossiilsetest ressurssidest sõltuvalt ühiskonnalt biopõhisele ühiskonnale võiks põllumajandussektor – kui toiduga kindlustatuse tagaja – samaaegselt saada mitmesuguste (toiduks mitte mõeldud) biopõhiste toodete tarnijaks, tuues kaasa jätkusuutlikuma põllumajandussektori. Samas ei tohi õhnestada sektori peamist, toiduga varustaja rolli. Biomajandus pakub Euroopa väärtusahelale, sh põllumajanduses, uusi äri- ja innovatsioonivõimalusi; usub, et loodusvarade optimaalseks kasutamiseks on vaja tihedat suhtlust põllumajandus-, biomajandus- ja teadussektorite vahel, ⁽³⁾ et luua jätkusuutlik ja tõhusam põllumajandussektor; usub, et esmatootmise intensiivistamine ei tohi sattuda vastuollu säästvuse põhimõttega; rõhutab seetõttu ruumilise planeerimise poliitika vahendite tähtsust põllumajanduslikul eesmärgil ja metsanduses kasutatavate alade säilitamisel;

7. on nõus, et jätkusuutlikule Euroopa biomajandusele ülemineku kiirendamise eeldus on kindlate ja piisavate, samas jätkusuutlike ja kvaliteetsete biopõhiste toodetega varustamine ning ressursitõhusad esmatootmissüsteemid; viitab siiski sellele, et komisjoni pakutud tegevuskava ei sisalda loodusvarade tõhususe suurendamise meetmeid;

⁽¹⁾ CdR 174/2007 fin.

⁽²⁾ COM(2011) 808 final.

⁽³⁾ CdR 1749/2012, NAT-V-022.

(Tootmisharudevahelise) biomajanduse rakendamine

8. rõhutab, et biomajandusele tuleb rohkem tähelepanu pöörata strateegia ja poliitika, eeskirjade ja algatuste näol; toonitab, et pidev kooskõlastamine, selge poliitiline pühendumus ja edasine integratsioon Euroopa poliitikate (Horisont 2020, ühtekuuluvuspoliitika, ÜPP, taastuvenergia direktiiv, jäätmete raamdirektiiv) ja sektorite vahel on vajalik selleks, et vältida poliitikaeesmärkide vasturääkivusi ja tagada kõigile osalejatele võrdsed võimalused;

9. tervitab komisjoni püüdeid ja taotlusi käsitada biomajandust teadus- ja tootmisharudevahelise integreeritud lähenemise alusel; märgib, et komisjon peaks jõuliselt kaasa rääkima poliitika kooskõlastamises ja et püüetes ei võeta piisavalt arvesse kohalikul ja piirkondlikul tasandil vajaminevat praktilise rakendamise taset;

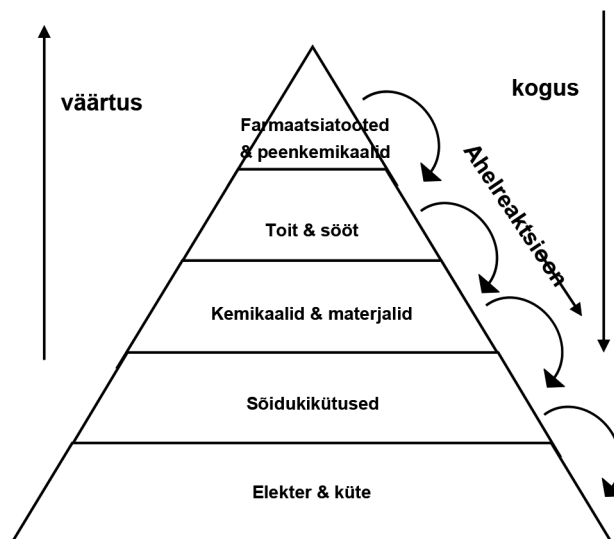
10. toetab komisjoni püüdlust pakkuda välja biomajanduse ühtne ja kõikehõlmav määratlus; usub, et tänu biomajanduse tootmisharudevahelisele olemusele võib selle tähendus mitmete biomajanduses aktiivsete Euroopa, liikmesriikide ja piirkondlike sidusrühmade käsituses erineda; soovib biomassi väärtuste ja eelistatud kasutusvaldkondade üle peetavatele aruteludele parema struktuuri andmiseks võtta aluseks joonisel 1⁽⁴⁾ esitatud biomassi püramiidi;

11. usub, et Euroopa peaks arendama ja rakendama omaenda selget ja pikaajalist biomajanduse visiooni, mis rajaneb biomassi püramiidi eri tasanditele (vt joonis 1), milles üleval pool asuvad tasandid esindavad kõrgemaid väärtusi; usub, et Euroopa peaks järgima „väärtuste strateegiat“, mis keskendub biomassi püramiidi ülemistele tasanditele ja eelistab kasutada teise ja tulevikus ka kolmanda põlvkonna biomassi;⁽⁵⁾ tunnustab, et investeerimine esimese põlvkonna biomassi on vajalik samm üleminekul teise ja tulevikus ka kolmanda põlvkonna biomassile; usub, et kõnealused Euroopa eesmärgid tuleb integreerida

⁽⁴⁾ Raport „De Ecopyramide – Biomassa beter benutten– Biomassa beter benutten” (Derksen et al 2008), mille ingliskeelse kokkuvõttega „The Ecopyramid – better biomass efficiency” saab tutvuda veebilehel <http://www.innovatienetwerk.org/en/bibliotheek/rapporten/342/DeEcopyramide>.

⁽⁵⁾ Üldiselt toodetakse esimese põlvkonna biokütuseid teraviljadest (nt nisu, mais), õlikultuuridest (nt raps, palmiõli) ja suhkrutaimedest (nt suhkrupeet, suhkruroog) juurdunud tehnoloogia alusel. Teise põlvkonna biokütuseid toodetakse üldiselt tselluloosmaterjalist (lähteainena lignotselluloos) ja neis kasutatakse jäätmeid või spetsiaalselt kasvatatud energiakultuure (mida ei kasutata toiduainete tootmiseks). Kolmanda põlvkonna biokütuseid võiks määratleda kui muudest kui toidukultuuridest kasvatatud biomassi, mis kasutab väga tõhusalt valgust ja maapinda. Parim näide siinkohal on vetikad, millest saadakse õli ja teisi väärtuslikke tooteid. Vt. <http://www.biofuelstp.eu/fuelproduction.html>.

kõigisse biomajandusega seotud tootmisharudevahelistesse poliitikameetmetesse;

Joonis 1: biomassi püramiid

12. on veendunud, et Euroopa peab endale võtma juhtrolli ja seda hoidma, töötades välja jätkusuutlikkuse kriteeriumid, et optimeerida biomassi (ehk taastuvate bioloogiliste varude) nõudlust ja pakkumist, edendades jätkusuutlikku maakasutust, võttes arvesse põllumajanduse tootmisvõimsust ning kiirendades teise ja tulevikus ka kolmanda põlvkonna biomassi kasutuselevõttu, vähendades esimese põlvkonna biomassi mittesäästvast kasutamisest tuleneva võimaliku negatiivse mõju miinimumini ning pöörates tähelepanu vaidlustele teemal kas toit või küte;

13. soovib komisjonil töötada välja ühine biomajanduse tegevuskava, milles analüüsitakse Euroopa biomajanduse arendamiseks edaspidi vajaminevaid samme, võttes arvesse väärtusahelel põhiseid lähenemist ning Euroopa tehnoloogiaplatvormide, OECD ja teiste senist tööd; nõuab praktiliste meetmete ja vahendite lisamist, võttes samas arvesse piirkondade mitmesugust omapära; rõhutab piirkondadevahelisest koostööst tulenevat potentsiaali väärtusahela jaoks;

14. märgib, et biomajandus hõlmab mitmeid komisjoni pädevusse jäävaid poliitikavaldkondi. Selleks et parandada juurdepääsu ELi biomajandussuunitlusega algatustele ja programmidele, soovib komitee „kõik ühest kohast” („one-stop-shop”) lähenemisviisi, mille puhul töötleb päringuid üksainus kontaktpunkt komisjonis;

Mitmetasandilise valitsemise vahendid ja subsidiaarsus

15. tervitab asjaolu, et komisjoni teatistes võetakse arvesse biomajanduse piirkondlikku mõõdet ning leiab, et nii teatis kui ka kõik biomajanduse tegevuskava ettepanekud on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega;

16. märgib, et ELis on vaid vähesed liikmesriigid astunud samme biomajanduse arengu toetamiseks ja et strateegiaid töötavad välja peamiselt riikide valitsused; heaks näiteks on ühine piirkondlik biomajanduse strateegia Biobased Delta Europe (Madalmaade edelaosa ja Flandria); usub, et on vaja integreeritud raamistikku ja koostööalimat üleeuroopalist lähenemist; usub, et kohalikke ja piirkondlikke algatusi tuleb tugevdada ning selleks tuleb biomajanduse strateegiaid rakendada kõigil koostöötasandil (ELi, riigi, piirkonna, kohalik tasand) ning kooskõlastada tootmisharudevahelist tegevust. Kehtestada tuleb mehhanismid kõigi asjaomaste (tootmisharudevaheliste) biomajandusega seotud poliitikate kooskõlastamiseks ELi, riigi ja piirkonna tasandil;

17. toetab komisjoni ettepanekut luua biomajanduse eksperdirühm, kes aitab suurendada sünergiat ja kooskõla poliitikameetmete vahel ning arutada ja hinnata biomajandusega seonduvate poliitikameetmete praktilist mõju; leiab, et eksperdirühma täpne ülesanne on veel ebaselge, nagu ka selle praktiline toimimine ja piirkondade kaasamise viis; rõhutab, et tegu peab olema mitmeid sidusrühmi kaasava foorumiga, mille koostumisel on esindatud kolm osalejat (ettevõtted, uurimisinstiitudid, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused), et jagada teadmisi, ideid ja arutada biopõhise majanduse lahendusi ja praktilisi samme teel fossiilsetest ressursidest sõltuvalt majanduselt biomajandusele; usub, et platvormil peab olema esindatud lai valik sektoreid, mis annab hea lähtealuse biomajanduse tootmisharudevahelist käsituse lihtsustamiseks;

18. on arvamusel, et riiklike, piirkondlike ja kohalike biomajanduse eksperdirühmade tegevus ja roll võivad erineda; kutsub komisjoni üles koostama konkreetsed juhised, milles kirjeldatakse riiklike, piirkondlike ja kohalike biomajanduse eksperdirühmade pädevust; rõhutab, et biomajanduse eksperdirühmad peaksid koordineerima poliitilise, teadus- ja majanduskogukonna tegevust, eesmärgiga leppida kokku konkurentsielses etapis võetavate meetmete osas; nõuab kohapõhist lähenemist, mis võtaks arvesse konkreetseid geograafilisi, arengu-, keskkonna- ja piirkondlike tingimusi ja prioriteete ning olemasolevaid piirkondlike algatusi; usub, et iga piirkond peab rääkima oma loo ja koostama oma piirkondliku biomajanduse strateegia;

19. rõhutab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on tähtis roll biomajanduse rakendamisel ja arendamisel; nendib, et

kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on otsustav tähtsus kohapealsete ohtude ja võimalike tõkete kindlakstegemisel, mistõttu nõuab tungivalt nende aktiivset kaasamist biomajanduse eksperdirühma loomisesse, töökorraldusse ja rakendamisse; palub komisjonil tagada piisav paindlikkus ja selgitada piirkondlike ja/või riiklike eksperdirühmade ülesandeid ja rolli, nende omavahelisi suhteid ja seda, kuidas piirkondlikud ja/või kohalikud kogemused peegelduvad ELi biomajanduse eksperdirühmas;

20. leiab, et biomajandusele ülemineku edu sõltub kodanikuühiskonna aktiivsest kaasamisest kavandamis- ja rakendamisprotsessi; rõhutab üldsuse teadlikkuse tähtsust; innustab komisjoni rõhutama seoseid teaduse, ühiskonna ja poliitloome vahel ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tähtsat rolli biomajandusele üleminekul;

21. on seisukohal, et üleminek biomajandusele on edukas üksnes biopõhises ühiskonnas; soovib sellest johtuvalt, et VVOdel ja kodanikuühiskonna organisatsioonidel oleks oluline roll juba ülemineku varases staadiumis ja et nad peaksid olema eksperdirühmades esindatud;

22. rõhutab biomajanduse potentsiaali majanduskasvu ja töökohtade loomisel Euroopas; usub, et biomajanduse aluseks oleva innovatsiooni arendamiseks ja teadmiste suurendamiseks on vaja kõrge kvalifikatsiooniga töölisi; rõhutab, et biomajandusega seotud arengud tuleks lisada põhikooli tavapärasesse õppekavasse ning kutse- ja kõrghariduses kaasata need põllumajandus-, keemia- ja toiduainete erialade õppetöösse. Ent Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 165 alusel kuulub haridus liikmesriikide pädevusse ning seetõttu ei ole selles valdkonnas ELi tasandi nõuete kehtestamine võimalik;

23. usub, et kolme osaleja kontseptsioonil rajanev koostöö on ülioluline selleks, et saavutada biomajanduses innovatsiooni ja teadmiste väärtustamine. Ka kolme osaleja kontseptsioon vajab ajakohastamist ja arendamist, eesmärgiga tagada piirkondlike innovatsiooni ökosüsteemide tõhus toimimine. Valdkonnale tuleb loomulikult kasuks ulatuslik positiivne kodanikeosalus, mistõttu sobib see suurepäraselt teadusmahuka, ent samas kasutajapõhise innovatsioonitegevuse eestvedajaks Euroopas;

Jätkusuutlik biomajandus sise- ja maailmaturul

24. toonitab avaliku ja erasektori partnerluse olulist rolli biomajandusele ülemineku kiirendamisel; usub, et VKEdel on võtmeroll teadusuuringute ülekandmisel tegelikkusesse ja uute toodete või tehnoloogiate turuletoomisel; piirkondlike VKEde rolli innovatsioonis ei ole võimalik ülehinnata ja et nende tegevuse stimuleerimiseks on vaja tugevat, struktuurset toetust;

25. peab vajalikuks idufirmadesse investeerimise, riskikapitali ja tehnosiirde toetamise abil parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele, samuti on vaja vähem keerukaid eeskirju ja teadmiste väärtustamist biomajanduse valdkonnas; soovib luua VKEde eksperdirühma, kes nõustaks biomajanduse eksperdirühma ja tagaks ettevõtjapõhise lähenemisviisi;

26. väljendab muret, et ELi praegune poliitiline ja majandusraamistik ei toeta biomassi tööstuslikku kasutamist tooraine või materjalina;

27. rõhutab, et üleminek biopõhisele majandusele peab olema kooskõlas siseturu rakendamise ja kaubanduspoliitikaga;

Piirkondlikud näited ja rahastamisvahendid

28. toetab juhtivate Euroopa piirkondade võrgustike ja biomajanduse klastrite esilekerkimist; näiteks võib tuua koostöö Flandria (Belgia) ja Madalmaade edelaosa, Loode-Prantsusmaa, Nordrhein-Westfaleni (Saksamaa), Helsingi piirkonna (Soome) ja Steiermarki (Austria) vahel ning algatused Rootsis, Eestis ja Ungaris; kutsub komisjoni üles selliseid võrgustikke ja klastreid toetama, et innustada kogemuste jagamist ja teiste Euroopa piirkondadega ühist projektitaotluste menetlemist, samuti kaasama nad biomajanduse eksperdirühma töösse; on veendunud vastastikuse õppimise tähtsuses investeerimisfondide loomise ja tehnosiirde alal;

29. usub altpoolt lähtuvate algatuste tähtsusesse biopõhise ühiskonna loomisel ning sellesse, et määravaks osutub ettevõtja ja nõudlusepõhine lähenemine koos valitsusepõhise lähenemisega;

30. märgib, et biomassi tootvad piirkonnad peaksid saama kasu tehnoloogilisest innovatsioonist ja neid ei tohi vaadelda pelgalt biomassi tarnijatena; seepärast on eritählepanu vaja suunata tehnosiirdele ja teadmiste väärtustamisele; usub, et linna- ja põllumajanduspiirkondade tihedad omavahelised suhted on tähtsad tehnosiirde ja teadmiste väärtustamise juurutamisel;

31. usub, et osa ÜPP fondidest peaks koos programmiga „Horisont 2020” toetama Euroopa innovatsioonipartnerlust põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkuse alal, et ületada lõhe teadus- ja arendustegevuse ning põllumajandustavade vahel ning suurendada teadmiste baasi ja teadmiste väärtustamist⁽⁶⁾;

⁽⁶⁾ Regioonide Komitee arvamus (eelnõu) „Euroopa innovatsioonipartnerlus „Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus”, CdR 1749/2012 (NAT-V-022).

32. teeb komisjonile ettepaneku soodustada piirkondlike klastrite ja piirkondade parimate tavade, jooksva tegevuse ja kättesaadavate biopõhiste toodete visandamist ja kaardistamist, tuginedes juba olemasolevate programmide raames tehtud tööle ja saavutatud tulemustele (vt nt ABC-Europe, ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi rahastatud Cluster-IP,⁽⁷⁾ regionaalpoliitika raames elluviidav Interregi programm ja programm „Teadmiste piirkonnad” seitsmenda raamprogrammi raames⁽⁸⁾), ja edendada mitme rahastajaga programme;

33. tervitab Euroopa Komisjoni ettepanekut eraldada teatud osa Euroopa Regionaalarengu Fondist vähese CO₂-heitega majanduse projektidele vähem arenenud piirkondades, üleminekupiirkondades ja rikkamates piirkondades; usub, et sel on positiivne mõju üleminekul Euroopa biopõhisele majandusele; rõhutab aruka spetsialiseerumise strateegiate võimalusi, aitamaks jõuda piirkondades strateegilisemale ja integreeritumale seisukohale biomajanduse küsimuses;

34. teeb ettepaneku toetada biomajanduse valdkonnas edasi jõudnud piirkondi, et nad võtaksid biomajanduse väärtusahela seiskohalt vajalikke meetmeid ja looksid sidemeid vähem arenenud piirkondadega; usub, et arenenud ja vähem arenenud piirkonnad peaksid koos looma katseteettevõtteid, milles (idu)firmad saavad kaitstud keskkonnas katsetada uusi tooteid; usub, et nn tiptasemele jõudmise mehhanismil põhinev lähenemisviis toob kaasa ressursside tõhusa kasutamise, edendades samas ühetkuuluvust; avaldab toetust sellistele algatusele nagu „Teadmiste piirkonnad”, mis aitavad parandada teadmiste vahetust, edendavad märkimisväärselt uurimistulemuste tõhusat kasutuselevõttu ja rakendamist piirkondades ning käivitavad uue teaduskoostöö;

35. on veendunud, et nii teadmis- ja innovatsiooniühendused kui ka piirkondlikud innovatsiooni- ja rakenduskogukonnad tegelevad pikaajaliste ühiskondlike probleemidega ning teevad kindlaks ja kasutavad ära uued innovatsioonivõimalused Euroopas; kutsub seepärast komisjoni üles käivitama teadmis- ja innovatsiooniühendused, võttes nende uues laines vahemikus 2014–2020 peamise tähelepanu alla biomajanduse⁽⁹⁾;

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/biotechnology/index_en.htm ja <http://www.europe-innova.eu/web/guest/cluster-cooperation/cluster-innovation-platform>

⁽⁸⁾ <ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/kbbe/docs/regional-biotech-report.pdf>, http://cordis.europa.eu/fp7/kbbe/library_en.html

⁽⁹⁾ Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut ja selle teadmis- ja innovatsiooniühendused eri valdkondades käsitlevad 2014. aastal biomajandusega seotud küsimusi, eelkõige kavandatava teadmis- ja innovatsiooniühenduse „Tuleviku toit” (Food4future) raames, vt COM(2012) 60 final; biomajandus hõlmab lisaks toidule ka toiduks mitte mõeldud tooteid. Biomajanduse üldisesse väärtusahelasse on tähtis lisada ka toiduga mitteseotud aspekt.

36. eelnevat arvesse võttes usub, et kõik Euroopa, liikmesriikide, piirkondliku ja kohaliku tasandi sidusrühmad tunnetavad olukorra pakilisust, st vajadust minna üle vähese CO₂-heitega majandusele/biomajandusele; sellele eesmärgile jõudmise lahenduste ettenägemine ja nende elluviimine nõuab pöördelisi muutusi meie mõtte- ja tegutsemisviisides; kuna piirkonnad on praktilise teostamise võtmeks, pakub Regioonide Komitee oma eksperditeadmisi ja väljendab valmisolekut teha komisjoni tihedat koostööd, et Euroopa biomajanduse strateegia jõuaks uude järku;

37. palume komisjonil astuda ELi tasandil järgmised sammud:

- a. arendada biomajanduse strateegiat edasi (kasutades kolme osaleja koostööd), keskendudes biomassi püramiidi ülemistele tasanditele; luua biomajanduse eksperdirühma, millesse kuuluvad ettevõtete, teadusasutuste ja riigiasutuste esindajad (piirkonna, riigi ja ELi tasandil);
- b. pakkuda välja integreeritud lähenemise biomajandusele, võttes aluseks ja seades tingimuseks mitmest fondist rahastamise strateegia nii piirkonna kui ka Euroopa tasandil („Horisont 2020”, ühtekuuluvuspoliitika, ÜPP, energia);
- c. teadvustada piirkondade elanikele, et biomajandust on vaja ja näidata selle pakutavaid võimalusi;
- d. rajada biomajanduse integreeritud käsitluse stimuleerivatele ja üksteisele mittevastukäivatele eeskirjadele ja meetmetele (sertifitseerimissüsteemide, mitut peadirektoraati hõlmavate integreeritud ja olukorrale kohandatud teadus- ja arendustegevuse programmide abil) ning luua piirkondadele võimaluse määrata ise, millises suunas peaks nende biomajandus ja aruka spetsialiseerumise strateegia liikuma;

ja arendada edasi Euroopa strateegiat, mis keskendub järgmisele:

- spetsialiseerumine ja teadmiste väärtustamine innovatsiooni kohta Euroopa biomajanduse sektoris, et jääda maailmas konkurentsivõimeliseks;
- teadus- ja arendustegevus teise ja kolmanda põlvkonna biomassi alal;
- väärtusahelad (tooraine tootmisest kuni valmistoote turustamiseni);
- kõrge lisaväärtusega tooted;

38. usume, et piirkonnad saavad pakkuda järgmist:

- a. kaardistada ja teha kättesaadavaks dokumenteeritud parimad tavad piirkondades, mis edukalt kavandavad ja rakendavad biomajandust (või selle aspekte) ning otsida võimalusi nende struktuuride tutvustamiseks ja ülekandmiseks teistes piirkondades (nn mehhanism tiptasemele jõudmiseks);
- b. aidata kaasa kolme osalejaga struktuuride loomisele ja biomajanduse eksperdirühmade tööle;
- c. tulenevalt oma kodanikulähedusest saavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tõsta üldsuse teadlikkust biomajanduse (vajalikkuse ja kasu) kohta kohalikul ja piirkondlikul tasandil;
- d. toetada nn tiptasemele jõudmise mehhanismi loomist vähem arenenud ja rohkem arenenud piirkondade vahelise koostöö lihtsustamise ja algatamise kaudu ning järgida Euroopa programmide ja projektide puhul põhimõtet rahastada neid mitmest fondist.

Brüssel, 30. november 2012

*Regioonide Komitee
president*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamused „Euroopa innovatsioonipartnerlus „Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus””

(2013/C 17/10)

REGIOONIDE KOMITEE soovib Euroopa Komisjonil

- tunnustada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja sidusrühmade võtmeasukohti põllumajanduse tootlikkuse ja säästvuse Euroopa innovatsioonipartnerlustega edu saavutamisel;
- kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused täielikult selle algatuse stimuleerimiseks ja järelvalveks loodud juhtimisstruktuuridesse;
- määratleda „tootlikkuse tõstmine” kui „vähemate vahenditega rohkem ja paremini tootmine”;
- arvestades, et Euroopa innovatsioonipartnerlus peaks tegelema järgmiste teemadega, võimaldada laia valikut teemasid seoses esmatootmise, ressursside juhtimise, biomajanduse, tarneahela, kvaliteedi, toiduohutuse ja tarbijatega;
- seada prioriteediks kogu Euroopas põllumajandustegevuse säilitamist tagavad innovatsiooniprogrammid ja tagada, et lisataks teadusuuringud, mis toovad kasu karjakasvatustehnikadele, linnalähedastele piirkondadele, looduslikest eripäradest tingitud piirangutega aladele ja kohalikele põllumajanduspiirkondadele;
- eelistada alt-üles VKE innovatsioonialgatuse tööstuse algatustele, et tasakaalustada kaasatuse ebavõrdsust, mis tuleneb erinevast organisatsiooni- ja suutlikkuse tasemest;
- jätkata jõupingutusi esmatootjate positsiooni parandamisel toidu tootmise, töötlemise ja turustamise ahelas;
- lubada tööühmadel kasutada Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi toetust ka esialgseteks kuludeks, näiteks seoses lähenemisviisi kujundamisega tehnilistes ja teadusküsimustes või seoses innovatsiooni või teadmiste vahendaja kasutamisega.

Raportöör:	Henk BRINK (NL-ALDE), Drenthe provintsi valitsuse liige
Viitedokument	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa innovatsioonipartnerluse „Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus” kohta COM(2012) 79 final

I VÄLJAKUTSED JA EESMÄRGID

REGIOONIDE KOMITEE

Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatus „Innovaatiline liit”

toetab aruka, jätkusuutlikku ja kaasava majanduskasvu strateegiat „Euroopa 2020” ning on teadlik, et

1. globaalses konkurentsivõimelises toimetulekuks peab Euroopa suurendama oma jõupingutusi, et säilitada ja parandada oma positsiooni kaubanduses, liidrirolli tööstuses ja tiptasemel teaduslikku baasi;

2. Euroopa teadmisi säästva toiduainete tootmise alal, sealhulgas ka põllumajandusettevõtete juhtimise, IKT lahenduste, toiduohutuse, agrobiotehnoloogia, kasvutehnoloogia, taimekaitse, vee, jääkide, energia- ja jäätmekäitluse ning agrosotsioloogia alal tunnustatakse üle maailma ning neil on tohutu turustamispotentsiaal kiiresti esilekerkivatel ja arenevatel turgudel Euroopas ja väljaspool;

3. teadmistest väärtuse genereerimiseks on Euroopal vaja 1) innovatiivsemaid VKEid, et luua majanduskasvu ja töökohti, 2) rohkem erainvesteeringuid, 3) rohkem innovatsiooni olemasolevates ja uutes sektorites, 4) valdkondadevahelist koostööd, et luua läbimurdelahendusi ning 5) sidusrühmi, kes on huvitatud paljutootavate lahenduste testimisest, nende tutvustamisest ja levitamisest;

Väljakutsed põllumajanduse, toiduohutuse ja loodusvarade alal

leiab, et

4. maailma ees seisavad praegu mitmetahulised ja ulatuslikud probleemid: rahvaarvu jätkuv kasv ja ostujõu kasv tingivad muutusi toitumises ning suurenevat nõudlust esmatoodete järele koos kliimamuutustest tulenevate ohtudega ülemaailmsele põllumajandusliku tootmise suutlikkusele;

5. nende väljakutsetega kaasneb toidu-, sööda-, fossiilkütuse, toorainete, kiudainete ja magevee nappuse oht, suurenev mulla degradeerumine ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ning finantsturustõrke, poliitilise tasakaalutuse ja relvastatud konfliktide suurenev oht;

6. tulevikus peab põllumajandus ja toidu tarnimine olema säästvam vee ja fossiilkütuste kasutamisel, kasutada tuleb vähem väetisi ja taimekaitsevahendeid, olla endisest mitmekesisem ja arukam, et osata parimal viisil kasutada ära põllukultuuride kasvatus, loomakasvatuse, orgaanilise jäätmekäitluse, jääkide kasutuse ja taastuenergia tootmise koostoimet;

ja märgib järgmist:

7. Liikmesriigid ja sidusrühmad on korduvalt väljendanud suurt huvi innovatsiooni edendamise vastu põllumajanduses kogu ELi hõlmava lähenemisviisiga ja Euroopa Ülemkogu märkis oma 20. juuni 2008. aasta kohtumisel, et „tööd on vaja jätkata innovatsiooni ja teadusuuringute ning põllumajandustootmise arendamise vallas, eelkõige tootmise energiatõhususe ja tootlikkuse kasvu suurendamiseks ning kliimamuutustega kohanemise suutlikkuse tõstmiseks”.

8. Sarnasele järeldusele on jõudnud ka põllumajandusorganisatsioonid ja põllumajanduskogud ning G20 Cannes'i deklaratsioonis rõhutatakse, et investeeringud põllumajandusalasesse teadustegevusse ja innovatsiooni on esmatähtsad.

Seetõttu Regioonide Komitee

9. tervitab komisjoni algatust edendada innovatsiooni põllumajandussektoris, kehtestades konkreetse põllumajanduse tootlikkust ja säästvat käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse ning selle kaht peamist eesmärki: 1) aidata põllumajandussektoril suurendada tootlikkust ja tõhusust (pöörates ringi hiljutise tootlikkuse tõusu aeglustumise aastaks 2020) ja 2) edendada põllumajanduse säästvat arengut (tagades sobiva maakasutuse aastaks 2020),

10. tervitab eriti asjaolu, et muude teemade hulgas mainitakse kohaliku põllumajanduse ja toiduainete süsteemide kõlblikkust koostööks, st horisontaalseks ja vertikaalseks koostööks tarneahelas osalejate vahel logistikaplatvormide moodustamiseks, et edendada lühikesi tarneahelaid ja kohalike turge, samuti lühikeste tarneahelate ja kohalike turgudega seotud kohalike tegevust edendamist;

11. tervitab komisjoni ettepanekut eraldada 4,5 miljardit eurot toiduga kindlustatuse, biomajanduse ja säästva põllumajandusega seotud teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks (programmi „Horisont 2020” raames);

12. nõustub, et ÜPP rahalised vahendid peaksid koos teadusuuringute raamprogrammi vahenditega toetama Euroopa innovatsioonipartnerlust põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkuse alal, et ületada lõhe teadus- ja arendustegevuse ning põllumajandustavade vahel;

13. usub, et ressursitõhususe järjest suurema aktuaalsuse tõttu vajalik põllumajandussektori üleminek annab tulemuseks nii suurema hulga säästval viisil toodetud toiduaineid kui ka suure valiku tervise, vaba aja, maakasutuse, jäätmemajanduse, toitumise, kiudainete ja taastuenergia seotud ühiskondlike teenuste ja biopõhiseid tooteid. See laiem valik tuleb kasuks nii antud sektorile kui ühiskonnale, eeldusel, et tagatakse korralik tasakaal toiduks mõeldud ja mitte mõeldud toodete vahel, et põllumajandussektor keskendub ÜPP muudetud prioriteetidele ja ametkonnad püüavad järjepidevalt neid prioriteete saavutada.

14. usub, et selline uuenenud põllumajandussektor pakub Euroopa väärtusahelale uusi äri- ja innovatsioonivõimalusi;

15. usub, et loodusvarade optimaalseks kasutamiseks on vaja tihedat suhtlust põllumajandus-, biomajandus- ja teadussektorite vahel,⁽¹⁾ et luua jätkusuutlik ja tõhusam põllumajandussektor. Seoses põllumajanduse rolliga biomassi tootjana energia saamiseks tuleks silmas pidada tasakaalustatud suhet toiduainete ja biomassi tootmise vahel.

II PROBLEEMID / PEAMISED EDUFAKTORID

Probleemid

märgib järgmist:

16. jõupingutused ületada lõhet praktika ja teaduse vahel on ülitähtsad, kuid Euroopa innovatsioonipartnerluse pelk olemasolu ei lahenda kultuurilist ja professionaalset lõhet kahe võrdselt olulise vaatenurga vahel: 1) teadusringkondade vaatenurk, mis kaldub keskendumata teadusbaasi täiustamisele, eesliiniteadusele, tulevastele ja uutele tehnoloogiatele, oskuste ja karjääri arendamisele ja teaduse infrastruktuuridele ning 2) ettevõtjate ja poliitikakujundajate vaatenurk, kus otsitakse viise luua teadmistest väärtust ja lahendusi, mis aitaksid toime tulla ühiskonna vajadustega ja pakuksid ärivõimalusi. Mõlemal pool on vaja teabevahetust ja stiimuleid;

⁽¹⁾ CdR .../2012 –EDUC-V-024 „Innovatsioon ja jätkusuutlik majanduskasv: Euroopa biomajandus”.

17. ettepaneku kohaselt pakub Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond, nagu nimetatud artiklites 15, 16, 18, 20, 33, 36, 46, 53, 61, 62 ja 63, mitmeid stiimuleid, kuid neid saab kasutada vaid siis, kui Euroopa innovatsioonipartnerluse teadmiste vahendaja edastab enne partnerluslepingute sõlmimist ja riiklike ja/või piirkondlike maaelu arengu programmide koostamise ajal võimalused liikmesriigi tasandil;

18. Euroopa innovatsioonipartnerlust lisatakse maaelu arengu programmidesse vaid siis, kui riiklik kaasrahastamine on ette nähtud innovatsiooniprotsessi eri faasidele: 1) koostöö (töörühmade moodustamiseks) majanduse arendamiseks (innovatsiooniprojekti alustamiseks); 2) teadmussiire ja nõuandeteenused (et saada teadmisi ja kasutada ära olemasolevaid teadusuuringute tulemusi); 3) kvaliteedistandardite kehtestamine (ühiskondliku kasuteguri ja äritulemuste edendamiseks) ja 4) investeeringud (finantstoetus eesmärkide, tootlikkuse ja jätkusuutlikkuse saavutamiseks);

19. siiani on loodud viis Euroopa innovatsioonipartnerlust järgmistel teemadel:

a. täisväärtusliku eluperioodi pikendamine, SEC(2011) 1028, vastu võetud 1.9.2011;

b. toorained, COM(2012) 82, vastu võetud 29.2.2012;

c. põllumajanduse tootlikkus ja säästvus, COM(2012) 79, vastu võetud 29.2.2012;

d. vesi, COM(2012) 216, vastu võetud 10.5.2012;

e. arukad linnad, COM(2012) 4701, vastu võetud 10.7.2012.

Nad kõik on 1) kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele olulised, kuid 2) sõltuvad edu saavutamisel piirkondlikust kaasvastutusest, toetusest ja rahastamisest; sellegipoolest ei ole piirkondlike omavalitsusi siiani kutsutud protsessis osalema;

Peamised edufaktorid

märgib järgmist:

20. kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad etendada otsustavat rolli Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi kaudu algatatud meetmete ja teiste innovatsiooni stimuleerimise vahendite suunamisel ja kaasrahastamisel ning on nüüd hädavajalikud toetuse kohandamisel antud piirkonna konkreetsetele põllumajanduslikele, keskkonnavalitsustele ja territoriaalsetele eripäradele, võimaldades seega ELi vahendeid tõhusamalt kasutada;

21. kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tahaksid kaasa rääkida prioriteetide, rakendamise ja juhtimise küsimustes;

22. mitmetasandilise (Euroopa, liikmesriigi ja piirkonna tasandi) juhtimise kehtestamine on 2013. aasta järgse ühise põllumajanduspoliitika eduka muutmise hädavajalik eeltingimus, sealhulgas Euroopa innovatsioonipartnerluse jaoks;

23. sidusrühmadelt oodatakse, et nad moodustaksid põhilise töörühma, mis jätkaks teadmiste lünkadega tegelemist tehnoloogia, ärimudelite, organisatsioonisüsteemide, turustusstrateegiate, tarbijate vajaduste ja hariduse alal; nad tervitaksid Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi rahastamist sellele; nende järgmine samm võiks olla partnerite otsimine ja valdkondadevaheliste meeskondade loomine, et uurida valdkondadeülese koostöö võimalusi ja/või uurida olemasolevate teadmiste baasi enne Euroopa innovatsioonipartnerluse võrgustiku poole pöördumist täiendava toetuse saamiseks, kuid see samm ei ole kohustuslik;

24. teatud alt-üles algatused jätkusuutlikkuse ja tootlikkuse alal oleksid teretulnud piirkondlikul ja kohalikul tasandil, kuid tekiks siiski oht, et nad ei sobi kokku (pärast konsulteerimist alalise põllumajandusuringute komitee ja maaelu arengu komiteega kõrgetasemelise juhtimisrühma poolt avaldatud) strateegilises rakenduskavas ja mitmeaastases tegevuskavas toodud prioriteetsete teemade valikuga; see ei tohiks aga takistada toetuse saamist, kuna sellel oleks tugev eemaletõrjuv mõju osalejatele ja see kahjustaks innovatsioonispiraali selle kõige tundlikumas kohas;

25. innovatsiooni ja teadmiste vahendamine on hädavajalik innovatsiooniprotsessi algatamisel ja progressi edendamisel;

III POLIITILISED SOOVITUSED

Euroopa Komisjonile

soovitaks Euroopa Komisjonil tungivalt

26. tunnustada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja sidusrühmade võtmepositsiooni põllumajanduse tootlikkuse ja säästvuse Euroopa innovatsioonipartnerlustega edu saavutamisel;

27. kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused täielikult selle algatuse stimuleerimiseks ja järelevalveks loodud juhtimisstruktuurides;

28. kutsuda Regioonide Komitee esindaja osalema kõrgetasemelises juhtimisrühmas, kes määratleb Euroopa innovatsioonipartnerluse strateegia, ja Euroopa maaelu arengu võrgustiku koordineerimiskomitees, et tagada algatuse rakendamise kõikla kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vajadustega;

29. kohustada liikmesriike integreerima Euroopa innovatsioonipartnerluse valdkonnaüleised eesmärgid partnerluslepingusse;

30. määratleda „tootlikkuse tõstmine“ kui „vähemate vahenditega rohkem ja paremini tootmine“;

31. arvestades, et Euroopa innovatsioonipartnerlus peaks tegelema järgmiste teemadega, võimaldada laia valikut teemasid seoses esmatootmise, ressursside juhtimise, biomajanduse, tarneahela, kvaliteedi, toiduohutuse ja tarbijatega;

32. seada prioriteediks kogu Euroopas põllumajandustegevuse säilitamist tagavad innovatsiooniprogrammid ja tagada, et lisataks teadusuuringud, mis toovad kasu karjakasvatuspriirkondadele, linnalähedastele piirkondadele, looduslikest eripäradest tingitud piirangutega aladele ja kohalikele põllumajanduspriirkondadele;

33. eelistada alt-üles VKE innovatsioonialgatusi tööstuse algatustele, et tasakaalustada kaasatuse ebavõrdsust, mis tuleneb erinevast organisatsiooni- ja suutlikkuse tasemest;

34. keskenduda säästvale põllumajandusele, kaasaegset tehnoloogiat tulenevale tootlikule põllumajandusele, toidu raiskamise ja saagikoristusjärgsete kadude vältimisele ja tarbijate vastutustundlikule käitumisele lisaks tootmismahtude suurendamisele;

35. keskenduda ELi ekspordile, teadmiste ja (bio)tehnoloogia turustamisele ja ausale osalemisele kolmandate riikide kõrvalistes kohalikes (suurlinna või väiksemastaabilistes) tootmisüksustes;

36. jätkata jõupingutusi esmatootjate positsiooni parandamisel toidu tootmise, töötlemise ja turustamise ahelas;

37. stiimulina teadlastele innovatsioonilõhe ületamiseks avaldada survet, et „teadusuuringute tulemuste praktilise kasutamise määr“ lisataks teadusasutuste hindamise kriteeriumite hulka;

38. tervitab Euroopa piirkondade juhtivaid võrgustikke, uurimisinstituute ning kõrge tootlikkuse ja säästva põllumajanduse klastreid. Komitee kutsub komisjoni üles tunnustama nende võrgustike ja klasterite rolli ja hõlbustama teadussiiret ettevõtete vahel nii kohalikul tasandil kui piirkondade vahel;

39. lubada liikmesriikidel toetada Euroopa innovatsioonipartnerluse eesmärgi ja sihte järgivate ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi toetusel ja piirkondliku kaasrahastamise abil tegutsevate töörühmade varajase etapi ja piirkondliku tasandi tegevust, olenemata sellest, kas neil rühmal on õnnestunud saada ka Euroopa innovatsioonipartnerluse võrgustiku toetust pärast üleskutse järgimist;

40. nõustuda, et töörühmad võivad tegutseda kas ühe liikmesriigi piires või omada liikmeid mitmes liikmesriigis ja kolmandates riikides;

41. viidata „põllumajandustootjatele ja tootjaorganisatsioonidele” seal, kus „põllumajandustootjaid” on nimetatud toetus-kõlblikeks, et hõlbustada rühma loomist;

42. lubada tööühmadel kasutada Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi toetust ka esialgseteks kuludeks, näiteks seoses lähenemisviisi kujundamisega tehnilistes ja teadusküsimustes või seoses innovatsiooni või teadmiste vahendaja kasutamise

43. enne kõrgetasemelise juhtimiskomitee, SHERPA toetusgrupi/rakkerühma, tööühmade tugipunkti ja strateegilise rakenduskava loomise sekretariaadi moodustamist luua teabevahetusmeeskond, kes edendaks 1) Euroopa innovatsioonipartnerluse kasutamist riiklikes maaelu arengu kavades; 2) programmi „Horisont 2020” valikute kasutamist teadusprojektide, mitme osalejaga projektide, innovatiivse tegevuse klastrite, innovatsiooni vahendajate ja innovatsioonikeskuste toetamiseks; 3) Euroopa innovatsioonipartnerluse võrgustiku rajatiste ja kontaktide kasutamist ja 4) kohalike rühmade käsiraamatu/suuniste kasutamist.

Kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele

Soovitab kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel

44. toetada osalust Euroopa innovatsioonipartnerluses ja selle kavandamist Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi rakenduskavades ning valmistada ette tööühmade moodustamine;

45. soovitada liikmesriikidel tõsiselt kaaluda tootlikkuse, ressursitõhususe ja jätkusuutlikkusega tegelemise vajalikkust ja seetõttu kasutada vähemalt 10 % Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi kogutoetusest teadmussirde ja innovatsiooni edendamiseks põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades;

46. tugevdada oma praegust osalust riikide ja Euroopa maaelu arengu võrgustikus.

Brüssel, 30. november 2012

*Regioonide Komitee
president*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 98. ISTUNGJÄRK 29.–30. NOVEMBER 2012

Regioonide Komitee arvamused „Ühine strateegiline raamistik”

(2013/C 17/11)

REGIOONIDE KOMITEE

- kordab oma veendumust, et aastateks 2014–2020 on vaja ühist strateegilist raamistikku, et koordineerida ühise strateegilise raamistiku (ÜSR) viie fondi raames toimuvat tegevust ja luua selles koostöötet ning töötada partnerluslepingute ja rakenduskavade jaoks välja selge strateegiline suund;
- väljendab kahtlusi seoses ühise strateegilise raamistiku kavandatud jagamisega üldmääruse lisaks ja delegeeritud õigusaktiks, mis hõlmab suure Euroopa lisaväärtusega soovitustlike meetmeid ja koostööprioriteete. Komitee toetab ühise strateegilise raamistiku vastuvõtmist üksnes üldmääruse lisana;
- leiab, et Euroopa Komisjon peaks soovitustlike kõrge Euroopa lisaväärtusega meetmed vastu võtma mittesiduva teatise kujul, nagu tehti ka teatise „Ühenduse strateegilised suunised 2007–2013” puhul;
- rõhutab, et ÜSRi eesmärk peab olema tingimuste loomine sujuvaks üleminekuks õigusaktide paketi partnerluslepingule ja rakenduskavadele, ning osutab vajadusele selgelt sätestada rakendamismehhanismide üksikasjad;
- väljendab kahetsust, et üldmääruse ettepanekus loetletud 11 temaatilist eesmärki erinevad Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi kuuest prioriteedist ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kuuest eraldi prioriteedist, mis muudab kooskõlastamise äärmiselt keeruliseks;
- on veendunud vajaduses detsentraliseerida operatiivjuhtimine kohalikul ja piirkondlikul tasandil, et suurendada fondidevahelist kooskõlastamist ja täiendavust, mis tagab tõhusa integreeritud lähenemisviisi, st mitmeti teemavaldkonda hõlmava alt-üles meetodi, mis on kohandatud iga piirkonna iseärasustega;
- soovib tungivalt rakendada mitmel fondil põhinevaid rakenduskavasid;
- nõuab stabiilset programmiraamistikku, et tagada kooskõla ühtekuuluvuspoliitika mitmeaastase finantsperspektiiviga;
- kahtleb võimaluses muuta ÜSRi delegeeritud õigusakti kaudu.

Pearaportöör	Marek WOŹNIAK (PL/EPP), Suur-Poola vojevoodkonna marssal
Viitedokument	„Muudetud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühissätted ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide – Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi – kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnustatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1083/2006” COM(2012) 496 final, I lisa

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. kordab oma veendumust, et aastateks 2014–2020 on vaja ühist strateegilist raamistikku, mis hõlmaks Euroopa Regionaalarengufondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi, et koordineerida ühise strateegilise raamistiku (ÜSR) fondide raames toimuvat tegevust ja luua selles koostoimet ning ühtlustada partnerluslepingute ja rakenduskaavade planeerimise protsessi;

2. tuletab meelde poliitilisi soovitusi, mille Regioonide Komitee on esitanud oma arvamuses üldmääruse kohta, ja rõhutab, et võttes arvesse seda, et ÜSR on kavas vastu võtta üldmääruse lisana, tuleks strateegiline visioon ja eesmärgid sätestada just nimelt üldmääruses, samas kui ÜSRi tuleks käsitleda peamise rakendusvahendina;

3. väljendab kahtlusi seoses ühise strateegilise raamistiku kavandatud jagamisega üldmääruse lisaks⁽¹⁾ ja delegeeritud õigusaktiks, mis hõlmab suure Euroopa lisaväärtusega soovitustlike meetmeid ja koostööprioriteete. Komitee toetab ühise strateegilise raamistiku vastuvõtmist üksnes üldmääruse lisana. Komitee märgib, et delegeeritud õigusaktid peaksid piirduma vaid alusõigusakti mitteolemuslike osadega, samas kui kõik ühise strateegilise raamistikuga seotud teemad on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks keske tähtsusega ja oma olemuselt strateegilised. Regioonide Komitee arvamus ei hõlma delegeeritud õigusakte ja samas on ühine strateegiline raamistik

teema, mille puhul on ELi toimimise lepingu artikli 177 alusel Regioonide Komiteega konsulteerimine kohustuslik;

4. leiab, et nõukogu ja Euroopa Parlament peaksid ühise strateegilise raamistiku vastu võtma ja see tuleks läbi vaadata ainult juhul, kui ELi sotsiaal-majanduslikus olukorras esineb olulisi muutusi. Sellega seoses kahtleb komitee võimaluses muuta I lisa delegeeritud õigusakti kaudu;

5. leiab, et soovituslikud kõrge Euroopa lisaväärtusega meetmed peaks Euroopa Komisjon vastu võtma mittesiduva teatise kujul, nagu tehti ka teatise „Ühenduse strateegilised suunised 2007–2013” (COM(2005) 299 final) puhul;

6. märgib, et ÜSRi fondidel on keskne osatähtsus strateegia „Euroopa 2020” rakendusvahendite ning liikmesriikide ja piirkondade arenguerinevuste vähendamiseks tehtud investeeringute toetamisel. Ühtlasi kutsub komitee üles võtma aluslepingust tulenevad kohustused juhtpõhimõtteks;

7. tervitab asjaolu, et ühise strateegilise raamistiku ettepanekud viiakse ellu üldmääruse ettepaneku artiklis 11 sätestatud aluspõhimõtteid järgides, millest tulenevalt on ÜSR mõeldud vastama peamistele territoriaalsetele väljakutsetele. Komitee täheldab samuti, et ÜSR peab sisaldama selgeid viiteid äärepoolseimatele piirkondadele ja piirkondlike eripäradega aladele, mille hulka kuuluvad näiteks mäestikualad, äärealad, tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkonnad, saared, hõreda asustusega ja väheasustatud alad, kus on vaja eriviisilist sekkumist;

8. tervitab viitamist asjaolule, et liikmesriikide, piirkondade ja kohaliku tasandi partnerite kaasamine on poliitiliste eesmärkide saavutamise eeltingimus. Komitee usub, et see hõlbustab territoriaalse alt-üles lähenemise rakendamist;

⁽¹⁾ COM(2012) 496 final.

9. soovib, et kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega etendaks ÜSR uuel programiperioodil tõhusalt fondide meetmete tööpõhimõtete selgitamise ja täpsustamise rolli, jättes samas võimaluse kohandada programmilist sekkumist liikmesriikide ja piirkondade konkreetsete olude, vajaduste ja võimalustega. ÜSR peaks esitama näitlikke raamistikke liikmesriikides sõlmitavate partnerluslepingute ja koostatavate rakenduskavade jaoks, andes seeläbi liikmesriikidele ning kohalikele ja piirkondlikele pädevatele asutustele võimaluse reageerida iseseisvalt tuvastatud arenguprobleemidele, eelkõige seoses strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega. Komitee rõhutab, et ÜSRi eesmärk peab olema tingimuste loomine sujuvaks üleminekuks õigusaktide paketi partnerluslepingule ja rakenduskavadele;

10. osutab vajadusele selgelt sätestada rakendamismehhanismide üksikasjad;

11. väljendab kahetsust, et üldmääruse ettepanekus loetletud 11 temaatilist eesmärki erinevad Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi kuuest prioriteedist ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kuuest eraldi prioriteedist, mis muudab kooskõlastamise äärmiselt keeruliseks;

Ühise strateegilise raamistiku lisa sissejuhatus

12. avaldab kahetsust selle üle, et ÜSRil jääb vajaka kesksete põhimõtetega seotud elementidest;

Sidusus ja kooskõla ELi majandusjuhtimisega

13. nõuab stabiilset programmiraamistikku, et tagada kooskõla ühtekuuluvuspoliitika mitmeaastase finantsperspektiiviga;

14. leiab, et põhiülesanne on algusest peale määratleda asjakohased programmieesmärgid kogu perioodiks 2014–2020, st partnerluslepingute ja tegevusprogrammide ettevalmistamisel. Sellega seoses väljendab komitee mõningast kartust, et riigipõhiste soovitude ja riiklike reformikavade arvessevõtmine võiks olla vastuolus piirkondlikul tasandil tehtava kooskõlastatud mitmeaastase programmi tööga;

15. viitab Regioonide Komitee arvamusele üldmääruse kohta, milles komitee lükkab tagasi ettepanekud, mille eesmärk on luua seos ühtekuuluvuspoliitika ning stabiilsuse ja majanduskasvu pakti järgimise⁽²⁾ vahel, ent pakub välja võimaluse parandada

⁽²⁾ Nt maksete ja kohustuste peatamine tegevusprogrammides juhul, kui ei suudeta järgida ELi majandusjuhtimise soovitusi.

partnerluslepinguid ja rakenduskavasid Euroopa poolaastast tõstatavate soovitude alusel;

16. juhib sellegipoolest tähelepanu asjaolule, et sage ümberkavandamine muudab fondihaldamise vähem prognoositavaks ning seega tuleks seda teha vaid juhul, kui see on vältimatult vajalik.

Ühise strateegilise raamistiku fondide vahelised kooskõlastamismehhanismid

17. rõhutab, et vaja on ühise strateegilise raamistiku fondide paremat kooskõlastamist, mis suurendaks nende tõhusust ja looks vajalikke sünergiaid olukorras, kus eelarve olukord on keeruline ja finantsvahendid piiratud. Niiviisi on võimalik tagada ELi investeeringute suurem sünergia ja vastastikune täiendus;

18. nõuab, et ühises strateegilises raamistikus suunataks põhitähelepanu vastastikusele täiendavusele. Seetõttu on vaja püüelda mitut teemat hõlmava integreeritud lähenemise poole, sidudes omavahel eri fondide sama eesmärki teenivaid vastastikku täiendavaid soovituslikke meetmeid. Komitee avaldab siiski kahetsust selle üle, et komisjon ei ole täpsustanud täiendavuse potentsiaali eri temaatiliste prioriteetide, ühise strateegilise raamistiku mitmete fondide investeerimisprioriteetide ning samuti soovituslike meetmete ja investeerimisprioriteetide vahel. Sellega seoses rõhutab komitee, et ÜSRi dokumendi eelnõu peab tagama vastastikuse täiendavuse üksikute fondide tegevusvaldkondade vahel ja välistama dubleerimise võimaluse;

19. on veendunud vajaduses detsentraliseerida operatiivjuhtimine (Iate, Euramis, teised keeled) kohalikul ja piirkondlikul tasandil, et suurendada fondidevahelist kooskõlastamist ja täiendavust, mis tagab tõhusa integreeritud lähenemisviisi, st mitmeti teemavaldkonda hõlmava alt-üles meetodi, mis on kohandatud iga piirkonna iseärasustega;

20. soovib tungivalt rakendada mitmel fondil põhinevaid rakenduskavasid, muutes ELi tegevuse positiivse mõju piirkondades maksimaalseks, kasutades integreeritud võimalusi, mida pakuvad mitmesugused piirkondlikud arenguvahendid ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tegelikult elluviidud sotsiaal-majanduslikud arengustrateegiad;

21. tervitab asjaolu, et Euroopa Komisjon osutab niivõrd suurt tähelepanu vajadusele integreeritud territoriaalse arengu programmi järele. Tervitab viiteid integreeritud territoriaalsetele investeeringutele, ühtsetele tegevustele ja ühistele tegevuskavadele, ent märgib kahetsusega, et ühtegi neist vahenditest ega ühtsete tegevuste kontseptsiooni ei ole üldmääruses ega ühise strateegilise raamistiku lisas määratletud. Komitee rõhutab, et vaja on ühtsete tegevuste täpset määratlust vahendina, mida kasutatakse integreeritud rahastamiseks koos teiste ELi poliitika-valdkondade ja -vahenditega;

22. rõhutab eelkõige Regionaalarengu Fondi käsitleva määruse artiklis 7 osutatud linnaarengu strateegiale viidates, kui oluline ja innovaatiline on ressursside eraldamine linnade säästvat arengut soodustavatele integreeritud meetmetele, mida rakendatakse „integreeritud territoriaalsete investeeringutena”. Komitee väljendab kahetsust selle üle, et õigusraamistikus ei mainita piisavalt selgelt, et sellisel juhul usaldatakse vastutus integreeritud territoriaalse investeeringu haldamise ja teostamise eest otse linna haldusasutustele;

23. leiab, et kogukonna juhitud kohaliku arengu kohalik olemus peaks jääma samaks;

24. juhib kooskõlas Regioonide Komitee arvamusega kogukonna juhitud kohaliku arengu kohta tähelepanu kohaliku arengu kõikehõlmavale olemusele, mis keskendub igat tüüpi piirkondade, sh linna-, maa-, eeslinna- ja funktsionaalsete piirkondade väljakutsetele ja potentsiaalile. Sellest tulenevalt kutsub komitee üles võtma meetmeid, mis võimaldaksid kogukonna juhitud kohalikku arengut kasutada strateegilise raamistiku kõigi 11 temaatilise eesmärgi puhul vastavalt kohalikele vajadustele;

ÜSRi fondide ja muude ELi poliitikavaldkondade ja vahendite kooskõlastamine

25. tervitab viidet vajadusele kooskõlastamise järele teiste ELi poliitikameetmete ja vahenditega, mis jäävad ÜSRi kohaldamisalast välja. See aitaks tugevdada seoseid strateegia „Euroopa 2020” ning ELi valdkondliku ja ühtekuuluvuspoliitika vahel Euroopa, riigi ja kohalikul tasandil. Komitee on seisukohal, et eriti just see aitab ühtlustada haldamist ja suurendada rakendatavate programmide tõhusust;

26. nõuab kooskõlastamismehhanismide täpsemat määratlemist ja ühise strateegilise raamistikuga seotud ELi poliitikavaldkondade ja vahendite jaoks juhiste koostamist, eelkõige ELi tasandil. Komitee märgib, et kuna enamikku neist vahendeist hallatakse tsentraalselt, tuleks lisaks liikmesriikide rollile rõhutada ka Euroopa Komisjoni ühisvastutust;

27. on rahul, et lisa kavandisse on lisatud nimekiri ELi poliitikavaldkondadest ja vahenditest või programmidest (sealhulgas „Horisont 2020”, NER, COSME, LIFE, „Erasmus kõigi jaoks”, Euroopa Liidu sotsiaalsete muutuste ja innovatsiooni programm (PSCI), Euroopa Ühendamise Rahastu, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend (ENI), ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA) ja Euroopa Arengufond (EDF);

28. tervitab rõhuasetust ÜSRi fondide ja programmi „Horisont 2020” sidumisele. Euroopa Komisjon on laiendanud juhi-seid, pakkudes välja, et ühise strateegilise raamistiku fondid toetaksid programmi „Horisont 2020” aruka spetsialiseerumise strateegiaid, võttes aluseks kaks erinevat tegevust – suutlikkuse suurendamine ja kasutamine ning teadusuuringute ja innovatsioonitulemuste viivitamatu levitamine;

29. tervitab soovitusi, et ühise strateegilise raamistiku fondid saaksid kaasrahastada partnerlusi hariduse, ettevõtluse ja teadusuuringute alal ning et nende tegevuste kooskõlastamine toimuks haridusasutuste ja ettevõtjate rahvusvaheliste partnerluste kaudu teadmusühenduste või sektoripõhiste oskuste ühenduste vormis, mida oleks võimalik toetada programmi „Erasmus kõigi jaoks” raames;

30. toetab seda, et loodud on uus võimalus kasutada ÜSRi fonde Euroopa Ühendamise Rahastu täiendamiseks, nt rakendades teise või kolmanda tasandi seoseid ELi prioriteetsete infrastruktuuride suhtes;

31. viitab oma arvamusele programmi LIFE kohta ja jagab komisjoni seisukohta, et sel programmil on otsustav roll Euroopa Regionaalarengufondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi vahendite ulatuslikumaks mobiliseerimiseks keskkonnamärgidel. Regioonide Komitee toetab programmi LIFE integreeritud projekte, mida tutvustatakse uute, kõrgema kategooria projektidena;

32. rõhutab vajadust suurendada ENI, IPA ja EDFi välisvahendite kooskõlastamist, eelkõige selliste piirkondade puhul, millel on ühine piir Euroopa idapartnerluse ja Vahemere Liidu riikidega, ning ELi äärepoolseimate piirkondade puhul, millel on ühine piir AKV-riikidega;

Kooskõlastamine koostöömeetmetega

33. märgib, et nagu komitee selgitas üldmääruse eelnõud käsitlevas arvamuses, ei ole mingit põhjust, miks peaksid partnerluslepingute sätted hõlmama Euroopa territoriaalset koostööd. Komitee lükkab seega tagasi delegeeritud õigusakti osa „Koostöö prioriteetid”;

34. tervitab seevastu ühise strateegilise raamistiku lisas lühen-
datud osa „Koordineerimine koostöömeetmetega”;

35. märgib, et otstarbekas oleks laiendada riikidevahelist
territoriaalset koostööd Euroopa Sotsiaalfondi raames, hõlmates
ka piirkondadevahelise ja piiriülese koostöö;

36. tervitab makropiirkondliku mõõtme arvessevõtmist ja
rõhutab territoriaalse koostöö vahendis makropiirkondlike stra-
teegiade eesmärkide saavutamisele omistatud tähtsust;

Horizontaalsed põhimõtted ja valdkonnaülesed poliitilised eesmärgid

37. tervitab asjaolu, et ühise strateegilise raamistiku horison-
taalsed põhimõtted hõlmavad mitmetasandilise valitsemise ja
partnerluse põhimõtteid kooskõlas üldmääruse ettepaneku artik-
liga 5;

38. kutsub üles viima mitmetasandilise valitsemise põhimõtet
praktikas ellu, rõhutades, kui oluline on võtta otsustusprotsessis
ning partnerluslepingute ja rakenduskavade koostamisel alt-üles
lähenemisviis;

39. toetab tungivalt meetmeid, millega edendatakse meeste ja
naiste võrdõiguslikkust. Komitee on siiski arvamusel, et üksnes
sellele ülesandele pühenduvate uute organite loomine fondide
rakendamise süsteemis ei ole tõhus. Kohasem oleks rakendada
menetluslikke lahendusi, mis võimaldavad selle põhimõtte
saavutada olemasolevate institutsiooniliste struktuuride raames;

40. viitab Regioonide Komitee varasematele arvamustele
Euroopa Regionaalarengufondi ja Euroopa Sotsiaalfondi kohta,
milles tõsteti esile huvi puudumist demograafiliste muutuste
vastu. Sellest tulenevalt on komiteel eriti hea meel, et demograa-
filiste muutuste teema on lisatud ühena kavandatud valdkonna-
ülelestest poliitilistest eesmärkidest;

Territoriaalsete probleemide lahendamise kord

41. tervitab ühises strateegilises raamistikus asjaolu esiletõst-
mist, et sekkumisviise on vaja kohandada vastavalt kohalikele
probleemidele ja võimalustele, kuid ootab detailsemat analüüsi
ja edasisi tegevusi selles valdkonnas, et tulemused toimiksid
kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks juhustena;

42. tervitab ettepanekut, et partnerluslepingud peaksid
asetama ühises strateegilises raamistikus sätestatud elemendid
siseriiklikku konteksti. Vaja on arvesse võtta territoriaalse
jaotuse muude tasandite omavalitsusüksusi, mistõttu on tarvis
kaasata asjaomased kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused;

43. väljendab kahetsust territooriumite ühtse määratluse
puudumise üle ühise strateegilise raamistiku fondides. Komitee
märgib, et määratlus muutub vastavalt valdkondlike õigusaktide
muutustele, mistõttu on peamiste territoriaalsete muutuste
määratlemine keerulisem.

II MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

COM(2012) 496 final

I lisa punkt 3.2

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid ja korraldusasutused, kes vastutavad ÜSRI fondide rakendamise eest, teevad partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisel, rakendamisel, järelevalvel ja hindamisel tihedat koostööd.	Liikmesriigid, <u>nende kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, partnerid</u> ja korraldusasutused, kes vastutavad ÜSRI fondide rakendamise eest, teevad partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisel, rakendamisel, järelevalvel ja hindamisel tihedat koostööd.

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

Muudatusettepanek 2

COM(2012) 496 final

I lisa punkt 3.3

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>(...) 2. Liikmesriigid edendavad kohalike ja allpiirkondlike lähenemisviiside väljatöötamist, eelkõige kogukonna juhitud kohaliku arengu kaudu, delegerides otsustamise ja rakendamise kohalikule avalikest, eraõiguslikest ja kodanikuühiskonna osalistest koosnevale partnerlusele. Kogukonna juhitud kohalikku arengut rakendatakse strateegilise lähenemisviisi raames ja selle eesmärk on tagada, et kohalike vajaduste „alt üles“ kindlaksmääramisel võetakse arvesse kõrgemal tasandil seatud prioriteete. Seepärast määravad liikmesriigid kindlaks kogukonna juhitud kohalikus arengus kasutatava lähenemisviisi, mida rakendada kõikide ÜSRI fondide puhul, ning märgivad partnerluslepingutesse, milliseid peamisi probleeme sel viisil lahendatakse, millised on kogukonna juhitud kohaliku arengu peamised eesmärgid ja prioriteetid ning kaetavad territooriumid, milline roll antakse strateegiate elluviimisel kohalikele algatusrühmadele ja milline nähakse ette erinevatele ÜSRI fondidele kohaliku arengu strateegiate rakendamisel eri tüüpi territooriumidel, nagu maa-, linna- ja rannikupiirkondades, ning millised on vastavad koordineerimismehhanismid.</p>	<p>(...) 2. <u>Kogukonna juhitava kohalikku arengut rakendatakse strateegilise lähenemisviisi raames ja selle eesmärk on tagada, et kohalike vajaduste „alt üles“ kindlaksmääramisel võetakse arvesse kõrgemal tasandil seatud prioriteete. Liikmesriigid edendavad kohalike ja allpiirkondlike lähenemisviiside väljatöötamist, eelkõige kogukonna juhitud kohaliku arengu kaudu, delegerides otsustamise ja rakendamise kohalikule avalikest, eraõiguslikest ja kodanikuühiskonna osalistest koosnevale partnerlusele. Kogukonna juhitud kohalikku arengut rakendatakse strateegilise lähenemisviisi raames ja selle eesmärk on tagada, et kohalike vajaduste „alt üles“ kindlaksmääramisel võetakse arvesse kõrgemal tasandil seatud prioriteete. Seepärast määravad liikmesriigid kindlaks kogukonna juhitud kohalikus arengus kasutatava lähenemisviisi, mida rakendada kõikide ÜSRI fondide puhul, ning märgivad partnerluslepingutesse, milliseid peamisi probleeme sel viisil lahendatakse, millised on kogukonna juhitud kohaliku arengu peamised eesmärgid ja prioriteetid ning kaetavad territooriumid, milline roll antakse strateegiate elluviimisel kohalikele algatusrühmadele ja milline nähakse ette erinevatele ÜSRI fondidele kohaliku arengu strateegiate rakendamisel eri tüüpi territooriumidel, nagu maa-, linna- ja rannikupiirkondades, ning millised on vastavad koordineerimismehhanismid.</u></p> <p>3. <u>Integreeritud territoriaalne investering on vahend, mis hõlmab investeringute integreeritud korraldusmenetlusi ühe või mitme rakenduskava rohkem kui ühe prioriteetse suuna raames. Mitme prioriteetse suuna ja rakenduskava rahastamist võib liita teatud territooriumi või toimiva piirkonna integreeritud investeerimisstrateegiaks. See võib toimuda linnaarengu integreeritud strateegia kujul, ent ka linnadevahelise koostöö vormis maapiirkondades. See võimaldab korraldusasutustel delegerida prioriteetsete suundade osade rakendamise kohalikule omavalitsusele tagamaks, et investeringuid tehtaks täiendaval viisil. Integreeritud territoriaalse investeringu teatud osasid saab rakendada kogukonna juhitud kohaliku arengu kaudu, ühendades kaks lähenemisviisi.</u></p> <p>4. <u>Ühtne tegevus on projekt, leping, meede või projektide rühm, mida rahastatakse ühest või mitmest ÜSRI fondist ja muudest ELi vahenditest. Sellele kehtib tingimus, et ühte kuluartiklit ei rahastata ÜSRI fondidest või muudest ELi vahenditest kaks korda.</u></p>

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<p>5. <u>Ühine tegevuskava on tegevus, mida rakendatakse tulemustepõhise lähenemisviisi kaudu, et saavutada liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni vahel ühiselt kokkulepitud konkreetseid tulemusi. See võib olla ühe või mitme rakenduskava osa ja seega kasulik vahend selleks, et toetada erinevate ÜSRi fondide paremat integreerimist ühise eesmärgi nimel.</u></p> <p>6. <u>Ühine rakenduskava on rakenduskava, milles ühendatakse mitmest ÜSRi fondist saadav toetus.</u></p> <p>7. <u>Liikmesriigid edendavad kogukonna juhitavat kohalikku arengut, integreeritud territoriaalseid investeeringuid, ühtset tegevust, ühiseid tegevuskavasid ja ühiseid rakenduskavasid, märkides partnerluslepingutesse, milliseid peamisi probleeme sel viisil lahendatakse, millised on nende vahendite peamised eesmärgid ja prioriteedid ning kaetavad territooriumid, milline roll antakse strateegiate elluviimisel kohalikele algatusrühmadele ja milline nähakse ette erinevatele ÜSRi fondidele kohaliku arengu strateegiate rakendamisel eri tüüpi territooriumidel, nagu maa-, linna- ja rannikupiirkondades, ning millised on vastavad koordineerimismehhanismid.</u></p>

Motivatsioon

Vt arvamuse punkt 21.

Muudatusettepanek 3

COM(2012) 496 final

I lisa, uus punkt pärast punkti 3.3.2

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<p>3. <u>Kui struktuurifondide üldmääruse ettepaneku artiklis 99 osutatud „integreeritud territoriaalne investering” on seotud säästva linnaarengu tegevuskavaga Euroopa Regionaalarengu Fondi käsitleva määruse ettepaneku artikli 7 tähenduses, antakse asjaomase integreeritud investeeringu haldamine ja teostamine üle otse investeeringust kasu saava linna haldusasutustele.</u></p>

Motivatsioon

Käesolevas muudatusettepanekus esitatakse arvamuse punkti 22 sisu õigusliku sätte kujul. Eesmärk on rõhutada innovatsiooni, mis seisneb integreeritud territoriaalsete investeeringute haldamise ja teostamise delegeerimises linnadele, nii nagu on sätestatud Regionaalarengu Fondi käsitleva määruse artiklis 7 ja üldmääruse artiklis 99.

Muudatusettepanek 4

COM(2012) 496 final

I lisa punkt 4.4

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid tagavad vajaduse korral, et ÜSRI fondidelt saadavat rahastust koordineeritakse programmist NER 300 saadava toetusega (...)	Liikmesriigid ja <u>Euroopa Komisjon</u> tagavad vajaduse korral, et ÜSRI fondidelt saadavat rahastust koordineeritakse programmist NER 300 saadava toetusega (...)

Motivatsioon

Vt arvamuse punkt 26.

Muudatusettepanek 5

COM(2012) 496 final

I lisa punkt 4.5

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Võimaluse korral püüavad liikmesriigid ära kasutada koostoimet liidu poliitikainstrumentidega (niihästi rahastamisvahendite kui ka muude vahenditega), mille eesmärgiks on kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, keskkonnakaitse ja ressursitõhusus.	1. Võimaluse korral püüavad liikmesriigid ja <u>Euroopa Komisjon</u> ära kasutada koostoimet liidu poliitikainstrumentidega (niihästi rahastamisvahendite kui ka muude vahenditega), mille eesmärgiks on kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, keskkonnakaitse ja ressursitõhusus.
2. Vajadusel tagavad liikmesriigid vastastikuse täiendavuse ja koordineerimise programmiga LIFE, eelkõige integreeritud projektidega looduse, vee, jäätmete, õhu, kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohanemise valdkonnas.	2. Vajadusel tagavad liikmesriigid ja <u>Euroopa Komisjon</u> vastastikuse täiendavuse ja koordineerimise programmiga LIFE, eelkõige integreeritud projektidega looduse, vee, jäätmete, õhu, kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohanemise valdkonnas.

Motivatsioon

Vt arvamuse punkt 26.

Muudatusettepanek 6

COM(2012) 496 final

I lisa punkt 4.6.1

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid püüavad kasutada ÜSRI fonde, et peavoolustada programmi „Erasmus kõigile” alusel välja töötatud ja edukalt katsetatud töövahendeid ja meetodeid.	Liikmesriigid ja <u>Euroopa Komisjon</u> püüavad kasutada ÜSRI fonde, et peavoolustada programmi „Erasmus kõigile” alusel välja töötatud ja edukalt katsetatud töövahendeid ja meetodeid.

Motivatsioon

Vt arvamuse punkt 26.

Muudatusettepanek 7

COM(2012) 496 final

I lisa punkt 4.9.2

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>2. Et toetada sügavamat territoriaalset integratsiooni, püüavad liikmesriigid kasutada ära koostoimet ühtekuuluvuspoliitika alusel toimuva territoriaalse koostöö ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendite vahel, eelkõige seoses piiriülese koostööga. Liikmesriigid tagavad vajaduse korral ka, et olemasolevad tegevused seostatakse äsjaloodud Euroopa territoriaalse koostöö rühmitustega, pöörates erilist tähelepanu koordineerimisele ja hea tava vahetamisele.</p>	<p>2. Et toetada sügavamat territoriaalset integratsiooni, püüavad liikmesriigid kasutada ära koostoimet ühtekuuluvuspoliitika alusel toimuva territoriaalse koostöö ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendite, <u>ühinemise abi rahastamisvahendi ja Euroopa Arengufondi vahel</u>, eelkõige seoses piiriülese koostööga. Liikmesriigid tagavad vajaduse korral ka, et olemasolevad tegevused seostatakse äsjaloodud Euroopa territoriaalse koostöö rühmitustega, pöörates erilist tähelepanu koordineerimisele ja hea tava vahetamisele.</p>

Motivatsioon

Vt arvamuse punkt 32.

Muudatusettepanek 8

COM(2012) 496 final

I lisa punkt 6.3.2

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Liikmesriigid tagavad võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise ja juurdepääsu edendamise eest vastutavate organite osalemise partnerluses ning tagavad kooskõlas riiklike tavade, et on olemas piisavad struktuurid, mis annavad nõu soolise võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise ja juurdepääsu küsimustes, et tuua vajalik asjatundlikkus ÜSRI fondide ettevalmistusse, järelevalvesse ja hindamisse. Järelevalvekomisjonide koosseis peab olema sooliselt tasakaalustatud ning nende hulgas peab olema soolise võrdõiguslikkuse asjatundja või vastavate ülesannete täitja.</p>	<p>Liikmesriigid tagavad <u>olemasolevate riiklike struktuuride raames</u> võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise ja juurdepääsu edendamise eest vastutavate organite osalemise partnerluses ~~ning tagavad kooskõlas riiklike tavade, et on olemas piisavad struktuurid, mis annavad~~ <u>anda</u> nõu soolise võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise ja juurdepääsu küsimustes, et tuua vajalik asjatundlikkus ÜSRI fondide ettevalmistusse, järelevalvesse ja hindamisse. Järelevalvekomisjonide koosseis peab olema sooliselt tasakaalustatud ning nende hulgas peab olema soolise võrdõiguslikkuse asjatundja või vastavate ülesannete täitja.</p>

Motivatsioon

Vt arvamuse eelnõu punkt 39.

Muudatusettepanek 9

COM(2012) 496 final

I lisa punkt 7

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>7.1. Liikmesriigid ja piirkonnad kohustuvad astuma järgmisi samme, et valmistada ette oma partnerluslepingud ja programmid:</p>	<p>7.1. Liikmesriigid ja piirkonnad kohustuvad astuma järgmisi samme, et valmistada ette oma partnerluslepingud ja programmid:</p>

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>(a) liikmesriigi või piirkonna arengupotentsiaali ja -suutlikkuse analüüs, eelkõige seoses strateegias „Euroopa 2020” määratletud võtmeprobleemide, riiklike reformikavade ja asjaomaste riigipõhiste soovitudustega. Vastutavad asutused kohustuvad riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke eripärasid üksikasjalikult analüüsima;</p> <p>(b) hinnang peamistele probleemidele, millega piirkonnal või liikmesriigil tuleb tegeleda, kitsaskohtade ja puuduvate lülide, innovatsiooni lünkade, sealhulgas pikaajalist potentsiaalset majanduskasvu ja töökohtade loomist pärssiva liigvähese planeerimis- ja rakendamissuutlikkuse kindlakstegemine. Selle põhjal tehakse kindlaks võimalikud valdkonnad ja tegevused poliitiliste prioriteetide seadmiseks, sekkumiseks ja kontsentreerumiseks;</p> <p>(c) hinnang valdkondade- või jurisdiktsioonidevahelistele või piiriülestele koordineerimisprobleemidele, eelkõige makropiirkondlikke ja mere vesikonna strateegiate raames;</p> <p>(d) teha kindlaks sammud, mis tuleb astuda, et saavutada parem koordineerimine eri territoriaalsete tasandite ja rahastamisallikate vahel, et jõuda integreeritud lähenemisviisini, mis seob omavahel strateegia „Euroopa 2020” ning piirkondlikud ja kohalikud toimijad.</p>	<p>(a) liikmesriigi või piirkonna arengupotentsiaali ja -suutlikkuse analüüs, eelkõige seoses <u>Euroopa Komisjoni ühtekuuluvuspoliitikat käsitlevates aruannetes ja strateegias „Euroopa 2020” määratletud võtmeprobleemide, riiklike reformikavade ja asjaomaste riigipõhiste soovitudustega. Vastutavad asutused kohustuvad riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke eripärasid üksikasjalikult analüüsima;</u></p> <p>(b) hinnang peamistele probleemidele, millega piirkonnal või liikmesriigil tuleb tegeleda, kitsaskohtade ja puuduvate lülide, innovatsiooni lünkade, sealhulgas pikaajalist potentsiaalset majanduskasvu ja töökohtade loomist pärssiva liigvähese planeerimis- ja rakendamissuutlikkuse kindlakstegemine. Selle põhjal tehakse kindlaks võimalikud valdkonnad ja tegevused poliitiliste prioriteetide seadmiseks, sekkumiseks ja kontsentreerumiseks;</p> <p>(c) <u>hinnang territoriaalsetele iseärasustele, mida tuleb arvesse võtta:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — <u>linnade, maapiirkondade, kalastus- ja rannikualade ning eriliste geograafiliste või demograafiliste probleemidega alade rolli;</u> — <u>tööstuslikust üleminekust mõjutatud alade, äärepoolseimate piirkondade, väga väikese rahvastihedusega põhjapoolseimate piirkondade ja saarte, piiriüleste ja mägiapiirkondade eriprobleeme;</u> — <u>linna- ja maapiirkondade ühendusi, s.t juurdepääsu taskukohastele ja kvaliteetsetele infrastruktuuridele ja teenustele, ning probleeme piirkondades, kus sotsiaalselt tõrjutud elanikkonnarühmade kontsentratsioon on suur;</u> <p>(de) hinnang valdkondade- või jurisdiktsioonidevahelistele või piiriülestele koordineerimisprobleemidele, eelkõige makropiirkondlikke ja mere vesikonna strateegiate raames;</p> <p>(eē) teha kindlaks sammud, mis tuleb astuda, et saavutada parem koordineerimine eri territoriaalsete tasandite ja rahastamisallikate vahel, et jõuda integreeritud lähenemisviisini, mis seob omavahel strateegia „Euroopa 2020” ning piirkondlikud ja kohalikud toimijad.</p>
<p>7.2. Et võtta arvesse territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärki, tagavad liikmesriigid ja piirkonnad, et aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu edendamise üldine lähenemisviis vastab järgmistele tingimustele:</p>	<p>~~7.2. Et võtta arvesse territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärki, tagavad liikmesriigid ja piirkonnad, et aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu edendamise üldine lähenemisviis vastab järgmistele tingimustele:~~</p>
<p>(a) see kajastab linnade, maapiirkondade, kalandus- ja rannikualade ning eriliste geograafiliste või demograafiliste probleemidega alade rolli;</p>	<p>(a) ~~see kajastab linnade, maapiirkondade, kalandus- ja rannikualade ning eriliste geograafiliste või demograafiliste probleemidega alade rolli;~~</p>

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
(b) selles võetakse arvesse äärepoolseimate piirkondade, väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimate piirkondade ja saarte, piiriüleste ja mägipiirkondade eriprobleeme;	(b) selles võetakse arvesse äärepoolseimate piirkondade, väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimate piirkondade ja saarte, piiriüleste ja mägipiirkondade eriprobleeme;
(c) selles käsitletakse linna- ja maapiirkondade ühendusi, s.t juurdepääsu taskukohastele ja kvaliteetsetele infrastruktuuridele ja teenustele, ning pakutakse lahendusi probleemidele piirkondades, kus sotsiaalselt tõrjutud elanikkonnarühmade kontsentratsioon on suur.	(c) selles käsitletakse linna- ja maapiirkondade ühendusi, s.t juurdepääsu taskukohastele ja kvaliteetsetele infrastruktuuridele ja teenustele, ning pakutakse lahendusi probleemidele piirkondades, kus sotsiaalselt tõrjutud elanikkonnarühmade kontsentratsioon on suur.

Motivatsioon

Komitee hindab punktis 7.2 esitatud viidet aluslepingust tulenevatele kohustustele seoses territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgiga, ent soovib lisada selle parameetri punktis 7.1 loeteluna.

Brüssel, 29. november 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamused „Töötajate lähetamine seoses teenuste osutamisega”

(2013/C 17/12)

REGIOONIDE KOMITEE

- täheldab, et töötajate lähetamine Euroopa Liidus on viimastel aastatel suurenenud. Samas rõhutab komitee, et lähetatud töötajate arv on nii lähetava kui ka vastuvõtva liikmesriigi osas väga erinev;
- tõdeb eelnevat arvesse võttes, et praegu on oluline vastu võtta ELi instrument teenuste osutamise raames töötajate lähetamise kohta, mis ühtlustaks nii selle rakendamise kontrollimist kui ka käsitleks sisulisi küsimusi, mis võisid tekkida ülalmainitud Euroopa Kohtu otsustest, eelkõige kohtuasjade puhul, mis on viinud direktiivi 96/71/EÜ piiratud tõlgendamiseni;
- kahetseb, et praeguses komisjoni ettepanekus ei rõhutata direktiivi 96/71/EÜ läbivaatamist ega muutmist ning ei käsitleta seega ka kohtumõistmisest tõstatuvaid sisulisi küsimusi, eelkõige seoses kollektiivlepingute laiendamisega, kohaldatavate eeskirjade põhikogumi laiendamisega, vastuvõtva riigi jaoks soodsamate sätete rakendamisega ja sotsiaalsete põhiõiguste (nt streigiõiguse) järgimisega seotud küsimusi;
- teeb ettepaneku tugevdada solidaarvastutust tööandja ja allhankija vahel, lisades sätte, mille eesmärk on piirata allhanke tasandite arvu;
- tunneb heameelt selle üle, et Euroopa Komisjon võttis 11. septembril 2012 tagasi määruse ettepaneku (Monti II), mis käsitleb streigiõiguse ühitamist Euroopa Liidu majandusvabadustega ja mis põhineb siseturu saavutamise seotud paindlikkuse klauslil (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 352).

Raportöör	Alain HUTCHINSON, Pealinna Brüsseli piirkonna parlamendi liige
Viitedokumendid	„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv direktiivi 96/71/EÜ (töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega) jõustamise kohta” COM(2012) 131 final ja „Ettepanek: nõukogu määrus kollektiivse tegutsemise õiguse kasutamise kohta asutamisevabaduse ja teenuste osutamise vabaduse kontekstis” COM(2012) 130 final

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. toetab Euroopa Komisjoni algatusi, mille eesmärk on tugevdada siseturu sotsiaalset mõõdet vastavalt Lissaboni lepingu artiklile 9, mis tagab sotsiaalse mõõdme arvestamise kõigi Euroopa Liidu poliitikameetmete puhul;

Töötajate lähetamise praegused arengud

2. täheldab, et töötajate lähetamine Euroopa Liidus on viimastel aastatel suurenenud: Euroopa Komisjoni andmetel lähetavad tööandjad igal aastal miljon töötajat ühest liikmesriigist teise. Samas rõhutab komitee, et lähetatud töötajate arv on nii lähetava kui ka vastuvõtva liikmesriigi osas väga erinev;

3. täheldab, et kõige rohkem töötajate lähetamisi esineb tööjõumahukates sektorites. Ehitussektoris on ajalooliselt esinenud kõige rohkem lähetamisi (24 % lähetustest toimub komisjoni andmetel Euroopas) ning enamik lähetatud töötajatest on töölised;

4. rõhutab, et palkade erinevused võivad riigiti olla väga suured;

Töötajate lähetamise territoriaalne mõõde

5. juhib tähelepanu lähetuste geograafilisele kontsentratsioonile teatud sektorites ning sellele, et oluline osa lähetuse eeldeklaratsioonidest langeb piiriülestele piirkondadele;

6. arvab, et piirkondadel, eriti piiriäärsetel piirkondadel, peaks olema olulisem roll eri riikide asutuste koostöös, mille eesmärk on jälgida, et lähetused toimuksid ühelt poolt inimese õigusi ja väärikust järgides ja teiselt poolt heade tavade kohaselt. Nendes piirkondades peavad seetõttu olema oma ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid;

7. rõhutab, et kollektiivlepingute territoriaalne ulatus on üks tingimus nende lepingute kohaldamiseks lähetatud töötajate suhtes kooskõlas direktiiviga 1996/71/EÜ. Seega on oluline, et pädevad asutused saaksid teavitada nendesse piirkondadesse teisest riigist lähetatud teenusepakkujaid ja töötajaid lepingute sisust ja tagada nende kohaldamise;

Lähetamise eeskirjade järgimise järelevalvet tuleb parandada

8. rõhutab, et töötajate lähetamised toimuvad tihti sotsiaalkindlustus- ja tööeeskirju ning maksuseadusi eirates. Seaduslikest kohustustest saab kõrvale hoida näiteks järgmistel viisidel:

— töötajaid palgatakse ainult lähetusteks; variettevõtted võivad tegevuskoha registreerida väidetavas saatjariigis;

— näilised füüsilisest isikust ettevõtjad, kes ei maksa sotsiaalkindlustust ega järgi vastuvõtva riigi töö- ja palgatingimusi, mis on sätestatud direktiivis 96/71/EÜ, mis kohaldub ainult töötajatele;

— lähetatud töötajate koondumised, mida kasutavad teatud suured kontsernid, kes rajavad tütarettevõtte liikmesriiki, kus maksu- ja sotsiaaleeskirjad on majanduslikult soodsamad, ning lähetavad sinna töötajaid;

— lähetamise kuritarvitamine töökohtade puhul, mis on tegelikult alalised;

— lähetuse eeldeklaratsiooni puudumine;

rõhutab, et uuringud näitavad, et paljudel juhtudel ei peeta töötajate lähetamisel kinni vastuvõtvas liikmesriigis seaduslikult kehtestatud töö- ja tööhõivetingimuste miinimumnõuetest ning üritatakse sotsiaalkindlustus- ja maksuseaduste nõuete täitmisest kõrvale hoida;

9. juhib tähelepanu sellele, et arvestades komisjoni tuvastatud äärmiselt suuri erinevusi liikmesriikide poolt ja lepingutega isikute vabasse liikumisse hõlmatud kolmandate riikide poolt kohaldatavate riiklike kontrollimeetmete vahel, on ühistel kontrollistandarditel eriti suur tähtsus, ent riiklike asutuste kontrollivõimalusi ei tohi sealjuures piirata;

10. tõdeb eelnevat arvesse võttes, et praegu on oluline vastu võtta ELi instrument teenuste osutamise raames töötajate lähendamise kohta, mis ühtlustaks nii selle rakendamise kontrollimist kui ka käsitleks sisulisi küsimusi, mis võisid tekkida ülalmainitud Euroopa Kohtu otsustest, eelkõige kohtuasjade Viking (C-438/05), Laval (C-341/05), Rüffert (C-346/06) ja Luxembourg (C-319/06) puhul, mis on viinud direktiivi 96/71/EÜ piiratud tõlgendamiseni;

11. tervitab seega kavatsust võtta selles valdkonnas vastu direktiivi ettepanek, kuid kahetseb, et praeguses komisjoni ettepanekus ei rõhutata direktiivi 96/71/EÜ läbivaatamist ega muutmist ning ei käsitleta seega ka ülalmainitud kohtuasjadest tõstatavaid sisulisi küsimusi, eelkõige seoses kollektiivlepingute laiendamisega, kohaldatavate eeskirjade põhikogumi laiendamisega, vastuvõtva riigi jaoks soodsamate sätete rakendamisega ja sotsiaalsete põhiõiguste (nt streigiõiguse) järgimisega seotud küsimusi;

12. juhib tähelepanu asjaolule, et esitatud direktiivi ettepanekus piirduakse nende meetmete ja mehhanismide kirjeldamisega, mille eesmärk on parandada ja tugevdada järelevalvet direktiivi 96/71/EÜ sätete rakendamise ja jõustamise üle, ehkki direktiiv on praeguseni olnud sotsiaalse dumpingu ja pettuste vastases võitluses ebapiisav;

Põhiõigusi ei tohi allutada majandusvabadustele

13. tunneb heameelt selle üle, et Euroopa Komisjon võttis 11. septembril 2012 tagasi määruse ettepaneku (Monti II), mis käsitleb streigiõiguse ühitamist Euroopa Liidu majandusvabadustega ja mis põhineb siseturu saavutamise seotud paindlikkuse klausil (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 352);

14. on nõus analüüsiga, mille kohaselt ei tohiks streigiõigust allutada siseturu saavutamise lisaeesmärgile, sest tegemist on põhiõiguste hartas sätestatud puutumatu põhimõttega ja asutamislepingu artikli 153 erisäte (*lex specialis*) asetab streigiõiguse selgesõnaliselt väljapoole ELi õigusaktide kohaldamisala;

15. leiab siiski, et määruse ettepaneku tagasivõtmine jätab õhku Euroopa Kohtu lahendite tõstatatud teatud küsimused.

Sellest tulenevalt kutsub komitee üles esitama uue seadusandliku ettepaneku, milles tagatakse selgesõnaliselt, et sotsiaalseid põhiõigusi (kollektiivlääbirääkimiste õigus, streigiõigus) ei saa piirata majandusvabadused (asutamisvabadus, teenuste osutamise vabadus) ning et majandusvabadused ei saa olla õigustus riiklikest sotsiaalvaldkonna seadustest ja tavadest kõrvalehoidmiseks;

16. tuletab meelde, et 12 riiklikku parlamenti (19 häält) kasutasid esmakordselt varajase hoiatamise mehhanismi komisjoni vastu sellele määruse ettepanekule vastandumiseks, sest need ettepanekud lähevad vastuollu riiklike pädevuste ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega;

17. peab siiski vajalikuks, et ELi seadusandja selgitaks „kollektiivse tegutsemise” ning „asutamisvabaduse ja teenuste osutamise vabaduse” seost tõeliselt rahvusvaheliste juhtumite korral, nt kui ettevõttel on filiaalid mitmes liikmesriigis;

18. arvab, et juhul kui komisjon oleks säilitanud oma määruse ettepaneku, siis võttes arvesse riikide parlamentide vastuvõetud põhjendatud arvamusi ja piirkondlikul tasandil Regioonide Komitee kaudu väljendatud seisukohti, oleks komitee kaalunud vajalike sammude võtmist selle vastu tagantjärele kaebuse esitamiseks subsidiaarsuse põhimõtte rikkumise alusel, seda nii õigusliku aluse valiku kui ka ELi tegevuse lisaväärtuse ebapiisava tõendusmaterjali tõttu nimetatud küsimuses. Komitee juhib komisjoni tähelepanu sellele, et Regioonide Komitee jälgib ka edaspidi väga hoolikalt subsidiaarsuse põhimõtte järgimist selles küsimuses;

19. arvab, et direktiivi 96/71/EÜ rakendamisega seotud ettepanek on endiselt täiesti asjakohane ja väärrib komitee täit tähelepanu;

20. leiab, et direktiivis 96/71/EÜ on sätestatud põhiõigused, mille elluviimist tuleks lihtsustada, ja et neid inimväärkusega seotud õigusi tugevdati ka Lissaboni lepingu jõustamisega, mis muutis põhiõiguste harta õiguslikult siduvaks, ning et neid õigusi ei tohiks allutada majandusvabaduste loogikale;

21. kahetseb, et komisjoni ettepanek ei ole viinud aruteluni õigusliku aluse valiku teemal; valitud õiguslik alus on „teenuste osutamine” (ELi toimimise lepingu artikkel 62 koostoimes artikliga 53), mis tähendab, et direktiivi 96/71/EÜ rakendamisega seotud küsimusi käsitletakse jällegi majandusvabaduste vaatenurgast ning Regioonide Komiteed, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteed ning sotsiaalpartnereid ei kaasata täielikult neid otsest puudutava teksti koostamisse;

Direktiivi ettepanekus tuleks arvestada kõiki lähetamisega seotud olukordi

22. toetab sellegipoolest komisjoni praeguse ettepaneku sisu sotsiaalse dumpingu ja pettuste vastase võitluse osas töötajate lähetamisel ning lähetatud töötajate töö- ja palgatingimuste järelevalvemehhanismide loomise osas; kõnealune ettepanek ei ole siiski selle eesmärgiga kooskõlas, mistõttu tuleks seda olulistest punktides muuta;

23. leiab, et ka väljaspool Euroopa Liitu asuvatest riikidest saabuvate töötajate lähetamisega seotud olukorrad, millega arvestati direktiivis 96/71/EÜ, peaksid ettepanekus sisalduma. Samuti tuleks direktiiv võimalikult kiiresti pärast vastuvõtmist lisada Euroopa Majanduspiirkonna lepingu ja Šveitsiga sõlmitud isikute vaba liikumist käsitleva kokkuleppe õigustikku;

24. on teadlik järelevalve praegustest piirangutest, näiteks keelebarjäärist, lühiajaliste lähetuste järelevalvest, teabe saamise raskustest teisest liikmesriigist, karistuste kehtestamise keerukusest ja riigiasutuste järelevalvevahendite nappusest;

25. toetab seega väga direktiivi ettepaneku selliste sätete vastuvõtmist, mille eesmärk on need piirangud võimalikult suures ulatuses kaotada ning tugevdada järelevalvemeetmete ja karistuste rakendusmehhanisme, et direktiivi 96/71/EÜ rakendamine ei oleks mitte ainult tõhus, vaid ka tegelikkuses toimiv, samas peab piiriülene karistuste jõustamise süsteem olema selgem ja kooskõlas kehtivate rahvusvahelise koostöö ning karistuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise põhimõtetega ning arvestama isiku menetlusõigustega;

26. leiab, et direktiivi 96/71/EÜ ja käesoleva direktiivi täitmata jätmise korral, näiteks siis, kui töötajat ei ole tegelikult lähetatud, peavad asjaomasele ettevõtjale laienema asjakohased õigusaktid, mis kehtivad teenuste osutamise riigis. Kõik asjaomased töötajad loetakse töötajateks, kes kasutavad oma vaba liikumise õigust vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 45;

Solidaarvastutus: direktiivi ettepaneku keskne säte, mida tuleks täiendada

27. tervitab sätteid, mis käsitlevad solidaarvastutust tööandja ja allhankija vahel, eelkõige ehitussektoris, ja märgib heameelega, et solidaarvastutust rakendatakse juba kaheksas ELi liikmesriigis (Austrias, Saksamaal, Hispaanias, Soomes, Prantsusmaal, Itaalias, Madalmaades ja Belgias). Kuritarvitamise tõhusaks vältimiseks ei ole see aga piisav; pigem tuleb tagada, et kõik ettevõtted, kes lähetamist kuritarvitavad või sellest kasu saavad, selle eest ka vastutusele võetaks;

28. leiab, et solidaarvastutust käsitlevale sättele oleks asjakohane lisada säte, mille eesmärk on piirata allhanke tasandite

arvu, mis vähendaks kuritarvitamise ohtu töötajate lähetamise puhul. See tagaks ka allhankeettevõtete parema registreerimise;

Sotsiaalpartnerite proaktiivne roll õigusakti rakendamise järelevalves

29. toetab Euroopa Komisjoni sätteid, mille eesmärk on anda ametiühingute ja sotsiaalpartnerite sidusrühmadele põhiroll tööinspeksioonides, kuid samas tuleb arvestada liikmesriikide süsteemide erinevusi;

30. arvab, et seda rolli on oluline tugevdada viisil, mis võimaldaks liikmesriikides õiguste rakendamist jälgivatel pädevatel organitel jagada järelevalvega seotud tavasid, et paremini siduda oma jõupingutusi selles valdkonnas;

31. arvab, et ka töötajate esindajaid, eriti Euroopa töönõukogude liikmeid eelkõige ehitusettevõtetes tuleks mainida kesksete sidusrühmadena. Näiteks suurtel objektidel võib esindusorganite omavaheline koordineeritus aidata kaasa teabe ja hoiatuste edastamisele. Need töötajate esindajate algatused on seda enam õigustatud, et paljud ettevõtted jagavad teavet oma sotsiaalse vastutuse poliitika kohta;

Ettepaneku teksti on vaja selgitusi, et tagada selle sätete asjakohane rakendamine

32. juhib tähelepanu asjaolule, et riiklikel kohtutel on oluline osa direktiivi ettepaneku praktilisel rakendamisel ning et ettepanekus peavad olema selged ja täpsed sätted, et vältida uute kahtluste tekkimist teksti tõlgendamisel riiklikes kohtutes ja Euroopa Kohtusse esitatavate kaebuste arvu suurenemist;

33. leiab seega, et teatud termineid direktiivi ettepanekus tuleb selgitada ja ühetähenduslikult määratleda. Näiteks tuleb ühetähenduslikult määratleda töötajate lähetamise tingimused, kusjuures töötajad ei tohi kannatada kuritarvitamise õiguslike tagajärgede all. Selgitada tuleb ka näiteks kahe termini kasutamist ühe mõiste „ajutiselt lähetatud” tähistamiseks mõnes keeleversioonis (näiteks prantsuskeelses versioonis terminite „provisoirement détaché” ja „temporairement détaché” kasutamist) või termini „tõhus” kasutamist, mis tuleks siduda terminiga „tõhusus” või ka termini „töötingimuste tuumik” kasutamist, sest seda direktiivis 96/71/EÜ ei kasutata;

34. samadel põhjustel juhib komitee tähelepanu ettepaneku preambulile (põhjendus 5), kus rõhutatakse vajadust „direktiivi 96/71/EÜ ja määruse (EÜ) nr 593/2008 (lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta) omavaheline seos selgemaks muuta”, ent sellele selgitamistaotlusele ei anta siiski ettepaneku tekstis vastust;

Rakendamisega seotud mis tahes ebaselgust tuleb vältida

35. leiab, et ettepaneku preambuliga võidakse suurendada segadust töölepingutele kohaldatava õiguse küsimuses (kas saat-jariigi või vastuvõtva riigi õigus?). Ehkki on tõsi – nagu rõhu-tatakse ka preambuli põhjenduses 6 –, et ettepanekus ei käsitleta otseselt Rooma I määruse artikli 8 alusel kohaldatavat õigust, on vaja meelde tuletada, et ka 1996. aasta direktiivi eesmärk ei olnud muuta seda sätet (1980. aasta Rooma konventsiooni tollane artikkel 6), vaid täpsustada kohustuslike eeskirjade rakendustingimusi Rooma I määruse artikli 9 tähenduses (1980. aasta Rooma konventsiooni tollane artikkel 7);

36. jälgib, et direktiivi ettepanekuga ei muudetakse direktiivi 96/71/EÜ olemust ega eesmärki;

37. on seisukohal, et nõue direktiivi 96/71/EÜ sätete pakku-japoolse järgimise kohta peaks olema üks riigi- või erasektori hankelepingute sõlmimise kriteeriumitest ja et oluliste rikku-miste korral peaks olema võimalik, nagu juba praegu, välistada asjaomast pakkujat;

38. toetab komisjoni soovi lähendada liikmesriikide õigust trahvide ja halduslike karistuste piiriülese rakendamise puhul.

II MUUDATUSETTEPANEKUD**Muudatusettepanek 1***Preambul*

1. volitus

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1 ja artiklit 62,	võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli ~~53~~ 153 lõiget 1 ja artiklit ~~62~~ punkt b,

Motivatsioon

Töö- ja tööhõivetingimused määratakse tavaliselt kindlaks kollektiivlääbirääkimistel ja on seega sotsiaalpart-nerite pädevuses. Teisalt on sotsiaalpartneritel keskne ülesanne selles valdkonnas kokku lepitud sätete kohaldamise kontrollis. Seetõttu on siinkohal kõige sobivam õiguslik alus aluslepingu artikli 153 lõike 1 punkt b, mis puudutab just ühenduse töötingimuste teemalisi algatusi. Kuna pealegi on tegemist direktiivi ettepanekuga, millega kohaldatakse direktiivi 96/71/EÜ, mille õiguslik alus on „teenuste osutamine“, ei keelata Euroopa Kohtu otsustes õigusliku aluse valiku kohta selgesõnaliselt selle ettepaneku vastuvõtmisel asjakohasema õigusliku aluse kasutamist.

Muudatusettepanek 2

Põhendus 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
3) Seoses töötajatega, kes on ajutiselt lähetatud tegema tööd teenuste osutamiseks teises liikmesriigis kui see, kus nad tavapärastel töötavad, on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiiviga 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega kehtestatud selgelt määratletud peamised töötingimused, mida teenuse osutaja peab järgima liikmesriigis, kuhu töötaja on lähetatud, et tagada asjaomaste lähetatud töötajate miinimumkaitse.	3) Seoses töötajatega, kes on ajutiselt lähetatud tegema tööd teenuste osutamiseks teises liikmesriigis kui see ~~riik, kus~~ <u>mille territooriumil</u> nad tavapärastel töötavad, on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiiviga 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega kehtestatud selgelt määratletud peamised töötingimused, mida teenuse osutaja peab järgima liikmesriigis, kuhu töötaja on lähe-tatud, et tagada asjaomaste lähetatud töötajate miinimumkaitse.

Motivatsioon

Muudatusettepanek ei ole mitte ainult semantiliselt laadi, vaid selle eesmärk on ka tagada sidusus direktiivis 96/71/EÜ kasutatud põhimõtetega. Muudatusettepanekus kasutatakse täpselt sama sõnastust kui direktiivis 96/71/EÜ põhjenduses 3, mille prantsuskeelse versiooni puhul kasutatakse terminit „temporaire” ja mitte „provisoire”, mis ei ole juriidiliselt nii täpne (tõlkija märkus: eestikeelses versioonis kasutatakse mõlemas dokumendis terminit „ajutiselt”). Sama kehtib ka siinkohal käsitletava ettepaneku põhjenduse 5 kohta. Piirduda ei tohiks ainult liikmesriikide vaheliste lähetustega, nagu on kirjas ettepaneku põhjendustes. Kui ettepaneku reguleerimisala oleks niivõrd kitsas, siis kalduks see kõrvale 1996. aasta seadusandja kavatsusest, kes kasutas väljendit „muu liikmesriigi territooriumile kui see [...]” (direktiivi 96/71/EÜ põhjendus 3) ja mitte „teises liikmesriigis”, nagu on kõnealuses direktiivi ettepanekus, arvestamaks ka lähetusi kolmandatest riikidest. Õiguskindluse tagamiseks tuleks kasutada sama sõnastust ka siinkohal käsitletava ettepaneku põhjendustes.

Muudatusettepanek 3

Põhendus 6

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
6) Samamoodi nagu direktiivi 96/71/EÜ puhul ei tohiks käesolev direktiiv piirata õigusaktide kohaldamist, mida vastavalt Rooma I määruse artiklile 8 kasutatakse individuaalsete töölepingute suhtes, ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määruse nr 987/2009 (milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord) kohaldamist.	6) Samamoodi nagu direktiivi 96/71/EÜ puhul ei tohiks käesolev direktiiv piirata õigusaktide kohaldamist, mida vastavalt Rooma I määruse artiklile 8 kasutatakse individuaalsete töölepingute suhtes, <u>kohustuslike eeskirjade rakendamist lähetatud töötajaid vastuvõtvas liikmesriigis vastavalt Rooma I määruse artiklile 9</u> , ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määruse nr 987/2009 (milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord) kohaldamist.

Motivatsioon

Lauseosa lisamine on oluline, sest sellega kõrvaldatakse igasugune segadus direktiivi 96/71/EÜ reguleerimisala ning selle seostamise küsimuses rahvusvahelise eraõigusega. Direktiivis 96/71/EÜ ei käsitleta otseselt seaduse rakendamist vastavalt Rooma I määruse artiklile 8 individuaalsete töölepingute kohta, kuid selles väidetakse selgelt, et vastavalt Rooma I määruse artiklile 9 tuleb lähetatud töötajate suhtes kohaldada vastuvõtva riigi kohustuslike eeskirju, olenemata lepingule kehtivast seadusest. Kui seda siinkohal ei rõhutada või selgelt ei kinnitata, siis võib sellega kaasneda arusaamatusi ja oht kalduda kõrvale artikli 96/71/EÜ olemusest ja sõnastusest.

Muudatusettepanek 4

Põhendus 14

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Selgemaks tuleks muuta liikmesriikide kohustusi teha töötingimusi käsitlev teave nii teistest liikmesriikidest pärit teenuseosutajatele kui ka asjaomastele lähetatud töötajatele avalikult kättesaadavaks ja tagada sellele juurdepääs.	Selgemaks tuleks muuta liikmesriikide kohustusi teha töötingimusi käsitlev teave nii teistest liikmesriikidest pärit teenuseosutajatele kui ka asjaomastele lähetatud töötajatele avalikult kättesaadavaks ja tagada sellele <u>tasuta</u> juurdepääs.

Motivatsioon

Et olla lihtsalt kättesaadav, peab teave olema eelkõige tasuta.

Muudatusettepanek 5

Artikli 1 uus lõige 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 1 Reguleerimise (...)	Artikkel 1 Reguleerimise (...) <p><u>3. Käesolev direktiiv peab lähetatud töötajate töötingimuste rakendamise valdkonnas vastama direktiivi 96/71/EÜ artikli 1 lõikele 4, milles sätestatakse: „Kolmandas riigis asuvaid ettevõtjaid ei või kohelda soodsamalt kui liikmesriigis asuvaid ettevõtjaid.”</u></p>

Motivatsioon

See muudatusettepanek on asjakohane, arvestades, et kõnealuse direktiivi ettepanekuga ei tohiks muuta direktiivi 96/71/EÜ ülesehitust. Seadusandja lisas artikli 1 lõike 4 selleks, et vältida Euroopa Liitu kolmandatest riikidest tuleneva sotsiaalse dumpingu ohtu. Samal põhjusel tuleb vältida, et direktiivi 96/71/EÜ jäik rakendamine ei piirduks vaid liikmesriikide vaheliste töötajate lähetustega, sest see võib jätta võimaluse kolmandatest riikidest tulenevateks võimalikeks pettusteks või seadusest kõrvalehoidumiseks. Liikmesriigid peavad seega olema tähelepanelikud ning võtma kasutusele vajalikud meetmed, et takistada seadustest kõrvalehoidumist, mis võiksid põhjustada kehtivas kontrollimehhanismis palju probleeme.

Muudatusettepanek 6

Artikli 3 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 3 Eeskirjade kuritarvitamise ja nendest kõrvalehoidmise ennetamine 1. Direktiivi 96/71/EÜ rakendamiseks, kohaldamiseks ja jõustamiseks ning selleks et hinnata, kas ettevõtja sisuline tegevus, mitte üksnes sisemine juhtimis- ja/või haldustegevus, toimub ka tegelikult selle liikmesriigi territooriumil, kus ettevõtja on asutatud, võtavad pädevad asutused arvesse kõiki kriteeriume, mis iseloomustavad kõnealuse ettevõtja tegevust selles riigis, kus ta on asutatud. Selliste kriteeriumide hulka võivad kuuluda: <ul style="list-style-type: none"> (a) koht, kus ettevõtja registrijärgselt asub ja kus asub tema juhatus, kus ta kasutab kontoriruumi, maksab makse, kus tal on kutsealal tegutsemise luba või kus ta on registreeritud kaubanduskoja või kutseühingu liikmena; (b) lähetatud töötajate töölevõtmise koht; (c) ühelt poolt ettevõtja ja töötaja vahel sõlmitud lepingute suhtes kohaldatav õigus ja teiselt poolt klientidega sõlmitud lepingute suhtes kohaldatav õigus; (d) koht, kus toimub ettevõtja sisuline äritegevus ja kus on võetud tööle halduspersonal; (e) ebatavaliselt väike täidetavate lepingute arv ja/või asutamiskoha liikmesriigis realiseeritud käive. 	Artikkel 3 Eeskirjade kuritarvitamise ja nendest kõrvalehoidmise ennetamine 1. Direktiivi 96/71/EÜ rakendamiseks, kohaldamiseks ja jõustamiseks ning selleks et hinnata, kas ettevõtja sisuline tegevus, mitte üksnes sisemine juhtimis- ja/või haldustegevus, toimub ka tegelikult selle liikmesriigi territooriumil, kus ettevõtja on asutatud, võtavad pädevad asutused arvesse kõiki kriteeriume, mis iseloomustavad kõnealuse ettevõtja tegevust selles riigis, kus ta on asutatud. Selliste kriteeriumide hulka võivad kuuluda: <ul style="list-style-type: none"> (a) <u>liikmesriik, kus toimub ettevõtte ametialane põhitegevus, mida mõeldakse ajajärgselt töötaja kohta</u>, ja koht, kus ettevõtja registrijärgselt asub ja kus asub tema juhatus, kus ta kasutab kontoriruumi, maksab makse, kus tal on kutsealal tegutsemise luba või kus ta on registreeritud kaubanduskoja või kutseühingu liikmena; (b) lähetatud töötajate töölevõtmise koht; (c) ühelt poolt ettevõtja ja töötaja vahel sõlmitud lepingute suhtes kohaldatav õigus ja teiselt poolt klientidega sõlmitud lepingute suhtes kohaldatav õigus; (d) koht, kus toimub ettevõtja sisuline äritegevus ja kus on võetud tööle halduspersonal;

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Kriteeriumide hindamisel kohaldatakse neid kriteeriume üksikjuhtumipõhiselt ning võetakse arvesse ettevõtja tegevuse laadi tema asutamiskoha liikmesriigis.</p> <p>2. Selleks et hinnata, kas lähetatud töötaja töötab ajutiselt muus liikmesriigis kui see, kus ta tavaliselt töötab, uuritakse kõiki seda tööd ja töötaja olukorda iseloomustavaid faktilisi andmeid ja kriteeriume.</p> <p>Siinkohal võidakse arvesse võtta,</p> <p>(f) kas töötamine muus liikmesriigis toimub piiratud aja jooksul;</p> <p>(g) kas lähetus toimub muus liikmesriigis kui see, kus või kust töötaja määruse (EÜ) nr 593/2008 ja/või Rooma konventsiooni kohaselt tavapärastel oma tööd teeb;</p> <p>(h) kas lähetatud töötaja pöördub pärast tööde lõpetamist või teenuste osutamist, mille jaoks ta lähetatud on, tagasi või eeldatakse, et ta asub pärast seda taas tööle päritoluliikmesriiki;</p> <p>(i) kas töötaja lähetanud tööandja katab reisi-, eluaseme-/majutus- ja toitlustuskulud või tagab nende kulude hüvitamise ja kui see on nii, siis kuidas on see korraldatud; ning</p> <p>(j) kas samal töökohal on varem korduvalt töötanud sama või mõni teine (lähetatud) töötaja.</p> <p>Kõik eespool loetletud kriteeriumid on tegurid, mida tuleb arvesse võtta üldhinnangu koostamisel, seega ei saa neid käsitleda eraldiseisvatena. Neid kriteeriume tuleb kohaldada üksikjuhtumipõhiselt, võttes arvesse iga olukorra eripära.</p>	<p>(e) ebatavaliselt väike täidetavate lepingute arv ja/või asutamiskoha liikmesriigis realiseeritud käive.</p> <p>Kriteeriumide hindamisel kohaldatakse neid kriteeriume üksikjuhtumipõhiselt ning võetakse arvesse ettevõtja tegevuse laadi tema asutamiskoha liikmesriigis.</p> <p>2. <u>Nende elementide hindamisega kujundatakse lähetatud töötaja mõistet vastuvõtvast liikmesriigis vastavalt Euroopa Parlamendi direktiivi 96/71/EÜ artikli 2 lõikele 2, milles käsitletakse töötajate lähetamist seoses teenuste osutamisega;</u></p> <p>~~23.~~ Selleks et hinnata, kas lähetatud töötaja töötab ajutiselt muus liikmesriigis kui see, kus ta tavaliselt töötab, uuritakse kõiki seda tööd ja töötaja olukorda iseloomustavaid faktilisi andmeid ja kriteeriume.</p> <p>Siinkohal võidakse arvesse võtta</p> <p>(f) kas töötamine muus liikmesriigis toimub piiratud aja jooksul;</p> <p>(g) kas lähetus toimub muus liikmesriigis kui see, kus või kust töötaja määruse (EÜ) nr 593/2008 ja/või Rooma konventsiooni kohaselt tavapärastel oma tööd teeb;</p> <p>(h) kas lähetatud töötaja pöördub pärast tööde lõpetamist või teenuste osutamist, mille jaoks ta lähetatud on, tagasi või eeldatakse, et ta asub pärast seda taas tööle päritoluliikmesriiki;</p> <p>(i) <u>kas lähetatud töötajal on kehtiv A1 vorm tõendina sotsiaalkindlustuse olemasolu kohta päritoluliikmesriigis. A1 vorm ei tohi olla tagasiulatav ning see tuleb esitada lähetusperioodi algusest peale ja enne igasugust kontrolli;</u></p> <p>(j) kas töötaja lähetanud tööandja katab reisi-, eluaseme-/majutus- ja toitlustuskulud või tagab nende kulude hüvitamise ja kui see on nii, siis kuidas on see korraldatud; ning</p> <p>(k) kas samal töökohal on varem korduvalt töötanud sama või mõni teine (lähetatud) töötaja.</p> <p>Kõik eespool loetletud kriteeriumid on tegurid, mida tuleb arvesse võtta üldhinnangu koostamisel, seega ei saa neid käsitleda eraldiseisvatena. Neid kriteeriume tuleb kohaldada üksikjuhtumipõhiselt, võttes arvesse iga olukorra eripära.</p>

Motivatsioon

Selle sätte eesmärk on takistada selliste riuliettevõtete loomist ja varitegevust liikmesriigis, kus nad loodi eesmärgiga eirata vastuvõtva liikmesriigi sätteid töötingimuste valdkonnas.

Direktiivi 96/71/EÜ artikli 2 lõike 2 eesmärk on takistada, et ühte riiki (sealhulgas väljaspool ELi asuvasse riiki) lähetatud töötajaid määratletakse FIEdena ning et nad jääksid seega direktiivi kohaldamisalast välja. Seega piisaks näiteks, kui riigi A ehitussektoris tegutseva palgatöötaja tööandja vormistaks ta seal FIEks, et vabastada tööandja liikmesriigis B (riik, kuhu töötaja on lähetatud) direktiivist tulenevatest kohustustest. Seda tüüpi pettuse vältimiseks jäetakse 1996. aasta direktiiviga teenust vastuvõtvale riigile (selles näites riigile B) kohustus määratleda töötaja mõiste ning seega töösuhe vastavalt siseriiklikele seadustele. Selle õigusliku konstruktsiooni ainus nõrkus on see, et nii sõnastatud põhimõtet on keeruline konkreetsetelt rakendada: artiklis 4 toodud elementide nimekirjast annab kindlasti rea tugipunkte, mis lihtsustavad direktiivi 96/71/EÜ artikli 2 lõike 2 rakendamist.

Muudatusettepanek 7

Artikkel 3 bis

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<p><u>Artikkel 3 bis</u></p> <p><u>Sanktsioonid nõuetele mittevastavuse korral</u></p> <p><u>Direktiivi 96/71/EÜ artikli 3 või käesoleva direktiivi asjakohaste artiklite täitmata jätmise korral peavad asjaomasele ettevõtjale ja tema töötajatele laienema asjakohased õigusaktid, mis kehtivad teenuste osutamise riigis, ning kõik selle ettevõtja poolt lähetatud töötajad loetakse töötajateks, kes kasutavad liidu piires oma vaba liikumise õigust vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 45. Vastuvõttev liikmesriik võib seejärel nõuda viivitamatut tõestust, et asjaomaseid töötajaid koheldakse kõikide töötingimuste ja asjaomaste sotsiaalsete õiguste seisukohast vastuvõtva liikmesriigi kodanikega võrdselt ning kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 45.</u></p>

Muudatusettepanek 8

Artikli 5 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed tagamaks, et direktiivi 96/71/EÜ artiklis 3 osutatud teave kohaldatavate töötingimuste kohta, mida teenuseosutaja peab järgima, tehakse üldiselt teatavaks selgelt ja terviklikult ning eemalt ja elektrooniliste vahenditega kergesti kättesaadaval viisil ning vormingus, mis võimaldab juurdepääsu ka puuetega isikutele, ning liikmesriigid tagavad, et direktiivi 96/71/EÜ artiklis 4 osutatud kontaktasutused ja muud riiklikud pädevad asutused suudavad oma ülesandeid tõhusalt täita.</p>	<p>Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed tagamaks, et direktiivi 96/71/EÜ artiklis 3 osutatud teave kohaldatavate töötingimuste kohta, mida teenuseosutaja peab järgima, tehakse üldiselt teatavaks <u>tasuta</u>, selgelt, <u>läbipaistvalt</u> ja terviklikult ning eemalt ja elektrooniliste vahenditega kergesti kättesaadaval viisil ning vormingus, mis võimaldab juurdepääsu ka puuetega isikutele, ning liikmesriigid tagavad, et direktiivi 96/71/EÜ artiklis 4 osutatud kontaktasutused ja muud riiklikud pädevad asutused suudavad oma ülesandeid tõhusalt täita.</p>

Motivatsioon

Et olla lihtsalt kättesaadav, peab teave olema eelkõige tasuta.

Muudatusettepanek 9

Artikli 7 lõige 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustus ei hõlma asutamiskoha liikmesriigi kohustust viia läbi kontrollimisi selle vastuvõtva liikmesriigi territooriumil, kus teenust osutatakse. Vajaduse korral teostavad asutamiskoha liikmesriigi pädevate asutuste taotlusel selliseid kontrollimisi vastuvõtva liikmesriigi ametiasutused, toimides kooskõlas artikliga 10 ning vastavalt liidu õigust austavate siseriiklike õigusaktide, tavade ja haldusmenetluste kohaselt neile antud järelevalveõigusele.	~~Lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustus ei hõlma asutamiskoha liikmesriigi kohustust viia läbi kontrollimisi selle vastuvõtva liikmesriigi territooriumil, kus teenust osutatakse. Vajaduse korral teostavad asutamiskoha liikmesriigi pädevate asutuste taotlusel selliseid kontrollimisi teostavad vastuvõtva liikmesriigi ametiasutused, toimides kooskõlas artikliga 10 ning vastavalt liidu õigust austavate siseriiklike õigusaktide, tavade ja haldusmenetluste kohaselt neile antud järelevalveõigusele.~~

Motivatsioon

Tuleb kaotada kontrollimenetlustega seonduvad takistused nii asutamiskoha liikmesriigis kui ka vastuvõtvas liikmesriigis.

Muudatusettepanek 10

Artikli 9 lõike 1 sissejuhatav osa

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid võivad kehtestada vaid järgmisi haldusnõudeid ja kontrollimeetmeid:	~~Selleks et parandada direktiivi 96/71/EÜ artiklites 3 ja 5 esitatud nõuete täitmist, kehtestavad vastuvõtavad liikmesriigid vähemalt liikmesriigid võivad kehtestada vaid järgmised haldusnõudeid ja kontrollimeetmeid:~~

Motivatsioon

Selle asemel, et kehtestada Euroopa Komisjoni ettepanekul maksimumnõuded, tehakse ettepanek kehtestada miinimumnõuded. Selline vastupidine loogika on samuti kooskõlas Euroopa Komisjoni ettepaneku artikli 12 lõikes 3 esitatud sätetega.

Muudatusettepanek 11

Artikli 9 lõike 1 punkt a

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
kohustus, et teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja peab hiljemalt teenuseosutamist alustades esitama riigi pädevatele ametiasutustele asjakohase tõendi, milles märgitakse vaid teenuseosutaja nimi, et lähetatakse üks või enam töötajat, kes on selgelt identifitseeritavad, töötajate eeldatav arv, nende lähetuse eeldatav kestus ja asukoht ning teenused, mille osutamiseks nad lähetatakse;	~~kohustus, et teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja peab hiljemalt teenuseosutamist alustades esitama riigi pädevatele ametiasutustele asjakohase tõendi, milles kinnitatakse, et teenuseosutajat on teavitatud direktiivi 96/71/EÜ artikli 3 kohaldamisest tulenevatest miinimumnõuetest ja tingimustest, mis kehtivad riigis, kus ta kavatseb teenust osutada, ning et ta kavatseb neid täita. Tõendis esitatakse vähemalt lähetuse kestus, selle alguskuupäev, lähetatud töötajate nimed ja nende arv ning kohad, kus nad vastuvõtvas liikmesriigis tööle asuvad; märgitakse vaid teenuseosutaja nimi, et lähetatakse üks või enam töötajat, kes on selgelt identifitseeritavad, töötajate eeldatav arv, nende lähetuse eeldatav kestus ja asukoht ning teenused, mille osutamiseks nad lähetatakse;~~

Motivatsioon

Muudatusettepanekuga selgitatakse nõudeid, millele teenuste osutaja tõend peab vastama.

Muudatusettepanek 12

Artikli 9 lõike 1 punkt b

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>kohustus hoida või teha kättesaadavaks ja/või säilitada paber- või digikoopia töölepingust (või sellega samaväärselt dokumendist direktiivi 91/533 tähenduses, mis vajaduse korral sisaldab ka kõnealuse direktiivi artiklis 4 osutatud täiendavat teavet) palgatõenditest ja töögraafikutest ning palga maksmist tõendavatest dokumentidest või samaväärselt dokumentide koopiatest kogu lähetusperioodi vältel ettevõtja territooriumil ligipääsetavas ja selgelt kindlaksmääratud kohas, nt töökohal või ehitusplatsil, või transpordisektori liikuvate töötajate puhul tegevuskohas või sõidukis, millega teenust osutatakse;</p>	<p>kohustus hoida või teha kättesaadavaks ja/või säilitada paber- või digikoopia töölepingust (või sellega samaväärselt dokumendist direktiivi 91/533 tähenduses, mis vajaduse korral sisaldab ka kõnealuse direktiivi artiklis 4 osutatud täiendavat teavet) palgatõenditest ja töögraafikutest ning palga maksmist tõendavatest dokumentidest, <u>A1 vormist (tõendina sotsiaalkindlustuse olemasolu kohta päritoluliikmesriigis), töötervishoiu ja -ohutusega seotud riskide nõuetekohasest analüüsist (vastavalt direktiivile 89/391/EMÜ, kus lähetatud töötaja on kolmanda riigi kodanik), töö- ja elamisloa koopiatest ning mis tahes muudest dokumentidest, mis on vajalikud, et tõestada käesoleva direktiivi ja direktiivi 96/71/EÜ nõuete täitmist</u>, või samaväärselt dokumentide koopiatest kogu lähetusperioodi vältel ettevõtja territooriumil ligipääsetavas ja selgelt kindlaksmääratud kohas, nt töökohal või ehitusplatsil, või transpordisektori liikuvate töötajate puhul tegevuskohas või sõidukis, millega teenust osutatakse;</p>

Motivatsioon

Märkus: muudatusettepanek on seotud artikli 3 lõike 2 kohta esitatud muudatusettepanekuga.

Muudatusettepanek 13

Artikli 11 uus lõige 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 11</p> <p>Õiguste kaitse – kaebuste esitamise lihtsustamine – maksmata jäänud töötasu väljamaksmine</p> <p>(...)</p> <p>3. Liikmesriigid tagavad, et ametiühingud ja muud kolmandad isikud, nagu ühendused, organisatsioonid või muud juriidilised isikud, kellel on kooskõlas siseriiklikus õiguses sätestatud kriteeriumidega õigustatud huvi käesoleva direktiivi sätete järgimise tagamiseks, võivad lähetatud töötaja või tema tööandja nõusolekul esineda nende nimel või nende toetuseks kohtu- või haldusmenetluses, mille eesmärk on käesoleva direktiivi rakendamine ja/või käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste jõustamine.</p>	<p>Artikkel 11</p> <p>Õiguste kaitse – kaebuste esitamise lihtsustamine – maksmata jäänud töötasu väljamaksmine</p> <p>(...)</p> <p>3. Liikmesriigid tagavad, et ametiühingud ja muud kolmandad isikud, nagu ühendused, organisatsioonid või muud juriidilised isikud, kellel on kooskõlas siseriiklikus õiguses sätestatud kriteeriumidega õigustatud huvi käesoleva direktiivi sätete järgimise tagamiseks, võivad lähetatud töötaja või tema tööandja nõusolekul esineda nende nimel või nende toetuseks kohtu- või haldusmenetluses, mille eesmärk on käesoleva direktiivi rakendamine ja/või käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste nõuete jõustamine. <u>Ametiühingutele antakse õigus alustada kohtumenetlust lähetatud töötajate nõusolekul nende nimel.</u></p>

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<p>4. <u>Töötajate esindajatel, eelkõige Euroopa tööõukogude liikmetel ehitussektoris on õigus igal hetkel teatada ametiühingutele ja seaduse rakendamise kontrollimise valdkonna pädevatele asutustele kõigist lähetamisega seotud olukordadest, mis tekitavad tõsisid kahtlusi lähetatud töötajate töötingimuste järgimise küsimuses.</u></p> <p>~~5.4.~~ Lõiked 1 ja 3 ei piira tähtaegu või ajapiiranguid käsitlevate siseriiklike eeskirjade kohaldamist kõnealuste menetluste algatamise suhtes ega ka riigisiseste kohtus esindamise ja kohtuliku kaitse menetlusnormide kohaldamist.</p>

Motivatsioon

Töötajate esindajad ettevõtetes ja eelkõige Euroopa tööõukogude liikmed puutuvad otseselt kokku erinevate ettevõtete ja asutuste tegeliku olukorraga liikmesriikides. Töösuhete tegelike jälgijatena kohapeal või rahvusvahelisel tasandil peaks neil olema õigus töötajate lähetamisega seotud õigusaktide rakendamise rikkumisest teada anda.

Muudatusettepanek 14

Artikli 12 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 12</p> <p>Alltöövõtt – solidaarvastutus</p> <p>Selleks et kindlustada liikmesriigi territooriumil asuvate otseste alltöövõtjate töötajatega samaväärne õiguskaitse võrdsel alusel tagab liikmesriik, et direktiivi 96/71/EÜ lisas osutatud ehitustegevuse puhul ja kõigi direktiivi 96/71/EÜ artikli 1 lõikega 3 hõlmatud lähetusolukordade puhul võib lisaks tööandjale (teenuseosutaja või ajutist tööjõudu vahendav ettevõtja või töötajate vahendamise tegelev ettevõtja) või tööandja asemel vähemalt sellele töövõtjale, kellele tööandja on otsene alltöövõtja, teha kohustuseks maksta välja lähetatud töötajatele ja/või sotsiaalpartnerite lepingulistele fondidele või asutustele järgmised tasumata jäänud summad:</p>	<p>Artikkel 12</p> <p>Alltöövõtt – solidaarvastutus</p> <p>~~Selleks et kindlustada liikmesriigi territooriumil asuvate otseste alltöövõtjate töötajatega samaväärne õiguskaitse võrdsel alusel tagab liikmesriik, et direktiivi 96/71/EÜ lisas osutatud ehitustegevuse puhul ja kõigi direktiivi 96/71/EÜ artikli 1 lõikega 3 hõlmatud lähetusolukordade puhul~~ Iga liikmesriik võtab võrdsel alusel vajalikud <u>meetmed selleks, et tagada, et ettevõtte, kes on määranud teenuseid osutama teise ettevõtte, vastutab – lisaks tööandjale ja/või tema asemel – selle teise ettevõtte või alltöövõtja või ettevõtja poolt määratud tööjõu vahendaja kohustuste eest; võib lisaks tööandjale (teenuseosutaja või ajutist tööjõudu vahendav ettevõtja või töötajate vahendamise tegelev ettevõtja) või tööandja asemel vähemalt sellele töövõtjale, kellele tööandja on otsene alltöövõtja, teha kohustuseks maksta välja lähetatud töötajatele ja/või sotsiaalpartnerite lepingulistele fondidele või asutustele järgmised tasumata jäänud summad:</u></p>

Motivatsioon

Pole põhjust piirduda allhankeahelate reguleerimisel üksnes ehitussektoriga. Lisaks selgitatakse võetavaid kohustusi.

Muudatusettepanek 15

Artikli 12 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid näevad ette, et töövõtjat, kes on järginud hoolduskohustust, ei võeta vastutusele lõike 1 kohaselt. Sellist süsteemi kohaldatakse läbipaistval, mittediskrimineerival ja proportsionaalsel viisil. Direktiivi 96/71/EÜ artikli 3 lõike 1 kohaselt võivad liikmesriigid kehtestada ka töövõtja poolt võetavad ennetavad meetmed, mis hõlmavad alltöövõtja esitatavaid tõendeid lähetatud töötajate suhtes kohaldatavate peamiste töötingimuste kohta, sealhulgas palgatõendeid ja palga maksmist tõendavaid dokumente, asutamiskoha liikmesriigi sotsiaalkindlustus- ja/või maksusüsteemist tulenevate kohustuste täitmise kohta ning lähetatud töötajate suhtes kohaldatavate eeskirjade järgimise kohta.	~~Liikmesriigid näevad ette, et töövõtjat, kes on järginud hoolduskohustust, ei võeta vastutusele lõike 1 kohaselt. Sellist süsteemi kohaldatakse läbipaistval, mittediskrimineerival ja proportsionaalsel viisil. Direktiivi 96/71/EÜ artikli 3 lõike 1 kohaselt võivad liikmesriigid kehtestada ka töövõtja poolt võetavad ennetavad meetmed, mis hõlmavad alltöövõtja esitatavaid tõendeid lähetatud töötajate suhtes kohaldatavate peamiste töötingimuste kohta, sealhulgas palgatõendeid ja palga maksmist tõendavaid dokumente, asutamiskoha liikmesriigi sotsiaalkindlustus- ja/või maksusüsteemist tulenevate kohustuste täitmise kohta ning lähetatud töötajate suhtes kohaldatavate eeskirjade järgimise kohta.~~

Motivatsioon

Mõiste „hoolduskohustust” kohta puudub ELi tasandi määratlus. Lisaks tuleb ära hoida töövõtja vastutuselevõtmise vältimist selle kontrollimisel, kas alltöövõtja täidab töötingimusi.

Muudatusettepanek 16

Artikli 12 lõige 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Kooskõlas liidu õigusega võivad liikmesriigid, lähtudes mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõttest, kehtestada siseriikliku õigusega alltöövõtja vastutuse kohaldamisala ja ulatuse suhtes rangemad vastutuseeskirjad. Lisaks direktiivi 96/71/EÜ lisas osutatud sektoritele võivad liikmesriigid kooskõlas liidu õigusega kehtestada sellised vastutuseeskirjad ka muude sektorite suhtes. Liikmesriigid võivad selliste juhtude puhuks ette näha, et töövõtjat, kes on järginud siseriiklikes õigusaktides määratletud hoolduskohustust, ei võeta vastutusele.	Kooskõlas liidu õigusega võivad liikmesriigid, lähtudes mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõttest, kehtestada siseriikliku õigusega alltöövõtja vastutuse kohaldamisala ja ulatuse suhtes rangemad vastutuseeskirjad. Lisaks direktiivi 96/71/EÜ lisas osutatud sektoritele võivad liikmesriigid kooskõlas liidu õigusega kehtestada sellised vastutuseeskirjad ka muude sektorite suhtes. ~~Liikmesriigid võivad selliste juhtude puhuks ette näha, et töövõtjat, kes on järginud siseriiklikes õigusaktides määratletud hoolduskohustust, ei võeta vastutusele.~~

Motivatsioon

Mõiste „hoolduskohustust” kohta puudub ELi tasandi määratlus. Lisaks tuleb ära hoida töövõtja vastutuselevõtmise vältimist selle kontrollimisel, kas alltöövõtja täidab töötingimusi.

Muudatusettepanek 17

Artikli 12 uus lõige 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<u>4a. Kui vastava sektori sotsiaalpartnerite vahel puudub kokkulepe, mis määraks maksimaalse allhanketasandite arvu, siis võib neid olla kuni kolm.</u>

Motivatsioon

See muudatusettepanek lähtub kõnealuses arvamuses esitatud poliitiliste soovitude punktist 28.

Muudatusettepanek 18

Artikkel 18, uus artikkel pärast artiklit 18

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<p><i>Uus artikkel</i></p> <p><u>Kaitse taseme säilitamine</u></p> <p><u>Käesoleva direktiivi rakendamine ei õigusta mingil juhul töötajate üldise kaitse taseme alandamist käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas. See ei piira liikmesriikide ja/või sotsiaalpartnerite õigusi kehtestada olukorra muutudes teistsuguseid õiguslikke, halduslikke või lepingulisi meetmeid kui need, mis kehtivad käesoleva direktiivi vastuvõtmise ajal, tingimusel, et täidetakse käesoleva direktiiviga ettenähtud miinimumnõudeid.</u></p>

Motivatsioon

Kaitse taseme säilitamist käsitlev klausel on nüüdsest mitmes ELi direktiivis ning selle eesmärk on direktiivide parema rakendamise tagamine liikmesriikides. Liikmesriigis direktiivi ülevõtmisel ei tohi väheneda direktiivi reguleerimisala kaitsetase, eelkõige kõnealuse direktiivi artiklis 12 ettenähtud solidaarvastutuse puhul.

Muudatusettepanek 19

Artikkel 21

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 21</p> <p>Aruandlus</p> <p>Hiljemalt viis aastat pärast ülevõtmise tähtaega esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta, lisades sellele vajaduse korral asjakohased soovitusel.</p>	<p>Artikkel 21</p> <p>Aruandlus</p> <p>Hiljemalt viis aastat pärast ülevõtmise tähtaega esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta, lisades sellele vajaduse korral asjakohased soovitusel.</p>

Motivatsioon

Nõudmine on kooskõlas otsusega valida direktiivi ettepaneku õigusliku aluseks ELi toimimise lepingu artikkel 153.

Brüssel, 29. november 2012

Regioonide Komitee
president

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamus „Euroopa sihtasutuse (FE) põhikiri”

(2013/C 17/13)

REGIOONIDE KOMITEE

- toetab komisjoni määruse ettepanekut Euroopa sihtasutuse (FE) põhikirja kohta ja on seisukohal, et see on hea jätk Euroopa kodanikualgatust käsitlevale määrusele;
- toetab seega komisjoni esitatud Euroopa sihtasutuse (FE) põhikirja käsitlevat määruse ettepanekut ning tunnustab, et see on järg Euroopa kodanikualgatust ja Euroopa territoriaalse koostöö rühmitust (ETKR) puudutavate määruste vastuvõtmisele, mille eesmärk oli lihtsustada ja edendada valdkonnaülest, rahvusvahelist ja piirkondadevahelist koostööd Euroopa Liidu tasandil;
- märgib, et põhikiri peab võimaldama hõlbustada ja tõhustada sihtasutuste tööd, et sihtasutused saaksid tõhusamalt ellu viia piiriüleseid ja rahvusvahelisi projekte omaette või partnerluses riiklike, piirkondlike ja kohalike sidusrühmadega, tehes seda kooskõlas ootustega õigusliku tagatise ning sihtasutuste tööd ja rahastamist puudutava selguse suhtes;
- mõistab, et on keeruline leida tasakaalu eri liikmesriikide õigusnormides sihtasutuste suhtes kehtestatud varade miinimumväärtuse ning soovi vahel lihtsustada Euroopa sihtasutuste rajamist kõikjal ELis. Komitee teeb siiski kõik selleks, et anda rahastajatele ja kodanikele piisav kindlus Euroopa sihtasutuste majandusliku usaldusväärsuse suhtes, ning soovib Euroopa sihtasutuste asutamise puhul nõutava varade miinimumväärtuse tõstmist seniselt komitee arvates liiga madalalt 25 000 eurolt 50 000 eurole ning lisaks sellele nimetatud varade väärtuse säilitamist sihtasutuste kogu toimimisaja jooksul, mittevastavuse puhul aga sihtasutuse likvideerimist;

Raportöör	Claudette BRUNET – LECHENAULT (FR/PES), Saône-et-Loire'i departemanguvalitsuse aseesimees
Viitedokument	Ettepanek: nõukogu määrus Euroopa sihtasutuse (FE) põhikirja kohta COM(2012) 35 final

I SISSEJUHATUS

REGIOONIDE KOMITEE

1. on teadlik sihtasutuste majanduslikust tähtsusest ja olulisest rollist kogu Euroopas kõigis avaliku huvi ning eelkõige kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pädevusse kuuluvates valdkondades. Sellised valdkonnad on näiteks sotsiaal- ja tervishoiuteenused, sotsiaalkindlustus, kunst ja kultuur, haridus ja koolitus, teadus- ja uurimistegevus, innovatsioon ning keskkond;

2. mõistab ja taunib probleeme, millega sihtasutused seisavad silmitsi riiklike tõkete ületamisel piiriüleste või rahvusvaheliste projektide elluviimisel. Sihtasutused on sunnitud kulutama märkimisväärseid summasid õigusabile ja struktuuriküsimustele, samas kui nad saaksid nimetatud summasid märksa tõhusamalt kasutada oma sotsiaalsete eesmärkide elluviimiseks;

3. toetab komisjoni määruse ettepanekut Euroopa sihtasutuse (FE) põhikirja kohta ja on seisukohal, et see on hea jätk Euroopa kodanikualgatust käsitlevale määrusele;

4. väljendab samuti heameelt selle üle, et komisjoni ettepanek sobib solidaarse ja sotsiaalse majanduse tegevuste kindlustamise laiemasse konteksti siseturu raames, ning loodab sellega seoses, et Euroopa sihtasutuse põhikirja vastuvõtmine avab tee Euroopa vastastikuse ühingu põhikirja vastuvõtmisele;

5. väidab, et põhikiri peab andma vastuse küsimustele sihtasutuste töö lihtsustamise, tõhustamise ja õiguslike tagatiste kohta, võimaldades neil tõhusamalt ellu viia piiriüleseid ja rahvusvahelisi projekte omaette või partnerluses riiklike, piirkondlike ja kohalike sidusrühmadega;

6. toonitab samas, et põhikirja eesmärk peab olema selgitada kodanikele sihtasutuse toimimist ja rahastamist;

7. soovib, et sihtasutustel oleks tugevam Euroopa mõõde ja seda mitte ainult loomise hetkel, vaid kogu elutsükli vältel. Samuti soovib komitee, et sihtasutustele kohalduvad õigussätted

tuleneksid võimalikult suures ulatuses määruse ettepanekust ja sihtasutuste endi põhikirjadest, ning et väheneks viitamine riiklikele õigusaktidele;

8. juhib tähelepanu sellele, et määral, mil sihtasutused koguvad erakapitali või saavad riiklikku toetust oma eesmärkide elluviimiseks, peavad nad täitma aruandluskohustusi nende vahendite kasutamise osas ja seda nii rahastajate kui ka kõigi Euroopa Liidu kodanike suhtes;

II POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Sihtasutuste sektori majanduslik tähtsus

9. märgib, et sihtasutuste sektoril on oluline majanduslik tähtsus – iga-aastased kogukulutused ulatuvad 150 miljardi euronile ja sektor pakub otsest täisajaga tööd ligikaudu 1 miljoni inimesele kogu Euroopa Liidus;

10. märgib, et sihtasutuste huvides on tegutseda oma riigi piiridest kaugemal, et pakkuda kõikehõlmavat lahendust valdkonnaülestele küsimustele nagu ränne, sotsiaal-majanduslik areng, teaduse tiptase, inimõigused, keskkond jne;

11. rõhutab iseäranis rolli, mis sihtasutustel võib olla oma ressursside ja loovuse kasutamisel Euroopas valitseva sügava poliitilise, sotsiaalse ja finantskriisi ajal, mil on esmatähtis uurida kõiki võimalusi Euroopa Liidu tugevdamiseks ning tema kodanikele tuleviku ja majanduskasvu väljavaadete tagamiseks;

Tõsised ja kulukad halduspiirangud

12. märgib, et sihtasutused võivad rahvusvahelisel või piiriülesel tasandil tegutsedes puutuda kokku probleemidega, mis tulenevad riiklike õigusaktide alusel kehtestatud eeskirjadest. Nimetatud eeskirjade tõttu on sihtasutused sunnitud kulutama aastas olulise osa (90–102 miljonit eurot) oma rahalistest vahenditest õigusabile ja erinevatele halduskuludele, selle asemel et kasutada neid vahendeid avalikku huvi pakkuvate projektide elluviimiseks omaette või partnerluses teiste sihtasutuste või kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

Põhikiri, mis edendab sihtasutuste tegevuse kaudu Euroopa kodanikualgatust

13. rõhutab, et sihtasutuste tegevus – sihtasutused on tavaliselt loodud eraõiguslike isikute algatusel (üksikisikud või ettevõtted) – on seotud üldhuvi pakkuvate projektidega, mis on väga olulised Euroopa kodanikele ja hõlmavad sageli kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pädevusse kuuluvaid teemasid, näiteks sotsiaalteenused, tervishoid, sotsiaalkindlustus, kunst ja kultuur, haridus ja koolitus, teadus- ja uurimistegevus ja innovatsioon jne;

14. on seisukohal, et valik uue õigusliku vormi kasuks alternatiivina riiklikele põhikirjadele, s-o „Euroopa sihtasutuse” põhikiri, oleks võtmelement sihtasutuste rolli parandamisel kogu Euroopa Liidus;

15. toetab seega komisjoni esitatud Euroopa sihtasutuse (FE) põhikirja käsitlevat määruse ettepanekut ning tunnustab, et see on järg Euroopa kodanikualgatust ja Euroopa territoriaalse koostöö rühmitust (ETKR) puudutavate määruste vastuvõtmisele, mille eesmärk oli lihtsustada ja edendada valdkonnaülest, rahvusvahelist ja piirkondadevahelist koostööd Euroopa Liidu tasandil;

16. on arvamusel, et ELi toimimise lepingu artikkel 352, mis lubab nõukogul komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist ühehäälselt vastu võtta kohased sätted mõne aluslepingutes sätestatud eesmärgi saavutamiseks, on ainus asjakohane õiguslik alus kõnealusele määruse ettepanekule, kuna aluslepingutes puuduvad konkreetsed sätted, mis annaksid ELi institutsioonidele selles osas selgesõnalised pädevuse. See õigusliku aluse valik vastab varem tehtud otsustele, mis langetati teisi põhikirju puudutavate sätete vastuvõtmiseks, näiteks Euroopa äriühingu või Euroopa majandushuviühingu osas, ega mõjuta mingil moel sihtasutusi käsitlevaid riiklikke õigusakte. Samuti märgib komitee, et varajase hoiatamise süsteemi kontekstis subsidiaarsuse põhimõtte kohaldamisel koostati määruse ettepaneku alusel 19 riigi parlamendi kohta vaid üks põhjendatud arvamus, mis seda teemat käsitles;

17. märgib, et põhikiri peab võimaldama hõlbustada ja tõhustada sihtasutuste tööd, et sihtasutused saaksid tõhusamalt ellu viia piiriüleseid ja rahvusvahelisi projekte omaette või partnerluses riiklike, piirkondlike ja kohalike sidusrühmadega, tehes seda kooskõlas ootustega õigusliku tagatise ning sihtasutuste tööd ja rahastamist puudutava selguse suhtes;

Euroopa mõõtme propageerimine

18. soovib Euroopa sihtasutuse Euroopa mõõtme aktiivsemat propageerimist, mis eeldab sihtasutuselt riigi- või piiriülest tegevust või selle poole püüdlemist nii asutamise kui ka kogu toimimise ajal;

19. väljendab seoses sellega kahetsust, et määruse eelnõus viidatakse sageli liikmesriikide õigusele, kuna selline lähenemiseviis põhjustab sihtasutustele ühtsete eeskirjade puudumise tõttu õiguslikku ebakindlust;

Loetavuse, usaldusväarsuse ja läbipaistvuse kohustus

20. tuletab meelde, et Euroopa sihtasutuste võime meelitada ligi erainvesteeringuid ning saada avaliku sektori abi oma eesmärkide täitmiseks eeldab nende suutlikkust veenda nii annetajaid kui ka investoreid – ning laiemalt kogu ELi kodanikkonda – oma usaldusväarsuses ja täielikus läbipaistvuses seoses juhtimise ning saadud rahaliste vahendite kasutamiseiga;

Euroopa sihtasutuste eesmärgi täpsustamine

21. toob esile, et osa liikmesriikides tähistavad mõisted „avalik huvi” [* tõlkija selgitav märkus: eestikeelses komisjoni dokumendis on termini „utilité publique” (avalik hüve) eestikeelse vastena kasutatud „avalik huvi” ja „üldhuvi” eri asju ning võivad teatud juhtudel viidata kindlale liikmesriigi õigusesse kuuluvale menetlusele, õiguslikule staatusele või maksuvaldkonna määratlusele, mistõttu tehakse ettepanek ühtlustada kasutatavat terminoloogiat, kasutades edaspidi vaid väljendit „avalik huvi”, mida tõlgendatakse kõigis liikmesriikides Euroopa sihtasutuse eesmärgina ühtemoodi ja jäetakse välja mis tahes maksualased nüansid.

22. samuti soovib mõiste „harrastussport” määratlemist eelnõu artiklis 5, et hoida Euroopa sihtasutuste tegevuses ära mis tahes võimalused toetada profisporti;

Suurema usaldusväarsuse poole

23. mõistab, et on keeruline leida tasakaalu eri liikmesriikide õigusnormides sihtasutuste suhtes kehtestatud varade miinimumväärtuse ning soovi vahel lihtsustada Euroopa sihtasutuste rajamist kõikjal ELis. Komitee teeb siiski kõik selleks, et anda rahastajatele ja kodanikele piisav kindlus Euroopa sihtasutuste majandusliku usaldusväarsuse suhtes, ning soovib Euroopa sihtasutuste asutamise puhul nõutava varade miinimumväärtuse tõstmist seniselt komitee arvates liiga madalalt 25 000 eurolt 50 000 eurole ning lisaks sellele nimetatud varade väärtuse säilitamist sihtasutuste kogu toimimisaaja jooksul, mittevastavuse puhul aga sihtasutuse likvideerimist;

24. peab iseenesestmõistetavaks asjaolu, et Euroopa sihtasutused ei ole tulundusühingud, mööndes samas, et nad võivad osaleda majandustegevuses avalikke huviseid teenivate eesmärkide täitmiseks, ning teeb ettepaneku muuta artiklit 11 nii, et Euroopa sihtasutuste majandustegevus oleks selles paremini piiritletud;

25. leiab, et Euroopa sihtasutuste juhatuse ja nõukogu tasustamise küsimus on sihtasutuste mittetulunduslikku olemust arvestades loogiline ning et eelnõus tuleks seetõttu sätestada vastavad juhtpõhimõtted;

26. soovib huvide konfliktide ennetamise põhimõtete selgitamist, kuna praegune sõnastus jätab liigselt tõlgendamisvõimalusi ja see võib tuua kaasa oodatule täiesti vastupidised tagajärjed;

27. toetab Euroopa sihtasutuste aruandluse ja läbipaistvuse suhtes kehtestatud eeskirju, kuid teeb ettepaneku täpsustada ja selgitada nende tegevuse kontrollimise ja selle avaldamise korda;

Ühtlustamisvajadus

28. mõistab eelarvedistsipliini vajadust, mis tingis otsuse asutada Euroopa sihtasutuste järelevalveorganid liikmesriikide tasandil ja mitte luua menetlust ja kontrolliorganit ELi tasandil;

29. tunnistab, et maksusätete lisamine põhikirja on asjakohane, kuid jääb kahtlevalle seisukohale seoses riigi tasandil avalikes huvides tegutsevate organite suhtes kehtivate maksusüsteemide automaatse laiendamisega Euroopa sihtasutustele, kuna liikmesriikides esineb suuri lahknevusi selliste maksusoodustusüsteemide kohaldamise tingimustes.

III MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Artikli 2 lõige 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:	Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
(5) „avalikes huvides tegutsev üksus” – sihtasutus, mis tegutseb avaliku huvi eesmärgil, ja/või sarnane avalikes huvides tegutsev liikmeteta juriidiline isik, mis on asutatud ühe liikmesriigi õiguse kohaselt;	(5) „avalikes huvides tegutsev üksus” – sihtasutus, mis tegutseb avaliku huvi eesmärgil, ja/või sarnane avalikes huvides tegutsev liikmeteta juriidiline isik, mis on asutatud ühe liikmesriigi õiguse kohaselt;

Motivatsioon

[*Tõlkija märkus: muudatusettepanek ei puuduta eestikeelset versiooni.] Raportöör soovib oma muudatusettepanekuga 1 asendada termini „üldkasulikkus” terminiga „avalik huvi”.

Muudatusettepanek 2

Artikli 5 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 5	Artikkel 5
Avaliku huvi eesmärk	Avaliku huvi eesmärk
1. FE on avaliku huvi eesmärgil asutatud iseseisev üksus.	1. FE on avaliku huvi eesmärgil asutatud iseseisev üksus.

Motivatsioon

[*Tõlkija märkus: muudatusettepanek ei puuduta eestikeelset versiooni.]

Muudatusettepanek 3

Artikli 5 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 5</p> <p>Avaliku huvi eesmärk</p> <p>2. FE tegutseb üldistes avalikes huvides.</p> <p>FE võib asutada ja tema varasid tagasivõtmatult kasutada üksnes järgmistel eesmärkidel:</p> <p>a) [...]</p> <p>r) harrastussport;</p> <p>[...].</p>	<p>Artikkel 5</p> <p>Avaliku huvi eesmärk</p> <p>2. FE tegutseb üldistes avalikes huvides.</p> <p>FE võib asutada ja tema varasid tagasivõtmatult kasutada üksnes järgmistel eesmärkidel:</p> <p>a) [...]</p> <p>r) harrastussport, <u>s.o sportlik tegevus, mis ei ole isiku peamine korrapärane ja oluline sissetulekuallikas;</u></p> <p>t) <u>igasuguse vägivalga ohvrite kaitse.</u></p>

Motivatsioon

Harrastusspordi mõistet peetakse vajalikuks täpsemalt määratleda, kuna sporti suhtutakse liikmesriigiti erinevalt ning näiteks teatud alased, mida peetakse harrastusspordiks, harrastatakse sellisel tasemel ja tingimustel, mis sarnaneb juba profispordiga, mis aga ei kuulu avalikesse huvidesse.

Lisaks näib mõttekas lisada siia igasuguse vägivalga ohvrite kaitse. Rõhutada tuleb koostöö tähtsust järgmises punktis nimetatud kolmandate riikidega.

Muudatusettepanek 4

Artikkel 6

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 6</p> <p>Piiriülene mõõde</p> <p>FE tegutseb registreerimise ajal või tema põhikirjas on registreerimise ajal ette nähtud tegutsemine vähemalt kahes liikmesriigis.</p>	<p>Artikkel 6</p> <p>~~Piiriülene~~ Euroopa mõõde</p> <p>FE ~~tegutseb registreerimise ajal või tema~~ põhikirjas on registreerimise ajal ette nähtud tegutsemine vähemalt kahes liikmesriigis.</p> <p><u>Pärast registreerimist tegutseb FE vähemalt kahes liikmesriigis.</u></p> <p><u>FE peab jätkama tegutsemist vähemalt kahes liikmesriigis kogu oma tegevuse ajal.</u></p>

Motivatsioon

Esitatud muudatusettepaneku eesmärk on Euroopa sihtasutuse Euroopa mõõtme tugevdamine, tagades selle, et sihtasutus tõesti tegutseb mitmes liikmesriigis kogu Euroopa sihtasutuse eluajal, ning mitte üksnes selle loomise hetkel. Sellise äsjaloodud Euroopa sihtasutuse puhul, mis ei saa tegutseda selle registreerimise hetkel, peab selle Euroopa mõõde väljenduma selle põhikirjajärgses eesmärgis, asjaolu, mis selgitab sõnastuse muutmist.

Muudatusettepanek 5

Artikli 7 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 7	Artikkel 7
Vara	Vara
2. FE varade väärtus on võrdne vähemalt 25 000 euroga.	2. FE varade väärtus on <u>selle registreerimise ajal ja ka kogu tegevemise vältel</u> võrdne vähemalt <u>25 000 50 000</u> euroga

Motivatsioon

Et tagada paremini Euroopa sihtasutustelt oodatav kindlus ja usaldusväarsus, teeb komitee ettepaneku tõsta sihtasutuste asutamiseks nõutav varade miinimumväärtus 50 000 eurole ja kehtestada see nõue sihtasutuse kogu tegevuse ajaks.

Muudatusettepanek 6

Artikli 10 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 10	Artikkel 10
Õigusvõime	Õigusvõime
1. FE-l on kõigis liikmesriikides täielik õigusvõime.	1. <u>Kui asjaomases määruses ei ole sätestatud teisiti, on</u> FE-l ~~on~~ kõigis liikmesriikides täielik õigusvõime.
Kui FE põhikirjas ei ole sätestatud teisiti, on FE-l kõik tegevemiseks vajalikud õigused, sealhulgas õigus omada vallas- ja kinnisvara, anda toetusi, koguda vahendeid ning võtta vastu ja omada annetusi, kaasa arvatud seaduslikest allikatest, sh kolmandatest riikidest, saadud aktsiad ja muud vabalt kaubeldavad vahendid, pärandid ning mitterahalised kingitused.	Kui FE põhikirjas ei ole sätestatud teisiti, on FE-l kõik tegevemiseks vajalikud õigused, sealhulgas õigus omada vallas- ja kinnisvara, anda toetusi, koguda vahendeid ning võtta vastu ja omada annetusi, kaasa arvatud seaduslikest allikatest, sh kolmandatest riikidest, saadud aktsiad ja muud vabalt kaubeldavad vahendid, pärandid ning mitterahalised kingitused.
FE-l on mis tahes liikmesriigis asutamisoigus, kui see on tema tegevuseks vajalik.	FE-l on mis tahes liikmesriigis asutamisoigus, kui see on tema tegevuseks vajalik.

Motivatsioon

Tõdemus, et FE-l on kõigis liikmesriikides täielik õigusvõime, vajab täiendamist, pidades silmas majandustegevusele kohalduvaid piiranguid, mis on esitatud artiklis 11 (avaliku huvi järgimine; FE avaliku huvi eesmärgiga mitteseotud majandustegevus võib moodustada kuni 10 % FE kogu aastakäibest, tingimusel et avaliku huvi eesmärgiga mitteseotud majandustegevuse üle peetakse eraldi raamatupidamisarvestust ja et kasumit kasutatakse eranditult tema avaliku huvi eesmärgil (eesmärkidel)).

Muudatusettepanek 7

Artikkel 11

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 11</p> <p>Majandustegevus</p> <p>1. Kui FE põhikirjas ei ole sätestatud teisiti, võib FE tegeleda kaubanduse ja muu majandustegevusega, tingimusel et kasumit kasutatakse eranditult tema avaliku huvi eesmärgil (eesmärkidel).</p> <p>2. FE avaliku huvi eesmärgiga mitteseotud majandustegevus võib moodustada kuni 10 % FE kogu aastakäibest, tingimusel et avaliku huvi eesmärgiga mitteseotud majandustegevuse üle peetakse eraldi raamatupidamisarvestust.</p>	<p>Artikkel 11</p> <p>Majandustegevus</p> <p>1. <u>Kui FE põhikirjas ei ole sätestatud teisiti, võib ta tegeleda majandustegevusega, mis on lahutamatu seotud FE avaliku huvi eesmärgiga ja säilitab kõrvalise iseloomu, tingimusel, et sellisest tegevusest saadavat mis tahes kasumit kasutatakse tema avaliku huvi eesmärgi järgimise nimel.</u> Kui FE põhikirjas ei ole sätestatud teisiti, võib FE tegeleda kaubanduse ja muu majandustegevusega, tingimusel et kasumit kasutatakse eranditult tema avaliku huvi eesmärgil (eesmärkidel).</p> <p>2. FE avaliku huvi eesmärgiga mitteseotud majandustegevus võib moodustada <u>vaid</u> kuni 10 % FE kogu ~~aastakäibest~~ aastatulus, tingimusel et avaliku huvi eesmärgiga mitteseotud majandustegevuse üle peetakse eraldi raamatupidamisarvestust <u>ning see tegevus teenib täielikult FE-le pandud avaliku huvi eesmärki.</u></p>

Motivatsioon

Muudatusettepaneku eesmärk on täpsustada, millises ulatuses võib Euroopa sihtasutus arendada majandustegevust, mis ei ohusta selle mittetulunduslikku põhiolemust ega hõlma puhtalt kaubanduslikke tehinguid, mis ei ole seotud sihtasutuse tegevuseesmärgiga.

Muudatusettepanek 8

Artikkel 21

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 21</p> <p>Registreerimine</p> <p>1. FE registreeritakse ühes liikmesriigis.</p> <p>2. Samas liikmesriigis seaduslikult asutatud kahe avalikes huvides tegutseva üksuse ühinemise teel asutatud FE registreeritakse kõnealuses liikmesriigis.</p> <p>3. Piiriülese ühinemise teel asutatud FE registreeritakse ühes neist liikmesriikidest, kus ühinevad üksused on seaduslikult asutatud.</p> <p>4. Ümberkujundamise teel asutatud FE registreeritakse liikmesriigis, kus ümberkujundatav üksus oli algselt seaduslikult asutatud.</p>	<p>Artikkel 21</p> <p>Registreerimine</p> <p>1. FE registreeritakse ~~ühes~~ liikmesriigis, <u>kus on tema põhikirjajärgne asukoht.</u></p> <p>2. Samas liikmesriigis seaduslikult asutatud kahe avalikes huvides tegutseva üksuse ühinemise teel asutatud FE registreeritakse kõnealuses liikmesriigis.</p> <p>3. Piiriülese ühinemise teel asutatud FE registreeritakse ~~ühes neist liikmesriikidest~~, kus <u>ühinevad üksused on seaduslikult asutatud on ülevõtva sihtasutuse põhikirjajärgne asukoht.</u></p> <p>4. Ümberkujundamise teel asutatud FE registreeritakse liikmesriigis, kus ümberkujundatav üksus oli algselt seaduslikult asutatud.</p>

Motivatsioon

Õiguskindluse mõttes on tehtud ettepanek võtta FE registreerimiskoha määramisel teise kriteeriumina arvesse FE põhikirjajärgse asukoha enda ühenduspunkti.

Muudatusettepanek 9

Lisada uus artikkel pärast artiklit 31

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<p>Juhtimisõhimõtted</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ükski isik ei tohi samal ajal olla nii juhatuse kui ka nõukogu liige. 2. Juhatuse ja nõukogu liikmed ei saa oma töö eest tasu. Põhikirjas sätestatud tingimustel võivad nad saada hüvitist oma tööülesannete täitmise käigus kantud kulude eest. 3. FE asutajale, juhatuse või nõukogu liikmele, tegevjuhile ega audiitorile ei tohi anda otseseid ega kaudseid soodustusi, välja arvatud juhul, kui see on vajalik nende ülesannete täitmiseks FEs, ja neid soodustusi ei tohi laiendada ühelegi nendega äri- või lähedastes peresuhetes olevale isikule.

Motivatsioon

Muudatusettepanek väljendab komitee muret seoses vajadusega täpsustada FEde juhtimiseeskirju ja eetika-koodeksit nii, et need oleksid kooskõlas FEde peamiselt mittetulundusliku olemusega ning vastaksid neilt oodatavatele nähtavuse ja läbipaistvuse kriteeriumidele.

Muudatusettepanek 10

Artikkel 32

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 32</p> <p>Huvide konflikt</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asutaja ja teised juhatuse liikmed, kes võivad olla asutajaga või üksteisega äri-, pere- või muudes suhetes, mille tõttu võib tekkida nende otsustusvõimet kahjustav tegelik või potentsiaalne huvide konflikt, ei tohi moodustada enamikku juhatuse liikmetest. 2. Ükski isik ei tohi samal ajal olla nii juhatuse kui ka nõukogu liige. 3. FE asutajale, juhatuse või nõukogu liikmele, tegevjuhile ega audiitorile ei tohi anda otseseid ega kaudseid soodustusi, välja arvatud juhul, kui see on vajalik nende ülesannete täitmiseks FEs, ja neid soodustusi ei tohi laiendada ühelegi nendega äri- või lähedastes peresuhetes olevale isikule. 	<p>Artikkel 32</p> <p>Huvide konflikt</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ~~Asutaja ja teised juhatuse liikmed, kes võivad olla asutajaga või üksteisega äri-, pere- või muudes suhetes, mille tõttu võib tekkida nende otsustusvõimet kahjustav tegelik või potentsiaalne huvide konflikt, ei tohi moodustada enamikku juhatuse liikmetest. Kõik juhatuse ja nõukogu liikmed peavad teavitama FEd kirjalikult mis tahes otsese või kaudse huvide olemasolust seoses kolmandate isikutega pooltega, mis võib tekitada huvide konflikti nende isiklike, perekondlike või ärihuvide ja FE huvide vahel.~~ 2. Ükski isik ei tohi samal ajal olla nii juhatuse kui ka nõukogu liige. Iga juhtumit eraldi vaadeldes ei võta juhatuse ega nõukogu liikmed vastu otsuseid ega osale aruteludes, mis on seotud nendega äri- või perekondlikes suhetes oleva organi või isikuga või kelle suhtes neil on otseseid või kaudseid huvisid. 3. FE asutajale, juhatuse või nõukogu liikmele, tegevjuhile ega audiitorile ei tohi anda otseseid ega kaudseid soodustusi, välja arvatud juhul, kui see on vajalik nende ülesannete täitmiseks FEs, ja neid soodustusi ei tohi laiendada ühelegi nendega äri- või lähedastes peresuhetes olevale isikule.

Motivatsioon

Muudatusettepanek väljendab komitee muret seoses vajadusega tugevdada FEde juhtimiseeskirju ja eetika-koodeksit nii, et need oleksid kooskõlas nähtavuse ja läbipaistvusega, mida ootavad FEde rahastajad ja kõik kodanikud.

Muudatusettepanek 11

Artikkel 33

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
FEde võivad suhetes kolmandate isikutega ja kohtumenetlustes esindada juhatus ja teised isikud, keda juhatus on selleks volitanud ning kes tegutsevad juhatuse juhiste kohaselt.	FEde võivad suhetes kolmandate isikutega ja kohtumenetlustes esindada juhatus ja teised isikud, keda juhatus on selleks volitanud, ning kes tegutsevad juhatuse juhiste kohaselt ja on kantud registrisse.

Motivatsioon

Muudatusettepaneku eesmärk on selgitada, et suhetes kolmandate isikutega ja kohtumenetlustes võivad FEde esindada vaid esindusvolitusega registrisse kantud isikud, nagu on sätestatud määruse ettepaneku artikli 23 lõike 1 punkti e alapunktis ii.

Muudatusettepanek 12

Artikli 34 lõige 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Artikkel 34	Artikkel 34
Läbipaistvus ja aruandekohustus	Läbipaistvus ja aruandekohustus
[...]	[...]
5. Juhatus poolt nõuetekohaselt kinnitatud raamatupidamise aastaaruanne koos auditeerimise eest vastutava isiku järeldotsusega ja tegevusaruanne avalikustatakse.	5. Juhatus poolt nõuetekohaselt kinnitatud raamatupidamise aastaaruanne koos auditeerimise eest vastutava isiku järeldotsusega ja tegevusaruanne avalikustatakse. <u>Kõigil ELi kodanikel peab olema võimalus sellega vähemalt FE veebilehel tutvuda.</u>

Motivatsioon

Muudatusettepanek väljendab komitee muret seoses vajadusega tugevdada FEde juhtimiseeskirju ja eetika-koodeksit nii, et need oleksid kooskõlas nähtavuse ja läbipaistvusega, mida ootavad FEde rahastajad ja kõik kodanikud.

Muudatusettepanek 13

Artikli 43 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Likvideerimisotsus	Likvideerimisotsus
[...]	[...]

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>2. Järelevalveasutus võib pärast FE juhatuse ärakuulamist teha otsuse FE likvideerida või kui see on sätestatud kohaldatavas siseriiklikus õiguses, teha pädevale kohtule FE likvideerimise ettepaneku järgmistel asjaoludel:</p> <p>(a) kui juhatuse ei ole lõikes 1 osutatud juhtudel tegutsenud;</p> <p>(b) kui FE rikub pidevalt oma põhikirja, käesolevat määrust või kohaldatavat siseriiklikku õigust.</p>	<p>2. Järelevalveasutus võib pärast FE juhatuse ärakuulamist teha otsuse <u>likvideerida FE likvideerida ja määrata likvideerija</u>, või kui see on sätestatud kohaldatavas siseriiklikus õiguses, teha pädevale kohtule FE likvideerimise <u>ja konkreetse isiku likvideerijaks nimetamise</u> ettepaneku järgmistel asjaoludel:</p> <p>(a) kui juhatuse ei ole lõikes 1 osutatud juhtudel tegutsenud;</p> <p>(b) kui FE rikub pidevalt oma põhikirja, käesolevat määrust või kohaldatavat siseriiklikku õigust.</p>

Muudatusettepanek 14

Artikli 44 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Likvideerimine</p> <p>1. Kui järelevalveasutus on juhatuse otsuse vastavalt artikli 43 lõikele 1 heaks kiitnud või kui järelevalveasutus või vajaduse korral kohus on otsustanud FE likvideerida, kasutatakse FE varasid kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2.</p>	<p>Likvideerimine</p> <p>1. Kui järelevalveasutus on juhatuse otsuse vastavalt artikli 43 lõikele 1 heaks kiitnud või kui järelevalveasutus või vajaduse korral kohus on otsustanud FE likvideerida, kasutatakse FE varasid kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2. <u>Likvideerimise kulud kannab FE.</u></p>

Brüssel, 29. november 2012

Regioonide Komitee
president
 Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamused „Veepoliitika valdkonna prioriteetsed ained”

(2013/C 17/14)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab Euroopa Komisjoni ettepanekut laiendada veepoliitika valdkonna prioriteetsete ainete nimistut ning on arvamusel, et esitatud ettepanekute eesmärkide saavutamiseks on tingimata vajalik ravimikemikaalide lisamine prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete nimistusse või siis tuleks nende sinna lisamist vähemalt kaaluda;
- kutsus komisjoni pädevaid talitusi üles kontrollima õigeaegselt nende ainete autoriseerimist ja esitama soovitusi nende ainete kasutamise kohta Euroopa Liidu turul; peab oluliseks, et keskkonnamõju vähendamist võetaks arvesse juba ravimikemikaalide valmistamisel ja autoriseerimisel; märgib, et tuleb hoolitseda selle eest, et seiremeetmed oleksid kulutasuvad;
- nõuab liikmesriikide suhtes seoses direktiivi jõustamisega kehtestatud tähtaja pikendamist 24 kuule alates direktiivi vastuvõtmisest, et oleks võimalik täpselt välja selgitada selle mõju riigisisestele õigusaktidele ning hajutada kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele sellest tekkivad kulud pikemale ajavahemikule;
- taotleb, et liikmesriigid kohaldaksid keskkonnakvaliteedi standardeid ainete 2, 5, 15, 20, 22, 23, 28 ja 34 kuni 48 suhtes alates jõgede valgalade 2021. aasta majandamiskavade läbivaatamisest, eesmärgiga saavutada kõnealuste ainete hea keemiline seisukord aastaks 2027;
- tunnustab vajadust liikmesriikidel teostada jälgimisnimekirja kantud ainete seiret, kuid arvab, et seda oleks mõistlik alustada vähemalt 12 kuu jooksul pärast kõnealuse aine nimekirja lisamist, mis tagaks piisava ettevalmistusperioodi. Jälgimisnimekirja ainete seire korraldamisel võivad liikmesriigid kasutada ka riikidevahelist koostööd;
- rõhutab ohtlike ainetega seotud informatsiooni kättesaadavuse ja läbipaistvuse olulisust, leiab, et elanikkonnale tuleks jagada teavet veekeskkonna seisundist ning selle parendamiseks kavandatud meetmetest.

Raportöör	Urve ERIKSON (EE/EA), Tudulinna vallavolikogu liige
Viitedokument	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 2000/60/EÜ ja 2008/105/EÜ seoses veepoliitika valdkonna prioriteetsete ainetega
	COM(2011) 876 final – 2011/0429 (COD)

I POLIITILISED SOOVIKUSED

REGIONIDE KOMITEE

A. Üldised märkused

1. tervitab komisjoni ettepanekut, milles käsitletakse veepoliitika valdkonna prioriteetsete ainete nimistut, st veepoliitika raamdirektiivi 2000/60/EÜ X lisas loetletud kemikaale, mis põhjustavad ELi tasandil olulist ohtu veekeskkonnale või selle kaudu;

2. on arvamisel, et kavandatud muudatusettepanekud peegeldavad ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegiat aastani 2020. Direktiivide muudatusettepanekud prioriteetsete ainete kohta veepoliitika valdkonnas kajastavad bioloogilise mitmekesisuse strateegias esitatud eesmärgid ja täiendavad neid;

3. kiidab heaks prioriteetsete ohtlike ainete määratluse selgitamise ja toetab lähenemisviisi laiendada prioriteetsete ainete nimistut ja luua prioriteetsete ainete jälgimisnimekirja. Komitee rõhutab, et nimistu mis tahes täiendus peab tuginema usaldusväärsetele teaduslikele tõendusmaterjalidele asjaomaste ainete mõju kohta inimestele, loomadele ja taimedele, samuti teostatavuse ning nende ainete seire ja veeringlusest kõrvaldamise kulude kohta;

4. leiab, et veekvaliteeti tuleb veelgi parandada, sest tasakaalustatud veekeskkonna säilitamine on oluline nii üldiselt ökosüsteemi kui ka inimeste tervise seisukohast. Samuti on voolu- ja seisuveekogude õigel majandamisel positiivsed tagajärjed vesiviljelusele kui majandusharule;

5. kiidab heaks jälgimisnimekirja mehhanismi kui meetme, mille eesmärk on parandada ELis veeressursside kaitset, mis on loodud selleks, et ELi piires toimuva võimalike ohtlike ainete sihipärase seirega toetada prioriteetseks tunnistamise protsessi prioriteetsete ainete nimistu tulevase läbivaatamise ajal;

6. rõhutab, et kohalik ja piirkondlik panus on eriti tähtis keskkonnakaitse valdkonnas. Seda tänu võimalusele kasutada kohalikke teadmisi ning tulenevalt asjaolust, et neid kohalikke

ja piirkondlikke kogukondi mõjutavad ebaproportsionaalses ulatuses veekeskkonda kahjustavad prioriteetsed ained ja prioriteetsed ohtlikud ained;

B. Poliitilised soovikused

7. toetab komisjoni muudatusettepanekut, kus kogu ELi tasandil veekeskkonna hea ökoloogilise seisundi saavutamiseks tuleb kemikaalid määratleda mitte ainult riigi tasandil, vaid ka kohalikul ja valglate tasandil, ühtlasi juhib tähelepanu, et liikmesriikidele tuleks anda piisav aeg ja täiendavad vahendid vajalike õigusaktide ja haldusnormide jõustamiseks ning veekeskkonna hea keemilise ja ökoloogilise seisundi tagamiseks ettenähtud sätete rakendamiseks;

8. kiidab heaks ohtlike ainete seire põhimõtted, kus reostuse põhjused tuleks välja selgitada tekkekohas õigel ajal allikaläheduse põhimõttel, ent majanduslikult säästlikul ja keskkonnasõbralikul viisil. Kui täiendavaid meetmeid ei võeta, võib sel olla keskkonnale püsiv kahjulik mõju. Seega on olulised potentsiaalsete reostusallikate uuringud ja seire, et hinnata reostuse ulatust ja riske veekeskkonnale juba võimalikult varakult. Samuti on oluline jälgida ohtlike ainete võimalikku liikumist keskkonda õigetes maatriksites. Seepärast pooldab komitee tõhusate heitepiirangute kehtestamist ELi tasandil;

9. nõustub, et isegi kui heite vähendamiseks või kõrvaldamiseks on juba võetud ulatuslikke meetmeid, ei kao püsivad, bioakumuleeruvad ja toksilised ained ning nendega sarnaselt käituvad ained veekeskkonnast, vaid jäävad sinna veel aastakümneteks. Ühtlasi juhib tähelepanu, et antud direktiivis käsitletakse ohtlike aineid vastavalt ohtlikkuse mõistele, mitte riski mõistele ning sellest lähtudes kajastatakse direktiivi eelnõus kindla kontsentratsiooni piiranguga aineid, mitte reageerimisriske teiste veekeskkonnas esinevate ainete. Nii analüütiliselt kui ka finantsiliselt oleks otstarbekam seirata sisevetes esinevate ainete keemiliste ühendite mõju, kuivõrd need ühendid võivad olulisel määral mõjutada veekeskkonda, isegi keemiliste ainete väga madala kontsentratsiooni puhul;

10. rõhutab ohtlike ainete seotud informatsiooni kättesaadavuse ja läbipaistvuse olulisust, leiab, et elanikkonnale tuleks jagada teavet veekeskkonna seisundist ning selle parendamiseks kavandatud meetmetest;

11. tunnustab vajadust liikmesriikidel teostada jälgimisnimekirja kantud ainete seiret, kuid arvab, et seda oleks mõistlik alustada aasta jooksul pärast kõnealuse aine nimekirja lisamist, mis tagaks piisava ettevalmistusperioodi;

12. pooldab seda, et seniseid direktiivi ettepaneku artiklis 8b sätestatud nõudeid seire kohta ei karmistata eeskätt just delegeeritud õigusaktide võimalust silmas pidades;

13. on arvamusel, et esitatud ettepanekute eesmärkide saavutamiseks on vajalik ravimikemikaalide lisamine prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete nimistusse või siis tuleks nende sinna lisamist vähemalt kaaluda, sest teaduslikud tõendusmaterjalid näitavad, et veekeskkonda sattunud ravimikemikaalid mitte üksnes ei kahjusta keskkonda, vaid võivad ka ohustada inimeste tervist ja põhjustada kalade nn geneetilist saastatust. Euroopa Komisjoni hinnangust nähtub, et nimetatud ravimikemikaalid ohustavad veekeskkonda ja tõenäoliselt ka inimesi. Seetõttu kutsub komitee komisjoni pädevaid talitusi üles kontrollima õigeaegselt nende ainete autoriseerimist ja esitama soovitusi nende ainete kasutamise kohta Euroopa Liidu turul. Seega on Regioonide Komitee seisukohal, et kindlasti tuleb arendada töötlusmeetodite alast uurimistööd ja meetodite kulutasuvust. Regioonide Komitee peab oluliseks, et keskkonnamõju vähendamist võetaks arvesse juba ravimikemikaalide valmistamisel ja autoriseerimisel. Lõpuks märgib komitee, et nii seire analüütiliste kui ka optimaalsete võimaluste osas kehtivate õigusaktide ümbermääratlemisel ja kooskõlastamisel tuleb kuulda võtta kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning hoolitseda selle eest, et meetmed oleksid kulutasuvad;

14. vee reostamine on riigiülene nähtus. Seega on tervitatav veekvaliteedi standardite üleeuroopaline kehtestamine. Liikmesriikidelt nõutakse prioriteetsete ainete seiret veekogudes ja teavitamist keskkonnakvaliteedi standardite piirtasemeid ületavatest väärtustest ning siinkohal on tervitatav piirkondadevaheline koostöö. Oluline on sätestada, kuidas, kus ja mil viisil elustiku seire toimub, et liikmesriikide tegevus oleks võrreldav. Komitee rõhutab, et jälgimisnimekirja mehhanismi lisamine ELi tasandil aitab veelgi paremini kaasa ELi viimaste aastate püüdlusele parandada keskkonnastandardeid maapinna reostuse, õhusaaste, bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja säästva arengu valdkonnas. Komitee rõhutab, et on oluline edasise tegevuse käigus konsulteerida ka kohalike ja piirkondlike omavalitsustega, et selgitada välja optimaalsed võimalused ning tagada jätkusuutlikkus keskkonna kaitseks;

15. juhib tähelepanu, et veekeskkonda võivad reostada ka mitmesuguseid prioriteetseid ja ohtlikke aineid sisaldavad tooted, mis oma elutsükli jooksul või lõppedes võivad sattuda keskkonda. Seega on oluline pöörata tähelepanu ohtlike ainete

sisaldavatele probleemtoodetele ELis, aga samuti elanikkonna teavitamisele nendest toodetest, nende õigele käitlemisele ja utiliseerimisele, et vähendada toodetes sisalduvate ohtlike ainete sattumist keskkonda. Sageli esineb olukordi, kus ei toodeta ohtlikke aineid sisaldavaid tooteid ega kasutata ka neid kemikaale, kuid tuleb tegelda tagajärgedega imporditud kaupade/toodete tõttu. Selleks et saavutada veekeskkonna hea ökoloogiline seisund, tuleks tarvituselevõetavaid meetmeid vaadelda komplekselt. Lisaks näib olevat õige aeg vaadata läbi toiduainetele kehtivad jääkainete piirnormid, eriti seoses taimse päritoluga toiduainete impordiga Euroopa Liitu;

16. kritiseerib sellega seoses asjaolu, et komisjon ei näe jätkuvalt ette kõnealuste ainete või neid aineid sisaldavate toodete heite, tootmise ja turuleaskmise ühtset üleeuroopalist reguleerimist, mis võimaldaks liikmesriikidel tagada direktiivi ettepaneku nõuete täitmist;

Kohalik ja piirkondlik tähtsus

17. jagab arvamust, et veekeskkonnale avaldatava parandamatu kahju ennetamine peab olema ELi keskkonnapoliitika esmane mure ning Regioonide Komiteel kui ELis kohaliku ja piirkondlikku tasandit esindaval kogul on selles valdkonnas kindel mandaat. Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste abil suudab Regioonide Komitee koguda kohalikul ja piirkondlikul tasandil teadmisi ja abistada andmete seires, mida tuleb liikmesriikidel endil teostada. Kohalike ja piirkondlike probleemide tuvastamine kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kasutamise ja nende teavitamise ja harimise kaudu võib olla abiks direktiive käsitlevate muudatusettepanekute rakendamise tõhustamisel ja tekkinud küsimuste lahendamisel;

18. kuna hea veekeskkonna tagamine on oluline nii hea elukvaliteedi loomiseks kui ka ettevõtete arendamisel, siis on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel keskne osa sellele kaasaaitamisel;

19. rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli teabe jagamisel veekeskkonna keemilisest seisundist ning sellega seotud meetmetest ühiskonna igal tasandil. Üldsuse toetus ja kaasatus on veevarude kaitsmise, probleemide ja nende lahendamise parimate meetmete ning vastavate kulude määramise juures üks eeltingimusi;

Subsidiaarsuse põhimõte

20. ELi territooriumist hõlmavad riigipiire ületavad ühised valgalad 60 %. Veevarude tõhus kaitse eeldab seega ühist lähenemisviisi ELi tasandil. Käesolevas arvamuses piirduakse prioriteetsete ainete kindlakstegemise ja ühiste keskkonnavaliteedi standardite kehtestamisega. Täiendavaid ELi tasandi meetmeid olemasolevatele meetmetele lisaks ei pakuta. Saastekontrolli eri- ja lisameetmete võtmine on jäetud liikmesriikide hooleks, kes saavad kohalikke tingimusi arvesse võttes valida eesmärkide saavutamiseks kõige tõhusama viisi;

21. kuna eelnõus kavandatavate meetmete eesmärke ei ole nende olemuse tõttu võimalik liikmesriikide tasandil piisaval määral saavutada ning need oleksid tegevuse ulatuse ja toime tõttu paremini saavutatavad liidu tasandil, siis on eelnõu kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte

kohaselt ei lähe käesolev eelnõu nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale;

22. kuigi komisjoni ettepaneku seletuskirjas on märgitud, et eeldatav mõju eelarvele puudub, on siiski arvata, et seoses täiendava seire ning uute ainete tuvastamise ja uute ohtlike ainete kõrvaldamisega kaasnevad liikmesriikides senisest suuremad kulud ka kohaliku ja piirkondliku tasandi jaoks. Kuid arvestades muudatuste vajalikkust puhta elukeskkonna säilitamisel, on otstarbekam luua tingimused vee hea ökoloogilise keskkonna saavutamiseks, vastasel juhul tuleb tulevikus märksa enam kulu- tada puhta vee saamiseks. Pikas ajavahemikus võib veevarude puhtana hoidmisest muutuda märkimisväärseks;

23. komisjoni hinnangul saavutatakse direktiivi rakendamisega tulu eelkõige selle arvelt, et vähenevad kulutused joogivee töötlemisele. Prioriteetsete ainete vähenemine veekeskkonnas mõjutab joogivee ja toidu kaudu inimeste tervist, ja terviseku- lutuste vähenemise arvelt tekib samuti tulu.

II MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Artikkel 2, direktiivi 2008/105/EÜ muutmise: artikli 3 asendamine

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Artikkel 3</p> <p>1. Vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 1 ja direktiivi 2000/60/EÜ artiklile 4 kohaldavad liikmesriigid pinnaveekogude suhtes keskkonnavaliteedi standardeid, mis on sätestatud käesoleva direktiivi I lisa A osas.</p> <p>Liikmesriigid kohaldavad keskkonnavaliteedi standardeid pinnaveekogude suhtes vastavalt I lisa B osas sätestatud nõuetele.</p> <p>2. Liikmesriigid kohaldavad I lisa A osas sätestatud elustiku keskkonnavaliteedi standardeid ainete 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 ja 44 suhtes. Ülejäänud ainete suhtes kohaldavad liikmesriigid I lisa A osas sätestatud vee keskkonnavaliteedi standardeid.</p>	<p>Artikkel 3</p> <p>1. Vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 1 ja direktiivi 2000/60/EÜ artiklile 4 kohaldavad liikmesriigid pinnaveekogude suhtes keskkonnavaliteedi standardeid, mis on sätestatud käesoleva direktiivi I lisa A osas.</p> <p>Liikmesriigid kohaldavad keskkonnavaliteedi standardeid pinnaveekogude suhtes vastavalt I lisa B osas sätestatud nõuetele.</p> <p>2. <u>Liikmesriigid kohaldavad keskkonnavaliteedi standardeid ainete 2, 5, 15, 20, 22, 23, 28 ja 34 kuni 48 suhtes alates jõgede valgalade 2021. aasta majandamiskavade läbivaatamisest, eesmärgiga saavutada kõnealuste ainete hea keemiline seisukord aastaks 2027.</u></p> <p>~~23.~~ Liikmesriigid kohaldavad I lisa A osas sätestatud elustiku keskkonnavaliteedi standardeid ainete 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 ja 44 suhtes. Ülejäänud ainete suhtes kohaldavad liikmesriigid I lisa A osas sätestatud vee keskkonnavaliteedi standardeid.</p>

Motivatsioon

Tehakse ettepanek lisada uus lõige 2. Direktiivi ettepanekus nähakse ette kõnealuste ainete arvessevõtmine juba valgalade 2015. aasta majandamiskavades. Kuna selleks on jäänud vähe aega, ei ole ühelt poolt piisavalt seireandmeid, et saada veekogude saastatuse ja nende seisukorra kohta piisavalt teavet. Seega puudub meetmete kavandamise alus. Lisaks on teadmised võimalikest meetmetest nende ainete saaste vähendamiseks praegu veel väga väikesed. Seepärast on teise, üldsusele 2014. aasta lõpus tutvustatava majandamiskava väljatöötamiseni jääv aeg liiga lühike, et kõnealuseid aineid asjakohasel viisil arvesse võtta.

Muudatusettepanek 2

Artikkel 2, direktiivi 2008/105/EÜ muutmine: artikli 8b lisamine – Jälgimisnimekirja, punkt 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>4. Liikmesriigid teostavad kõigi jälgimisnimekirja kantud ainete seiret selleks valitud esinduslikes seirejaamades vähemalt 12-kuulise perioodi vältel, mis algab kolme kuu jooksul pärast kõnealuse aine jälgimisnimekirja lisamist.</p> <p>Iga liikmesriik valib keskmiselt 15 000 km² suuruse geograafilise ala kohta vähemalt ühe seirejaama, kusjuures seirejaamu peab igas liikmesriigis olema vähemalt üks.</p> <p>Iga aine jaoks esindava seirejaamade valimisel, seire sageduse ja ajastuse kindlaksmääramisel võtab liikmesriik arvesse konkreetse aine kasutusviise. Seiret tuleb teostada vähemalt üks kord aastas.</p>	<p>4. Liikmesriigid teostavad kõigi jälgimisnimekirja kantud ainete seiret selleks valitud esinduslikes seirejaamades vähemalt 12-kuulise perioodi vältel, mis algab ~~kolme~~ <u>12 kuu</u> jooksul pärast kõnealuse aine jälgimisnimekirja lisamist.</p> <p>Iga liikmesriik valib <u>oma mõjupiirkonnas oleva keskmiselt 15 000 km² suuruse</u> geograafilise ala kohta, <u>mille orienteeruv suurus on 15 000 km²</u>, vähemalt ühe seirejaama, kusjuures seirejaamu peab igas liikmesriigis olema vähemalt üks, <u>mis asub mõjupiirkonnas</u>. Jälgimisnimekirja ainete seire korraldamisel võivad liikmesriigid kasutada ka riikidevahelist koostööd.</p> <p>Iga aine jaoks esindava seirejaamade valimisel, seire sageduse ja ajastuse kindlaksmääramisel võtab liikmesriik arvesse ~~konkreets~~ <u>kindlaksmääratud tootmismahtu</u>, kasutusviise, <u>kontsentratsioone ja keskkonnamõju</u>. Seiret tuleb teostada vähemalt üks kord aastas.</p>

Motivatsioon

Direktiivile 2008/105/EÜ lisatavas artiklis 8b viidatud jälgimisnimekirja ainete seiret tuleb praeguse eelnõu kohaselt alustada väga kiiresti pärast aine lisamist jälgimisnimekirja. Kuna liikmesriikidel ei ole piisavalt informatsiooni tulevase seire detailide kohta, siis 3 kuu jooksul oleks väga keeruline teha eelarve, tagada rahastus, teha hanked, võtta proovid ja neid sobiva meetodikaga analüüsida.

Jälgimisnimekirja ainete seireks on otstarbekas ja vajalik koostöö, seda eriti piiriüleste vesikondade puhul. Vastasel juhul kulutatakse ebamõistlikult suured summad uute analüüsimeetodikate arendamisele. Ühiselt korraldatud seire ja analüüside teostamine oleks majanduslikult otstarbekam ning analüüside võrreldavus oleks parem. Koostöövõimaluse loomine ei välista regioonidel iseseisvalt seirejaama luua. Ühiselt korraldatud analüüside võrreldavus on usaldusväärsem.

Muudatusettepanek 3

Artikkel 2, direktiivi 2008/105/EÜ muutmine: artikli 8b lisamine – Jälgimisnimekirja, punkt 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>5. Liikmesriigid edastavad lõike 4 kohaselt läbiviidud seire tulemused komisjonile 18 kuu jooksul pärast aine jälgimisnimekirja kandmist ja seejärel iga 12 kuu järel niikaua, kuni aine on nimekirjas. Aruanne sisaldab teavet seirejaama ja -strateegia esindavuse kohta.</p>	<p>5. Liikmesriigid edastavad lõike 4 kohaselt läbiviidud seire tulemused komisjonile ~~18~~ <u>24</u> kuu jooksul pärast aine jälgimisnimekirja kandmist ja seejärel iga 12 kuu järel niikaua, kuni aine on nimekirjas. Aruanne sisaldab teavet seirejaama ja -strateegia esindavuse <u>ning vajaduse korral piiriülese koostöö</u> kohta.</p>

Motivatsioon

Kui ettepanek nr 1 leiab toetust, siis sellest tulenevalt lükkuks ka aruandlusperiood pikemaks.

Muudatusettepanek 4

Artikli 3 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt. ⁽²⁶⁾ Nad edastavad nimetatud sätete teksti ning nende sätete ja käesoleva direktiivi vahelised vastavustabelid viivitamata komisjonile.	1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt. ⁽²⁶⁾ Nad edastavad nimetatud sätete teksti ning nende sätete ja käesoleva direktiivi vahelised vastavustabelid viivitamata komisjonile.
⁽²⁶⁾ 12 kuud pärast käesoleva direktiivi vastuvõtmist.	⁽²⁶⁾ ~~12~~ 24 kuud pärast käesoleva direktiivi vastuvõtmist.

Motivatsioon

Euroopa Liidu tasandil tehtud eelnõu mõju üldine hinnang ei võimalda täpsemalt hinnata kehtestatavate siseriiklike õigusaktide mõju. Riigisiseste õigusaktide mõju korrektseks väljaselgitamiseks on vaja teha praktilisi väliuuringuid, millele kulub 24–36 kuud ja ka kulutused uuringule on märkimisväärsed. Uute määramismetoodikate arendamine võtab aega ja toob samuti kaasa märkimisväärsed kulutusi. Eelnõu nõudeid on lihtsam täita, kui on võimalik tekkivaid kulusid jaotada pikema ajavahemiku peale.

Brüssel, 30. november 2012

*Regioonide Komitee
president*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Regioonide Komitee arvamused „Euroopa kultuuripealinnad (2020–2033)”

(2013/C 17/15)

REGIOONIDE KOMITEE

- väljendab selget toetust algatuse jätkumiseks, sest sellega tuuakse esile Euroopa kultuuri rikkus kogu selle mitmekesisuses ning kodanike kaasamise teel edendatakse Euroopa ühise kultuuriruumi pikaajalist arengut;
- rõhutab vajadust, et kandidaatlinnad koostaksid kohalike ja piirkondlike ressursside alusel konkreetse kultuuriprogrammi, millel oleks tugev Euroopa mõõde. Programmiarendus peaks põhinema jätkusuutlikul ja tõhusal strateegilisel suunitlusel ning andma võimaluse, et algatuse positiivne mõju kultuurisektoris ja asjaomases paigas püsiks projekti üheaastasest kestusest kauem;
- kutsub üles kõigi ja igas vanuses sotsiaalsete, usuliste ja rahvus-kultuuriliste rühmituste aktiivsele osalusele nii kultuuriprogrammi ettevalmistamises kui ka elluviimises. Erilist tähelepanu tuleks seejuures pöörata noortele, et parandada nende võimalusi kultuurielus osaleda;
- rõhutab vajadust kaasata kultuuripealinna ümbritsevad alad ja ka piirkond laiemalt, et nii võimaldada laienenud ja sageli liikmesriikide piire ületavate geograafiliste alade osalust;
- juhib tähelepanu eeliste, mis tulenevad Regioonide Komitee tähtsast rollist selle algatuse raames. Seepärast tundub olevat otstarbekas ja vajalik, et vähemalt üks Regioonide Komitee valitud liige kutsutaks osalema Euroopa valikukomisjonis.

Raportöör	Elisabeth VITOUCH (AT/PES), Viini linnavolikogu liige
Viitedokument	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse liidu meede „Euroopa kultuuripealinnad” aastateks 2020–2033
	COM(2012) 407 final

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldine taust

- tunnistab, et Euroopa kultuuripealinna algatus on üks kõrgelennulisim, ulatuslikem ja tõhusaim ELi kultuurivaldkonna meede, mis tõstab esile kohaliku, piirkondliku, riikliku ja Euroopa kultuurilise arengu rikkust, mitmekesisust ning ühiseid jooni;
- väljendab selget toetust algatuse jätkumiseks, sest sellega tuuakse esile Euroopa kultuuri rikkus kogu selle mitmekesisuses ning kodanike kaasamise teel edendatakse Euroopa ühise kultuuriruumi pikaajalist arengut;
- juhhib tähelepanu eeliste, mis tulenevad Regioonide Komitee tähtsast rollist selle algatuse raames. Seepärast tundub olevat otstarbekas ja vajalik, et vähemalt üks Regioonide Komitee valitud liige kutsutaks osalema Euroopa valikukomisjonis;
- väljendab heameelt Euroopa Komisjoni ettepaneku ettevalmistamise üle ning avaldab rahulolu, et kohalikke ja piirkondlikke aspekte – nagu need on esile toodud Regioonide Komitee omaalgatuslikus arvamuses „Euroopa kultuuripealinna tulevik”⁽¹⁾ – on ulatuslikult arvesse võetud, mis lihtsustab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste aktiivset osalust;
- viitab sellele, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 6 kohaselt on Euroopa Liit kultuurivaldkonnas pädev võtma meetmeid ainult liikmesriikide meetmete toetamiseks, koordineerimiseks või täiendamiseks ning et EL on Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõike 3 kohaselt kohustatud austama oma rikkalikku kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ning tagama Euroopa kultuuripärandi kaitse ja arendamise;
- kinnitab, et ettepanek on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Regioonide Komitee toonitab, et subsidiaarsuse põhimõttel ja ELi pädevuse liigil peab aga olema mõju ka esitatud menetlusele (nt Euroopa valikukomisjoni koosseis, nimetamine ja kriteeriumid), et aluslepingu vaimu vastavalt kajastada;

Üldised märkused

- rõhutab vajadust, et kandidaatlinnad koostaksid kohalike ja piirkondlike ressursside alusel konkreetse kultuuriprogrammi, millel oleks tugev Euroopa mõõde. Programmiarendus peaks põhinema jätkusuutlikul ja tõhusal strateegilisel suunitlusel ning andma võimaluse, et algatuse positiivne mõju kultuurisektoris ja asjaomases paigas püsiks projekti üheaastasest kestusest kauem;
- kutsub üles kõigi ja igas vanuses sotsiaalsete, usuliste ja rahvus-kultuuriliste rühmituste aktiivsele osalusele nii kultuuriprogrammi ettevalmistamises kui ka elluviimises. Erilist tähelepanu tuleks seejuures pöörata noortele, et parandada nende võimalusi kultuurielus osaleda;
- kinnitab taas oma veendumust, et kui kultuuridevaheline dialoog siduda sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvusega, võib just see aidata levitada eraelu, ühiskondliku elu ja kodanikuühiskonna põhiväärtusi, nagu solidaarsus, vastutus, sallivus, austus⁽²⁾. Sellised prioriteedid võimaldavad erineva kultuuritaustaga inimeste ja ühiskonnarühmade omavahelist suhtlemist ja Euroopa väärtuste kohaselt solidaarselt koostamist;
- leiab, et lisaks toetab algatus jätkusuutlikult ja tõhusalt ka kohalikku ja piirkondlikku kultuuri- ja loomemajandust. Samal ajal rõhutab komitee Euroopa kunsti- ja kultuuriloomingu enese ning selle levitamise ja vastvõtmise väärtust;
- toonitab vajadust mitmeaastase põhjaliku ettevalmistusaja ja asjatundliku toetuse järele (soovituste koostamine, hindamine ja järelevalve), samuti ka vajadust jääda algatuse kogu aastale suunatud käsitluse juurde. Regioonide Komitee toetab sellega seoses uuendust, mis seisneb selles, et hindamise teostab asjaomane linn ise, keda seejuures toetatakse Euroopa tasandil;
- toetab kavandatud kaheetapilist valikumenetlust, mille esimene etapp tugineb ELi liikmesriikide vahelisele roteerumisele. See annab kõigi ELi liikmesriikide linnadele ja piirkondadele võrdsed võimalused taotluste esitamiseks ning tagab ELi ulatuses geograafilise tasakaalu valitud kohtade hulgas;

⁽¹⁾ CdR 191/2011 fin.

⁽²⁾ CdR 191/2011 fin.

13. rõhutab, kui oluline on see, et kultuuripealinn järgiks pikaajalist strateegiat. Selle edu sõltub muu hulgas poliitilisest toetusest kõigil tasanditel, heast valitsemistavast kõigis asjaomastes valdkondades, kunstiliselt sõltumatute juhtide nimetamisest ja rahastamisvahendite usaldusväärsest tagamisest mitmeaastases perspektiivis;

14. soovib teha erilisi jõupingutusi, et julgustada paljusid erinevaid linnu ja piirkondi sobivate meetmete kaudu esitama taotluse valikumenetluse raames;

15. toetab meetme kui Euroopa Liidu algatuse nähtavuse suurendamist. See peaks olema valitud kultuuripealinna kommunikatsioonistrateegia kohustuslik osa;

16. rõhutab vajadust kaasata kultuuripealinna ümbritsevad alad ja ka piirkond laiemalt, et nii võimaldada laienenud ja sageli liikmesriikide piire ületavate geograafiliste alade osalust;

17. soovib, et Euroopa Komisjon julgustaks Euroopa kultuuripealinnade kogemuste riikidevaheliste ja piiriüleste aspektide kasutamist, sest ühelt poolt tegutsevad kultuuripealinnad rahvusvahelise tandemina ning teiselt poolt hõlmab kultuuripealinna mõiste üha enam olulist piiriülest aspekti;

18. peab algatust ka võimalikuks panuseks Euroopa naabruspoliitikasse ning suhetesse teiste Euroopa riikidega, sest lisaks kultuurilise koostöö tugevdamisele ELis aitab see intensiivistada sidemeid ELi ning ida- ja lõunanaabrite vahel, et edendada heaolu, stabiilsust ja julgeolekut ELi välispiiridel. Seega peaks algatuses lubatama osaleda mitte ainult kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide linnadel, vaid ka Euroopa naabruspoliitika riikide ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikide linnadel;

19. soovib kasutada sünergiaid parimal viisil, et oleks võimalik kõiki rahastamisallikaid optimaalselt kasutada. Sellega seoses kutsub komitee üles arendama välja usaldusväärse mehhanismi, mis tagab algatusele vastastikuse toetuse ELi eri toetusprogrammide raames;

20. tervitab võimalust loobuda kvalifitseeritud kandidaatriikide puudumisel kultuuripealinna nimetamisest;

Märkused konkreetsete artiklite kohta

Artikkel 5 – kriteeriumid

21. nõustub selgete, läbipaistvate ja arusaadavate valikukriteeriumide väljatöötamisega, sest need annavad potentsiaalsetele kandidaatidele suurema kindluse ettevalmistamisel ja võimal-

davad neil parema eesmärkide seadmise kaudu järgida ka pikaajalisi strateegiaid;

22. rõhutab, kui oluline on luua uusi ja jätkusuutlikult tõhusaid meetmeid kultuurilistest tegevustest osavõtmiseks laia ringi kodanike jaoks, eriti noortele ning tõrjutud ja ebasoodsas olukorras gruppidele või vähemustele. Erilist tähelepanu tuleb aga pöörata programmi ürituste kättesaadavusele puuetega inimestele või eakatele;

23. juhib tähelepanu sellele, et kriteeriumid ei tohiks viia selleni, et Euroopa Liit mõjutab mingil viisil – isegi kaudselt – kultuurilist sisu;

Artikkel 6 – Euroopa eksperdikomisjon ja artikkel 11 – nimetamine

24. toonitab Euroopa valikukomisjoni tähtsust selles algatuses ja suhtub kriitiliselt Euroopa Komisjoni pakutud uuendustesse valikukomisjoni liikmete valimisel. Eelkõige on komitee vastu valikukomisjoni liikmete eelvalimisele ja asjaomast liikmesriiki esindavate liikmete täielikule väljajätmisele;

25. rõhutab, et just seoses otsuse ettepanekus esitatud uue nimetamiskorraga – kultuuripealinna nimetajaks saab Euroopa Komisjon, kui siiani oli selleks olnud nõukogu – tekib oht, et sümboolne ja materiaalne samastumine selle algatusega ja selle omaksvõtt võib liikmesriikides väheneda;

26. teeb seega põhimõtteliselt ettepaneku säilitada valikukomisjoni liikmete valimise senine menetlus, aga muudetud vormis. Lisaks peaks ka tulevikus kultuuripealinna nimetama nõukogu;

Artikkel 10 – sätted ELi mittekuuluvate riikide kohta

27. pooldab seda, et lisaks kandidaatriikidele ja potentsiaalsetele kandidaatriikidele avataks algatus ka teistele Euroopa riikidele (Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riigid) ja Euroopa naabruspoliitika riikidele;

28. usub, et lisaks Melina Mercouri auhinnale, mille näol on tegu ELi rahalise toetusega igale kultuuripealinna, tuleks kaaluda täiendavust teiste ELi fondidega ja innovaatilise rahastamise (sh Euroopa Investeerimispannga kaudu) kasutamist;

29. nõuab liikmesriikide linnade võrdse kohtlemise eesmärgil, et aastatel 2020–2033 osaleks iga linn ainult ühel korral kandidaatriikidele ja potentsiaalsetele kandidaatriikidele, Euroopa naabruspoliitika riikidele ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikidele korraldatud konkursil.

II MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Artikli 3 lõige 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide linnadel on samuti võimalus taotleda Euroopa kultuuripealinna tiitlit avaliku konkursi käigus, mis toimub igal kolmandal aastal paralleelselt kahes liikmesriigis toimuvate konkurssidega vastavalt lisas esitatud ajakavale.</p> <p>Erisätted kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide suhtes on kehtestatud artiklis 10.</p>	<p>Kandidaatriikide, ja potentsiaalsete kandidaatriikide, Euroopa naabruspoliitika riikide ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikide linnadel on samuti võimalus taotleda Euroopa kultuuripealinna tiitlit avaliku konkursi käigus, mis toimub ~~igal kolmandal aastal~~ paralleelselt kahes liikmesriigis toimuvate konkurssidega vastavalt lisas esitatud ajakavale.</p> <p>Erisätted <u>nende linnade</u> kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide suhtes on kehtestatud artiklis 10.</p>

Motivatsioon

Erinevad osalejate ringid sõltuvalt toetusprogrammist või algatusest ei näi otstarbekad. Seetõttu tehakse ettepanek laiendada osa võtvate riikide ringi.

Muudatusettepanek 2

Artikli 4 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Konkursist Euroopa kultuuripealinna tiitlile saavad osa võtta vaid linnad. Kandidaatlinnad võivad kaasata neid ümbritsevaid piirkondi. Taotlused esitatakse siiski juhtiva linna nimel ja kui see linn osutub valituks, antakse tiitel asjaomasele linnale.</p>	<p>Konkursist Euroopa kultuuripealinna tiitlile saavad osa võtta vaid linnad. Kandidaatlinnad võivad kaasata neid ümbritsevaid <u>alaid või piirkonda</u> laiemalt. Taotlused esitatakse siiski juhtiva linna nimel ja kui see linn osutub valituks, antakse tiitel asjaomasele linnale.</p>

Motivatsioon

Lisaks otseselt ümbritsevatele aladele peaks olema võimalik kaasata ka piirkond laiemalt.

Muudatusettepanek 3

Artikli 5 lõike 5 punkt b

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>uute ja jätkusuutlike võimaluste loomist kultuurilistest tegevustest osavõtmiseks laia ringi kodanike jaoks, eriti noortele ning tõrjutud ja ebasoodsas olukorras gruppidele, sealhulgas vähemustele; samuti pööratakse igal võimalusel erilist tähelepanu nimetatud sündmuste ligipääsetavusele puuetega inimeste või eakate puhul;</p>	<p>uute ja jätkusuutlike võimaluste loomist kultuurilistest tegevustest osavõtmiseks laia ringi kodanike jaoks, eriti noortele ning tõrjutud ja ebasoodsas olukorras gruppidele, sealhulgas vähemustele; samuti pööratakse ~~igal võimalusel~~ erilist tähelepanu ~~nimetatud~~ sündmuste ligipääsetavusele puuetega inimeste või eakate puhul;</p>

Motivatsioon

Puuetega inimeste või eakate jaoks ei tohiks ligipääsetavust kohe algusest piirata.

Muudatusettepanek 4

Artikli 6 lõiked 1–3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Moodustatakse sõltumatu Euroopa eksperdikomisjon, mille ülesanne on korraldada valiku- ja kontrollimenetlusi.</p> <p>2. Euroopa eksperdikomisjonil on 10 liiget, kes peavad olema liidu kodanikud. Nad peavad olema sõltumatud eksperdid, kellel on palju kogemusi ja oskusteadmisi kultuurisektori, linnade kultuurilise arendamise või Euroopa kultuuripealinnade sündmuse organiseerimise vallas. Samuti peab neil olema võimalus pühendada vajalik arv tööpäevi aastas Euroopa eksperdikomisjoni tööle.</p> <p>Pärast konkursikutse organiseerimist selekteerib komisjon eelvaliku teel välja potentsiaalsed eksperdikomisjoni liikmed. Seejärel valivad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon eelvalitud kandidaatide seast iga institutsiooni kohta kolm eksperti ja nimetavad nad ametisse vastavalt oma institutsiooni menetlusele. Regioonide Komitee valib välja ühe eksperdi ja nimetab ta ametisse vastavalt oma menetlusele.</p> <p>Iga institutsioon ja organ tagab, et tema poolt ametisse nimetatud ekspertide pädevused täiendaksid üksteist võimalikult suurel määral ning et kõnealuste ekspertide valik oleks geograafiliselt tasakaalustatud.</p> <p>Euroopa eksperdikomisjon nimetab oma esimehe.</p> <p>3. Eksperdikomisjoni liikmed nimetatakse ametisse kolmeks aastaks. Erandina eelpool kirjeldatud menetlusest esimese käesoleva otsuse alusel moodustatava eksperdikomisjoni puhul nimetab Euroopa Parlament oma kolm eksperti ametisse kolmeks aastaks, nõukogu oma eksperdid kaheks aastaks ja Regioonide Komitee oma eksperdi ametisse üheks aastaks, et eksperdikomisjoni liikmete vahetumine oleks järk-järguline ning et vältida kogemuste ja oskusteadmiste kadu, mis leiaks aset, kui kõik eksperdikomisjoni liikmed vahetatakse välja samaaegselt.</p>	<p>1. Moodustatakse sõltumatu Euroopa eksperdivalikukomisjon, mille ülesanne on korraldada valiku- ja kontrollimenetlusi.</p> <p>2. Euroopa eksperdivalikukomisjonil on ~~10~~ 11 liiget, kes peavad olema liidu kodanikud. Nad peavad olema sõltumatud eksperdid, kellel on palju ~~Neil~~ peab olema kogemusi ja oskusteadmisi kultuurisektori, ~~kohaliku, piirkondliku~~ või linnade ~~tasandi~~ kultuurilise arendamise või Euroopa kultuuripealinnade sündmuse organiseerimise vallas. Samuti peab neil olema võimalus pühendada ~~vajalik~~ piisavalt aega vajalik arv tööpäevi aastas Euroopa eksperdivalikukomisjoni tööle.</p> <p>~~Pärast konkursikutse organiseerimist selekteerib komisjon eelvaliku teel välja potentsiaalsed eksperdikomisjoni liikmed. Seejärel valivad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon valivad eelvalitud kandidaatide seast iga institutsiooni kohta kolm liiget eksperti ja nimetavad nad ametisse vastavalt oma institutsiooni menetlusele. Regioonide Komitee valib välja ühe liikme eksperdi ja nimetab ta ametisse vastavalt oma menetlusele. Ühe liikme nimetab asjaomane liikmesriik komisjoniga konsulteerides. Riikide taotluste puhul artikli 10 kohaselt asendatakse kõnealune liige komisjoni nimetatud liikmega.~~</p> <p>Iga institutsioon ja organ tagab, et tema poolt ametisse nimetatud ~~liikmete~~ ekspertide pädevused täiendaksid üksteist võimalikult suurel määral ning et kõnealuste ~~liikmete~~ ekspertide valik oleks geograafiliselt tasakaalustatud.</p> <p>Euroopa eksperdivalikukomisjon nimetab oma esimehe.</p> <p>3. Euroopa Parlament, nõukogu, komisjon ja Regioonide Komitee nimetavad Eksperdivalikukomisjoni liikmed ~~nimetatakse~~ ametisse kolmeks neljaks aastaks. Erandina eelpool kirjeldatud menetlusest esimese käesoleva otsuse alusel moodustatava eksperdivalikukomisjoni puhul nimetab Euroopa Parlament oma kolm eksperti ametisse kolmeks aastaks, nõukogu oma liikmed kaheks aastaks ja komisjon oma eksperdid kolmeks kaheks aastaks ja Regioonide Komitee oma eksperdi ametisse üheks aastaks, et eksperdivalikukomisjoni liikmete vahetumine oleks järk-järguline ning et vältida kogemuste ja oskusteadmiste kadu, mis leiaks aset, kui kõik eksperdivalikukomisjoni liikmed vahetatakse välja samaaegselt.</p>

Motivatsioon

Regioonide Komitee suhtub kriitiliselt komisjoni teostatavasse valikukomisjoni liikmete eelvalimisse. Muudatusettepanekuga soovitakse põhimõtteliselt säilitada senine süsteem veidi muudetud vormis. Eelkõige on kasulikuks osutunud asjaomaste liikmesriikide esindus valikukomisjonis.

Muudatusettepanek 5

Artikli 10 lõiked 1, 2 ja 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Sätted kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide kohta</p> <p>1. Komisjon vastutab konkursi korraldamise eest kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide linnade vahel.</p> <p>2. Kuus aastat enne tiitliaasta algust avaldab komisjon <i>Euroopa Liidu Teatajas</i> taotluste esitamise kutse. Sellele kutsele saavad vastata kõik kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide linnad, tingimusel, et kutse avaldamise kuupäeva seisuga osalevad need linnad Loova Euroopa programmis või sellele järgnevates liidu kultuuritoetusprogrammides.</p> <p>Võrdsuse tagamiseks liikmesriikide linnadega on igal linnal lubatud kandidaatriikidele ja potentsiaalsete kandidaatriikidele mõeldud konkursist ajavahemikus 2020–2033 osa võtta vaid üks kord, ning vastavalt artikli 3 lõikes 2 sätestatud eeskirjadele ei ole sellest konkursist osa võtnud linnal võimalik samas ajavahemikus osa võtta mis tahes järgnevast sellisest konkursist uues liikmesriigis.</p> <p>Lisaks sellele, pidades jällegi silmas võrdsust liikmesriikidega, on igal kandidaatriigil või potentsiaalsel kandidaatriigil lubatud tiitliaasta toimumise kohaks ajavahemikus 2020–2033 olla vaid üks kord. Seega ei ole nende riikide linnadel, mille linnale on juba tiitel antud, lubatud osaleda järgnevatel konkurssidel sama ajavahemiku jooksul.</p> <p>3. Kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide suhtes kohaldatakse artiklis 4 sätestatud tingimusi ja artiklis 5 kehtestatud kriteeriume.</p>	<p>Sätted ~~teiste kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide~~ kohta</p> <p>1. Komisjon vastutab konkursi korraldamise eest kandidaatriikide, ja potentsiaalsete kandidaatriikide, <u>Euroopa naabruspoliitika riikide ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikide</u> linnade vahel.</p> <p>2. Kuus aastat enne tiitliaasta algust avaldab komisjon <i>Euroopa Liidu Teatajas</i> taotluste esitamise kutse. ~~Sellele kutsele saavad vastata kõik kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide linnad, tingimusel, et kutse avaldamise kuupäeva seisuga osalevad need linnad Loova Euroopa programmis või sellele järgnevates liidu kultuuritoetusprogrammides.~~</p> <p>Võrdsuse tagamiseks liikmesriikide linnadega on igal linnal lubatud kandidaatriikidele, ja potentsiaalsetele kandidaatriikidele, <u>Euroopa naabruspoliitika riikidele ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikidele</u> mõeldud konkursist ajavahemikus 2020–2033 osa võtta vaid üks kord, ning vastavalt artikli 3 lõikes 2 sätestatud eeskirjadele ei ole sellest konkursist osa võtnud linnal võimalik samas ajavahemikus osa võtta mis tahes järgnevast sellisest konkursist uues liikmesriigis.</p> <p>Lisaks sellele, pidades jällegi silmas võrdsust liikmesriikidega, on igal ~~kandidaatriigil või potentsiaalsel kandidaatriigil~~ <u>sellisel</u> riigil lubatud tiitliaasta toimumise kohaks ajavahemikus 2020–2033 olla vaid üks kord. Seega ei ole nende riikide linnadel, mille linnale on juba tiitel antud, lubatud osaleda järgnevatel konkurssidel sama ajavahemiku jooksul.</p> <p>3. ~~Kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaat~~ <u>Nende</u> riikide suhtes kohaldatakse artiklis 4 sätestatud tingimusi ja artiklis 5 kehtestatud kriteeriume.</p>

Motivatsioon

Erinevad osalejate ringid sõltuvalt toetusprogrammist või algatusest ei näi otstarbekad. Seetõttu tehakse ettepanek laiendada osa võtvate riikide ringi. Sobivate kohanduste abil peaks olema võimalik vältida liiga suurt rahalist koormust.

Muudatusettepanek 6

Artikkel 11

Komisjoni ettepaneku tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Komisjon nimetab Euroopa kultuuripealinnad ametlikult rakendusmäärustega, võttes asjakohaselt arvesse Euroopa eksperdikomisjoni soovitusi. Komisjon teatab nimetamisest Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Regioonide Komiteele.</p>	<p>~~Komisjon nimetab Euroopa kultuuripealinnad ametlikult rakendusmäärustega, võttes asjakohaselt arvesse Euroopa eksperdikomisjoni soovitusi. Komisjon teatab nimetamisest Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Regioonide Komiteele.~~</p> <p>1. <u>Komisjon seab kokkuleppel vastavate liikmesriikidega üles ühe linna Euroopa kultuuripealinnaks nimetamiseks. Komisjon teavitab sellest Euroopa Parlamenti, nõukogu ja Regioonide Komiteed hiljemalt neli aastat enne vastava tiitliaasta kavandatud algust.</u></p> <p><u>Teatises tuleb ülesseadmist Euroopa valikukomisjoni aruannetele viidates põhjendada.</u></p> <p><u>Ülesseadmisel võetakse arvesse Euroopa valikukomisjoni tehtud soovitusi.</u></p> <p>2. <u>Euroopa Parlament võib edastada komisjonile oma arvamuse hiljemalt kolm kuud pärast ülesseadmistest teada saamist.</u></p> <p>3. <u>Nõukogu nimetab Euroopa Parlamendi arvamuse ja Euroopa valikukomisjoni aruannetele tuginevate põhjenduste alusel koostatud komisjoni soovitusel põhjal asjamesed linnad ametlikult Euroopa kultuuripealinnadeks selleks aastaks, milleks nad on üles seatud.</u></p>

Motivatsioon

Kultuuripealinna nimetamine nõukogu poolt on põhjendatud selle algatuse tähtsusega. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 291 lõikes 2 nähakse selgelt ette, et põhjendatud erijuhtudel võidakse rakendamisolulised anda nõukogule.

Brüssel, 30. november 2012

*Regioonide Komitee
president*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Tellimishinnad aastal 2013 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 420 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	910 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

